

DZIENNIK POLSKI

KRAKÓW
Sobota/Niedziela
30 IX – I X 1995
Cena 70gr / 7 000zł

Waldemar Pawlak głosował wbrew koalicji

Weto odrzucone

(INF. WL.) Wczoraj Sejm odrzucił prezydenckie weto wobec ustawy o rewaloryzacji rent i emerytur. Potrzebna do tego większość 2/3 wynosiła 277 głosów. Koalicja uzyskała ich 281. Weto poparło jedynie 133 posłów a 1 wstrzymał się od głosu. Unia Pracy zapowiedziała zaskarżenie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego.

O wynikach głosowania zadecydowała postawa PSL. 110 ludowców opowiedziało się za ustawą. Dyscyplinę klubową złamało 7, w tym prezes Stronnictwa Waldemar Pawlak. Na stanowisko PSL wpłynęła propozycja złożona przez Aleksandra Kwaśniewskiego i wicepremiera Grzegorza Kołodkę. Obiecali oni ludowcom, że w przyszłorocznym budżecie nakłady na rolnictwo wzrosną z 2,12 do 2,6 proc., ustawa o finansowaniu gmin zacznie obowiązywać dopiero od 1997 r. oraz że SLD poprze przy najbliższej okazji poprawkę PSL do zakwestionowanej przez prezydenta ustawy wyrównującej dysproporcje między najbiedniejszymi emerytami miejskimi i wiejskimi.

Szczegóły str. 2

Francja odetchnęła

Algierski ekstremista islamski, 24-letni Chaled Kelkal, poszukiwany listem gończym we Francji, został wczoraj wieczorem śmiertelnie postrzelony przez żandarmów, po tym jak otworzył do nich ogień w Maison Blanche nie opodal Vaugneray, około 10 km od Lyonu – podało źródło oficjalne w Paryżu. Chaled Kelkal został zidentyfikowany w związku z nieudanym zamachem bombowym na szybką kolej TGV w pobliżu Lyonu w sierpniu br. Na samoprzylepnej taśmie przytwarzającej detonator do wypełnionej ładunkiem wybuchowym butli gazowej, znaleziono jego odciski palców. Od tego czasu był on intensywnie poszukiwany w całej Francji.

(PAP)

Do wojska na rok

Ale dopiero za 4 lata

Wiceminister obrony narodowej Jan Kuriata poinformował wczoraj w Sejmie, że jego resort opracował projekt ustawy o obowiązku wojskowym, przewidujący skrócenie do 1 roku służby zasadniczej w wojsku polskim. Projekt wkrótce znajdzie się w Sejmie.

Projekt zakłada okres przejściowy, w którym następowałyby skracanie służby zasadniczej. Dopiero w 1999 r. trwałaby ona 12 miesięcy.

Była to odpowiedź na pytanie Ryszarda Nowaka (UP), co MON zamierza zrobić w sprawie skrócenia służby zasadniczej.

Kuriata poinformował, że koszt zmian wyniósłby 1,7 bln starych zł rocznie. Przejście na roczną służbę wymagałoby zwiększenia do 50 proc. uzawodowienia armii i wiązałoby się z dodatkowymi kosztami rzędu 7 bln starych zł rocznie.

(PAP)

120 kobiet i 5 mężczyzn pracuje na linii montażowej zakładu Forda w Płońsku. To jedyna na świecie fabryka samochodów zatrudniająca przy montażu aut tak dużo kobiet i tak mało mężczyzn. W otwartym wczoraj zakładzie w ciągu godziny montowanych będzie 6 osobowych escortów i dostawczych transów. Ford zainwestował w Płońsku 54 mln dolarów. Najtańsze escorty tam montowane kosztować będą 19.200 marek, czyli około 33,2 tys. zł.

Więcej szczegółów o polskich fordach w naszym magazynie motoryzacyjnym „Jeżdżę z Dziennikiem” na stronie 29.

Speckomisja w UOP i WSI

Sejm powołał 7-osobową Komisję ds. Służb Specjalnych, która będzie opiniować projekty ustaw i rozporządzeń dotyczących UOP i Wojskowych Służb Informacyjnych.

Do zadań komisji będzie należało także opiniowanie kierunków pracy tych służb i ich budżetów oraz kandydatów na ich szefów i zastępców. Komisja nie miałaby wglądu w bieżącą działalność wywiadu i kontrwywiadu.

Do komisji weszli: Bogdan Borusewicz (UW), Ryszard Bugaj (UP), Jerzy Ciemniewski (UW), Krystyna Łybacka (SLD), Waldemar Pawlak (PSL), Lucyna Pietrzyk (PSL) i Zbigniew Siemiątkowski (SLD).

Mimo protestów w komisji nie znaleźli się posłowie z KPN i BBWR. – Posłowie KPN znani są ze swojej wylewności i częstego braku odpowiedzialności – powiedział Ryszard Bugaj z UP. – Dobrze się stało, że nie znaleźli się oni w komisji – dodał.

Przewodniczący komisji będzie wybierany rotacyjnie. Jej członkowie już wcześniej ustalili, że o tym, kto pierwszy ma jej przewodniczyć zdecydować los. – Będziemy losować przewodniczącego – powiedział Siemiątkowski.

(PAP, PAI)

Lista szesnastu

Dziś PKW rozpatrzy wnioski ostatnich dwóch kandydatów

Wczoraj na liście zarejestrowanych przez Państwową Komisję Wyborczą kandydatów na prezydenta widniały już nazwiska 16 osób. PKW zarejestrowała bowiem Tadeusza Zielińskiego, Leszka Bula i Lecha Kaczyńskiego.

Dzisiaj PKW ma rozpatrzyć wnioski o rejestrację Andrzeja Leppera i Bolesława Tejkowskiego.

Wnioski w tej sprawie wraz z podpisami złożyły komitety wy-

borcze obu kandydatów w czwartek przed północą.

Lepper dostarczył do PKW wykazy zawierające 112 tys. podpisów. Tejkowski, jak oświadczył, zebrał 123 tys. podpisów.

Mimo zapowiedzi nie stawiał się w PKW Stanisław Tymiański. Jak powiedziano w jego sztabie wyborczym, zabrakło mu kilkanaście tysięcy podpisów do limitu wymaganego przez ordynację. (PAP)

Barometr „Dziennika”

Za dużo kandydatów

Mamy już 16 zarejestrowanych kandydatów do fotela prezydenckiego. Być może zarejestrowanych zostanie dwóch kolejnych. Wszystkie kandydatury zostały poparte przynajmniej 100 tys. podpisów. Czy pułap ten jest wystarczający i czy nie należy go w przyszłości podnieść, by zapewnić większy „odsiew” pretendentów? – zapytaliśmy naszych Czytelników.

Zbigniew Dyka, były minister sprawiedliwości: – Gdy 5 lat temu po raz pierwszy odbywały się bezpośrednie wybory prezydenckie, wymóg zebrania przez kandydatów 100 tys. podpisów był właściwy. Dowodem jest choćby to, że jednemu z nich, nieżyjącemu już mecenasowi Siła-Nowickiemu nie udało się takiej liczby podpisów zbierać.

Uważam, że podniesienie pułapu do 200 tys. podpisów spowodowałoby wyeliminowanie nieodpowiednich kandydatów.

Adam Szmagier, ślusarz z Krakowa: – Uważam, że 100 tys. to za mało. Tyle podpisów bez trudu można kupić. Byłoby o wiele bardziej sprawiedliwe, gdyby kandydaci do najwyższego urzędu w państwie musieli uzyskać poparcie 10 procent obywateli uprawnionych do głosowania.

Jan Przysasz, członek prezydium Zarządu Miejskiego PSL w Krośnie: – Dla kanapowej partii 100 tysięcy podpisów to bardzo dużo. Uważam, że jest to próba solidna dla każdego kandydata na prezydenta.

Pozostałe wypowiedzi – str. 3

Do kraju powróciła wczoraj pierwsza grupa żołnierzy polskiego batalionu (355 osób), który zakończył misję pokojową ONZ w Chorwacji. Pozostała część z 940-osobowego batalionu ma powrócić do połowy grudnia. Polski kontyngent nie zostanie jednak rozwiązany, w byłej Jugosławii pozostanie ok. 30 polskich obserwatorów wojskowych. Część żołnierzy wraca zadowolona, gdyż stęskniła się za rodziną i przyjaciółmi, inni nie, bo nie odśluzili pełnej zmiany i nie zarobili tyle pieniędzy, ile się spodziewali.

Żubry na celowniku

(INF.WL.) Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie wystąpiła do ministra ochrony środowiska o zezwolenie na odstrzał selekcyjny 13 żubrów w Bieszczadach. Zdaniem leśników żubry wyrządzają szkody w drzewostanie.

Żubry w Bieszczady sprowadzono z Puszczy Białowieskiej w 1963 roku. 18 sztuk tych zwierząt umieszczono w wydzielonym kompleksie leśnym w Bereżkach. Zwierzęta zadomowiły się w bieszczadzkich warunkach. Stado powiększało się szybko i na początku lat 80. osiągnęło liczbę 180 sztuk. Żubry czyniły wielkie szkody nie tylko w drzewostanach, ale

także w uprawach rolnych. Zredukowano stado do 130 sztuk i taka ilość tych zwierząt utrzymuje się do dzisiaj.

W poprzednich latach także strzelano do żubrów, ale podobno mniej. Nieoficjalnie reporter „Dziennika” dowiedział się, że w ubiegłym roku w Bieszczadach myśliwi zastrzelili 8 żubrów. Polują głównie dewizowcy, płacący za 5-6 dni polowania na żubry po 20 tysięcy marek. Za trofeum cudzoziemiec płaci około 14 tysięcy marek.

Naukowcy nie zgadzają się, że 130 żubrów stanowi zagrożenie dla drzewostanów. Twierdzą, że lasy bieszczadzkie są w stanie pomie-

ścić znacznie większą liczbę żubrów. Planowany odstrzał selekcyjny 13 sztuk komentują jako presję silnego lobby łowieckiego.

Ile może żyć tych zwierząt w lasach bieszczadzkich bez uszczerbku dla ekosystemów leśnych? Na to pytanie bardzo trudno odpowiedzieć nawet naukowcom. Gdyby dla porównania populację żubra w Puszczy Białowieskiej odnieść do warunków bieszczadzkich, to powinno ich być w woj. króśnieńskim czterokrotnie więcej, nawet do 500 sztuk. Tyle mogłoby egzystować, podobno bez uszczerbku dla drzewostanów.

(BH)

Waldemar Pawlak głosował wbrew koalicji

Weto odrzucone

(INF. WL.) Wczoraj Sejm odrzucił prezydenckie weto wobec ustawy o rewaloryzacji rent i emerytur.

Oprócz SLD i PSL za odrzuceniem weta opowiedziało się 4 posłów Nowej Demokracji, 2 z PPS oraz 2 niezależnych. Decyzję prezydenta poparły: UW, UP, KPN, BBWR oraz Republikanie.

Ustawa nie narusza konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej. Gdyby weto zostało przyjęte, to przeciętna emerytura byłaby wyższa od przeciętnej pensji, a wzrost cen zniszczył oszczędności - przekonywał posłów minister pracy Leszek Miller. Jego zdaniem uzasadnienie, jakie wetując ustawę przedstawił prezydent było tekstem propagandowym, nie wyko-

rzystującym kruczków prawnych, w czym celował niedościgniony Lech Falandysz. Minister Miller zapowiedział, że rząd gotów jest do negocjowania projektów rozwiązań emerytur i rent. Przypomniał, że po grudniowej waloryzacji najniższa emerytura wynosić będzie 285 zł (obecnie 243), a renta 263 zł (obecnie 187). Natomiast po przyszłorocznej waloryzacji odpowiednio 314 i 290 zł.

Argumenty ministra pracy nie przekonany jednak opozycji. - Jedynym powodem naszego negatywnego stanowiska jest fakt, że ustawa ma charakter doraźny i od-suwa rozwiązanie problemu na przyszły rok - oświadczył przewodniczący UW Leszek Balcerowicz.

- Weto jest słuszne i za nieudolność rządu nie mogą płacić najubożsi - powiedział z kolei szef KPN Leszek Moczulski.

Z sejmowej mównicy dostało się też prezydentowi. - W każdej działalności potrzebna jest odrobina uczciwości. Zgłoszenie weta jest elementem kampanii. Dziwne, że prezydent dopiero dziś przypomniał sobie o emerytach - mówił w imieniu UP poseł Stanisław Wiśniewski.

PSL nie zachowa się tak jak prezydent, który obniżył świadczenia w połowie kadencji, a teraz staje się przyjacielem emerytów i rencistów - wtórował mu Waldemar Pawlak. - Większość klubu jest za odrzuceniem weta, ale ja będę przeciw, bo tam gdzie chodzi o ludzi nie ma miejsca na targi polityczne - dodał.

- Bomba zegarowa pod systemem emerytalnym została podłożona - stwierdził po głosowaniu poseł UW Jan Maria Rokita. - Decyzja Sejmu jest korzystna dla emerytów i racjonalna gospodarczo.

- Koalicja PSL i SLD nie uległa pokusie włączenia emerytów i rencistów do gry wyborczej - skomentował wczorajsze głosowanie szef URM Marek Borowski.

Wiceprzewodniczący klubu parlamentarnego PSL Janusz Piechocki powiedział, że sprawa nie-subordynowanych posłów zostanie rozpatrzona podczas jednego z najbliższych posiedzeń klubu. - Mam nadzieję, że Waldemar Pawlak się zastanowi - dodał.

(MK)

Niepewny los ustawy emerytalnej

Teraz do Trybunału

(INF. WL.) Odrzucenie wczoraj przez Sejm prezydenckiego weta oznacza ponowne uchwalenie ustawy przez Sejm. Ustawa wejdzie w życie jednak dopiero po podpisaniu przez prezydenta i opublikowaniu jej w „Dzienniku Ustaw”. Zgodnie z Małą Konstytucją, prezydent musi ją w ciągu siedmiu dni podpisać albo skierować ją do Trybunału Konstytucyjnego.

Jeśli Trybunał orzeknie, że ustawa jest zgodna z Konstytucją wówczas prezydent musi ustawę podpisać. Jeśli natomiast sędziowie orze-

kliby, iż ustawa nie jest zgodna z zasadami zapisanymi w Konstytucji, wówczas proces legislacyjny kończy się i ustawa nie wchodzi w życie.

W myśl ogłoszonej w połowie września przez Trybunał Konstytucyjny wykładni, Sejm nie może odrzucić orzeczeń TK stwierdzających niekonstytucyjność ustaw, które nie zostały jeszcze podpisane przez prezydenta.

Nawet gdyby prezydent ustawy nie zaskarżył, jej los nie będzie przesądzony. Posłowie UP mają już przygotowany wniosek skarżący ustawę do TK. Również rzecznik praw oby-

watelskich Tadeusz Zieliński nie wyklucza takiej możliwości. Gdyby podpisana ustawa została zaskarżona do TK, a Trybunał orzekł jej niekonstytucyjność, wówczas Sejm będzie miał 6 miesięcy na rozpatrzenie wyroku TK i ewentualne odrzucenie go większością 2/3 głosów. Jeśli posłowie podzielą negatywną opinię TK, wówczas Sejm ma obowiązek uchylić niekonstytucyjną ustawę. Jeśli jednak Sejm tego nie zrobi, wówczas prezes TK ma prawo ogłosić w „Dzienniku Ustaw” utratę mocy takiej niekonstytucyjnej ustawy. (KOS)

Lech Wałęsa skończył 52 lata

Udanego skoku przez płot

(INF. WL.) Blisko 400 osób ma gościć dzisiaj na przyjęciu urodzinowym Lecha Wałęsy w Gdańsku w willi prezydenta przy ul. Polanki. Lech Wałęsa skończył wczoraj 52 lata. Zapytaliśmy polityków, biznesmenów, sympatyków i przeciwników prezydenta, czego życzyliby jubilatowi z okazji jego święta.

Jacek Gruszka, prezes Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej: - Bym mógł na wszystkie jego najbliższe poczynania patrzeć tak, jak na jego skok przez płot, bym mógł obserwować prezydenta z równie wielkim entuzjazmem jak wówczas, kiedy skakał przez płot.

Krzysztof Król, przewodniczący klubu parlamentarnego KPN: - Przede wszystkim życzyłbym prezydentowi zdrowia. Myślę, że kiedy ktoś przekroczy czterdzieści lat, to przede

wszystkim jest mu potrzebne dobre zdrowie, zwłaszcza na takim urzędzie.

Jacek Rybicki, członek prezydium Komisji Krajowej „Solidarności”: - Życzyłbym Lechowi Wałęsie służby Polsce i pociechy z rodziny. Pierwsza część życzeń bierze się stąd, iż uważam, że wycofanie się z życia politycznego przez Lecha Wałęsę byłoby bardzo niekorzystne dla Polski. Pociechy z rodziny życzę zaś prezydentowi dlatego, iż doskonale wiem, że pełniąc funkcję publiczną często nie ma się czasu dla rodziny i wiem, jaki ogromny ból nieraz to przynosi.

Bolesław Tejkowski przewodniczący Polskiej Wspólnoty Narodowej - Polskiego Stronnictwa Narodowego: - Życzyłbym mu, jak najszybszego wycofania się z życia politycznego, po to, aby mógł wreszcie zabrać się

za uporządkowanie swoich spraw rodzinnych (zwłaszcza w przypadku swych synów) oraz po to, aby rozliczył się ze swych błędów i złej woli podczas sprawowania władzy.

Jacek Merkel, szef sztabu wyborczego Lecha Wałęsy w 1990 r. i pierwszy szef jego kancelarii: - Jestem bardzo pozytywnie nastawiony do świata więc życzę panu prezydentowi wszystkiego najlepszego.

Krzysztof Kozłowski, senator, szef MSW w rządzie Tadeusza Mazowieckiego: - Życzyłbym mu, żeby był jak najlepszym prezydentem, dopóki nim jeszcze jest. A gdyby został prezydentem na drugą kadencję wówczas życzyłbym mu tego samego. Wbrew temu, co sądzą niektórzy ludzie, myślę, że druga kadencja Lecha Wałęsy nie przyczyniłaby się do upadku Rzeczypospolitej. (KOS)

Sytuacja baryczna

Polska południowa znajduje się na skraju wyżu, we wschodniej części regionu zaznacza się wpływ niżu z centrum nad Białorusią.

Prognoza pogody

Zachmurzenie umiarkowane, okresami duże, lokalnie przelotne opady deszczu, w Tatrach śniegu. Temperatura maksymalna od -4 w Tatrach do 10-12 na pozostałym obszarze, minimalna w nocy od 2 do 5, w Tatrach -7. Lokalnie możliwe przygruntowe przymrozki. Wiatr słaby i umiarkowany, zachodni.

Prognoza orientacyjna na następną dobę

Bez większych zmian.

Sytuacja biometeorologiczna

Zmienna z tendencją do pogorszenia. W ciągu dnia stopniowo u wielu osób wystąpi wydłużony czas reakcji i obniżona sprawność działania. Utrzymuje się nadal

zwiększona podatność na przeziębienia.

Uwaga, kierowcy!

Widzialność przeważnie dobra. Nawierzchnie dróg miejscami mokre i śliskie.

Ciśnienie atmosferyczne (wczoraj o godz. 15.00)

986 hPa, tj. 741 mm Hg, tendencja: spadek, potem wzrost.

Temperatura powierzchni wody w Bałtyku (wczoraj o godz. 8.00)

Świnoujście 14,2 Hł 13,7 Kołobrzeg 13,9 Gdynia 12,9

Całkowita zawartość ozonu

305 Dobsonów, średnia wieloletnia dla września wynosi 300 Dobsonów

5-dniowa prognoza: 1-5.10

1-2.10

Pochmurno z przejaśnieniami. Przelotne opady deszczu. Temp.

min. w nocy od 2 do 7 st. (na południu możliwe lokalne przymrozki). Temp. maks. w dzień od 9 st. na wschodzie do 15 st. na południowym zachodzie. Wiatr początkowo umiarkowany i dość silny, północno-zachodni i zachodni, potem umiarkowany, zachodni.

3-5.10

Pogodnie, na północy i zachodzie okresami pochmurno i przelotne opady deszczu. W nocy i rano mglisto. Temp. min. w nocy od 3 do 8 st. Temp. maks. w dzień od 11, 13 st. na północy do 15, 17 st. na południu. Wiatr umiarkowany, południowo-zachodni i południowy.

Temperatura z dnia 29.10 godz. 14.00

Polska: Wrocław 12 Warszawa 11,7 Kraków 11,5 Opolo i Kielce 11,1 Jelenia G. 11 Białystok i Katowice 10,8 Tarnów 10,7 Nowy Sącz 10,6 Bielsko-Biała 10 Kołobrzeg 9,6 Krosno 8,6 Przemyśl 7,9 Zakopane 0 Kasprowy W. -3,9

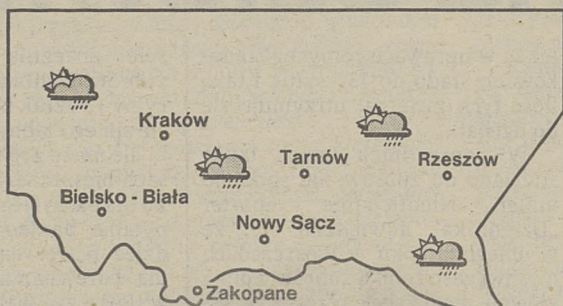
S.C.D.Z. MEDICINA

Ul. Rogozińskiego 12, tel. 12-24-59, 12-68-20;

ul. Barska 12, tel. 66-50-62

+konsultacje specjalistyczne
+zabiegi chirurgiczne (dzieci, dorośli)
+USG, gastroskopia, rentgen, rektoskopia
+usuwanie zębów (narkoza)

Prognoza pogody

Temperatura (max./min.)

Bielsko	10	1	Nowy Sącz	10	2
Częstochowa	11	2	Przemyśl	10	3
Kasprowy Wierch	-4	-7	Rzeszów	10	4
Katowice	12	2	Tarnów	11	2
Kraków	11	2	Zakopane	6	0
Krosno	10	2	Warszawa	10	4

Powtórka z elektoratu Zmiany barw

CBOS zbadało we wrześniu, jak elektorat kandydatów na prezydenta z 1991 r. głosowałby w nadchodzących wyborach. Z sondażu wynika, że elektorat Włodzimierza Cimoszewicza głosowałby niemal w całości na Aleksandra Kwaśniewskiego. Również wyborcy Stanisława Tymińskiego skłaniają się ku liderowi SLD. Elektoraty Lecha Wałęsy i Tadeusza Mazowieckiego uległy dezintegracji.

Jedynie byli wyborcy Cimoszewicza i Tymińskiego mają w nadchodzących wyborach swojego zdecydowanego faworyta w osobie Kwaśniewskiego (3/4 elektoratu Cimoszewicza i prawie połowa Tymińskiego). Kwaśniewski jest także faworytem wyborców Mazowieckiego (co trzeciego spośród nich). Zaskakujące jest, że Jacek Kuroń przejął zaledwie ok. 10 proc. elektoratu Mazowieckiego.

Względnie niewielka liczba osób (mniej niż trzy na dziesięć) w ciągu 5 lat pozostała wierna Wałęsie. Choć pozostaje on faworytem tych, którzy w 1990 r. oddali na niego swój głos, to już za nim sytuują się Hanna Gronkiewicz-Waltz, Jacek Kuroń i Aleksander Kwaśniewski.

(PAP)

Gry wyborcze

Wałęsa w sali bhp

(INF. WL./PAP) Wczoraj prezydent RP Lech Wałęsa uczestniczył w obchodach jubileuszu 50-lecia Stocznii Gdańskiej. W wygłoszonym w historycznej sali bhp przemówieniu życzył stoczniovcóm, aby umieli skorzystać z „możliwości, jakie stworzyła nowa rzeczywistość” i sam odebrał od nich gratulacje z okazji przybajających właśnie w tym dniu swoich 52. urodzin. Prezydent przyjął od stoczniovców kwiaty i upominek w postaci cyzelowanego modelu statku. Sam ofiarował im natomiast kryształowy talerz z widokiem pałacu prezydenckiego. Spotkanie zakończyły toasty i rozmowy prezydenta z dawnymi kolegami z pracy przy wykwinie zastawionych stołach. Nie zabrakło też urodzinowego „sto lat” dla prezydenta zaintonowanego przez ks. prałata Henryka Jankowskiego.

Gronkiewicz-Waltz: nie jestem kłaczą

Hanna Gronkiewicz-Waltz podczas wczorajszej Konwencji Wyborczej rozpoczęła oficjalnie swoją kampanię prezydencką. Wśród przybyłych na spotkanie przedstawicieli społecznych komitetów poparcia jej kandydatury, wyróżniali się liczebnością i pomysłowością krakowscy

delegaci: towarzyszyła im ubrana w stroje ludowe kapela oraz prawdziwy wawelski smok, który zachęcał do głosowania na szefową NBP.

– Dzięki Wam, mówię Wam: chcę być prezydentem. Chcę być prezydentem z Wami, przez Was i dla Was – oświadczyła pani prezes. Pozdrawiając Lecha Wałęsę z okazji urodzin powiedziała: – Niektórzy przypuszczali, że najlepszym prezentem urodzinowym byłaby moja rezygnacja. Ale zawiadli się. Kandyduję. Nie spadłam z Marsa, nie jestem kłaczą trojańską ani kuzynką Tymińskiego.

Koźluk, czyli każdy

Zdaniem Tadeusza Koźluka, rektora Prywatnej Wyższej Szkoły Businessu i Administracji w Warszawie, zgłoszenie do PKW 18 kandydatów na prezydenta oznacza, że ostatnie 5 lat pokazało, iż prezydentem może być każdy, kto nie ma programu, a ma dobre chęci by rządzić.

Olszewski zdziwiony

Jan Olszewski wyraził zdziwienie liczbą kandydatów na prezydenta zarejestrowanych przez PKW. Jego zdaniem, zebranie w sposób rzetelny i uczciwy 100 tys. podpisów jest trudnym progiem. Próg ten został sprowadzony do pozorów – mówił.

Zastrzegł, że nie zamierza wysuwać zarzutów pod adresem konkretnych osób, ale sfalszowanie podpisów jest dziecinnie proste i bezkarne.

Korwin-Mikke przewiduje

W opinii lidera UPR, Janusza Korwin-Mikke, gdyby do drugiej tury obecnych wyborów przeszli Aleksander Kwaśniewski i Lech Wałęsa, to zwycięstwo ma zapewnione lider SLD, gdyż jak się okazuje, w Polsce jest 60 proc. ludzi, którzy głosowaliby na każdego innego, niż Kwaśniewski, natomiast 70 proc. takich, którzy poprzę wszystkich innych, byle nie Wałęsę.

Pawlak w rytmie disco polo

Powstało Centrum Konsultacyjne przy marszałku Senatu Adamie Struziku. W siedzibie PSL w Warszawie, omawiano sposoby wsparcia kandydatury Waldemara Pawlaka w wyborach prezydenckich. Do pracy w centrum marszałek zaprosił ok. 60 osób: posłów, senatorów, ludzi nauki, kultury, samorządowców. M.in. przedstawiciele zespołu „Bayer Full” z Płocka, wykonującego muzykę „disco polo”, poinformowali, że nagrali piosenkę reklamującą Pawlaka jako kandydata na prezydenta. Ukaze się ona na najnowszej płycie i kasiecie zespołu.

(MK, KR)

Barometr „Dziennika” Za dużo kandydatów

Kazimierz Buchała, profesor prawa UJ: – Uważam, że obecny system wyłaniania kandydatów do najwyższego urzędu jest niewłaściwy. Zbyt niskie wymagania wobec pretendentów umożliwiają start w wyborach praktycznie każdemu, kto ma na to ochotę. Trzeba szukać możliwości zmiany. Moim zdaniem dopiero wymóg zebrania 400 tys. podpisów sprawiłby, że do wyborów stawaliby ludzie powszechnie znani ze swych zasług dla kraju. Na takie poparcie musieliby sobie zapracować przez wiele lat, a nie tylko jedną kadencję...

Andrzej Czarnek, szef krakowskiej hurtowni „ELAND”: – Używanie 100 tys. podpisów jest dużym problemem dla kandydata, chociażby dlatego, że musi on zapłacić zbierającym podpisy. Czasy hobbystów i czynów społecznych mamy już za sobą i nikt za darmo się tego nie podejmie. Natomiast z punktu widzenia obywatela uważam, że zebranie większej ilości podpisów byłoby na pewno korzystne, bo zapewniłoby większy „odśiew” kandydatów.

Elżbieta Wojnar, bezrobotna z Tarnowa: – Wydaje mi się, że 100 tysięcy podpisów jest wystarczającą liczbą uprawniającą do ubiegania się o urząd prezydenta. Bo tak naprawdę o tym, czy ktoś nim zostanie, zadecydują wyborcy. Podpisy są natomiast niewiele znaczącą formalnością. Ja złożyłam podpis pod dwoma kandydatami, natomiast na żadnego z nich nie zamierzam głosować.

Halina Filipek, księgowa z Rzeszowa: – Uważam, że wymóg zebrania pod kandydaturę 100 tysięcy podpisów jest wystarczający. Jest to liczba optymalna, nie za niska i nie za wysoka. Ostateczną weryfikację kandydatów przeprowadzają jednak wyborcy.

Zygmunt Dołęga, dozorca z Rzeszowa: – Obecna kampania wyborcza udowadnia, że próg 100 tysięcy podpisów jest zbyt niski. Wystarczy tylko mieć dużo pieniędzy i zatrudnić kilku zbierających. Liczba podpisów koniecznych do zarejestrowania kandydatury powinna być tak wysoka, aby zmniejszyć liczbę osób ubiegających się o urząd prezydenta. Myślę, że wymóg np. 300 tysięcy podpisów byłby najlepszy. Wtedy mielibyśmy nie 20 kandydatów, ale np. trzech. Byłoby to znacznie łatwiejsze dla wyborców.

Ludomir Krwiński, Wojewódzkie Biuro Wyborcze – Nowy Sącz: – 100 tys. podpisów mogłoby wystarczyć pod warunkiem, że wszystkie zostaną sumiennie sprawdzone. Wiem jednak z doświadczenia, że nie ma technicznej i fizycznej możliwości przyjrzenia się każdej liście, każdemu podpisowi. Uważam, że próg ilości podpisów należałoby podnieść do 200 tys. Nadto należy się zastanowić nad innym sposobem wyłaniania kandydatów, ten obecny jest kryminogenny (martwe dusze, kupowanie podpisów), co uwłacza najwyższemu urzędowi w państwie.

Bronisław Dutka – prezes PSL w Nowosądeckim: – Dla nas zebranie 200 czy 250 tys. podpisów nie stanowiłoby problemu. Powinno się je zbierać od chwili ogłoszenia terminu wyborów. Te dwadzieścia dni byłyby sprawdzianem mobilności komitetów wyborczych i poparcia dla poszczególnych kandydatów. Jeśli zapadłaby decyzja, że już dziś można zbierać listy popierające w kolejnych wyborach to podniósłbym próg do minimum 250 tys. podpisów.

Wacław Mika, szef Wojewódzkiego Sztabu Wyborczego Aleksandra Kwaśniewskiego w Krośnie: – Gdybym to ja zbierał, to na pewno bym nie uzbierał. Wydaje mi się jednak, że dla znanych polityków nie jest to żadnym utrudnieniem. Natomiast dla pozostałych – być może tak. Godny kandydat na prezydenta RP powinien zbierać 100 tysięcy podpisów.

(OLA, S.J., SAW, BH)

Małopolski targ

W Krakowie najwięcej głosów zebrał Kazimierz Piotrowicz

przede wszystkim członkowie Komitetu Poparcia Społecznego (6 tys.) i wolontariusze z organizacji katolickich. Jedyna kobieta biorąca udział w wyścigu do najwyższego stanowiska w państwie, najwięcej zwolenników ma w województwie nowosądeckim. Poparło ją tam aż 18 tys. osób. W całym kraju zebrała ok. 200 tys. podpisów.

Rzecznik praw obywatelskich największe poparcie uzyskiwał w dużych miastach. Kraków był trzecim miastem po Warszawie (20 tys.) i Poznaniu (13 tys.) pod względem ilości zebranych podpisów na jego listach. Pomimo paniki, jaką wywołało dostarczenie przez Partię Emerytów zaledwie 2 tys. autografów zamiast 80 tys., Unii Pracy i innym organizacjom popierającym Tadeusza Zielińskiego udało się zebrać ponad 170 tys. głosów poparcia.

Udanie wystartował w kampanii wyborczej Jan Pietrzak zbierając w całym Polsce 130 tys. podpisów. Największym poczuciem humoru cieszą się mieszkańcy Śląska, którzy złożyli autografy na listach szefa kabaretu „Pod Egidą” aż 28 tys. razy. Kraków uplasował się na drugim miejscu. Kandydat na prezydenta płacił 30 gr za podpis, jednak według pracowników jego sztabu wyborczego, większość głosów poparcia udzielono bezinteresownie, z czystej sympatii dla pana Janka.

Niewiele mniej podpisów zebrał w Krakowie Janusz Korwin-Mikke – 11 tys. Program lidera UPR najwię-

szą popularność zyskał w Poznaniu. Zebrano tam 20 tys. autografów. W całej Polsce 115 tys.

Sztab wyborczy Lecha Wałęsy nie chce ujawniać, gdzie i kto zebrał najwięcej podpisów pod kandydaturą obecnego prezydenta. W wielu dużych miastach Małopolski np. w Tarnowie w ogóle nie było komitetu wyborczego obecnego prezydenta. Zebrał on jednak, według jego sztabu wyborczego, najwięcej podpisów w skali kraju, bo aż pół miliona. Kraków miał w tym niewielki udział, gdyż w naszym mieście poparło go ok. 10 tys. osób. Dwa razy więcej osób obdarzyło go zaufaniem w woj. nowosądeckim.

Peleton

Niewiele podpisów, jak na kandydata rządzącej w mieście partii politycznej, zebrał w Krakowie Jacek Kuroń, bo tylko 8150. Najwięcej zwolenników miał w Warszawie – 30 tys. W woj. tarnowskim zgromadził niespełna 3 tys. autografów, a w Krośnieńskim niewiele ponad tysiąc. W woj. nowosądeckim miał 1,4 tys. zwolenników. W całym Polsce udało mu się zebrać 150 tys. podpisów. Z obserwacji pracowników sztabów wyborczych wynika, że największą popularnością cieszył się wśród ludzi młodszych od 18 do 35 roku życia i ludzi starszych.

Zaledwie 8 tys. podpisów zebrał w Krakowie lider SLD Aleksander Kwaśniewski. W Nowosądeckim, poparło go zaledwie 3,2 tys. osób. Dość dużym poparciem cieszył się natomiast w woj. tarnowskim i krośnieńskim. Zebrano tam odpowiednio 5030 i 4 tys. podpisów. Pomimo mizernego poparcia w Małopolsce lewicowemu kandydatowi udało się zebrać w całym kraju aż 451 tys. podpisów.

Stosunkowo dużym poparciem cieszył się w województwie krakowskim kandydat PSL Waldemar Paw-

lak. Zebrał, przede wszystkim w podkrakowskich gminach 7200 podpisów. Nieco więcej uzyskał w typowo rolniczym województwie tarnowskim – 8150 podpisów. O prawie trzy tysiące mniej zebrał w Nowosądeckim, a 4 tys. głosów poparcia udzielił mu mieszkańcy woj. krośnieńskiego. Sztab wyborczy prezesa PSL dostarczył do siedziby Państwowej Komisji Wyborczej 230 tys. podpisów. Najwięcej – 20 tys. zebrano w województwie kieleckim.

Markowi Markiewiczowi udało się w całej Polsce zebrać 150 tys. podpisów. W Krakowie zgromadził 7 tys. Już przed ostatecznym terminem rejestracji kandydatów, popierający byłego przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji republikanie płacili za podpis 50 groszy, a jeśli ktoś dostarczył do sztabu wyborczego 100 autografów, za każdy otrzymywał 70 groszy na rękę.

Koniec wyścigu

Lider Konfederacji Polski Niepodległej zebrał w całej Polsce ok. 120 tys. podpisów z tego 4 tys. w Krakowie. W Rzeszowie poparło go 5 tys. osób, w Tarnowie prawie o 2 tys. mniej. Dane dotyczące poparcia Leszka Moczulskiego w Nowosądeckim są partijną tajemnicą. Według pracowników Biura Poselskiego KPN w Nowym Sączu „określ nowosądecki swoją normę wykonaną”.

Niewielu krakowian wykazało zrozumienie dla kandydatury Lecha Kaczyńskiego. Były prezes NIK zebrał pod Wawelem zaledwie 3 tys. autografów. Najwięcej głosów poparcia uzyskał w Warszawie – ponad 18 tys. i w Trójmieście – 9 tys. W skali całego kraju jego listy podpisało ok. 123 tys. osób.

To, ile autografów złożono na listach poparcia kandydatów na prezydenta w poszczególnych województwach, nie świadczy o rzeczywistych preferencjach politycznych ich mieszkańców, a jedynie o operatywności pracowników sztabów wyborczych. Może się okazać, że 5 listopada niektórzy kandydaci otrzymają mniej głosów niż zebrałi podpisów.

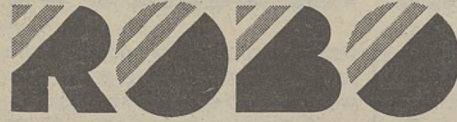
(BH, K.F., MIGA, S.J.),
AGATA WASILENKO

Ode mnie

Próba kałamarza

Kandydaci na prezydenta RP przechwalają się ilościami podpisów zgromadzonych przed wyborami. Ośmielał się zaproponować trochę spokoju w tej sprawie – panowie, na razie oznacza to tylko tyle, że w Polsce nie brakuje atramentu.

TOMASZ DOMALEWSKI

DOSTAWA NA TELEFON

CODZIENNIE ŚWIEŻE MLEKO

• MLEKO

• SERY

• KEFIR

• MASŁO

• JOGURTY

• ŚMIETANA

• SERKI TOP.

• SERKI HOMO

• SERY TWARDE

• MARGARYNY

• OLEJE

KRAKÓW

UL. DOBREGO PASTERZA 100

TEL. (0-12) 13 81 23

KRAKÓW

UL. SASKA 4 /TARG SASKI/

TEL. (0-12) 56 07 42 w.232

Sfałszowane wybory, to raczej niemożliwe

powiedział dziennikarzom minister Jerzy Jaskiernia zapewniając, że prokuratura będzie dążyć do jak najszybszego wyjaśnienia wszelkich zarzutów i oszczerstw

- Drzwi nie będą z góry zatrzaśnięte - powiedział minister sprawiedliwości i prokurator generalny Jerzy Jaskiernia, komentując przywrócenie do pracy negatywnie zweryfikowanych prokuratorów. W 1989 roku działała komisja, która usunęła z pełnionych funkcji ocenionych ujemnie prokuratorów. Okazuje się, że teraz piszą do ministra sprawiedliwości niektórzy z nich z prośbami o ponowne rozpatrzenie sprawy. - Jeśli ktokolwiek został skrzywdzony, zostanie to naprawione, a nikt z góry nie może przesądzać o wyniku rewizji. Do tej pory zastanawiano się nad 8 wnioskami usuniętych prokuratorów. Dwa z nich rozpatrzono pozytywnie

nie i ci prokuratorzy będą mogli wrócić do pracy.

- Prokuratura będzie dążyć do jak najszybszego wyjaśnienia wszelkich zarzutów czy oszczerstw, które padną w trakcie kampanii wyborczej - zapewnił minister Jaskiernia. - W szczególności chodzi o zarzuty wobec kandydatów na urząd prezydenta. Nie może być tak, że ktoś bezkarnie będzie oskarżał, a wyjaśnienia zostaną odłożone „na po wyborach”. Są działacze związkowi - dodał Jerzy Jaskiernia - którzy mówią, że wybory będą sfałszowane. Moim zdaniem jest to raczej niemożliwe, ale jeśli będą takie próby, wkroczymy w sposób zdecydowany.

Dziennikarze pytali ministra, czy Dariusz Przywieczerski może finansować kampanię Aleksandra Kwaśniewskiego, czy prowadzone jest śledztwo w sprawie pieniędzy, które z Art-B miał ponoć dostać Lech Wałęsa, czy immunitet posła Sekuły zostanie uchylony. - Nie wiem, czy finansuje, ale mógłby, tak jak każdy obywatel, nawet ten, przeciw któremu toczy się postępowanie wyjaśniające - powiedział minister o Przywieczerskim. O pieniądzach dla prezydenta z Art-B mówi się, ale nikt nie złożył żadnego doniesienia, zatem - nie ma sprawy. Poseł Sekuła napisał dwa tygodnie temu prośbę o rozpatrzenie stawianych mu zarzutów. W tej chwili prokuratura

we Wrocławiu prowadzi działania wyjaśniające. - Sam wnosiłem - powiedział Jaskiernia - o uchylenie immunitetu posła Sekuły. Nie jest moją ani posła winą, że komisja regulaminowa i Sejm zdecydowali inaczej.

- W żadnej z aferalnych, wielkich spraw, takich jak sprawa Art-B, FOZZ, Elektromisu, afery węglowa czy Agnelli, nie zostały podjęte żadne decyzje polityczne - zapewniał minister. - A są osoby zainteresowane, są znane nazwiska zamieszane w te sprawy. Prokuratura nie ukrywa swojej pracy, ale prosi, by nie było przecieków, bo to sprawia wrażenie interwencji - dodał.

(PAI) STELLA SAWAJNER

Pomagał wyjechać

Paszporty za dolary

(INF. WL.) Do Sądu Wojewódzkiego w Nowym Sączu trafił z Prokuratury Wojewódzkiej akt oskarżenia przeciw 7-osobowej grupie przestępczej, która zajmowała się fałszowaniem paszportów na Podhalu. Na ławie oskarżonych zasiadzie 38-letni Bronisław L. i jego sześciu współpracowników. Zarzuca się im popełnienie wspomnianych przestępstw w okresie od połowy 1993 r. do końca roku 1994. Grozi im kara pozbawienia wolności od pół roku do pięciu lat. Zdaniem nadzorującego śledztwo w tej sprawie prokuratora Tomasza Zonia z Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie, proceder ten umożliwił przekroczenie granic RP „na lewych dokumentach” co najmniej 35 osobom.

- Ōrodką fałszerskiego nie odkryta. Wiadomo tylko, że fałszerstwa dokonywano w ten sposób, iż wstawiano do paszportów kartki z innych takich dokumentów, które miały oryginalne wizerunki, lub podrabiano dane osobowe na okładce paszportu. Próbowano też podrabiać i zamieniać zdjęcia chętnych do wyjazdu. Przestępstwo wykryły polskie i zagraniczne służby celne - dodał prokurator Zon.

Bronisław L., mieszkaniec gminy Szaflary, z zawodu technik-gastronom, był szefem, głównym księgowym i po części organizatorem nielegalnych wyjazdów. Zatrudniał też w charakterze „naganiaczy” - informatorów: bezrobotnego z Białego Dunajca, rolnika oraz przedsiębiorczą gospodynię domową z Gronia. Do zgranej spółki weszli też dwaj nowotarscy taksówkarze i jeden z Szaflar. Rozpuszczali oni sekretne wieści o możliwościach szefa w przełamywaniu wizowych barier i kierowali ewentualnych petentów pod wskazany adres.

Bronisław L. od każdego tęskniącego za Ameryką inkasował 6 - 7 tys. „zielonych”.

IGA MICHAŁEC, (PG)

Ofiarą 68-letnia kobieta

7 lat więzienia za gwałt

Karę 7 lat więzienia wymierzył wczoraj Sąd Wojewódzki w Krakowie 25-letniemu Pawłowi W. oskarżonemu o wielokrotny gwałt na 68-letniej szałetowej. Szwagierka mężczyzny Lucyna W., druga oskarżona w tym procesie, skazana została na 300 zł grzywny za pobicie funkcjonariusza policji, który chciał zatrzymać Pawła W. Wyrok nie jest prawomocny.

Do zdarzenia doszło w grudniu ub.r. w jednym z krakowskich szałetów na Plantach. Paweł W. właśnie opuścił zakład karny. Prowadząc poszukiwania sprawcy gwałtu policja dotarła do mieszkania szwagierki Pawła W. - Lucyny W., która odmówiła wpuszczenia do mieszkania funkcjonariuszy, a jednego z nich zaatakowała. Obezwładniono ją i Pawła W. i przewieziono do komendy na przesłuchanie.

Paweł W. nie przyznał się do zarzucanych mu czynów i odmówił składania wyjaśnień.

Zeznawali kolejni świadkowie w sprawie Przemyka

Trzymał się za brzuch

W procesie trzech b. milicjantów, oskarżonych o śmiertelne pobicie w 1983 r. Grzegorza Przemyka, zeznawało wczoraj przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie troje pracowników pogotowia ratunkowego oraz kolega Przemyka. Wszyscy widzieli Przemyka na pogotowiu ratunkowym po przewiezieniu go z policji.

Świadek Andrzej D. był sanitariuszem pogotowia na Hożej. Widział, jak w celu konsultacji psychiatrycznej przyprowadzono Przemyka do pokoju lekarskiego. Ten jednak, pośadzony w fotelu nie odpowiadał na pytania stawiane przez doktora Pawła W. Na prośbę lekarza powąchałem i poczułem od Przemyka zapach słodkiego wina. Lekarz wypisał dla niego skierowanie do szpitala. Napisał, że pacjent ma „patologiczne upojenie alkoholowe” - powiedział Andrzej D.

Sanitariusz Paweł D. zeznał, że gdy 12 maja 1983 r. przyszedł na dyżur zobaczył w pokoju lekarskim siedzącego w fotelu na kółkach Przemyka. Zauważył, że ten był bez butów i skarpet. Znał go, gdyż razem uczyli się w podstawówce. Cały czas Przemyk trzymał rękę w okolicach brzucha. W pewnym momencie wstał i wykonywał różne ruchy; nie wiedziałem, co chciał zrobić - zeznał Paweł D.

Usiłował mówić, lecz bardzo niewyraźnie - opisał świadek. Lekarz Paweł W. poprosił mnie, bym przewiózł Przemyka do pokoju obserwacyjnego, skąd miał być zabrany do szpitala psychiatrycznego. Gdy zrobiłem to i położyłem Przemyka na kozetce, przysłała jego matka.

Nie zgodziła się na odwiezienie syna do szpitala. Usgodniła z lekarzem, że na własną odpowiedzial-

ność zabierze go do domu - zeznał świadek.

- O tym, że Przemyka pobito na komisariacie milicji dowiedziałem się po kilku dniach od znajomych. Dopiero wtedy skojarzyłem, że krew, która znajdowała się pod kozetką, w naczyniu potocznie nazywanym nerką, mogła być jego - powiedział Paweł D.

Świadek Mariusz Ł. przyszedł na pogotowie odwiedzić pracującą tam matkę. Zeznał, że Przemyka, z którym razem uczył się w podstawówce i liceum pokazał mu sanitariusz Paweł D. Przemyk był wybrudzony, jakby przewracał się na ulicy - powiedział świadek. Sprawił wrażenie bezwładnego, ale trzymał się za brzuch. Miał na sobie tylko koszulę i spodnie, nie miał butów - opisał.

Kolejny termin procesu - 4 października.

(PAP)

Autor przewodnika po narkotykach oskarżony

Zachęcał do ćpania

(INF. WL.) Autor książki „Narkotyki. Przewodnik. Część pierwsza: soft drugs”, Robert P. nakłaniał czytelników do zażywania marihuany, haszyszu, LSD, niektórych grzybów oraz innych środków odurzających w celu osiągnięcia zysku - twierdzi prokuratura w akcie oskarżenia, który 28 września został skierowany do Sądu Wojewódzkiego w Krakowie.

Książkę wydało krakowskie wydawnictwo „Total Trade & Publishers”, należące do matki autora. Robertowi P. grozi kara grzywny i pozbawienia wolności do lat 10.

Zdaniem prokuratury autor celowo przemilczał konsekwencje zażywania narkotyków. Jego książka jest szczegółowym instruktażem dla narkomanów i nie zawiera informacji na temat

skutków ubocznych wynikających z zażywania narkotyków.

Postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte na skutek doniesienia wojewody rzeszowskiego do tamtejszej prokuratury. Sprawa przez cały czas pozostaje pod specjalnym nadzorem Prokuratury Apelacyjnej.

Tymczasem Robert P. wydał już drugą pozycję „Narkotyki. Antologia”. Cytuje w niej fragmenty książek, w których wielcy pisarze, m.in. Witkacy pisali o narkotykach. Zamieszcza też teksty publicystyczne i przedruki z gazet obcojęzycznych.

„Mam nadzieję, że nikt przy zdrowych zmysłach nie oskarży mnie o nakłanianie do zażywania narkotyków, tak jak się to zdarzyło w przypadku mojej pierwszej książki” - stwierdził w przedmowie Robert P. (OLA)

Chciał odzyskać miliard za pomocą broni

Rozbójnicze wymuszenie

Prokuratura Wojewódzka w Szczecinie prowadzi śledztwo przeciw biznesmenowi ze Szczecina, podejrzanemu o próbę wymuszenia rozbójniczego. Wraz z czterema innymi osobami, biznesmen o inicjałach D.Z. usiłował bezprawnie wymusić od innego przedsiębiorcy zwrot ok. miliarda starych zł długu oraz przekazywanie w przyszłości zysków z dostaw mrożonek.

Jak ustalono w śledztwie, prowadzący działalność gospodarczą D.Z. spotkał się 16 bm. w zajeździe pod Goleniowem z dłużnikiem, który był mu winien ok. miliard zł. W pewnym momencie do lokalu weszło czterech mężczyzn, z których jeden był uzbrojony w broń palną, a pozostali - w metalowe brzoń. Zażądali oni od dłużnika D.Z. zwrotu należności, wskazując termin zapłaty. Grożono mu bronią

palną i uderzono metalowym prętem w głowę. D.Z., który jest podejrzanym o zorganizowanie całej akcji, został aresztowany. Policja prowadzi czynności zmierzające do zatrzymania mężczyzn współdziałających z D.Z.

Prokuratura - jak twierdzi - ze względu na dobro śledztwa przez kilka dni nie ujawniała tej sprawy, nie wyrażono też zgody na ujawnienie danych oraz wizerunku podejrzanego. (PAP)

Egzekutorzy długów staną przed sądem

Tygrys za kratami

(INF. WL.) Wydział do Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Wojewódzkiej w Krakowie skierował wczoraj do Sądu Wojewódzkiego akt oskarżenia w sprawie 5-osobowej zorganizowanej szajki, która trudniła się wymuszeniami rozbójniczymi w celu egzekucji długów - poinformował nas prokurator Wiesław Nocuń, naczelnik Wydziału.

Mózgiem przedsięwzięcia był 52-letni Jerzy Sz. z zawodu księgowy. Wspólnie z Tomaszem Sz. (kucharzem) i Krzysztofem Sz. (elektronikiem) założyli w Krakowie spółkę cywilną „Tiger”. „Tiger” miał rozpoznawać stan majątkowy dłużników swoich zleceniodawców. De-facto jednak w brutalny sposób egzekwował należ-

ności, pobierając dla siebie sowitą prowizję. Klientami spółki byli krakowscy biznesmeni, najczęściej właściciele sklepów. Na konkretne zlecenie „Tiger” rozpracowywał dłużnika, stan jego kont, wysokość udziałów w różnych firmach, dowiadywał się, czy ma żonę i dzieci. Następnie - najczęściej odbywało się to o zmroku - zwabiano dłużnika do samochodu i uprowadzano poza miasto. Ulubionym miejscem przestępców były okolice zalewu na Zakrzówku. Tam delikwenta bito, szarpano, duszono, grożono mu bronią palną, straszono pozbawieniem życia jego dzieci. Przestępcy wskazywali wysokie drzewo i zalew i pytali: - Co wybierasz, górę czy dół? Sugero- wali w ten sposób, że powieszą go lub utopiają, jeśli nie spełni ich żądań. Po-

tem zmuszano go do podpisania weksli, zrzeczenia się części udziałów w firmach lub sprzedaży majątku.

52-letniemu Jerzemu Sz., 26-letniemu Krzysztofowi Sz. i 42-letniemu Tomaszowi Sz., przebywającym od 9 miesięcy w areszcie, prokuratura zarzuca wymuszenia rozbójnicze. Ustalono też, że w egzekucji długów uczestniczyli klienci spółki: 48-letni Kazimierz B. i 42-letni H.B.

Prokuratura udowodniła ludziom z „Tigera” 7 wymuszeń rozbójniczych. Szczegółowa dokumentacja, którą policjanci znaleźli w biurze firmy dowodzi jednak, że działali oni na dużo większą skalę. Większość poszkodowanych przez „Tigera” odmówiła jednak - ze strachu o własne bezpieczeństwo - wyjaśnień. (OLA)

Samolotem z Okęcia

Deportacja Hindusów

44 obywatele Indii, którzy nielegalnie dostali się do Polski, będzie dzisiaj deportowanych z Warszawy do kraju drogą lotniczą. Za 145 tys. zł policja wycharterowała dla nich samolot PLL „Lot”.

Będzie to pierwsza lotnicza deportacja tak licznej grupy nielegalnych imigrantów. Policja zapowiada,

że w miarę posiadanych pieniędzy, takie wydalenia będą ponawiane.

Całości kosztów tej operacji jeszcze nie oszacowano, koszt samego tylko przelotu wyniesie 145 890 zł - poinformował rzecznik prasowy KSP Witold Gierałt. Pieniądze pochodzą z budżetu MSW. (PAP)

Secesji nie będzie, a Olimpiada być może

Krakowiacy i górale

(INF. WL.) Od tygodnia krakowiacy radni przygotowywali się do piątkowej sesji, na której miała zapadnąć decyzja o wystąpieniu Zakopanego ze struktur organizujących przygotowania do Zimowej Olimpiady w 2006 roku. Tak się jednak nie stało. W nocy z czwartku na piątek, z inicjatywy wojewody nowosądeckiego, Wiktora Sowy, odbyło się w Szczywnicy spotkanie burmistrza Zakopanego Adama Bachledy-Curusia z prezydentem Krakowa, Józefem Lassotą. Na neutralnym gruncie podpisano porozumienie, w którym prezydent zgadza się na warunki Zakopanego tzn. zmianę statutu Międzygminnego Związku „Zimowa Olimpiada 2006”.

Przypomnijmy, że Międzygminny Związek „Zimowa Olimpiada 2006” powstał 29 grudnia 1994, czyli jeszcze przed podziałem Gminy Tatrzańskiej. Obecnie Zakopane – jako jedna z trzech gmin tatrzańskich – posiada znikomą

wpływ na działalność Związku Międzygminnego. Radni spod Giewontu nie mogli się zgodzić na ten stan rzeczy, grożąc wystąpieniem ze struktur organizacyjnych lub zmianą statutu. Niemal w ostatniej chwili nastąpiło odprężenie stosunków na linii Kraków – Zakopane. Kompromis polega na zmianie punktów statutu Międzygminnego Związku. Przede wszystkim Zakopane otrzyma taką samą liczbę głosów w Zarządzie, co Kraków. W Zakopanem też będzie siedziba Związku, natomiast w Krakowie tylko Biuro Strategii Olimpijskiej do spraw opracowania koncepcji organizacyjnej Związku. Podczas oficjalnego zgłaszania Związku do MKOl, w nazwie wystąpi miasto Zakopane lub połączenie miast Kraków – Zakopane.

Co prawda porozumienie zostało zawarte, jednak wszelkie zmiany statutowe muszą być jeszcze zaakceptowane przez Rady pozostałych pięciu gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego

(Kraków, Nowy Targ, Kościelisko, Poronin i Szczyrk). Rada Miasta Zakopanego, na wniosek burmistrza Adama Bachledy-Curusia, postanowiła zadeklarować wolę uczestnictwa w Związku Międzygminnym „Zimowa Olimpiada 2006”, z zastrzeżeniem, że postanowienia pomiędzy prezydentem Krakowa a burmistrzem Zakopanego zostaną utrzymane w mocy. Uchwała o pozostaniu Zakopanego w Związku podjęta została jednoznacznie.

Po głosowaniu burmistrz Zakopanego zapewnił dziennikarzy, iż nie było złej woli żadnej ze stron. Niemożność wcześniejszego porozumienia była spowodowana nieobecnością prezydenta Krakowa. Na spotkaniu w Szczywnicy, do której zaprosił – jako mediator – wojewoda nowosądecki Wiktor Sowa, burmistrz i prezydent przeprosili się wzajemnie za nieporozumienia i wyrazili chęć dalszej, owocnej współpracy.

PIOTR DUDZIK

Tarnowskie Promocje '95

Szanse i zagrożenia

(INF. WL.) Wczoraj, w Tarnowie otwarto II targi „Tarnowskie Promocje '95”, w których udział bierze 86 firm z terenu całego województwa. Uroczyste otwarcia imprezy dokonał wicepremier i minister finansów, Grzegorz Kołodko, który wziął udział w towarzyszącej targom konferencji gospodarczej „Szanse i zagrożenia rozwoju gospodarczego województwa tarnowskiego”. Uczestnikami konferencji byli m.in. wystawcy, prezentujący swe wyroby na „Tarnowskich Promocjach '95” oraz liczna reprezentacja tarnowskich samorządowców. Podczas swego wystąpienia premier Kołodko stwierdził m.in. – Nie mam problemów z odpowiedzią na pytanie postawione przez wojewodę Wiesława Wodę, który pytał, kto zrealizuje strategię gospodarczą województwa tarnowskiego. Odpowiedź siedzi bowiem na tej sali i to bynajmniej nie po stronie prezydialnej. Rozwój na szczeblu regionalnym musi być

jednak skorelowany ze „Strategią dla Polski”, która jest przecież również strategią dla Małopolski. Istotnymi elementami wzmocnienia polityki gospodarczej regionu tarnowskiego są przemysły: rolno-spożywczy i chemiczny, wielką szansę dla rozwoju naszego województwa widzę także w rozwoju turystyki.

Po wystąpieniu premiera, ok. 2/3 potencjalnych liderów gospodarki opuściło salę. W dyskusji, w której jak stwierdził szef zespołu doradców strategicznych premiera Kołodki, Jerzy Hausner, „większość wypowiada się nie podjęła dyskusji na tematy poruszane w referacie premiera, a jedynie skorzystała z obecności władz, aby przedstawić swe problemy”, głos zabrało jedynie 7 osób, w tym b. I sekretarz KW w Tarnowie i b. minister pracy, płac i spraw społecznych, Stanisław Gębala, będący obecnie prezesem jednej z firm w Dębicy.

(STM)

Przed wielką fetą

Austriacka pomoc

(INF. WL.) Wczoraj w Przemyśle przebywał Hugo Muller, przewodniczący austriackiego „Czarnego Krzyża”. Wizyta miała bezpośredni związek ze zbliżającymi się uroczystościami wręczenia Przemyślowi 7 października br. nagrody Rady Europy, tzw. „Flagi Europejskiej”.

Hugo Muller omówił ponadto z prezydentem miasta Tadeuszem Sawickim stan przygotowań do uroczystego poświęcenia i otwarcia cmentarzy żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej oraz cmentarza żołnierzy Wehrmachtu z II wojny światowej. Ustalił też zasady współpracy z władzami miasta, dotyczącymi stałej opieki nad tymi grobami. Po raz kolejny, austriacki gość wspomógł miejscową pomoc społeczną i przemyskie domy dziecka kwotą 1.500 dolarów USA i darami rzeczowymi. Hugo Muller jest Honorowym Obywatelom Miasta Przemyśla.

(MOT)

Liceum sławnych ludzi

Zapoczątkowany we wrześniu 338. rok szkolny, Liceum Ogólnokształcące im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie uczciło odsłonięciem tablicy upamiętniającej jej wybitnych pedagogów i wychowanków. Uroczyste „dni patrona” zainaugurowało wczoraj spotkanie pokoleń, na które przybyli licznie z kraju i zagranicy wychowankowie tej jednej z najstarszych w Europie i najsłynniejszych w dawnej Galicji szkół średnich.

Wśród upamiętnionych na tablicy 56 osób znajdują się zapisane w historii polskiej nazwiska ludzi nauki i kultury, polityków, żołnierzy, kapłanów, więźniów stalinowskich łagrów i hitlerowskich obozów koncentracyjnych. Są nazwiska bohaterów odseczy wiedeńskiej – hetmana wielkiego koronnego, księcia Hieronima Lubomirskiego oraz Stanisława Papczyńskiego – kapelana króla Jana III Sobieskiego, wynalazcy lampy naftowej Ignacego Łukasiewicza, rektora UJ, biskupa Józefa Pelczara, naczelnego wodza i premiera rządu polskiego w Londynie, gen. Władysława Sikorskiego.

Upamiętniony także na tablicy ks. Stanisław Konarski uczył w tej szkole w latach 1738-39.

(PAP)

Międzynarodowe Targi Turystyczne Ziem Górskich

Sprzedawanie „perły”

(INF. WL.) Wczoraj w Krynicy rozpoczęły się „III Międzynarodowe Targi Turystyczne Ziem Górskich” Krynica '95. Podczas targów, prawie 40 wystawców, biura podróży oraz turystyczne z kraju i zza granicy, będzie oferowało swoje usługi.

Targi są znakomitą promocją regionu i Krynicy, zwłaszcza, że na trwałe wpisały się już w krajobraz takich imprez w Polsce – stwierdził burmistrz Krynicy Jan Golba. – Tegoroczna impreza znacznie się rozrosła. Poprzednie targi były dla nas przetarciem i nauką. Targi turystyczne to znakomita możliwość zaprezentowania swoich możliwości. O to nam właśnie chodzi. Ważne jest i to, że w tym czasie o Krynicy, Muszynie czy Wysowej głośno jest w mediach. Mamy ambicję być prawdziwą „perłą” wśród polskich uzdrowisk.

Wicedyrektor Departamentu Rozwoju Turystyki – Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, Adam Ję-

dras uważa, że tego typu imprezy spełniają swoją rolę: – Dzięki takim targom w tym roku widać bardzo wyraźny wzrost zainteresowania turystyką zorganizowaną, rodzinną i indywidualną. Na świecie z tego typu działalności czerpie się ogromne korzyści finansowe. Wszystko wskazuje na to, iż w niedługim czasie, również w Polsce turystyka stanie się jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki narodowej.

W ramach „III Międzynarodowych Targów Turystycznych Ziem Górskich” w Krynicy, odbywa się wiele imprez towarzyszących. Koncertują zespoły ludowe z Polski i Słowacji.

W Muzeum Nikifora otwarta została wystawa fotograficzna „Szlakiem cerkwi”, której autorem jest Piotr Drożdżik. Ponadto w niedzielę, w sali koncertowej Pijalni Głównej, wystąpi zespół baletowy „Miniatury”. Targi zakończą się jutro.

(JEC)

Klub stałego Czytelnika

INWEST-BUD
JERZY RUPIKOWSKI
KRAKÓW, ul. DŁUGA 67
tel./fax 33-57-42

Nagroda Tygodnia

Zestaw do odbioru telewizji satelitarnej

Zestawy satelitarne (raty, gotówka)

Najtańszy zestaw 500 zł !!!

SPONSOR

„PUNKT”

Kraków, ul. Wadowicka 10
tel. 660-560

Nagroda Miesiąca

2 kuchenki gazowe
2 ekspresy do kawy
filtr do wody

SPONSOR

50 lat K Codziennie
DZIENNIK POLSKI

Z kartą...

Klubowicze, którym uda się dodzwonić do nas dziś o godz. 11.45 będą mogli otrzymać bilety lub zaproszenia na następujące imprezy:

- ⇒ Film „SANATORIUM POD KLEPSYDRĄ” w reż. Wojciecha Hasa. Projekcja w Teatrze Bückleina (ul. Lubicz 5 – gmach Hotelu Europejskiego) dziś o godz. 20 (dwa podwójne bilety).
- ⇒ MECZ KS CRACOVIA - PETROCHEMIA PŁOCK o mistrzostwo II ligi, który odbędzie się 1 października o godz. 15 na stadionie przy ul. Kałuży 1 (dwa podwójne bilety).
- ⇒ TAŃCE NOCĄ rozpoczynające się codziennie o godz. 21 w „Pubie pod Baranami” (Rynek Gł. 27). W czwartki i niedziele koncertuje zespół Seven B. Wstęp od 21 lat (dwa podwójne bilety).
- ⇒ Film „PROCES” w reżyserii Davida Jonesa z udziałem Kyle MacLachlan, Jasona Robardsa, Anthony Hopkinsa. Projekcja w kinie „Mikro” (ul. Lea 5) dziś o godz. 18 (dwa podwójne bilety).
- ⇒ ROKOTEKĘ czyli „Balangę dla rockendrollowców” odbywającą się w każdą sobotę w „Rotundzie”. Nagrania: POP, ROCK, METAL, BLUES. Początek o godz. 21 (trzy podwójne bilety).

Klub Stałego Czytelnika „Dziennika Polskiego” ma swą główną siedzibę przy ul. Basztowej 23. Kod pocztowy: 31-156 Kraków. Nasz telefon: 22-19-45. Przyjmujemy od poniedziałku do piątku w godz. od 10 do 16.

Klub stałego Czytelnika
DZIENNIK POLSKI

WRZESIEŃ 26
Kupon nr

Horoskop codzienny

BARAN (21 III – 20 IV): Po dniach kiepskich – wracasz na top, do świata wielkich marzeń. Scenę przygotowują technicy, światła zapalają – słychać strojenie konsol... Zaraz wchodzisz. Wypadniesz jak zawsze wspaniale.

BYK (21 IV – 21 V): Szanuj zdrowie. Wypoczywaj. Szukaj trwałości, spokoju – myśli jasnych, pogodnych, wesołych. Raz pod wozem...

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI): Jeszcze trochę emocji – ale to już koniec. Dobra passa, jak autostrada, wiedzie prosto do nieba. Nad Tobą opiekuńcze gwiazdy świecą pełnym blaskiem. Obiecują wspaniałe spełnienia.

RAK (22 VI – 22 VII): Odpoczywać trzeba – odbudowywać nadzarpnięte zdrowie, wracać do rzeczywistości – tej prawdziwej, gdzie miejsce jest na rozmyślanie, mądrość i prostotę.

LEW (23 VII – 22 VIII): Jeśli trudności – to drobne (grypka?), jeśli kłopoty – to do przezwyciężenia. Wspaniale sobie radzisz. Tyle masz jeszcze do zrobienia.

PANNA (23 VIII – 22 IX): Za wiele emocji. Za wiele myśli równocześnie. Samotność. Powinieneś spotkać się z przyjaciółmi, pogwarzyć przy suto zastawionym stole. Albo iść na wycieczkę z dziećmi.

WAGA (23 IX – 22 X): U szczytu. W oddali perspektywy roztaczają się

nieziemskie. Wspaniale, podniecające wyobraźnię. Podróż, miłość, poczucie piękna, twórczość – naprawdę masz w czym wybierać.

SKORPION (23 X – 21 XI): Praca intelektualna – mistrzowskie planowanie, strategia godna wodza, radość. Do pełnego triumfu jeszcze daleko, ale...

STRZELEC (22 XI – 21 XII): A karawana nie ustaje. Strzelają z batów beduini. Daktyle słodkie jesz – palce światła. Wodą popijasz do syta.

KOZIOROŻEC (22 XII – 20 I): Przyznaj, że ciągnie Cię na manowce. A czas ryzyku nie sprzyja. Zapraszamy na basen, do siłowni, na wycieczkę. Emocje koi cisza.

WODNIK (21 I – 20 II): Wielkie wysiłki przynoszą wielkie rezultaty. Lecz nie od razu. Czasem po latach. Spiesz się po woli, planuj, buduj. Najważniejszy jest mocny fundament.

RYBY (21 II – 20 III): Uczysz się cierpliwości. Ale cierpliwość nie oznacza bynajmniej rezygnacji. Spokojnie, pragmatycznie, punkt po punkcie – zajdziesz dalej – niż posługując się emocjami.

ASTROLOGUS
Kto urodził się 30 września lub 1 października... Sprawiedliwy. Metodyczny, skrupulatny – jest typem naukowca lub artysty. Nie powinien zabiegać o władzę.

Rosyjska broń jądrowa przy polskiej granicy?

Kreml znowu straszy

■ POWSTAŁ EUROREGION „BUG”. Czterej polscy wojewodowie z Lublina, Chełma, Zamościa i Tarnobrzegu oraz szef administracji państwowej obwodu wołyńskiego na Ukrainie Borys Kłymczuk podpisali wczoraj w Łucku dokumenty założycielskie Euroregionu „Bug”. W ostatniej chwili wycofał się z uczestnictwa w Euroregionie obwód brzeski Białorusi. Wczoraj podpisane zostały dwa dokumenty: umowa o stworzeniu Euroregionu oraz jego statut. Głównym celem przedsięwzięcia jest przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego terytoriów wchodzących w skład Euroregionu.

■ SĄD USA ZEZWOLIŁ NA WZNOWIENIE EKSTADYCJI. Federalny sąd apelacyjny zezwolił rządowi USA na wznowienie ekstradycji osób winnych przestępstw kryminalnych za granicą. Sąd zastosował się w ten sposób do wniosku administracji Clintona, która argumentowała, że obowiązujący obecnie zakaz takich ekstradycji przynosi poważne szkody polityce zagranicznej USA i wymiarowi sprawiedliwości.

■ TRZĘSIENIE ZIEMI W DUBROWNIKU. W chorwackim Dubrowniku ziemia zatrzęsała się w piątek rano z siłą 5,3 stopnia w skali Richtera. W zabytkowym zespole staromiejskim uszkodzone zostały dziesiątki domów. Ofiar w ludziach nie było. Stare miasto w Dubrowniku zostało poważnie zniszczone podczas wojny chorwacko-serbskiej, która wybuchła w 1991 r. Armia ówczesnej Jugosławii oblegała Dubrownik przez dziewięć miesięcy i wycofała się z Chorwacji dopiero w 1992 r.

■ TURKMENISTAN NIJAZOWA. Rządząca w Turkmenistanie Demokratyczna Partia Turkmenistanu (była Komunistyczna Partia Turkmeńskiej SRR) rozpatrzy na najbliższym zjeździe wiosną 1996 roku kwestię nadania obecnemu prezydentowi republiki Saparmuradowi Nijazowowi „dożywotnich pełnomocnictw przywódcy partii i państwa”. Decyzję w tej sprawie podjęło plenum Komitetu Centralnego partii.

■ PO ROZMOWIE Z OLEKSYM GONZALEZ KORYGUJE „BŁĘDNĄ OPINIĘ”. Premier Felipe Gonzalez oświadczył w Madrycie na konferencji prasowej podsumowującej trzydniową wizytę oficjalną Józefa Oleksego w Hiszpanii, że chce skoryzować z okazji i skorygować „błądny opinię”, iż Hiszpania jest bardziej zainteresowana krajami Morza Śródziemnego niż Europą Środkowo-wschodnią.

■ RABIN ZASTANAWIA SIĘ, CZY ARAFAT NIE JEST ŻYDEM. Premier Izraela Itzhak Rabin stwierdził w czwartek na przyjęciu po podpisaniu izraelsko-palestyńskiego porozumienia, że zastanawia się, czy Jaser Arafat „nie jest Żydem”. W naszej tradycji jest powiedzonko o tym, jaki sport jest najbardziej żydowski. Wynika z niego, że to sztuka prowadzenia rozmowy - powiedział Rabin. - Zaczynam uważać, panie Arafat, że niewiele panu brakuje, żeby być Żydem - dodał. Wszyscy obecni, poczynając od Arafata i prezydenta Clintona, wybuchnęli śmiechem.

„Moskwa była i jest zdecydowanym przeciwnikiem rozszerzenia NATO na kraje Europy Środkowej i Wschodniej” - oświadczył wiceminister spraw zagranicznych Rosji Nikołaj Afanasjewski. Jego zdaniem przedstawiony w czwartek w Brukseli raport o perspektywach rozszerzenia NATO nie tylko nie zmienia stanowiska Moskwy, ale „może jeszcze bardziej zaostrzyć dyskusję na temat, który i tak wywiera negatywny wpływ na atmosferę w całej Europie”. Afanasjewski powiedział, że Moskwa „będzie zmuszona podjąć adekwatne działania” w odpowiedzi na zbliżenie struktur wojskowych NATO do zachodnich granic Rosji.

Sztab Generalny Sił Zbrojnych FR opracował projekt nowelizacji doktryny obronnej Rosji, przewidujący m.in.

możliwość rozmieszczenia taktycznych rakiet jądrowych na terytorium Białorusi, enklawy kaliningradzkiej i na okrętach rosyjskiej Floty Bałtyckiej w wypadku wejścia Polski i innych krajów Europy Środkowej do NATO - utrzymuje „Komsomolskaja Prawda”, powołując się na anonimowe źródła w Sztabie Generalnym w Moskwie.

Służba prasowa Ministerstwa Obrony Rosji zdementowała rewelację „Komsomolskiej Prawdy”. „W Rosji obowiązuje jedna, oficjalna doktryna wojenna, opierająca się na założeniu, że Rosja nie traktuje żadnego państwa czy grupy państw jako swojego przeciwnika. Służba prasowa Ministerstwa Obrony nie ma żadnych informacji o istnieniu projektu nowej doktryny, a tym bardziej o jej treści” - oświadczył przedstawiciel

rosyjskiego Ministerstwa Obrony. Tymczasem „Komsomolskaja Prawda” twierdzi, że minister obrony „Paweł Gracow i jego pierwszy zastępca (szef Sztabu Generalnego Michaił Kolesnikow - PAP) ostrożnie zaaprobowali projekt nowej doktryny”, który „jest odpowiedzią wojskowych na niekonsekwentną politykę MSZ i struktur prezydenckich w sprawach bezpieczeństwa narodowego”. „Armia jest gotowa do rozpoczęcia budowy parasola jądrowego nad obłożoną twierdzą, którą - w przekonaniu wojskowych - stała się Rosja” - pisze Aleksander Lasko w „Komsomolskiej Gazecie”.

O konieczności opracowania nowej doktryny wojennej Rosji po raz pierwszy oficjalnie wspominał doradca prezydenta Borysa Jelcyna ds. bez-

pieczeństwa narodowego Jurij Baturin 18 lutego podczas konferencji prasowej na Kremlu. Baturin powiedział wówczas, że „Rosja nie ma doktryny wojennej w ścisłym znaczeniu tego słowa, a jedynie główne założenia doktryny, których realizacja ujawnia istniejące problemy, nieścisłości, a nawet błędy”. Baturin stwierdził, że w nowej doktrynie trzeba będzie jednoznacznie odpowiedzieć na pytania: Kto jest sojusznikiem Rosji? Jakie zagrożenia dla Rosji, skąd i w jakiej formie istnieją teraz, a jakie mogą wystąpić w przyszłości? Jakiej broni i w jakiej skali należy używać, jeśli powstanie takie zagrożenie? „Bez odpowiedzi na te pytania nie sposób opracować doktryny wojennej” - oświadczył wówczas Baturin.

(PAP)

Korona na dźwigni długów

Korespondencja „Dziennika” z Monachium

Bonn zażądało zwrotu 500 milionów marek, jako długu między dawną Czechosłowacją i byłą NRD. Niemcy kierują to żądanie zarówno pod adresem Pragi, jak i Bratysławy.

Dług powstał w wyniku ujemnego salda handlowego w handlu między CSSR i NRD, które opiewa na sumę 660 milionów rubli transferowych. Zadłużenie to powstało na początku lat 90., w związku ze zjednoczeniem Niemiec, kiedy to niektóre wschodniemieckie przedsiębiorstwa nie odebrały wcześniej zamówionych w Czechosłowacji towarów. Niemcy najpierw obiecywały Czechosłowacji, że dług ten umorzą, nie dotrzymały jednak słowa i obecnie domagają się zapłaty od Czech i Słowacji. Spłata długu ma wynosić 1: 2, czy-

li na Pragę przypada dwie jego części, gdy na Bratysławę jedna. Jednocześnie Niemcy nie zgodziły się na spłatę długu w postaci czeskiego i słowackiego udziału kapitałowego Czech i Słowacji.

Nie wdając się w dalsze szczegóły trzeba odnotować, że na szali znalazła się wymienialność korony, do której rząd w Pradze od pewnego czasu czynił poważne przymiarki. Gdyby Niemcy uzależnili wymienialność korony od spłaty długu, wówczas Praga zapewne długo musiałaby czekać na zrównanie swego pieniądza z innymi walutami europejskimi.

Problem to zresztą nie jedyny, bo specjaliści obliczają, że po pokonaniu przeszkód i ewentualnym ogłoszeniu wymienialności korony Czechy będą musiały wyrównać - w ter-

minie do trzech miesięcy - wszystkie długi w bieżącej wymianie towarowej, ten czynnik również jest niekorzystny w układzie między Czechami i Niemcami. Poza tym, nie jest dotąd jasne, według jakiego kursu będzie przeliczany czeski dług wobec Niemiec.

Kontrowersje te mogą, choć nie muszą zagrozić wymienialności czeskiej korony. W tej kwestii więcej jednak zależy od Bonn, niż od Pragi. Niemcy zatem zachowują w swych rękach dźwignię, która może uruchamiać w Pradze procesy zgodne z ich interesami. We wzajemnych stosunkach Bonn będzie więc miało ostateczny głos. Nie wiadomo, z jakim skutkiem dla nie uregulowanych dotąd problemów z przeszłości.

ROMAN ŻELAZNY

Otwarte Sarajewo

Dzisiaj prawdopodobnie rozpocznie się odblokowanie oblężonego od ponad trzech lat przez bośniackich Serbów Sarajewa - stolicy Bośni i Hercegowiny.

Sieć CNN poinformowała wczoraj, że w sobotę mają być otwarte drogi do Sarajewa oraz „błkitne szlaki” dla ludności cywilnej. Wolny miałby być też wjazd do miasta dla ludności cywilnej. Zdaniem CNN negocjacje z Serbami na ten temat trwają.

Dotychczas, podczas oblężenia sarajewianie opuszczając miasto korzystali w miarę bezpiecznie jedynie z podziemnego tunelu pod Irganem. Droga tę transportowano prywatnie do miasta także tanią żywność.

SAD

Angielski niezgody

Korespondencja „Dziennika” z Nowego Jorku

Prezydent Stanów Zjednoczonych Bill Clinton podjął dyskusję z przywódcą większości republikańskiej w Senacie, Robertem Dole, który od dłuższego czasu podkreśla, że język angielski musi w Ameryce spełniać funkcję języka oficjalnego.

To jasne, że język angielski ma być w tym kraju językiem urzędowym - powiedział Clinton. Nie tutaj tkwi problem. Trzeba natomiast odpowiedzieć sobie wyraźnie na pytanie czy dzieciom imigrantów uczącym się w Stanach Zjednoczonych języka angielskiego wolno również kultywować język, tradycje i obyczaje kraju rodziców i dziadków.

Podczas wystąpienia Clintona na bankiecie, którego gospodarzem był latynoski klub poselski ani razu nie padło nazwisko Dole'a. Nikt nie miał jednak żadnych wątpliwości, że szef Białego Domu czyni aluzję do przemówienia senatora na konferencji weteranów wojennych, którym oznajmił, aby zapewnić sobie pokłask wśród ultrapravicowych republikanów, że tylko język angielski jest językiem usankcjonowanym amerykańskim prawem.

Clinton potępił ponadto wysiłki republikańskich kongresmenów sta-

rających się o ograniczenie przywileju ulgi podatkowej dla najbardziej słabych rodzin, których ogólny dochód roczny wynosi niewiele ponad 20 tysięcy dolarów. Prezydent określił starania republikanów, których określał jedynie słowem „oni” jako zdumiewające i karygodne. *Oni planują w ciągu najbliższych siedmiu lat podnieść podatki o 40 miliardów dolarów kosztem najuboższych i jednocześnie zaniżyć podatki najbogatszym.*

Prezydent Clinton oficjalnie broni nauczania dzieci imigrantów w ich językach narodowych oraz korzystania z dwujęzycznych karteek do głosowania przez ich rodziców i dziadków.

Jak wynika z dorocznego raportu federalnego Biura Spisowego, w ub. roku 8,7 proc. ludności Stanów Zjednoczonych urodziło się poza granicami tego kraju. Na czele listy krajów skąd przybyli imigranci znajduje się hiszpańskojęzyczny Meksyk (6,2 mln). Pozostałe kraje znajdują się daleko w tyle. Wystarczy wspomnieć, że z drugich na tej liście Filipin pochodzi nieco ponad milion imigrantów. Około 31 proc. imigrantów stanowią naturalizowani obywatele USA.

ELŻBIETA RINGER

Odnaleziono komendanta getta w Kołomyi

Od pałki do pióra

Korespondencja „Dziennika” z Bonn

Peter Grubbe jest zasłużonym niemieckim dziennikarzem, publicystą poważnych tygodników, autorem książek o kulturze politycznej, demokracji i rewolucjach w III świecie. I nagle berlińska gazeta „Taz” opublikowała, powołując się na dokumenty Jewish Agency of Palestina rewelację: Peter Grubbe, dziś 76-letni emeryt, naprawdę nazywa się Klaus Volkmann - takie przynajmniej nazwisko nosił do 1945 roku. W roku 1941 został komendantem getta żydowskiego w Kołomyi na Ukrainie, gdzie zarządził konfiskatę mienia żydowskiego i wydał rozkaz odcięcia Żydów od wszelkich dostaw żywności z zamiarem ich zagłodzenia. W maju 1942 roku Volkmann polecił aresztować i rozstrzelać w lesie koło wsi Szeparówka 30 Żydów.

W getcie w Kołomyi zamkniętych było 30 tysięcy Żydów. W lutym

1943 roku Volkmann vel Grubbe zameldował do Berlina - Kołomyia ist Judenfrei. Kołomyja jest wolna od Żydów. Jeden z najstraszniejszych niemieckich dziennikarzy powojennych, Henri Nannen, wieloletni redaktor naczelny Sternu, który musiał odejść po opublikowaniu sfałszowanych pamiętników Hitlera, znał podobno prawdziwą tożsamość Grubbe i milczał. Sam Volkmann - Grubbe, skonfrontowany z zarzutami powiedział - uratowałem życie wielu ludziom, których SS wiozło już do komór gazowych.

Po przeczytaniu tych rewelacji zajrzałem do niemieckiego Who is who. W życiorysie Volkmanna występującego pod przybranym nazwiskiem Grubbe, w rubryce „Sławni przodkowie” napisane jest: Grubbe - premier Danii.

MACIEJ RYBIŃSKI

Paryż nie uznał przewrotu na Komorach

Zamach najemnika

Francuskie MSZ oświadczyło, że Paryż nie uznaje wojskowego przewrotu dokonanego na Komorach przez najemnika Boba Denarda. Francja domaga się przywrócenia rządów prezydenta Saida Mohameda Djohara, który znajduje się w rękach Denarda. Rzecznik ministerstwa zakomunikował, że Francja wstrzymuje pomoc gospodarczą dla Komorów i ostrzegł Denarda i jego ludzi, że ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo tych, których uwięzili. Dotychczasowy premier Caambi el Yachourtu Mohamed, który schronił się we francuskiej ambasadzie w Moroni, stolicy Komorów, zaapelował do rządu paryskiego o natychmiastową interwencję. Francja postawiła już w stan pogotowia swe wojska rozmieszczone w strefie Oceanu Indyjskiego.

(PAP)

PROLEX

SPRZEDAŻ POLIS
* ŻYCIOWYCH * MAJĄTKOWYCH * FINANSOWYCH *
Agencja Ubezpieczeniowa PRO-LEX
Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31, tel. (018) 42-17-26

Przedstawicielstwa: • BIELSKO-BIAŁA, Plac Fabryczny 3, tel. (030) 295-20 • CIESZYN, ul. Żwirki i Wigury 2, tel. (033) 52-17-54 • KATOWICE, Al. Różdzińskiego 188, tel. (032) 58-20-31 do 36, wew. 353, 356 • KRAKÓW, ul. Wrocławska 53, tel. (012) 33-18-55, wew. 385, 389 • KROSNO, ul. Waryńskiego 43, tel. (0131) 207-03 wew. 314 • PRZEMYŚL, ul. Borelowskiego 1/313, tel. (010) 70-20-17 • RZESZÓW, ul. Kolejowa 12, tel. (017) 379-51, wew. 274 • TARNOBREZEG, ul. Moniuszki 5/46, tel. (015) 23-41-74 • TARNÓW, ul. Stoneczna 19/24, po. 207, (DH „ZENIT”), tel. (014) 22-49-59 wew. 118.

Zdaniem analityka

Czas niepewności

Miniony tydzień na warszawskiej giełdzie przyniósł wyrażne uspokojenie koniunktury. WIG stracił zaledwie ok. 0,5 proc. w stosunku do swej wartości sprzed tygodnia. Obróty pozostawały na średnim poziomie, oscylując wokół 50 mln zł. Również kursy większości notowanych akcji – z nielicznymi wyjątkami, o których poniżej – swymi zmianami nie mogły przyprawić inwestorów o przyspieszone bicie serca. Obrazu pozornego marazmu dopełniał wyraźny brak zdecydowania wśród uczestników dogrywek, co objawiało się zazwyczaj słabą reakcją na oferowane przez specjalistów nadyżki zarówno sprzedaży, jak i kupna.

Spółkami, które wyróżniły się pozytywnie na tle innych w minionym tygodniu, były BRE oraz Exbud, których akcje notowały swe najwyższe od roku kursy. Warto również zwrócić uwagę na Jutrzenkę i Novitę, którym udało się sztuka pobicia swych lokalnych szczytów sprzed dwóch tygodni. W przypadku Jutrzenki można to wiązać z podpisaniem kontraktów eksportowych na sumę 4 mln USD oraz zbliżaniem się tradycyjnie korzystnego dla spółki ostatniego kwartału. Jeśli chodzi o Novitę, to opublikowała ona dwie pozytywne informacje: o planach zwolnienia części załogi, co pozwoli zredukować koszty o 2 proc. oraz o zamiarze przejścia łódzkiego Dywilanu, który jest trzecim w kraju producentem dywanów. Na przeciwnym biegunie znalazły się akcje: PBR, Swarzędza, Vistuli, Warty

i Elektromontażu Export, które osiągnęły roczne minima. Znaczne spadki zanotowały również akcje dwóch banków: PPABanku (plany nowej emisji) i AmerBanku, który pod koniec tygodnia zanotował dwa maksymalne spadki, przy czym pierwszy z nich połączony był z redukcją sprzedaży. Co prawda w trakcie czwartkowej dogrywki wszystkie akcje zostały wykupione, ale błąd maklera-specjalisty przy ustalaniu kursu spowodował nieważnienie dogrywki.

Uspokojenie koniunktury, o którym wspominałem na początku, nie szło jednak w parze z uspokojeniem nastrojów inwestorów. Minęły co prawda emocje związane z nadziejami na nadejście długo oczekiwanej silnej fali wzrostowej, a spekulanci, którzy tym nadziejom ulegli, otrząsnęli się już z szoku, który przeżyli, gdy leżyły one w gruzach. Niestety, po obniżeniu przez NBP stóp procentowych zniknęło również z inwestycyjnego horyzontu ostatnie z wydarzeń, które oceniane było jednoznacznie pozytywnie. Dla inwestorów zbliża się czas niepewności, związany z trudnością oceny wpływu jaki na rynek papierów wartościowych będą miały wydarzenia, których oczekiwać można w październiku i w listopadzie.

Pierwszym z nich będą już w piątek debiutanckie notowania akcji cementowni Górażdże. Sprzedaż tych akcji w ofercie publicznej zakończyła się wielkim sukcesem. Nic dziwnego zresztą, jeśli weźmie się pod uwagę perspektywy stojące przed producen-

tami cementu w związku choćby z planami budowy w Polsce sieci autostrad. Inwestorzy, którym nie udało się umieścić tych akcji w swoich portfelach, przeznaczają zapewne część kapitałów na próby ich zakupu na pierwszych notowaniach. To może spowodować chwilowy odpływ kapitału od już notowanych na giełdzie spółek. Z drugiej strony udany debiut może poprawić nastroje inwestorów i wpłynąć ożywczo na rynek. Jak naprawdę będzie, okaże się już wkrótce.

Nie tylko rynek wtórny obfitować będzie w ważne wydarzenia. W poniedziałek, 9 października rozpocznie się publiczna sprzedaż akcji PEK-POLU SA, która zwraca uwagę ceną minimalną ustaloną na poziomie odpowiadającym połowie wartości księgowej. Wśród obecnie notowanych na giełdzie spółek poziom minimalny ceny do wartości księgowej wynosi 0,63 w przypadku Bytomia, a zatem ponad 20 proc. więcej. Nie należy się tym jednak zbyttno ekscytować. We wrześniu mija termin dokonywania przez spółki publiczne przeszacowania majątku trwałego. Może to w wielu wypadkach spowodować znaczny wzrost ich wartości księgowej, ale również odbić się ujemnie na zyskach ze względu na konieczność wpisania w koszty dodatkowej amortyzacji. Część z nich może wykazać nawet stratę netto. Posiadanie akcji w momencie, gdy spółki podadzą wyniki za wrzesień, przypominać będzie zatem trochę „rosyjską ruletkę”.

WOJCIECH BIAŁEK
DZIAŁ ANALIZ DM „MAGNUS”

Tydzień na skróty

Pioneer postanowił podwyższyć kapitał akcyjny o 2,5 mln zł do kwoty 8 mln zł. Ma to związek z planami uruchomienia nowych funduszy. Korona uzyskała zgodę Narodowego Banku Polskiego na nabywanie papierów wartościowych emitowanych i notowanych za granicą.

Mostostal Warszawa został głównym dostawcą konstrukcji stalowej dwóch kotłowni energetycznych Elektrowni Turów dla firmy Alhstrom Pyropower Inc. Wartość I etapu zlecenia wynosi około 2,7 mln USD.

Okocim pochwalił się sprzedażem w br. 1 mln hektolitrów piwa. Spółka przewiduje się, że do końca roku sprzeda kolejnych 300 tys. hl.

We wtorek poinformowano, że w Szwecji została utworzona i zarejestrowana w urzędzie patentowo-rejestracyjnym spółka ELMOST AB, w której 50 proc. udziałów posiada Mostostal Warszawa, a pozostałe 50 proc. – Elektrim. Spółka została powołana dla ułatwienia rozwoju dotychczasowej działalności firm na rynku szwedzkim. Przez ELMOST AB Elektrim i Mostostal Warszawa będą miały możliwość wzięcia udziału w przetargach w zakresie budownictwa inwestycyjnego. Informacja ta jest bardzo istotna zważywszy, że szwedzkie prawo dopuszcza do udziału w przetargach tylko firmy zarejestrowane w tym kraju.

We wtorek KrakChemia poinformowała, że w pierwszym terminie wykonania prawa poboru akcji serii C zostało objętych 382 akcji. W związku z tym spółka oferuje dotychczasowym akcjonariuszom w drugim terminie wykonania prawa poboru objęcie 1 mln 483 tys. 118 akcji serii C o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 7 zł za sztukę. Prawo poboru przysługuje właścicielom akcji serii A i B na koniec dnia ustalenia prawa poboru, czyli 16 sierpnia 1995 r. Zapisy na akcje w drugim terminie wykonywania prawa poboru rozpoczną się 2 października i przyjmowane będą do 16 października b.r.

Animex poinformował, że podpisał kontrakt o wartości 8 mln 880 tys. USD na dostawy półtuszy wieprzowych do Rosji.

Optimus kontynuuje konsekwentnie swą politykę inwestycyjną. W środę poinformowano, że spółka objęła 3 mln akcji imiennych uprzywilejowanych serii B o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł za każdą w podwyższonym kapitale spółki OPTIMUS Inter Commerce S.A. Po

zarejestrowaniu przez podwyższenia kapitału Optimus będzie posiadał 5 mln 274 tys. 900 akcji, czyli nieco ponad 81,15 proc. kapitału akcyjnego OPTIMUS Inter Commerce S.A.

We wtorek w Novicie podpisano pomiędzy związkami zawodowymi a zarządem spółki porozumienie na temat zasad i wielkości zwolnień grupowych przewidzianych na 31 października br. Stan zatrudnienia zostanie zmniejszony o 80 osób, to jest 12 proc. Spółka zapewnia, że redukcja ta w żaden sposób nie wpłynie na możliwości produkcyjne firmy.

Urząd Skarbowy Warszawa-Wola zwrócił Kredyt Bankowi nadpłacony podatek dochodowy w wysokości 2 mln 973 tys. zł. W dziale księgowości spółki wyjaśniono nam, że nie będzie to miało bezpośredniego wpływu na rachunek wyników.

Remak otrzymał zlecenie wykonania prac budowlano-montażowych w Elektrowni Turów, których wartość szacowana jest na 12,8 mln USD i może być zwiększona lub zmniejszona w zależności od zmiany zakresu robót.

Rada Nadzorcza Stalexportu zgodziła się na zakup udziałów Beskidzkiego Domu Maklerskiego dających Stalexportowi do 33 proc. głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy BDM S.A.

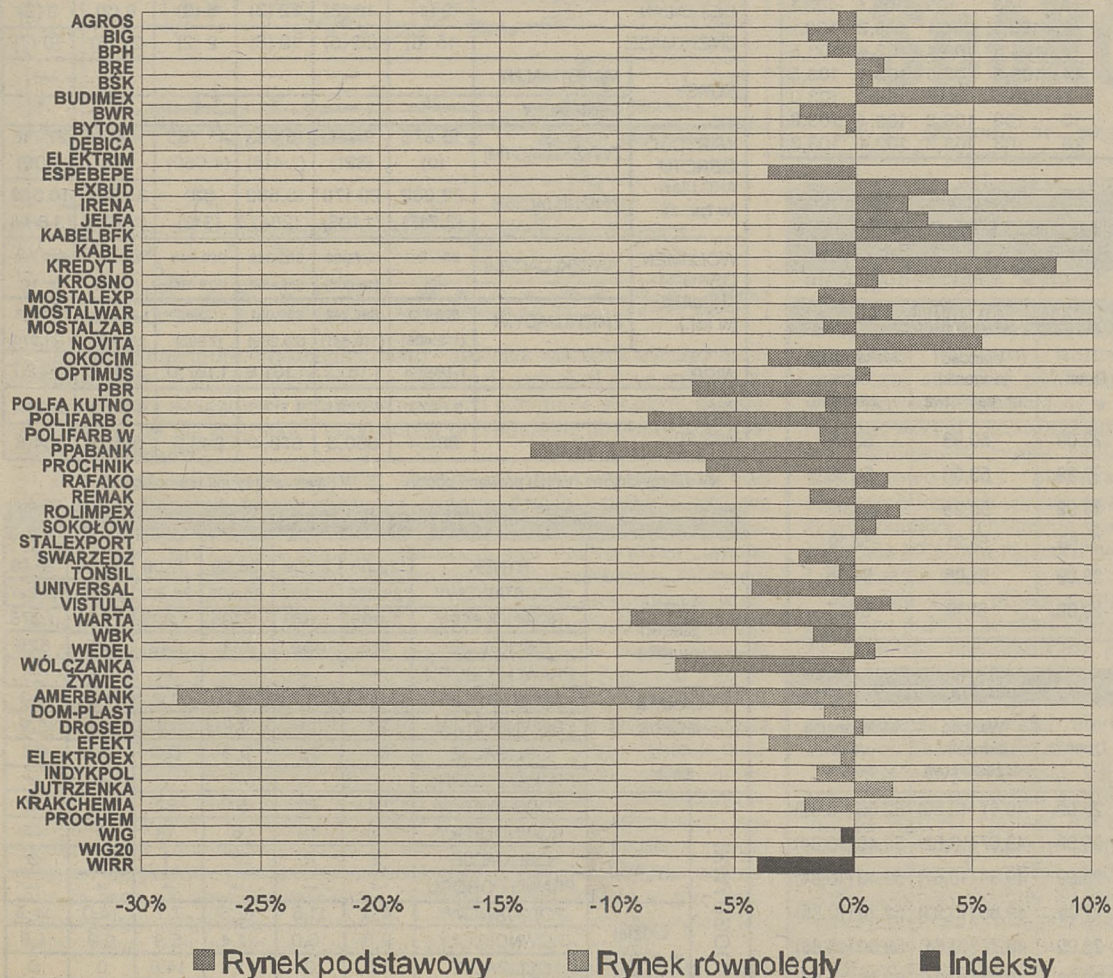
Agencja Rządu USA ds. Międzynarodowego Rozwoju (USAID) i Amerbank podpisały porozumienie o przystąpieniu Amerbanku do Programu Gwarantowanych Linii Krydetywych Dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw Prywatnych. Amerbank jest pierwszym bankiem w Polsce, który wspólnie z USAID będzie realizował ten program.

Wszystko wskazuje na to, że październik będzie miesiącem debiutów. Zarząd Petrobanku zaproponował, by debiut giełdowy akcji tej spółki nastąpił 16 października br. Spółka KPBP-BICK złożyła wniosek o wprowadzenie akcji do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Zarząd spółki zaproponował termin pierwszego notowania na 10 października 1995 r. Wniosek w tej samej sprawie złożył również Stomil-Olsztyn. Zgodnie z nim pierwsze notowanie akcji Górażdże odbędzie się 6 października. Zarząd spółki Farm Food zaproponował debiut akcji spółki serii A, B, C na rynku równoległym na 11.

(Ł.K.)

Od 22 do 29 września

Zmiany kursów akcji spółek

Co? Gdzie? Kiedy?

Poniedziałek

■ KRAKCHEMIA - początek zapisów na akcje serii C w drugim terminie prawa poboru;

Wtorek

■ AMERBANK - pierwsze notowanie 2 tys. akcji po ich zmianie z imiennych na okaziciela. W obrocie znajdzie się razem 1.444.229 akcji;

Piątek

■ GÓRAŻDŻE - pierwsze notowanie na giełdowym rynku walorów tej cementowni.

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

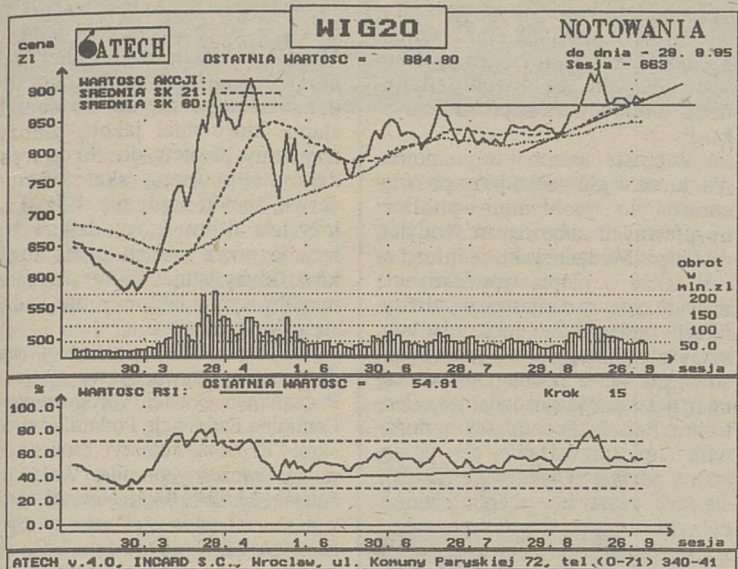
Kurs 52 tyg.		AKCJE	Kurs	Zmia-	Obrót		Proc.	PV/B	P/E	Kapita- lizacja	Dogrywki			Kursy akcji				Dogrywki															
Min zł	Max zł		(zł)	na (%)	Wol. (szt)	Wart. (tys zł)	em. (%)		(C/Z)		(a)	K/S	Oferta (szt)	Real (%)	25.09 (zł)	26.09 (zł)	27.09 (zł)	28.09 (zł)	25.09			26.09			27.09			28.09					
																			k/s	oferta	%	k/s	oferta	%	k/s	oferta	%	k/s	oferta	%			
AKCJE — Rynek podstawowy																																	
24	37	Agros	27,8	1,5	10 078	560	0,12	1,9	13,5	238	S 5 011	100	27,1	27,4	27,8	27,4	K 1 568	0	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
1,2	2,4	BIG	1,52	-0,7	204 520	622	0,13	0,7	4,6	248	K 38 655	51,7	1,53	1,52	1,56	1,53	K 4 546	100	K	6746	0	K	9 025	100	K	37 435	100	K	5 891	16			
51	103	BPH	85	0	16 163	2748	0,16	1,4	3,9	881	K 4 541	14	86	85,5	86	85	K 695	100	S	1 607	100	S	2 665	11,3	K	5 891	16						
25	42,5	BRE	42,5	0,7	37 389	3178	0,26	1,7	7	616	=	=	42	41,9	42	42,2	S 15 805	0,6	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
73	185	BŚK	147	0	9 794	2879	0,11	1,8	4,5	1361	S 591	100	146,5	145	147	147	K 3 500	100	K	6545	100	S	3 027	0	S	3 308	5						
8,1	28,2	Budimex	24,1	0,4	127 998	6170	1,85	2,4	7	166	S 8 086	100	21,7	23	24,1	24	K 39 772	4,5	K	7 095	100	S	4 101	100	S	52 753	100						
4,05	5,9	BWR	4,3	0	21 556	185	0,17	0,8	11,6	54	K 4 974	100	4,4	4,4	4,4	4,3	=	=	S	17 412	100	=	=	=	=	K	13 761	100					
45	74	Bytom	48	-1	1 377	132	0,28	0,6	6,3	24	K 1 753	=	47,5	47,5	48,2	48,5	K 184	100	=	=	=	K	178	100	K	1 475	36,9						
13,2	35,7	Dębica	35	2,9	42 482	2974	0,42	1,4	11,2	354	S 8 292	100	34,2	34	34	34	S 3 329	100	K	10 727	6	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
7,05	12	Elektrim	9	1,1	321 251	5783	0,48	1,5	17,3	602	S199 394	100	8,9	8,9	9	8,9	K 46 540	100	K	51 975	19,6	S	159 408	0	K	9 566	0						
13,9	34	Espebepe	19,3	-1	8 965	346	0,56	1,2	10,1	31	K 1 364	100	19,7	19,5	19,7	19,5	K 1 708	100	K	3 663	0	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
9,5	32	Exbud	31,2	-1,6	49 809	3108	0,62	2,3	20	250	K 3 344	100	30	30	32	31,7	K 48 228	0	K	56 786	36,5	S	1 322	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
16,2	40,1	Irena	32	0	9 115	583	0,28	2,4	15	102	S 956	100	31,3	32	32,5	32	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
15,8	34,3	Jelfa	29,9	9,9	10 377	621	0,2	1	11,6	158	S 1 715	100	29	29,7	29,9	27,2	K 551	100	=	=	=	S	2 747	18,2	K	2 454	0						
10,8	43	KabelBfK	37,1	3,1	27 472	2038	0,7	1,8	11,7	147	=	=	35	35	36	36	=	=	K	352	100	S	3 923	0	S	9 002	100						
17,8	48	Kable	24,6	-0,4	3 554	175	0,18	1,3	12,4	49	=	=	24,6	25	25,3	24,7	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
6,8	13,8	Kredyt Bank	7,7	0,7	44 842	691	0,39	0,8	7,7	87	S 16 462	26,7	7,2	7,3	7,5	7,65	K 18 055	1,3	K	41944	1,2	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
15	45	Krosno	43,9	0,9	9 452	830	0,29	1,4	21,1	148	=	=	43,2	43	44	43,5	=	=	K	584	0	K	1 099	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
5,5	8	Mostalexp	6,4	0	30 476	390	0,07	2,3	19,4	288	K 50 572	=	6,5	6,4	6,5	6,4	S 214 249	0	S	19 036	100	S	163 882	0	K	16 762	0						
4,95	12,5	Mostalwar	6,6	1,5	10 032	132	0,22	0,8	15,7	30	=	=	6,5	6,5	7	6,5	=	=	K	15 999	0	S	15 604	0	K	35 604	0						
3,6	9,7	Mostalzar	7,6	0	41 790	635	0,4	2,1	10,7	80	K 52 971	=	7,75	7,7	7,7	7,6	S 11 113	100	=	=	=	S	14 343	100	K	34 419	2,9						
9	15,9	Novita	13,3	-1,5	44 651	1188	1,15	1,5	11,3	52	S 10 334	100	12,6	13	13,6	13,5	K 4 855	100	=	=	=	K	11 695	100	S	70 145	1,6						
49	89	Okocim	68,5	-0,7	5 118	701	0,17	2,4	38,3	206	S 373	100	70	69	70	69	S 4 883	100	K	574	100	K	1 694	100	K	586	96,6						
22,3	42,5	Optimus	31,6	6,4	18 261	1154	0,42	2,2	12,2	139	=	=	31,6	32	33	29,7	S 250	100	K	6 071	2,5	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
23,4	39,9	PBR	23,4	-0,4	4 614	216	0,03	1,3	11,6	329	=	=	24,5	24	23,9	23,5	K 3 506	0	K	7288	0	S	733	100	S	549	100						
23,8	39,7	Polfa Kutno	33,2	-0,3	1 337	89	0,07	0,8	6,6	60	K 266	100	33,2	33,1	33,3	33,3	=	=	K	1458	0	K	1 419	0	=	=	=	=	=	=	=	=	
8,5	14	Polifarb C.	10,3	-5,5	11 892	245	0,06	1,3	11,6	197	=	=	10,8	10,8	10,9	10,9	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	S	8 207	0,1				
2,65	7,5	Polifarb W.	6,8	0,7	47 350	644	0,21	1,9	11,1	150	S 11 960	100	6,85	6,8	6,9	6,75	=	=	K	29 137	100	S	4 579	0	S	39 780	100						
5,85	38,4	PPABank	22	-1,8	2 557	113	0,07	3	18,5	83	K 353	100	24	22	22,5	22,4	=	=	K	904	100	S	403	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
16,5	43,9	Próchnik	15,9	-5,4	2 768	88	0,18	1,3	8,3	24	K 8 744	=	17,1	16,9	17,4	16,8	S 2 990	0	S	893	100	K	482	100	S	1 707	100						
8,95	26,3	Rafako	21,8	0	16 469	718	0,18	1,7	10,1	203	K 10 158	19	21,8	21,8	21,9	21,8	K 5 419	100	S	5 005	100	S	6 885	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
4,6	13,5	Remak	10,7	-1,8	5 309	114	0,27	1,5	12,3	21	K 1 079	100	10,5	10,6	10,8	10,9	K 3 458	0	K	3 878	0	K	13 972	100	S	1 255	100						
16,4	64	Rollimpex	54,5	0	15 600	1700	0,39	1,5	6,4	218	S 3 232	100	53,5	54,5	55,5	54,5	K 2 621	1	=	=	=	S	1 794	0	S	1 996	100						
1,64	3,35	Sokołów	2,29	0	128 048	586	0,47	0,8	11,5	63	S 33 803	100	2,25	2,3	2,3	2,29	=	=	=	=	=	S	13 879	100	S	28 767	100						
17,1	38,8	Stalexport	32	-1,5	30 921	1979	0,35	1	6,4	283	S 2 755	100	32	32,5	33	32,5	S 2 404	100	K	1 379	100	S	2 583	100	S	8 267	100						
13,1	29	Swarzędz	13	0	12 511	325	0,36	0,7	13,7	46	S 3 485	100	13	13	13,3	13	=	=	K	1 439	100	S	1 005	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
13,8	30	Tonsil	15,4	-0,6	2 349	72	0,16	1,7	9,1	23	=	=	16,3	16,1	15,6	15,5	S 3 405	0	S	1090	100	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
6,55	18,1	Universal	6,85	-1,4	47 189	646	0,2	0,9	23,7	158	S 4 572	100	6,8	6,8	7,05	6,95	S 27 599	100	K	34 046	0	K	3 717	100	S	16 063	100						
9,2	18,8	Vistula	9,6	-0,5	4 081	78	0,07	1,2	6,6	58	S 15 748	0,2	9,2	9,2	9,5	9,65	S 6 982	100	K	15788	12,7	K	7 347	70,8	K	2 331	100						
58,5	84,5	Warta	58,5	-5,6	2 816	329	0,08	1,8	9,6	202	K 990	=	58,5	61	61,5	62	K 1 892	0	=	=	=	=	=	=	=	K	4 991	100					
4,05	12,5	WBK	5,8	0,9	75 821	880	0,11	1,4	5,3	399	S 10 630	100	6	6	6	5,75	S 37 433	100	K	28 898	7	K	32 364	100	=	=	=	=	=	=	=	=	
110	209,5	Wedel	121	0,4	3 385	819	0,06	2,4	19,3	703	K 3 709	0,3	121	120,5	121	120,5	S 1 458	6,9	S	153	100	K	2 263	50,2	S	93	100						
20,2	38,7	Wólczańska	22,6	-5,8	1 585	72	0,08	1,1	7,5	47	=	=	24,1	24	24,1	24	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
127,5	213	Żywiec	200	1	3 106	1242	0,1	2,7	25,6	600	S 6 664	=	198	195	198	198	K 953	100	=	=	=	K	9 018	22,4	K	3 655	84,8						

AKCJE — Rynek równoległy

13,4	34,4	Amerbank	17,9	-9,6	79 792	2857	2,96	1,48	13,87	48,33	S 46 126	100	22,9	22,5	21,9	19,8	S 619	100	=			S 1 637	100	S 13 249	0
13,3	27,1	Dom-Plast	15,7	-1,3	1 398	44	0,05	1,61	6,94	47,1	=		16	15,7	15,6	15,9	=	=			K 1 340	100	=		
14,7	35	Drosed	30,2	1	5 114	309	0,33	1,7	10,2	46,51	=		29,6	29,9	30	29,9	K 1 384	100	S 1391	100	=		S 168	100	
10,7	28,7	Efekt	22,2	-2,2	13 537	601	1,2	1,71	13,14	24,98	=		23,2	23,2	23,3	22,7	S 947	100	=		=		=		
1,82	3,5	Elektroex	1,86	-0,5	51 196	190	0,59	0,71	13,01	16,12	S 1 114	100	1,82	1,82	1,91	1,87	K 39 065	51,2	K 32936	25	S 23 291	2,6	S 15 342	0	
9,35	17,1	Indykpol	9,35	-1,6	749	14	0,02	1,33	9,8	29,21	=		9,5	9,5	9,55	9,5	=		K 2959		K 9 231	5,6	=		
37	45	Jutrzenka	42,3	0	17 222	1457	1,34	2,33	6,67	54,44	S 1 656	100	41,6	41,9	42,3	42,3	S 1 939	100	S 2586	100	K 757	100	=		
3,55	8,85	KrakChemia	4,9	-2	7 981	78	0,27	0,8	14,12	14,54	K 6 914		4,95	4,9	5	5	K 531	100	K 3031	100	K 17 723	63,4	S 4 358	2,3	
6,35	13	Prochem	7,2	0	7 317	105	0,15	1,34	7,83	36	S 1 967	100	7,15	7,25	7,35	7,2	S 3 523	100	S 1535	100	S 1 116	0	S 1 077	100	

Analiza techniczna

RSI - jest wskaźnikiem z grupy oscylatorów; przyjmuje wartości od 0 do 100. Wartość RSI na poziomie 30 (lub 20) uważa się za punkt wykupienia, a 70 (lub 80) za punkt wyprzedzenia. Inną interpretacją jest przebiecie poziomu 50 (od góry - sygnał negatywny, od dołu pozytywny).

WIG-20 od pewnego czasu zachowuje się znacznie lepiej od swojego „starszego brata” - WIG-u. Potwierdza to także ostatnia sesja we wrześniu i wykres siły względnej WIG-20 do WIG-u. Swoje „dno” względem głównego indeksu WIG-20 zanotował na początku lipca, od tamtej chwili zaczął tworzyć trend wzrostowy, który uzyskał potwierdzenie na początku sierpnia br. Zatem od prawie dwóch miesięcy trwa dobra passa spółek tworzących drugi indeks giełdowy w stosunku do całego rynku. Ostatnie spadki wartości dodatkowego indeksu zostały powstrzymane na linii wsparcia, którą wyznaczył poprzedni lokalny szczyt WIG-20, to jest na poziomie około 870 pkt. Równocześnie można zauważyć, że średnia ruchoma SK-21 także pełni funkcję silnej strefy wsparcia. Podczas ostatnich sesji oba te czynniki zbiegły się w czasie tworząc nieprzekraczalną zaporę dla dalszego spadku. Obecnie bardzo powoli WIG-20 odbudowuje swoją pozycję. Można nawet pokusić się o wyznaczenie linii krótkoterminowego trendu wzrostowego, który ma szansę trwać także w październiku.

RSI piętnastosesyjne ma obecnie relatywnie niską wartość nie stwarzając zagrożenia dla ewentualnych wzrostów, w pobliżu wznoszącej się linii wsparcia. Dopiero wartość RSI równą około 80 można uznać za wielkość krytyczną, która powstrzyma dalsze wzrosty indeksu 20 największych spółek. Mam nadzieję, że dogodna sytuacja techniczna oraz zbliżające się debiuty nowych spółek zdynamizują notowania akcji na początku października.

SPÓŁKA TYGODNIA

Impet (Momentum, Wskaźnik zmian) - również wskaźnik z grupy oscylatorów. Oblicza się go, odejmując od aktualnej ceny akcji cenę sprzed „k” notowań. Przy prognozach krótkoterminowych przyjmuje się okres dziesięciosesyjny. Jak dla wszystkich oscylatorów przyjmuje się poziomy wykupienia i wyprzedzenia.

Bohaterem mijającego tygodnia, chociaż, niestety, negatywnym, jest Amerbank. Zupełnie niespodziewanie podczas dwóch ostatnich sesji we wrześniu odnotował dwa „maksy” w dół. Tak drastycznego spadku nie uścisadnia nawet bardzo słaba sytuacja techniczna tego waloru przed „tapnięciem”. Swoje trzy grosze dorzucił jeszcze specjalista Amerbanku, który pomylił się w czwartek przy ustalaniu kursu - rzecz dotąd niespotykana w całej historii naszej giełdy i uważam, że kwalifikuje się do Sądu Giełdowego. W efekcie doszło do unieważnienia dogrywki, skutkiem czego powstała czwartkowa redukcja sprzedaży. (Podczas unieważnionej dogrywki wszystkie akcje zostały przez inwestorów kupione). W piątek sytuacja się powtarza z tym, że teraz podaż jest jeszcze większa, ale znów wszystkie akcje zostają skupione - dogrywka dochodzi do skutku! Specyficzna piątkowa sesja owocuje rekordowym wolumenem obrotu w całej historii notowań akcji Amerbanku. Już wolumen na dogrywce przewyższał największy zanotowany dotychczas wolumen obrotu na tym papierze. W efekcie takiego rozwoju wypadków kurs Amerbanku powrócił do swojej „bazy” sprzed szalonej zwyżki z lipca i sierpnia br. Jednocześnie poziom Impetu spadł poniżej poziomu minus 25 proc., co sugeruje możliwość rychłego silnego odbicia w górę notowań walorów Amerbanku. Zakup tych akcji w piątek, w perspektywie kilku najbliższych sesji, okaże się prawdopodobnie dobrym interesem.

BARTŁOMIEJ A. MICHAŁSKI
MAKLER DM „MAGNUS”

Łukasz Kwiecień

Rynkowe falstarty

Owszem, mamy maklerów w czerwonych szelkach...

Polski rynek kapitałowy wciąż jeszcze znajduje się w okresie niemowlectwa. Owszem - mamy maklerów w czerwonych szelkach, paradujących z najnowszym modelem „centertela” i przenośnym komputerem. Codziennie analizuje się kolejne sesje giełdowe. Komisja Papierów Wartościowych wydaje kolejne uchwały. Wicepremier Grzegorz Kołodko i prezes Narodowego Banku Polskiego, Hanna Gronkiewicz-Waltz zgadzają się, że rynek kapitałowy musi stać się narzędziem wolnorynkowej transformacji. Na pozór więc wszystko gra. Nie wolno jednak zapominać o tym, że na naszym rynku zdarzają się falstarty i niewykorzystane szanse. Jest jeszcze sporo do zrobienia.

Wypada zacząć od fundamentów.

- Rynek kapitałowy był promowany przez pewne ulgi podatkowe, ale zapomniano o tym, by sytuację wyjaśnić do końca. Zważasz, gdy kończyło się zwolnienie podatkowe od zysków kapitałowych - uważa doradca inwestycyjny Grzegorz Sawicki. - Preferencje podatkowe dla jednego emitenta, skarbu państwa, mogą przyczynić się do hamowania rozwoju rynku kapitałowego.

Rynek jest z natury instytucją brutalną. Czasami pomagają mu jednak urzędnicy. W polskim systemie prawnym rolę sity, decydującego o tym, czy dana firma będzie uczestniczyła w rynku czy nie, odgrywa Komisja Papierów Wartościowych. To właśnie ta instytucja skutecznie zablokowała rozpoczęcie działalności Towarzystwa Funduszy Powierniczych Fidelia.

Przedstawiciele Fidelii głośno chwalili się swoimi planami, które obejmowały m.in. zorganizowanie funduszu emerytalnego. Towarzystwo kilkakrotnie starało się o „błogosławieństwo” KPW. Bezskutecznie. W sierpniu jego wniosek odrzucono ze względu na uchybienia statutowe. Nie wiadomo, czy projektodawcy Fidelii powrócą do swoich koncepcji. Na razie jednak wygląda na to, że sporo

wysiłku organizacyjnego, a także i pieniędzy, poszło na marne. Inwestorom jednak nie powinno być z tego powodu szczególnie smutno - jeśli Komisja odrzuciła wniosek Fidelii, to widocznie istniały ku temu powody. Jak dotychczas udało się utrzymać zasadę, iż na oficjalny polski rynek kapitałowy trafia tylko „elita” instytucji finansowych i produktów. Może lepiej więc poczekać, niż narażać młodziutki rynek na jakąś nieprzyjemną wpadkę po chopnie dopuszczonej nań firmy?

Nie wszyscy mogą odnosić sukcesy. Mamy już dwie spółki publiczne, które czynią bardzo wyraźne kroki, by z obrotu publicznego się wycofać. Oto kilka miesięcy temu zarząd Północy S.A. wystąpił do KPW o uchylenie decyzji Komisji w sprawie dopuszczenia do obrotu publicznego. Z podobnym zamiarem noszą się władze Pol-Motu S.A. Obie firmy przerabiają gorzką lekcję - obrót publiczny, nobilitujący spółki i będący dla nich atutem reklamowym, okazuje się zbyt kosztowny. Przedstawiciele Pol-Motu S.A. narzekają, że w sytuacji, gdy spółka nie ma perspektyw dopuszczenia do obrotu giełdowego, spełnianie obowiązków wynikających z faktu bycia spółką publiczną jest bezcelowe.

Szwankują procedury legislacyjne. Komisji Papierów Wartościowych nie udało się przeformować projektu regulacji dotyczących funduszy zamkniętych. Nowymi rozwiązaniami zdecydowało się zająć Ministerstwo Przekształceń Własnościowych i sprawa pozostaje na razie w sferze planów. Podobne kłopoty dotyczą bankowości inwestycyjnej, której w Polsce zwyczajnie nie ma. Niektóre banki (np. PBR S.A.) deklarują co prawda taki właśnie profil działania, ale brakuje rozwiązań prawnych, które umożliwiłyby powstawanie podobnych wysoce wyspecjalizowanych instytucji. Sensowne wydaje się wydzielenie odrębnej kategorii banków inwestycyjnych i uprawnienie ich do większego niż w przypadku

„zwyczajnych” banków zaangażowania w papiery wartościowe innych spółek.

- Za mało mamy instrumentów finansowych - tylko akcje i emitowane przez skarby państwa obligacje - kontynuuje Grzegorz Sawicki. - Sprawa wprowadzenia na rynek opcji i kontraktów terminowych została zaniedbana.

Jego zdaniem, wielkie słowa uznania należą się PBR, który wprowadza na rynek coraz to nowe instrumenty.

- Problemem wydaje się niezbyt szeroki rynek - dodaje Sawicki. - Pomimo kilku lat funkcjonowania giełdy, są na niej notowane zaledwie 53 spółki. Być może pomogłoby stworzenie łatwiejszej procedury dostępu do parkietu? Z drugiej jednak strony należy pamiętać, że ta sytuacja jest ceną, jaką płaci się za bezpieczeństwo obrotu na rynku kapitałowym. Dzięki ścisłemu nadzorowi inwestor, który przychodzi obecnie do biura maklerskiego, ma pewność, że za jego pieniądze zostaną kupione papiery wartościowe, a nie wycieczka zagraniczną dla właściciela biura. Fundamentalne znaczenie mają też wiarygodne informacje od emitentów.

Zdaniem naszego rozmówcy nie wykorzystano entuzjazmu inwestycyjnego towarzyszącego emisji Banku Śląskiego. Szkoda, bo była to okazja do znacznego poszerzenia rynku.

Za porażkę należy uznać brak wypracowanych bezbłędnych i niezawodnych systemów komunikacji pomiędzy giełdą a biurami maklerskimi. Jeszcze kilka miesięcy temu zapowiadano istotne zmiany związane z rozwojem rynku. Mielśmy więc obserwować dwustronne dogrywki, dwa notowania dziennie, notowania ciągłe na walorach o największej płynności... Niedawne awarie łączności i komputerów skłaniają raczej do zastanowienia, co w takim razie będzie się działo na giełdzie, jeśli wspomniane innowacje zostaną rzeczywiście wprowadzone? Czy nie grozi nam kolejny falstart?

Spokój po szaleństwie

Do 31 sierpnia br. wartość wszystkich tegorocznych ofert publicznych osiągnęła poziom ok. 800 mln nowych zł. Daleko jeszcze do ubiegłorocznego rekordu. W 1994 r. wartość polskich ofert publicznych wyniosła 1,8 mld nowych zł.

Historia ofert publicznych (czyli sprzedaży papierów wartościowych tzw. szerokiej publiczności) w naszym kraju zaczyna się w 1991 r. W pierwszym roku funkcjonowania publicznego rynku papierów wartościowych 12 pionierskich ofert publicznych przeprowadził skarby państwa. Ich łączna wartość wyniosła 97,5 mln zł, czyli prawie 1 bln starych zł.

W roku 1992 przeprowadzono pierwsze publiczne oferty sprzedaży akcji nie organizowane przez skarby państwa. Wartość nowych emisji akcji wyniosła blisko 40 mln zł, a wartość wszystkich ofert publicznych ok. 78,6 mln zł.

Przełomowym okazał się rok 1993. Bardzo wyraźnie, aż do 400 mln zł wzrosła wartość ofert publicznych. Nowe emisje akcji już funkcjonujących spółek publicznych osiągnęły poziom 70 mln zł. Nadal jednak na rynku pierwotnym dominował skarby państwa.

Ofertowe szaleństwo ogarnęło rynek w roku ubiegłym. Łączna

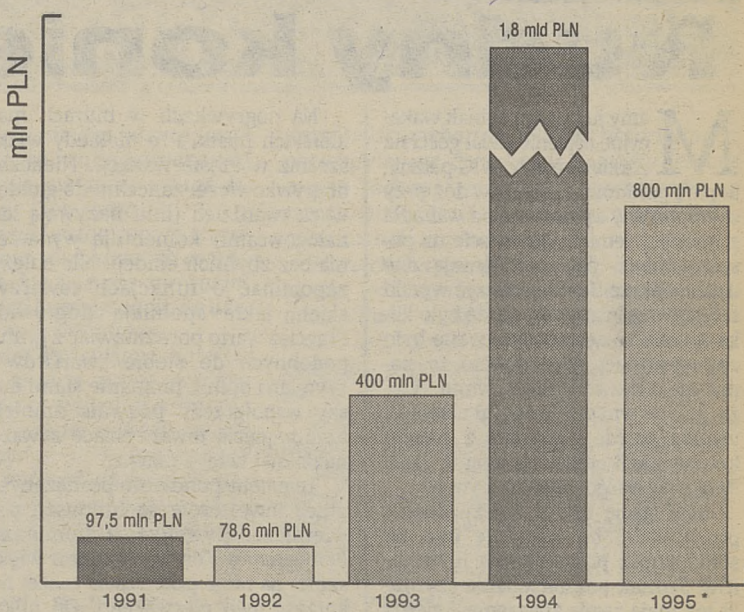
wartość ofert publicznych wyniosła aż 1 mld 800 mln zł. Blisko połowę stanowiły już nowe emisje akcji dokonywane przez spółki publiczne.

W br. można zaobserwować pewne uspokojenie. Do 31 sierpnia

wartość przeprowadzonych od początku 1995 r. ofert publicznych wyniosła ok. 800 mln zł. Skarby państwa sprzedał w ten sposób „swoje” akcje warte blisko 550 mln zł.

(Ł.K.)

OFERTY PUBLICZNE W POLSCE

* - do 31 sierpnia

Posiedzenie KPW

Północ S.A. już niepubliczna

(INF. WL.) Komisja Papierów Wartościowych wycofała z publicznego obrotu akcje spółki Północ S.A. – poinformowała nas Beata Stelmach, rzecznik prasowy Komisji.

Wniosek o wycofanie akcji Północy S.A. KPW otrzymała od zarządu tej spółki w czerwcu. Wczoraj Komisja przychyliła się do tego wniosku. Jednocześnie za niedopełnienie obowiązków informacyjnych Północ S.A. będzie musiała zapłacić 100 tys. zł kary. Komisja zgodziła się na wprowadzenie do publicznego obrotu 2 mln 224 tys. 500 akcji imiennych uprzywilejowanych serii AA Indykpolu o wartości nominalnej 5 zł każda (jedna akcja daje prawo do 5 głosów na WZA). Zostały one wyemitowane na podstawie aktu przekształcenia spółki z o.o. w spółkę akcyjną. Konwersja akcji imiennych na akcje na okaziciela będzie następowała na podstawie indywidualnych wniosków akcjonariuszy.

Zgoda KPW dotyczy także emisji od 1 mln do 5 mln akcji zwykłych na okaziciela serii C Stalexportu o war-

tości nominalnej 10 zł każda, w drodze oferty zamkniętej w publicznym obrocie. Z oferty wydzielono transzę przeznaczoną do objęcia przez bank depozytowy w celu wyemitowania na jej podstawie ADR-ów i GDR-ów (zamienników akcji notowanych na rynkach światowych). Pozostałe akcje będą mogły być zaoferowane przez zarząd spółki do objęcia przez inwestorów strategicznych.

Do publicznego obrotu dopuszczono wczoraj spółkę Oława S.A. Huta Oława S.A. powstała w 1990 r. w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego. Firma zajmuje się produkcją związków cynku, ołowiu i kadmu, a także użytkowych metali nieżelaznych.

KPW zezwoliła wczoraj na działalność, w zakresie obrotu akcjami spółek parterowych uczestniczących w programie NFI, kolejnym biurom maklerskim, m.in. BPH S.A. Zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej otrzymał IB Austria Securities (Warsaw) S.A. Jest to już 54. dom maklerski w Polsce.

(L.K.)

Wiceminister Modzelewski o protestach przeciw ordynacji

Zaproszenie do dyskusji

(INF. WL.) Problem protestu Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej przeciw ordynacji podatkowej polega na nieporozumieniu – uważa wiceminister finansów Witold Modzelewski. Minister, który był wczoraj w Krakowie gościem krakowskiego Stowarzyszenia Syndyków Polskich, zaprosił krytyków projektu ordynacji do dyskusji, pod warunkiem, że zarzuty będą dotyczyły regulacji faktycznie proponowanych w ordynacji.

Witold Modzelewski powiedział przy okazji wczorajszego spotkania, że o proteście KKK wie „tylko z kilku enigmatycznych notatek prasowych”. Minister uważa, że zarzuty Kongregacji nie znajdują potwierdzenia w faktach. Zapewnił wczoraj, że ordynacja nie nakłada żadnego nowego podatku. Projekt zawiera przepisy postępowania podatkowego, ale nadal od każdej de-

cyzji podatnikowi przysługuje prawo odwołania. Witold Modzelewski parokrotnie stwierdził, że protesty spowodowane są nieporozumieniem, a oponentów zaprosił do dyskusji.

W czasie wczorajszego spotkania, które w głównej mierze poświęcone było problemom publiczno-prawnych zobowiązań syndyka, minister Modzelewski poinformował także o planie wprowadzenia w życie ustawy o rejestracji i identyfikacji podatników. Jego zdaniem, ustawa ta pomogłaby nie tylko fiskusowi, ale także osobom prowadzącym działalność gospodarczą. Centralny Rejestr Podatników umożliwiłby np. sprawdzanie, czy potencjalny partner w biznesie posługuje się rzeczywistym numerem ewidencyjnym. Wpłynęłoby to zapewne na zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Wykluczyłoby to choćby taką sytuację, o jakiej wspomnieli minister Modzelewski. Oto w Toruniu trwają bezskuteczne na razie poszukiwania domniemanego obywatela Kazachstanu, który miał jakoby założyć trzy firmy. Niestety, doszło do wyłudzeń na poważną skalę. Kłopot w tym, że nikt nigdy nie widział założyciela firmy, który działał wyłącznie przez swoich pełnomocników. Gdyby istniał CRP – partnerzy mogliby sprawdzić, czy nie zadają się z firmą fikcyjną.

Mówiąc o CRP minister opowiedział o perypetiach nazwy systemu. Początkowo bowiem proponowano Centralną Ewidencję Podatników, ale skrót CEP źle się kojarzył. Protestował m. in. ówczesny premier Waldemar Pawlak. Minister Modzelewski żartował: można sobie wyobrazić tytuły w gazetach: CEP-em w podatnika...

LUKASZ KWIECIEŃ

29 września 1995 r.

Notowania walutowe

Tabela	NBP nr 188/95	Kurs średni	zmiana w %
Australia	1 AUD	1,8378	0,29
Austria	1 ATS	0,2430	-0,12
Belgia	100 BEF	8,3094	-0,10
Dania	1 DKK	0,4398	-0,14
Finlandia	1 FIM	0,5705	0,85
Francja	1 FRF	0,4948	-0,22
Hiszpania	100 ESP	1,9713	-0,48
Holandia	1 NLG	1,5263	-0,16
Irlandia	1 IEP	3,9305	0,13
Japonia	100 JPY	2,4630	1,00
Kanada	1 CAD	1,8061	0,29
Luksemburg	100 LUF	8,3094	-0,10
Norwegia	1 NOK	0,3878	-0,28
Portugalia	100 PTE	1,6282	-0,20
RFN	1 DEM	1,7110	-0,06
USA	1 USD	2,4330	0,00
Szwajcaria	1 CHF	2,1188	-0,07
Szwecja	1 SEK	0,3497	0,81
W. Brytania	1 GBP	3,8436	0,09
Włochy	100 ITL	0,1509	-0,07
ECU	1 XEU	3,1589	-0,31

Tabela obowiązuje od dnia następnego po ogłoszeniu oraz do ujęcia w księgach rachunkowych aktywów i pasywów walutowych na dzień bilansowy będący dniem ogłoszenia tabeli.

Kursy w kantorach – w starych złotych

■ **KRAKÓW** – dolar, skup: 24.230, sprzedaż: 24.300, marka, skup: 17.000, sprzedaż: 17.050–17.100, funt, skup: 37.800, sprzedaż: 38.100, frank szw., skup: 20.600–20.800, sprzedaż: 20.900–21.000, frank fr., skup: 4.900, sprzedaż: 4.950.

■ **TARNÓW** – dolar, skup: 24.090–24.130, sprzedaż: 24.170–24.220, marka skup: 16.870–17.020, sprzedaż: 17.040–17.080, funt, skup: 37.350–37.500, sprzedaż: 37.510–38.100, frank fr., skup: 4.780–4.870, sprzedaż: 4.880–4.900, frank szw., skup: 20.460–20.510, sprzedaż: 20.580–20.900.

■ **NOWY SĄCZ** – dolar, skup: 24.000–24.200, sprzedaż: 24.300–24.450, marka, skup: 16.600–17.080, sprzedaż: 16.800–17.180, funt, skup: 37.700–38.100, sprzedaż: 38.000–38.300, frank fr., skup: 4.750–4.910, sprzedaż: 4.850–4.910, frank szw., skup: 20.800–21.000, sprzedaż: 20.900–21.200, korona czeska, skup: 880, sprzedaż: 920, korona st., skup: 765, sprzedaż: 800.

(RYM), (JT), (IWO)

Ostatni rok podatku importowego?

Obniżka przed likwidacją

Sejmowa Komisja Polityki Gospodarczej, Budżetu i Finansów przyjęła rządowy projekt nowelizacji ustawy o podatku importowym, który przewiduje utrzymanie tego podatku do końca 1996 roku, z równoczesnym obniżeniem z 5 do 3 procent. Postawie koalicji proponowali wyższą, bo 4-procentową stawkę.

Podatek importowy, zwany granicznym, obowiązuje od stycznia 1994 r. i jest pobierany od wszystkich sprowadzanych do Polski towarów. Początkowo stawka podatku wynosiła 6 proc., obecnie jest to 5 proc. wartości sprowadzanego towaru powiększonej o opłatę celną. Tego typu opłata miała być pobierana tylko do końca 1994 r., ale ujemny bilans płatniczy sprawił, że obowiązywanie ustawy przedłużono na następny rok. Utrzymywanie podatku importowego w Polsce krytykuje MFW i zachodni partnerzy handlowi. W przedstawionym Sejmowi projekcie nowelizacji ustawy przewiduje się, że od 1997 r. podatek zostanie zlikwidowany.

W ub. roku wpływy z podatku importowego wyniosły 2,5 mld zł. Planuje się, że w tym roku do budżetu wpłyną z tego tytułu 3 mld zł.

W przyszłorocznym budżecie zaplanowano 2,5 mld zł z tego po-

datku – poinformował „Dziennik” dyrektor Departamentu Podatków Pośrednich Ministerstwa Finansów, Adam Wesołowski. Z tej sumy 500 mln zł pochodzić ma ze zwiększonego importu. Resort przewiduje bowiem, że obniżenie podatku wpłynie na rozwój importu, a także pobudzi polskie przedsiębiorstwa do większej konkurencji. Obniżka stawki podatku granicznego, zdaniem wicepremiera Grzegorza Kołodki, przyniesie też bodziec antyinflacyjny.

Krajowi importerzy są z obniżki stawki podatkowej oczywiście zadowoleni, ale nie wykazują specjalnego entuzjazmu. Rolimpex, jeden z największych krajowych importerów produktów rolnych (m. in. oleje jadalne, pasze, cukier, zboże) zwiększenie obrotów uzależnia przede wszystkim od potrzeb rynku i cen, jakie oferują zagraniczni kontrahenci.

– To fakt, że zmniejszony podatek może wpłynąć na obniżkę naszych cen nawet o kilka procent – mówi S. Pękala, dyrektor ds. finansowych. – Ale biorąc pod uwagę rosnące ceny na rynkach światowych i kurs dolara można się spodziewać jedynie krótkotrwałego zahamowania wzrostu cen w kraju.

Opinię tę podziela Krzysztof Adamski, dyrektor finansowy Animexu, importującego mięso, głównie z krajów Unii Europejskiej:

– Jest to oczywiście krok w dobrym kierunku, ale przy istniejących barierach dla importu zbyt mały, aby skłonić firmy krajowe do ostrej konkurencji.

Zdaniem przedstawiciela Anime-xu, rzeczywistym impulsem antyinflacyjnym byłoby obniżenie kosztów związanych z opłatami celnymi, np. poprzez lepsze wykorzystanie uzgodnionych kontyngentów.

Ministerstwo Finansów nie bez żalu przygotowuje się do likwidacji – już za kilkanaście miesięcy – podatku importowego. – Jest to podatek wygodny, gdyż dotyczy wszystkich bez wyjątku towarów i bardzo wydajny, a jednocześnie niezbyt dokuczliwy dla płacących – mówi dyrektor Wesołowski. – Wprowadziły go u siebie także Słowacja i Węgry. Międzynarodowe porozumienia wymagają jednak likwidacji tego typu opłat i w przyszłym roku twórcy budżetu będą musieli znaleźć sposób na załatwienie dziury w budżecie. O ile oczywiście z powodu ujemnego bilansu płatniczego znów nie będzie trzeba nowelizować ustawy...

BARBARA MATOGA

Z pozycji gracza

Nudny koniec lata

Mamy już jesień, jednak wakacyjne uśpienie nadal gości na parkiecie giełdy. WIG pełnie to parę punktów w górę, to w dół, przy czym zmiany są mniejsze od wahadła z miesiący letnich. Oczywiście na poszczególnych papierach bywają one dużo większe. Jeżeli podliczyć wyniki całego września, okaże się, że było kilka spółek, w których akcje warto było zainwestować, gdyż dawało to na prawdę przyzwoitą stopę zwrotu. A to, że WIG w tym czasie wzrósł niewiele, wynika przede wszystkim z zastój kursów akcji naszych gigantów, czyli Banku Śląskiego, BPH czy Żywca.

Segregację rynku należy ocenić pozytywnie, bo wskazuje ona na sensowność postępowania inwestorów. Jednak pozaracjonalne czynniki też mają swoje znaczenie – giełda przecież spekulacją stoi...

Na dogrywkach w biurach maklerskich pustki i to niekiedy większe niż w czasie wakacji. Nieliczni dogrywkowicze, zaliczani do giełdowych twardzieli (inni nazywają ich nałogowcami) komentują wydarzenia bez zbytnich emocji. Nie należy zapominać o funkcjach towarzyskich, jakie spełniają dogrywki. Przecież warto porozmawiać z grupą podobnych do siebie „wariatów”. Wymiana opinii, poznanie stanu duszy współgraczy pozwala zmniejszyć napięcia towarzyszące zawsze udziałowi w tej zabawie.

Tematem ponownie poruszonym przez inwestorów są fundusze powiernicze. Rywalizacja pomiędzy Pioneerem a Koroną w opinii większości na razie przemawia raczej na korzyść tego pierwszego. Od kilku miesięcy inwestycje w jednostki

uczestnictwa są rentowniejsze od lokat bankowych (oczywiście w zdecydowanie dłuższym okresie).

Mówi się też o zarządzanych przez Creditanstalt portfelach zasobniejszych graczy. Z przecieków od osób, które powierzyły swe pieniądze zawodowcom z Austrii wynika, że wcale nie są oni lepsi niż nasi. Sporej części osób samodzielnie prowadzących interesy w ciągu ostatniego pół roku udało się osiągnąć zdecydowanie lepsze wyniki, a nie musieli płacić „haraczu” za obsługę. Z drugiej strony wysiłek i czas, jakie należało poświęcić indywidualnej grze, też sporo kosztują.

Wrzesień nie był zły, październik, mimo kampanii prezydenckiej, powinien być lepszy.

GRACZ

INVEST-BANK S.A.
Kraków
ul. Garbarska 9
22-25-50

PHU POLINAR

Kraków
ul. Ofiar Dąbia 14
11-30-09

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A.
HESTJA
Kraków, ul. Wielopole 17
22-74-44

**ATRAKCYJNY
KREDYT BEZ WPLĄTY WŁASNEJ
I PORĘCZYCIELI
na zakup
samochodów FIATA**

EFEKTYWNE ODSETKI od 14,6% rocznie
SPIATA KREDYTU do 5 lat

DODATKOWO:

- zryczałtowane ubezpieczenie OC, AC, NW; zielona karta (od 300 PLN),
- bezpłatnie radioodtwarzacz, dywaniki, znakowanie.

Weekend z DZIENNIKIEM

Aco pan myśli o... - zapytałem po kilku minutach milczenia. - Wy tylko „pan” i „pan”! - przerwał wyraźnie zirytowany. - Do mnie przez pięćdziesiąt lat mówiono: towarzyszu. Ale to nic. Jeszcze moje wnuki doczekają upadku kapitalizmu. Wrócą prawdziwi towarzysze. Będzie czerwono od robotniczych flag...

***

Pan - przepraszam - towarzysz Adolf, lat 87, przeżył w życiu kilka kataklizmów. Wojna światowa (druga, bo pamięta i pierwszą) nie była chyba największym z nich. Wszak skończyła się wyzwoleniem ze Wschodu i ustanowieniem najlepszego z systemów. -Tyle, że potem wszystko spartolili rewizjoniści, centryści, socjalfaszyści, reformiści i inni fałszywi towarzysze. Opóźnili rewolucję o całe lata. I dalej opóźniają.

Kataklizmem większym od wojny światowej było dla tow. Adolfa zdarzenie z jesieni 1989: jakiś sprayowiec wymalował na pomniku Bohaterów Czerwonych Sztandarów półanglojęzyczny napis: „Jimmiemu Hendrixowi - make love, not war”. Długowłose młodzieniec chciał zapewne, by jego pacyfistyczne hasło kontrastowało z karabinami na dąbrowskim pomniku. Tow. Adolf uważa jednak, że imperialistyczna zgnilizna Zachodu dała w ten sposób znać o sobie w całej swojej „krasie”.

Podobnie uważają towarzysze Adolfa: Wiesław, Henryk, Franciszek, Antoni i Feliks. Prawdziwi komuniści.

***

Przez prawie 45 lat na osiedlu Adolfa działała Biblioteka Partynia. Dzieła Marksa, Engelsa, Lenina, krytyczne ujęcia koślawych idei Róży Luksemburg, Kautskiego, Bernsteina, Trockiego. Raj towarzyszy. Zimą 1989 książki wywalono na bruk, konkretnie na świeżo spadły śnieg. Towarzyszy zmroziło.

Dzieła wszystkie Lenina można było kupić za cenę paczki krakersów. Marksa rozdawano bezpłatnie. Towarzysze rozlokowali opasłe tomy i agitacyjne broszury w swych niedużych mieszkaniach. Żony Antoniego i Feliksa kłęły, że zamiast porcelanowego serwisu i cennych kryształów, muszą oglądać poupychane w kredensie dzieła typu: „Zródła i ewolucja myśli Mao Tse-tunga” albo „Referat sprawozdawczy KC PZPR na V Zjazd Partii”. Uległy jednak, gdy mężowie zaczęli im ma-

chać przed nosem czerwonymi sztandarami, pamiętającymi pierwsze powojenne pochody i pokazywać bliźny po ranach zadanych przez przedwojennych imperialistycznych siepaczy.

Towarzysze zadbali więc, by żadna wartościowa książka nie trafiła na makulaturę. Zachowali dzieła dla przyszłych pokoleń, które na pewno otrząsną się z kapitalistycznego amoku. Potem zaczęli się zbierać

dziestych, podzieliła się na frakcje. Walka o ostateczne zwycięstwo (prawdziwego) komunizmu w Polsce rozgrywa się w niedużym trójkącie wytyczonym przez bloki, w których zamieszkują działacze poszczególnych odłamów.

***

Tadeusz z frakcji Adolfa (rewolucyjni komuniści) postanowił się włączyć w bieżącą walkę o zwycię-

Zbigniew Bartuś

Trójkąt komunistów

- czyli frakcja towarzysza Adolfa

w jednym z dąbrowskich mieszkań. We wrześniu 1990 napisali Manifest: „Jesteśmy najzdrowszą częścią dawnej PZPR. Jesteśmy tymi, którzy w pełni wierzyli i działali tak, aby zbudować Polskę socjalistyczną. Byliśmy zawsze komunistami i na zawsze nimi pozostaniemy”.

Sformułowanie „najzdrowsza część” nie było fortunne: towarzyszy dziesiątkowały choroby, jeden po drugim odchodzili do... donikąd. Przecież programowo nie wierzą w raj. W każdym razie po śmierci 67-letniego Adama średnia wieku towarzyszy skoczyła w górę. - To źle, że młodzi się wykruszają - skomentował Adolf.

***

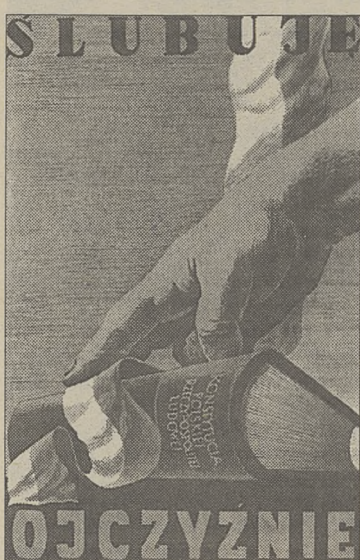
Początkowo komunistom przewodził znany na Śląsku i w Zagłębiu DZIAŁACZ, były szef propagandy katowickiego Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Szybko jednak wyleciał - za rewizjonistyczne i neoliberalne (!) ciągotki. Towarzysze nie zdzierżyli jego sentymentu do gierkowskiego rozpasania i otwarcia na Zachód. Odżyły stare (nie dla nich) spory o Bieruta, Gomułkę, Dzierżyńskiego.

- Ty porzucasz idee internacjonalistyczne, ty socjalszowinisto! - krzyczał któregoś dnia Adolf do o dwa lata młodszego Franciszka. - Ty byś do Bernsteina uciekł!

- Bernstein nie żyje - przypomniał trzeźwo Franciszek. - Od 60 lat...

- Ale jego pogrobowcy mają się dobrze - nie dawał za wygraną Adolf.

Tak oto kilkunastoosobowa „najzdrowsza część” byłej PZPR, średnia wieku 85 lat, w oparciu o spory z przełomu wieków oraz z lat trzy-

stwo komunizmu. Skreślił w tym celu następujący czterowiersz: „Solidarność wzrosła zdradą/ i faszyzmem nadal etos tchnie/ Razem z Kościołem jest zaważką wolności ludu./ Lud to wie!” Adolf przyklasnął, bo przecież każde dziecko jest świadome, że „religia to opium ludu”, które służy panowaniu burżuazji. Przy okazji w wydawanym przez frakcję biuletynie Adolf (prozą) wspominał, co myśli o „podsycaniu przez Watykan waśni i nienawiści na Bałkanach”.

Następcą DZIAŁACZA w konkurencyjnej frakcji został towarzysz Bogumił, dobrze znany wśród towarzyszy... koreańskich. Uczestniczył m.in. - jeszcze przed śmiercią Kim Ir Sena - w wielkich obchodach 50. urodzin Kim Dzong Ila w Phenianie. Zapewnił wtedy

m.in., że „naród północnokoreański jest wzorem dla Polaków i że polscy komuniści będą prowadzić nieprzebraną walkę przeciw knowaniom imperialistów”. W biuletynie frakcji Bogumiła pojawiły się cytaty z „Referatu sprawozdawczego KC Partii Pracy Korei...” typu: „Prowadząc przez długi okres antyamerykańską, antyfaszystowską walkę, naród Korei zadał poważny cios systemowi kolonialnego pano-

wania imperialistów z USA i ich popeczników”.

Frakcja Stefana zajęła się z kolei bezlitosnym obnażaniem oportunistycznych postaw byłych towarzyszy, a przede wszystkim PZPR-owców, którzy po 1989 porzucili zasady socjalizmu. Najbardziej dostało się dwóm dawnym przywódcom POP w uczelniach, którzy od zimy 1990 zaczęli być gorącymi orędownikami powołania w Katowicach (przy Uniwersytecie) Wydziału Teologicznego, po czym jako przyjaciele Watykanu (!) zaczęli chadzać na kolacje do biskupa.

***

Towarzysz Adolf przypiął na ściennej słomiance cytą: „Wzrost ruchu robotniczego nieuchronnie wciąga w szeregi jego stronników pewną ilość żywiołów drobnomieszczańskich, pozostających pod silnym wpływem ideologii burżuazyjnej, z trudem wyzwalających się spod wpływu tej ideologii, wciąż na nowo jej ulegających” (W. I. Lenin, Dzieła, t. 17).

- W kształtowaniu komunistycznej świadomości ogromną rolę odgrywają przywódcy: powinni stać na wysokości zadania, powinni być konsekwentnymi marksistami-leninowcami, niezłomnymi rewolucjonistami proletariackimi, nieugiętymi bojownikami o czystość nauki marksistowsko-leninowskiej, walczącymi przeciwko wszelkim wypaczeniom, przeciwko dogmatyzmowi i rewizjonizmowi - mówi Adolf. - Na czele nie mogą stać ludzie chwiejni, niezdyscyplinowani. Tak uczył Lenin.

Dlatego Adolf zachowuje ideową czujność. I pamięta o wzorcach. Na

przykład taki Dzierżyński. Błyskotliwy, czarujący rozmówca, chętnie widywany w salonach, ale przy tym nieugięty w obronie rewolucji. Człowiek prawy, nie zasłaniający się w razie niebezpieczeństwa innymi. Bezkompromisowy jeśli chodzi o zasady, ale mający serce gołębia - z jego poruczenia czekał opiekowali się bezdomnymi dziećmi. Wszystko to przeczytał Adolf w jakiejś pracy naukowej czy broszurze. Dlatego dziwi się, że Dzierżyński nie ma dziś w Polsce żadnego pomnika. Podobnie jak Bierut. Drugi ideał.

- Rewolucji bez ofiar nigdzie w świecie nie było. To są oczywiste koszty. Jednostka niczym - pisał poeta. 50 milionów ofiar stalinizmu w Rosji? Cóż to jest w porównaniu z Dobrem Ludzkości. Stalin był rewolucjonistą z nienawiścią odnoszącym się do panowania burżuazji. Cóż zło zaczęło się po Stalinie - od rewizjonizmu Chruszczowa - kontynuuje Adolf, a nawiązując do współczesności dodaje: - Czemu Chinom wytyka się Tienanmen? Przecież to legalna władza stłumiła kontrewolucyjnych buntowników, którzy chcą przywrócić kapitalizm.

Szczerze mówiąc, to Adolf wolałby, żeby 4 czerwca 1989 w Polsce - zamiast półwolnych wyborów - nastąpił Tienanmen. Dla rewolucji byłoby lepiej.

***

Grzesiek, 22-letni hipis wypisujący sprayem na dąbrowskich murach pacyfistyczne hasła, mieszka wewnątrz trójkąta komunistów. Jego zdaniem, wszystkie te frakcyjne podziały, biuletyny i odezwy można by uznać za starczy obłęd kilkunastu pradziadków. Bo łatwo z nimi zrobić to samo, co Grzesiek z wypisanym na ścianie bloku słowem „komunizm” - zamalował „un” i pozostał „komizm”.

Tyle, że jedna z frakcji - oczyszczona z rewizjonistów - nazywa się: Związek Komunistów „Proletariat” i jest oficjalnie zarejestrowana. Wydaje - poświęcony gniciu kapitalizmu - biuletyn „Brzask” (z którego pochodzi część cytatów). Działacze „Proletariatu” przesiadują po koleżeńsku w siedzibie dąbrowskiego SdRP, gdzie działa Sztab Wyborczy kandydata Sojuszu Lewicy Demokratycznej - Aleksandra Kwaśniewskiego. Związek Komunistów „Proletariat” jest jednym z 27 ugrupowań tworzących SLD. Czy Aleksander Kwaśniewski jest, proszę towarzyszy, godnym kontynuatorem rewolucyjnych tradycji?

Potyczki (nie tylko) rodzinne

Wokół wyborów prezydenckich jest coraz więcej szumu i swarów, mimo iż kampania jeszcze się w pełni nie rozkręciła. Ludzie ze strachem myślą, co to będzie, jak się kandydaci na serio wezmą za tby, a na domiar złego taka nowa wojna na górze przeniesie się może i na dół, skłócić sąsiadów w bloku czy w wiosce, poróżnić znajomych, a nawet krewnych. Na domiar złego, całe to zamieszanie przeżywać będziemy dwukrotnie, bo przecież z góry wiadomo, że w pierwszej turze nikt nie wygra, musi więc dojść do drugiej. W obliczu nadciągającej burzy, wyteżyłem całą swoją pomysłowość i znalazłem rozwiązanie!

Prawdę mówiąc nie tak całkiem samodzielnie wpadłem na ten pomysł, lecz z pomocą kandydata Strzembosza, który - jak wiadomo - zrezygnował z ubiegania się o prezydenturę na rzecz kandydatki Gronkiewicz-Waltz. Pomyslałem więc, że skoro jeden prezes mógł się

wycofać robiąc miejsce drugiemu prezesowi, to można by operację powtórzyć, dobierając inne pary. Np. i kandydat Olszewski, i kandydat Pawlak byli premierami, mógłby więc jeden premier zrzec się na korzyść drugiego premiera. Z kolei Kwaśniewski był kiedyś ministrem i Kuroń był ministrem, powinien więc minister ministrowi ustąpić. Biznesmen Piotrowicz mógłby zrezygnować na rzecz biznesmena Tymosińskiego (lub na odwrót), Korwin-Mikke na rzecz Pietrzaka (obaj są ludźmi dowcipnymi) itd. Liczba kandydatów natychmiast zmniejszyłaby się o połowę, a proces ten można by powtarzać - dobierając inne, prócz funkcji, wspólne cechy (np. Wałęsa i Kaczyński mają to samo imię i obaj noszą wąsy) i wreszcie na placu boju pozostałaby tylko jedna para, a wówczas i kampania byłaby mniej uciążliwa i obeszłoby się bez drugiej tury. O ileż by było sprawniej, spokojniej i taniej!

BRUNO

Piszę te słowa, gdy nie jest jeszcze jasna ostateczna liczba zarejestrowanych kandydatów, ale już teraz widać jasno, że rzeczywistość jest ich sporo.

Ja, na kilka dni przed ostatecznym terminem rejestracji oceniam, że będzie ich co najmniej dziesięcioro, a kto wie czy nie tuzin. (Państwo są w tej szczególnej sytuacji, że wiedzą już, czy miały rację). To dużo.

Zwłaszcza że nawet Państwowa Komisja Wyborcza ustalając zasady pracy mediów w kampanii liczyła na co najwyżej ośmioro.

Nie da się ukryć, że w tej sytuacji, nawet gdyby wszyscy kandydaci wykazali maksymalnie dobrą wolę i uniknęli brutalnych ataków, pomówień i demagogii, to i tak my - szary obywatel - prędzej zwiariemy niż dowiemy się, co proponują ewentualni przyszli prezydenci.

Zwyczajnie zabraknie na to czasu na antenach, stron w gazetach i przede wszystkim

cierpliwości wyborców. Chaos i dezorientacja pogłębiłyby się do szczytów, gdyby jeszcze miano zacząć masowo rezygnować na rzecz... no właśnie, kto miałby zrezygnować, a kto zostać na placu boju?

Noże chyba poszłyby w ruch, bo tak gorąca jest wola kandydatów, by nas, Polaków uszczęśliwić. A szkoda by było, by najlepsi z nas, orły same, które zebrały setki tysięcy podpisów poparcia, powyrzynały się na starcie.

Zostalibyśmy wtedy niczym te sierotki w gęstym lesie, pełnym wilków i potworów!

Moim zdaniem już lepiej byłoby - zwłaszcza gdyby sprawdziły się moje przewidywania o dwunastce wspaniałych - każdemu z kandydatów dać porządzić przez miesiąc, a za rok wybrać tego, który robił to najlepiej.

GRZEGORZ

Agata Wasilenko

Od wesela do wesela

Ludzie! Jaka zabawa! Ja się chyba zabiję!

Sezon zaczyna się zaraz po Wielkiej Nocy i kończy z nastaniem jesiennych chłódów. Niedobre są miesiące, w których nazwie brakuje literki „r”, a szczególnie maj, bo to tradycyjny miesiąc rozwodników. Najwięcej pracy operatorzy kamer, członkowie zespołów muzycznych i wodzireje mają w pierwszym i ostatnim tygodniu wakacji. Chwalą sobie również Boże Narodzenie.

Okiem kamery

Nie tak łatwo zostać ślubno-weselnym kamerzystą. Same dobre chęci to za mało, chyba że w związku małżeńskie wchodzi ateści lub przedstawiciele mniejszości religijnych, bo do katolickiego kościoła nie wpuszczają filmowca z przypadku. Każdy kandydat na legalnego operatora musi przejść kurs w kurii.

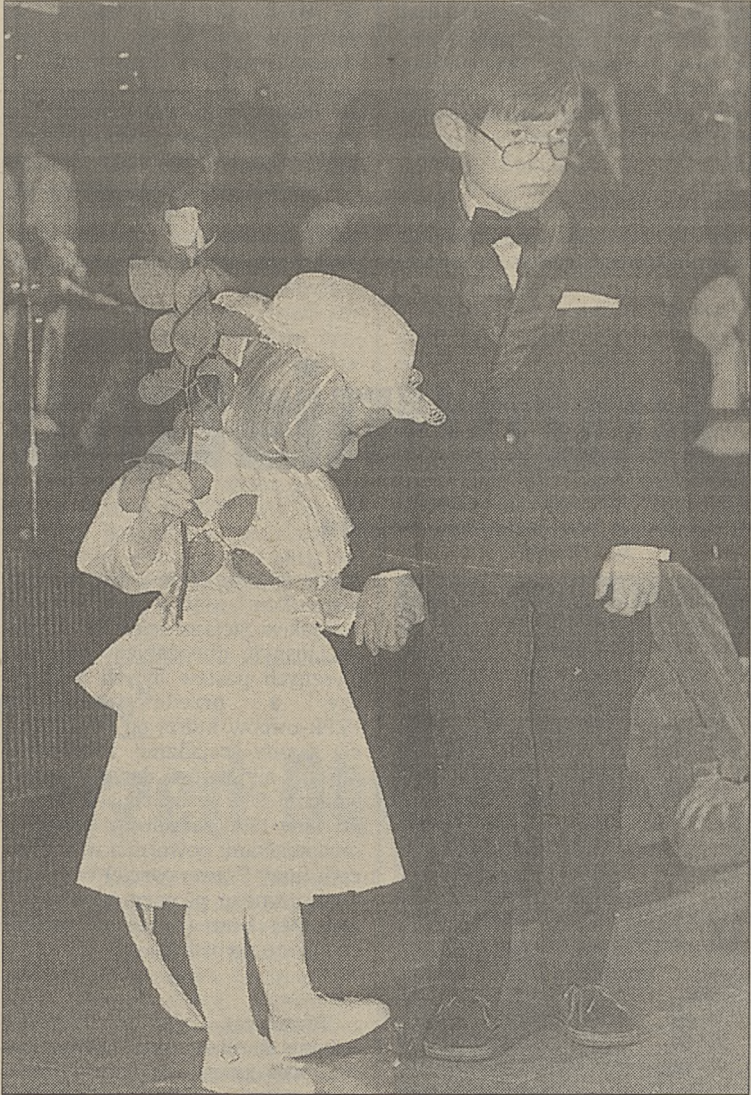
W trakcie kursu operator dowie się, kiedy w czasie mszy można śmiało filmować, a kiedy po prostu nie wypada. Uczestnicy mogą także wzbogacać swój warsztat dzięki wykładom specjalistów, takich jak np. Adam Bujak, autor najpiękniejszych zdjęć papieża.

Kamerzyści, którzy nie są katolikami, mogą ominąć te rygory, o ile mają wystarczający tupet. 90 procent proboszczów deklaruje bowiem pełne zaufanie do ludzi i zwykle jedynie pyta, czy operator odbył kurs. Może się jednak zdarzyć, że trafi się na księdza-służbistę, który bez odpowiedniego zaświadczenia na piśmie nie wpuści do kościoła.

Kamerzysta powinien być mężczyzną, bo według niektórych kapłanów kobieta nie powinna przebywać w prezbiterium. Tak się zdarzyło w pewnej parafii na krakowskim Podgórzu. Czasem jednak, jeśli trafi się na poczcziwego księdza, może on iść operatorowi na rękę i w razie awarii sprzętu udzielić ślubu jeszcze raz, lub ponawiać podnoszenie do ust kielicha z winem mszalnym. - *Ujęć z kościoła nikt nie ogląda, bo to nudne, chyba że ksiądz się pomylił podczas ceremonii, albo państwo młodzi wyłożyli się przed ołtarzem. Emocje wzbudzają zawsze obrazki z wesela, bo ludzie są ciekawi, jak kto był ubrany, czy miał zadowoloną minę albo, kto pierwszy wpadł pod stół* - mówi pan Jasio, który na ślubach i weselach zajeżdżał już dwie kamery.

Lepiej niż w rzeczywistości

Najniebezpieczniejsze dla operatora są tańce. Polacy lubią wywijać nogami, a jeśli na weselu nie brak al-

Fot. Stanisław Makarewicz

koholu, to i z równowagą bywa kłopot. Zdarzyć się może, że wywijając hołubce jakaś para zahaczy i zdepcze kamerzystę, nie dbając o jego drogocenny sprzęt. To ryzyko zawodowe.

Operatorzy są różnie traktowani przez organizatorów wesel. Prości ludzie przyjmują ich jak honorowych gości, częstują najlepszymi potrawami i wódką. - *Najgorzej u elit. Człowiek jest dla nich tylko wyrobnikiem, pracownikiem najemnym i dają mu to odczuć. Nie podadzą krzesła, nawet kanapką nikt nie poczęstuje* - twierdzi Wojtek z firmy „Video Bum”.

Nakręcenie czterogodzinnej kasy wideo w systemie S-VHS kosztuje 280 zł. Niekiedy trzeba ponieść dodatkowe koszty, jeśli kase ta wymaga specjalistycznej obróbki. Najczęściej podkłada się inną muzykę, gdyż dźwięków wydawa-

nych przez weselnym artystów i ich instrumenty nie da się słuchać na trzeźwo. Zdarzają się także ciekawsze próby polepszenia obrazu wesela. W jednej z firm trzeba było na przykład skasować wyznania pijanego pana młodego, który twierdził, że ślub to fikcja, on nie chciał się żenić, rodzina go po prostu zmusiła.

Tradycja i nowoczesność

Według kamerzystów wesela dzielą się na tradycyjne i nowoczesne. Tradycyjne robią ludzie prości i biedni. Zapraszają dużo gości, stoły uginają się pod półmiskami z jedzeniem, a do tańca gra orkiestra. Wierni odwiecznym zwyczajom są mieszkańcy gmin położonych na północ od Krakowa. Tam operator ma mnóstwo roboty, bo organizowane są dwa wesela - jedno u panny młodej, a drugie u jej wybrańca

i trzeba co jakiś czas biegać od domu do domu.

W miastach natomiast przyjęcie weselne bardzo często przybiera formę dyskoteki. Zdarza się, że od skromnego obiadu aż do późnej kolacji goście częstowani są tylko wodą mineralną i kiepską wódką. Wbrew pozorom najweselsiej jest na uroczystościach bezalkoholowych. - *Organizuje je zazwyczaj młodzież „Oazowa”. Na takich weselach zawsze jest obecny ksiądz. Wszyscy się dobrze bawią, bo znają dużo piosenek, tańców... Są to udane imprezy. Ostatnio w ogóle ludzie jakby mniej piją na weselach, nie upijają się* - mówi Artur z Video-X.

Raz do koła

- *Sukces każdego wesela w 90 procentach zależy od orkiestry. To ona powinna podrywać ludzi do zabawy, zmuszać, żeby nie tylko siedzieli za stołami i pili wódkę, ale żeby się bawili. Dobry prowadzący orkiestry powinien być także wodzirejem, pokazać gościom weselne zabawy, umiejętnie wywoływać niektórych na środek, żeby poczuli się ważni* - twierdzi Marek z zespołu „Drużbowie”. Wodzirejów z prawdziwego zdarzenia prawie już nie ma, a jeśli są, to daleko im nawet do postaci kreowanej w znanym filmie przez Jerzego Stuhrę.

- *Tylko raz grałem na weselu z wodzirejem. To był straszny facet. Robił łapanki na gości, żeby wzięli udział w jego zabawach. A gdy udało mu się wyciągnąć na środek jakąś ofiarę, krzyczał bez przerwy: - Łudzie! Jaka zabawa! Ja się chyba zabiję! W końcu jeden z gości nie wytrzymał i krzyknął: To zabij się pan wreszcie i nie zawracaj głowy! - mówi Jarek, przygrywający do tańca na elektrycznych organach.*

Obyczaje weselne na wsi nie zmieniają się od lat. Niekiedy ulegają modyfikacji, tak jak zabawa w fanty. Dawniej wyprowadzano gospodarzowi krowę ze stajni, żeby ją później wykupił za wódkę, teraz ściga się buty panu młodemu. Często bywa to niebezpieczne, szczególnie jeśli świeżo upieczony małżonek ma mocno związane lakierki. - *Posadziliśmy go na krzesło, dałem znak i wszyscy rzucili się na niego, a na czele pani Stasia, która waży chyba ze sto kilo. Chwyciła za but, a but nie chce zejść. Więc zaczęła mu wykręcać nogę. W końcu wyrwała go z krzesłem, cudem nie wałnęła głową o posadzkę. Może by nie przeżył swojego wesela, ale but zszedł z nogi razem ze skarpetką. Noga trochę napuchła, aleśmy włożyli mu stopę do lodu i po dwóch dniach już chodził* -

twierdzi Antoni, który był na weselu starostą.

Zanika natomiast zwyczaj przechodzenia na wesela postronnych. Panująca drożyzna powoduje, że organizatorzy uroczystości nie kupują nic na zapas. Alkohol i jedzenie wliczone są z dokładnością do jednego gościa. Czasem jednak... Kilka lat, temu w okolicy Dąbrowy Tarnowskiej kilku osiłeków jeździło od wsi do wsi samochodem marki Syrena i wpraszało się na wesela. Gospodarz musiał zapłacić okup w postaci wódki i zagrychy, bo inaczej mogło dojść do rękoczynów. A i wstyd później, że wesela się nie udało.

Kierunek Słowacja

Na początku lat dziewięćdziesiątych zapanowała moda na organizowanie wesel na Słowacji. Było tam wówczas taniej niż w Polsce, a impreza w domu czasowym mogła, ku radości uczestników, trwać nawet kilka dni. Nasi południowi sąsiedzi przygotowywali mnóstwo niespodzianek. Łatwo też można się było przekonać o sile narodowościowych stereotypów. Na jednym z wesel, kiedy wygłodzeni goście prosto z autobusu wbiegli do sali jadalnej i zaczęli pospieszną konsumpcję, kierownik ośrodka z oburzeniem przerwał posiłek mówiąc do mikrofonu: „Polaki, jak wy tak możecie! Wy naród katolicki, wy się pomodlić przed jedzeniem musicie!” i rozpoczął „Ojcze nasz”...

Czy wesele się opłaci

Według ludzi obsługujących wesela impreza średniej wielkości i średniej wystawności kosztuje około 40 zł od osoby. Wydatki na organizację uroczystości bardzo często się zwracają, gdyż ostatnio coraz większe uznanie wzbudza zwyczaj dawania w prezencie ślubnym pieniędzy w kopercie. Zdarza się również, że państwo młodzi robią listę prezentów, które chcieliby otrzymać a zaproszeni znajomi deklarują się, co ofiarują świeżo upieczonemu małżeństwu na nową drogę życia. Są jednak imprezy, podczas których orkiestra jest zagłuszana przez tykanie „przechodnich” zegarów i olśniona światłami bogato zdobionych lamp, odbijającym się w lekko przykurzonych kryształach, w które goście weselni zaopatrzili się w lepszych czasach.

- *Krakowianie zawsze umieli się znaleźć. Kupili prezent odpowiedni, elegancko się ubierali. Nie to co Ślązacy, którzy udawali biedaków. Krakowianie potrafili się pokazać, więc rzucając orkiestrze* - twierdzą muzycy z zespołu „Drużbowie”.

Kiedyś wiejskie wesela z daleka ogłaszało dudnienie bębna. Reszta muzyki - skrzypce, harmonia, trąbka - gineła, pochłonięta przez przestrzeń i listowie, ulatywała z wiatrem, ale bęben słyszało się na kilometry. Był jeszcze jeden widomy znak, że zbliża się uroczystość - bramy ustawione na drodze pomiędzy kościołem a domem weselnym. Sklecone z żerdzi, umajone zielenią, furkoczące wstążkami z bibuły. Kiedy ruszył weselny korowód, pobierali przy nich myto - butelkę wódki i potężny kawał kołacza - chłopcy wyczernieni sadzą, przebrani w łachmany. Orszak zatrzymywało się łatwo, wystarczyło chwycić konie tuż przy pysku, za uzdę. Bo „taksówki” były wówczas niebywałą, wywołującą sensację, rzadkością. Taksówkami nazywano pod Tarnowem wszystkie samochody i jeszcze dzisiaj, kiedy pewien znany pisarz chłopskiego nurtu mówi, że jechał do Warszawy taksów-

Torty i kołacz

ką, nie podejrzewam go o fantastyczną rozrzutność...

Kołacze, które dawano w okupie fałszywym dziadom - tak nazywano czyhających przy bramach młodych ludzi, chociaż trafiały się wśród nich i baby, chłopcy przebrani w spódnice - to zupełnie odrębna sprawa. Mięło kilkadziesiąt lat, a ja ciągle nie zapomniałem ich smaku poznanego podczas wiejskich wakacji. Bo był to smak nadzwyczajny, nie do podrobienia, na który składała się zapewne i mąka pszenna z własnej pszenicy, w wiejskim umielona młynie, i ser własny, i jajka od kur wykarmlonych pszenicą, nadające warstwie sera piękny złoty kolor.

Był kołacz („kołoc” - jak mówili miejscowi) jeszcze czymś więcej -

wynikiem tradycyjnych sąsiedzkich więzi. Wesela, nawet liczne i huczne, zawsze kosztowało mniej, niż można było sądzić po tym, co znalazło się na stole. Owszem, wódkę trzeba było kupić, podobnie jak beczkę lub dwie piwa, świnia tracił życie, czasem i cielak, ale na długo przed weselem komora pęczniała od sera, mąki, jajek masła, cukru. Wszystko to znosili sąsiedzi, zobligowani prastarym obyczajem.

Na drugim końcu obyczaju były wesela miejskie, wyprane oczywiście z folkloru, ale też fascynujące dla dzieci, zwłaszcza jeżeli odbywały się w małym miasteczku, we własnym obszernym domu. Najbardziej frapujące było przygotowywanie tortów przez staruszkę-cukiernikę.

Starzec - żyłasty i złośliwy - potrafił wyczarować cuda. Na różowym lukrze, gładkim niczym zamarznęty staw, rozkwitały róże w otoczeniu listków wyciętych z kandyzowanego tataraku. Igrały cukrowe amorki, a ze złotego rogu obfitości wysypywały się różnokolorowe owoce. Goście cmokali nad tymi tortami, nie mogli się nachwalić ich i starego cukiernika, który kiedyś, za carskich czasów, pracował u samego jenerała-gubernatora!

Wiejskie wesela - ale to już później, kiedy człowiek łapczywie pożerał literaturę - miały pewną zasadniczą przewagę nad miejskimi. Każde wydawało się repliką tamtego wesela w podkrakowskim dworku, które na pokolenia zawiadnęło wyobraźnią

Polaków, cytatami wrosło w codzienny język. Zresztą miały wesela wzięcie w polskiej literaturze, od pamiętnikarskich opisów biesiadnego splendoru dworskich stołów, poprzez groteskowe „Wesele w Atomcach” Sławomira Mrożka, aż po „Wesele raz jeszcze” Marka Nowakowskiego. W opowiadaniu piewcy warszawskiego półświatka spotykają się na weselu trzy światy: podwarszawskich baidarzy, warszawskich cwaniaków ze społecznego marginesu i pisarzy. Rzecz gorzka, brudna i smutna, jak czasy, w których powstała...

A wesele siostry Beni Krzyka? To wprawdzie już nie polska, ale rosyjska literatura, jednak wyjątkowo smaczna literacko i egzotyczna obyczajowo. U nas egzotyka uchowała się jeszcze na Podhalu, głównie jednak kultywowana była przez zespoły folklorystyczne i w ten sposób obrzęd powoli zaczął stawać się czymś w rodzaju zamkniętego w muzealnej gablocie przedmiotu...

ANDRZEJ KOZIOL

Krótko ostrzyżone włosy, niewysoki, zgarbiony, z rękami niemal do kolan. Porusza się lekko kołyszącym krokiem, sprawiając wrażenie nieśmiałego i nieporadnego. Jest podejrzany o dokonanie 17 zabójstw, 2 gwałtów i uprowadzenie 6-miesięcznego dziecka. Przyznał się. Przypisał sobie również wiele innych zabójstw. Dochodzenia w tych sprawach, z braku innych dowodów, zostały jednak umorzone.

Jak kamień w wodę

Wieczorem 31 października 1991 r. Barbara S. wyszła do sąsiadów. Miała

Ewa Kopcik

Długi cień zabójcy

„Nie pił, nie palił, nie awanturował się. Miał tylko odchyły na punkcie żeniaczki”...

na nogach klapki, bo zamierzała przejść tylko 40 metrów. Zniknęła bez śladu. Podejrzewając zabójstwo Prokuratura Wojewódzka w Koszalinie wszczęła postępowanie, które w lipcu 1992 r. umorzono.

Dwa lata temu śledztwo zostało wznowione. Przejęła je prokuratura w Słupsku, prowadząca sprawę przeciwko Leszkowi P., wampirowi stulecia z Bytowa – jak go nazywała prasa. Podejrzany przyznał się do zabójstwa kobiety na obrzeżach miasta. W czasie wizji lokalnej nie wskazał jednak miejsca ukrycia zwłok, zasłaniając się lukami w pamięci. Po paru miesiącach wszystko odwołał. Ponieważ zwłok Barbary S. nie odnaleziono, akta sprawy trafiły z powrotem na półki z adnotacją: „umorzone”.

W parku akademickim

Katarzynę B., studentkę jednej z lubelskich uczelni, ostatni raz widziano żywą 22 stycznia 1991 r. Wyszła od koleżanki ok. 17 i zamierzała udać się do akademika. Nigdy tam nie dotarła. Przykryte papą, zmasakrowane zwłoki znaleziono po tygodniu w parku na terenie osiedla akademickiego. Rozpoczęły się poszukiwania przestępcy, zamieszczono komunikaty prasowe. Sprawa trafiła do telewizyjnego programu „997”. Wkrótce po emisji zgłosił się na policję Jan K., który oznajmił, że 22 stycznia ok. godziny 18. zaczął go w pobliżu parku dwudziestokilkuletni mężczyzna. „Był spocony, zmęczony, nieogolony. Mówił, że jest na rencie i poszukuje pracy. Był niewysoki, pokraczny, zgarbiony, z rękami do kolan. Miał lekko kołyszący się, tzw. kaczy chód” – zeznawał świadek.

Po kilku miesiącach śledztwo w sprawie zabójstwa studentki z Lublina zostało umorzone z powodu niewykrycia sprawcy. Dopiero w tym roku 6 tomów akt trafiło do słupek prokuratury. Rysopis podejrzanego pasował jak ulał do wizerunku Leszka P. Badania włosów znalezionych na ciele ofiary też potwierdziły zgodność grupy krwi. Ostatecznie Leszek P. przyznał się do zabójstwa w Lublinie i w czasie wizji lokalnej zademonstrował jak zabił dziewczynę.

Na leśnej drodze

26 czerwca 1991 r., równo miesiąc po 17 urodzinach, Sylwia R., uczennica słupek szkoły handlowej, została uduszona na leśnej drodze w Darśkowie. Wracając z praktyki w sklepie do domu. W lesie znaleziono obnażone zwłoki. Dziewczyna nie została jednak zgwałcona. Śledztwo w pierwszym etapie umorzono z powodu niewykrycia sprawcy.

Jesienią 1991 r. Leszek P. został aresztowany za gwałt na Bernadecie B. Pracującą w polu kobieta narobiła krzyku, zbiegli się sąsiedzi. Gwałcił uciekł, ale został rozpoznany. Sprawa skończyła się niewielką grzywną i dwuletnim wyrokiem w zawieszeniu. Leszek P. trafił jednak na listę podejrzanych

prokuratury w Bytowie, która prowadziła śledztwo w sprawie zabójstwa Sylwii R.

– „Pod pretekstem przesłuchania w sprawie jakiegoś włamania wezwaliśmy go w grudniu 1992 r. do komendy – wspomina jeden z funkcjonariuszy policji. – Nie wiedział, że podejrzewamy go o zabójstwo. Obserwowaliśmy dyskretnie, gdy szedł do komendy. Wtoczyła się taka kupa ludzkiego nieszczęścia – człowiek pokraczny, zgarbiony, na podkurczonych nogach. Wyglądał jak małpolud i to już budziło nasze wątpliwości, czy ktoś taki był w stanie. Ale szedł tak szybko i sprawnie...”

szczuwany. Sam też nie potrafił się zmienić, przystosować do środowiska, zyskać jego aprobaty. Był ogromnie zkompleksiony na punkcie swego odbiegającego od normy wyglądu. Coraz trudniej panował nad emocjami. Narastała w nim dzika, zwierzęca agresja.

Pierwsza zbrodnia

14 lutego 1984 r. zgłosił wychowawcom w internacie wyjazd do Torunia celem poszukiwania pracy. Przed południem zjawił się w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolnego. Później aż do zapadnięcia zmroku włóczył się po ulicach. W kieszeni płaszcza miał ukryty młotek. W pew-

zwiedzanie miasta. Wieczorem jego ofiarą pada młoda dziewczyna, idąca z centrum w kierunku przedmieścia. Jest dla niego prawdziwą pięknoscią. Zdążyła za nią, uważnie wypatrując dogodnego miejsca do ataku. Jeszcze jedno spojrzenie, czy w pobliżu nie ma innych osób. Teraz!

Podbiega do kobiety. „Daj d...” – woła. Prerażona, najpierw zaczyna wymyślać łobuzowi, później zaczyna krzyczeć. Leszek P. nie znosi żadnego oporu, żadnego krzyku. Nasłuchał się tego w dzieciństwie aż nadto. Wyciąga nóż i wbija w ciało dziewczyny. Później na ciepłym jeszcze ciele zaspokaja żądze, zabiera torebkę i kurt-

raptownie, pod wpływem impulsu powodującego bardzo silny popęd seksualny. Natychmiast szuka okazji. Nie miały znaczenia warunki atmosferyczne, ani pory roku. Swoje ofiary atakował nie tylko na odludziach, ale także w ich mieszkaniach. Jego postępowanie nie przylega do znanych schematów działania zabójców seryjnych.

Zwykle tropił młode kobiety. Z czasem jednak – jak ustalono w śledztwie – wiek, a nawet płeć ofiary miały coraz mniejsze znaczenie. W latach 1991–92 w Łodzi, Aleksandrowie i Bełchatowie zabił cztery starsze, samotnie mieszkające kobiety.

W czasie przesłuchania Leszek P. przyznał się do zabójstwa Sylwii. Później opowiedział o dziesiątkach innych mordów, których miał dokonać w ciągu kilku lat w całej Polsce. Blisko trzy lata trwa już skrupulatne dochodzenie – z prokuratorskich pótek ściga się akta kolejnych, umorzonych spraw.

Koszmarne dzieciństwo

– „W głowie się nie mieści, żeby miał tyle na sumieniu. Zgwałcił, owszem – ale żeby zaraz zabijać! On nie był chłopem w stu procentach. Nie pił, nie palił, nie awanturował się. Miał tylko odchyły na punkcie żeniaczki” – mówi o swoim siostrzeńcu Bogdan P., kiedyś traktorzysta, dzisiaj bezrobotny.

Leszek urodził się w Osieku niedaleko Bytowa. Wraz z siostrą bliźniaczką są dziećmi przypadkowymi, pozamażeńskimi. Poczęto je przygodnie. „Wiele lat temu Cecylia pastę pegeerowskie krowy – opowiada Bogdan P. – Na pastwisko przyszedł pijany Józef S. i zgwałcił ją. Dzieci spłodził, ale alimentów nie chciał płacić. Jak Cecylia podała go do sądu, to zaczął rżnąć głupia!”

Po porodzie matka nie chciała zabrać dzieci ze szpitala. Zostały odrzucone, trafiły do domu dziecka w podszczecińskim Gościnie. Kiedy trochę podrosły, wróciły do domu. Było biednie. Gdy Leszek skończył pierwszą klasę podstawówki, matka i babka oddały go do domu dla dzieci upośledzonych fizycznie i psychicznie w Głodzinie koło Białogardu. Po kilku latach placówkę rozwiązano i przeniesiono go do podobnego domu, prowadzonego przez siostry zakonne w Przytocku koło Miastka. Kiedy miał 12 lat, trafił do szkoły specjalnej w Bytowie. W aktach szkolnych znajdują się formułki charakteryzujące Leszka: „problemów wychowawczych nie stwarza”, „sierota społeczna”, „upośledzenie inteligencji lekkie”.

Podobną ocenę wystawiają mu wychowawcy w internacie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Upośledzonych w Słupsku, gdzie mieszkał od września 1982 do czerwca 1985 r.: „Był typem samotnika. Nie szukał twarzystwa rówieśników i oni nie szukali z nim przyjaźni – mówi jedna z wychowawczyń. – Na dyskotekach zawsze stał pod ścianą, nigdy nie odważył się poprosić do tańca dziewczyny. Były kłopoty z jego higieną.”

Rozszczepienie osobowości

Leszek P. ma jakby dwie, całkowicie sprzeczne osobowości. Nieśmiały i nieporadny – wzbudzał litość i pogardę. W drugim wcieleniu krył się wyjątkowy w praktyce kryminologicznej potwór. Rozszczepienie osobowości zostało najprawdopodobniej zapoczątkowane w dzieciństwie i utrzymywało się w wieku dojrzeźwania i dorosłości. Trwa chyba do dzisiaj.

Żył wprawdzie wśród rówieśników, ale był przez nich izolowany, odrzucany, czasem upokarzany, a nawet za-

nym momencie jego uwagę zwróciła młoda, zgrabna dziewczyna. Poszedł za nią. Skradał się w oczekiwaniu na dogodny moment. Wreszcie znaleźli się na opustoszałej ulicy. W pobliżu było dużo drzew i krzewów. Nie wiadomo, czy zaatakował od razu, czy też próbował nawiązać z nią kontakt, tak jak z wieloma późniejszymi ofiarami. Czy zaproponował jej, jak in-

nym kobietom „żeniaczkę”? Czy narzekał na swój zły los, odrzuconego przez ludzi, a tak spragnionego uczuć, przytulenia, miłości? Tak czy nie? Później wielokrotnie.

Kiedy obezwładniona uderzeniem młotka w głowę ofiara osuwała się na ziemię, odcigał jej ciało w zarośla. Szarpał ubranie i pośpiesznie ścigał spodnie.

22-letnią toruniankę Ewę P. – pierwszą na liście ofiar „wampira stulecia” – znaleźli tego samego wieczora przypadkowi przechodnie. W stanie agonalnym trafiła do szpitala i tam zmarła. O jej zabójstwo Prokuratura Rejonowa w Toruniu oskarżyła Romana R. Mężczyzna daremnie zaprzeczał, że nie ma z tą zbrodnią nic wspólnego. Przesiedział w areszcie 450 dni i dopiero sąd go uniewinnił. Do dziś nie otrzymał nawet złotówki odszkodowania. Śledztwo wobec niewykrycia sprawcy zostało umorzone. 9 lat później Leszek P. przyznał się do popełnienia tej zbrodni i opisał szczegóły...

Rusza w Polskę

Toruń przyciąga Leszka jak magnes. Dziesięć miesięcy później, w grudniu 1984 r. wsiada w pociąg. O 23.00 jest w Toruniu. Nocuje na stacji. Następnego dnia wyrusza na

kę ofiary, odchodzi. Noc spędza na dworcu. Rano wraca pociągiem do Słupska. Wychowawczyni w internacie mówi, że był w domu.

Kolejna jego ofiara, Luiza T., jest również mieszkanką Torunia. Później Leszek P. rusza w Polskę. W Pilem jego ofiarami są mieszkanki wsi – starsza kobieta i 11-letnia dziewczynka, którą atakuje w drodze do szkoły.

Najstarsza miała 80 lat. Jedną z ofiar próbowała walczyć. Pod paznokciami znaleziono szczątki włosów i krew. Dziś są w sprawie ważnymi dowodami.

Zabijał przeważnie kobiety, ale pozabawił też życia 3 mężczyzn. Poza zabójstwem kaprała Andrzeja M., wartownika na strzelnicę szkoły milicyjnej w Słupsku, pozostałe morderstwa popełnił również na tle seksualnym. Przynajmniej tak twierdził podczas składania wyjaśnień. Kapral M. zginał, bo nakrył Leszka na podglądaniu siatek w szatni, gdy przygotowywały się do treningu. Śledztwo umorzono, chociaż Komenda Główna rozpatrywała polityczną wersję zabójstwa, wskazując jako sprawców ówczesną opozycję.

Badania decydujące

Pobyt w areszcie zmienił go. Nie tylko przytył (ok. 35 kg), ale też przestał być spolegliwy. Zaczął kalkulować, jaka jest stawka za jego głowę. Nabral głębokiego przekonania o swojej chorobie psychicznej. Przez półtora roku był poddawany badaniom w krakowskim areszcie przy ul. Montelupich. Mają one dać odpowiedź na pytanie, czy w chwili popełnienia mordów mógł pokierować swym postępowaniem. Poprzednie badania psychiatryczne, przeprowadzone w Stargardzie Gdańskim pod kątem zabójstwa Sylwii R., wykazały, że „jego upośledzenie jest żadne”. Zdaniem prok. Mieczysława Buksy, prowadzącego śledztwo, opinia krakowskich ekspertów będzie jednak decydująca w kwestii odpowiedzialności karnej lub jej wyłączenia. Badania zostały zarządzone na mocy postanowienia Sądu Najwyższego, który również wydał decyzję o przedłużeniu aresztu do 17 grudnia br.

– „Zamierzam zakończyć śledztwo do 17 listopada. I w zależności od opinii lekarskiej (której jeszcze nie mam) skierować do sądu akt oskarżenia, albo wystąpić z wnioskiem o internację w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. W tej chwili Leszek P. zapoznaje się z aktami sprawy. Ale będzie jeszcze musiał pojechać na obserwację psychiatryczną do Krakowa, bowiem w sierpniu doszły trzy kolejne zarzuty – dwa zabójstwa i jeden gwałt. Robię wszystko, żeby śledztwo przeciwko Leszkowi P. było mocne dowodowo. Samo przyznanie się nie może być królową dowodów. Dlatego, mimo przyznania się do winy, wiele spraw musimy umorzyć z braku dowodów przeciwko Leszkowi P. Nigdy bym sobie nie wybaczył, gdyby skazano go za jakąś nie popełnioną zbrodnię. Bo to by oznaczało, że prawdziwy zabójca jest na wolności” – zapewnia prowadzący śledztwo prok. Mieczysław Buksa.

Jeśli dojdzie do procesu i sąd uzna Leszka P. winnym zabójstw, do których się przyznał, trafi do kronik kryminalistyki jako największy zabójca w Polsce i jeden z największych w świecie.

Leszek P. ma dziś 29 lat.

Słowniczek

CIĄGOTY – coraz więcej polityków ciągnie teraz przed kamerę. Przemówienia mieszają się już z orędziami, odezwaniami i kazaniami. Niestety, prawie wszyscy ci agitatorzy nadają się do telewizji w takim samym stopniu, jak prezes Walendziak.

KAMPANIA – wprawdzie kampania wyborcza jest dla państwa czymś bardzo ważnym, ale rolnicy ostrzegają, że buraczana może być jeszcze bardziej brzemenna w skutkach. Jeśli bowiem cukier znowu podrożeje, to może się okazać, że nawet najnowszy prezydent nie będzie miał już w czym zamieszać.

OBIETNICE – kandydaci na prezydenta RP obiecują nam rozmaite „złote góry”. Obawiać się jednak należy, że potrafią nam tylko zapewnić srebrne będą musieły spadać każdej jesieni z drzew, kasztany.

SKUTEK – coraz głośniejsi politycy kłócą się o wysokość rent i emerytur w przyszłym roku. Jest wiele danych wskazujących na to, że jedynym skutkiem tych wrzasków będzie uszkodzenie emerytom słuchu. I wówczas na leczenie będą musieli wydawać jeszcze więcej niż dotychczas.

WADA – Polacy mają coraz gorszy wzrok. Kandydatów na prezydenta RP stale przybywa, a ludzie nadal nie widzą człowieka, na którego mogliby z pełnym przekonaniem głosować.

OPRACOWAŁ: T. DOM.

Horoskop z politykiem

Ks. Prymas Józef Glemp

18 XII 1929 (III dekada STRZELCA):

U szczytu. W dole zielone równiny, pasterze, owieczki – sentymentalne ruczaje. Ogarniasz całość pejzażu. Pogodny, zdystansowany... wygrałeś. Czekając – liczysz stada. Stanie się cud, czy nie stanie?

Prezydent Lech Wałęsa

29 IX 1943 (I dekada WAGI):

Ta gra, przynajmniej – wciąga. Hazard, kalkulowane ryzyko, pokerowe zagrywki i potajemne układy. Masz trzy asy w rękawie – jesteś pewien sukcesu. Właściwie już wygrałeś... Jeśli do końca zachowasz twarz zalotnika.

Premier Józef Oleksy

22 VI 1946 (I dekada RAKA):

Cierpliwość – Twoja siła największa – teraz przyniesie owoce. Wytrzymasz: wszystkich, wszystko – godnie i ze spokojem. W powagi uderz ton. Czas przyszedł. Czekaj pod progiem...

Prezydent Krakowa Józef Lassota

24 X 1943 (I dekada SKORPIONA):

Czyni, te wiekopomne, zbudowane są z tyłu szczegółów... Zwał papierów na biurku, interesanci, mądrzy i głupi ludzie. Trzeba być kimś, by nie utonął.

Prezydent Nowego Sącza Andrzej Czerwiński

8 XI 1954 (II dekada SKORPIONA):

Za wiele spraw. A trzeba ostro, dynamicznie, intensywnie... Więc zaangażuj innych, przekaz kompetencje, sam nie poradzisz sobie ze wszystkim. Mowy...

Prezydent Tarnowa Roman Ciepiela

17 XI 1955 (III dekada SKORPIONA):

Czas na refleksję. Chłodne mury, cisza, półmrok – powoli oczyszczają. Umysł, duszę... Słychać Anioła szum. Niebiański szelest.

ASTROLOGUS

Na wszystko jest sposób. Założmy, że jestem producentem ineksyprymabli, mówiąc dosadnie spodniej męskiej bielizny, jeszcze bardziej dosadnie – gaci. Moje gacie są ekologiczne, ciepłe i przewiewne, sprzyjają zdrowiu, ba, nawet uzdrawiają. Jednym słowem – bieleżniany cud. Zarabiam na nich nieźle, ale chciałbym zarobić jeszcze lepiej,

Przeczytane

Sposób

a to wcale nie jest takie łatwe. Gacie wprawdzie zasługują na to, aby kupić je każdy Polak, ale nie każdy Polak wie o tym, że ja je produkuję.

Co robię w takiej sytuacji? W takiej sytuacji kandyduję na prezydenta RP.

Mam wystarczająco wiele forsy, aby opłacić facetów zawodowo trudniących się zbieraniem podpisów. A kiedy już mam ich sto tysięcy, zaczyna się to, co najważniejsze.

Przed wszystkim trąbią o mnie wszystkie publikatory – kilka programów telewizyjnych, mnóstwo rozgłośni radiowych, niezliczone gazety. I wszyscy mówią o tym, że jestem producentem gaci.

Ludzi to śmiesz, trochę bez sensu, bo czym producent gaci różni się od elektryka, ale najważniej-

sze, że o mnie mówią. Z nazwiskiem!

Oczywiście gacie nie sprzedają luzem, bo to towar intymny. Opakowuję więc je w pomysły polityczne. Na przykład proponuję uzależnienie kariery politycznej od upodobań kulinarnych. Wiadomo, że jak ktoś żre za dużo mięsa, staje się agresywny, natomiast konsumenci klusek odznaczają się łagod-

nym charakterem. Postuluję, aby mięsożercy nie mogli startować w wyborach parlamentarnych, a w sejmowym bufecie podawano wyłącznie leniwe i ruskie.

Kiedy rusza już prawdziwa kampania przedwyborcza, zaczyna się to, co najlepsze. Dostaję dla siebie czas w radiu i, przede wszystkim, w telewizji.

Pół minuty reklamy w porze największej oglądalności kosztuje sześćset tysięcy starych złotych. Majątek. Kandydat na prezydenta nie płaci jednak ani grosza. Dzięki temu ja, producent zdrowotnych gaci, za darmo staję się znany milionom Polaków.

Wyborów oczywiście nie wygrywam, ale na swoje wychodzę.

Bo na wszystko jest sposób.

CZYTACZ

Skrojone z szykiem

Givanchy

„Urodziłam się, aby nosić ubrania Givanchy” – mawiała nieżyjąca już gwiazda ekranu – Audrey Hepburn.

Jeszcze niedawno było ich 24. Niestety, panująca recesja kazała klienteli zaciśnąć pasy. Zaczęły kurczyć się zamówienia. Z nazwisk mających prawo do tytułu Haute Couture (największych kreatorów mody) ubyło sześć, w tym Madame Gres, Courreges czy słutelnia firma Lanvin. Oprócz twar-

peluszy. Swoją pracownię otworzył, gdy rozpoczęła się era mistrzów igły, projektujących najpierw na papierze. Podczas gdy panie zamawiały stroje na avenue George V u Balenciagi, ich córki wołały wstępować na przeciwko do debiutującego Givanchy'ego.

Konkurenci żyli na stopie przyjacielskiej, choć niektórzy twierdzili, że nawet zanadto. Faktem jest, iż Givanchy był magnesem dla pięknych kobiet. To dla niego prezentowała kolekcje słynna piękność – Bettina (krążą legendy o sposobie w jaki prezentowała kreacje), w której zachęcał się książę Aga Khan. To do niego zwróciła się przed kręceniem „Sabriny” Hepburn. Zaprojektował więc, dla roli młodej Amerykanki w Paryżu, serię kostiumów, które jak wspominała, „uczyniły mnie boską”. To do niego wieczorem 22 XI 63, zadzwonił telefon z Białego Domu, informujący, iż prezydent John F. Kennedy został zamordowany i czy byłby tak łaskaw sporządzić toaletę żalobną dla wdowy Jackie, matki Rose i szwagierki Lee Radziwiłł. Firmowa książka miarowa zawierała dane pań jako starych klientek.

Wielki Givanchy pracował dzień i noc. To musiało być coś wyjątkowego, gdyż cały świat, dzięki tv, miał uczestniczyć w kondukcji. I było!

A więc święcie – chapeau bas! Odchodzi ze sceny kolejny wielki... Jednak dom mody „Givanchy” nie zniknie z mapy mody. Już zatrudniono nowego stylistę – Jona Galiano, nową, niepokorną gwiazdę mody. W końcu to we Francji powstało owo „umarł król, niech żyje król!”

P.S. Idzie jesień, więc już za tydzień o męskich, klasycznych i nie tylko angielskich płaszczach.

J. T. Urbasa

Rudolf Kinzel, Królowie mody, Wyd. „Metrum”, 1995.

dych praw rynku, działa i kalendarz. „Wielcy krawcy” starzeją się.

Oto odchodzi ze sceny kolejny wielki. We wrześniu swoją ostatnią już kolekcję na sezon 95/96 zaprezentował przeszło 70-letni Hubert de Givanchy. W czasie iście paryskiej gali zegnali go jego wielcy kole-dzy, z Saint Laurentem na czele.

Jest jednym z największych krawców nie dzięki ogromnej posturze (jedyny górujący nad modelkami – 201 cm wzrostu), ale niespotykanej prostocie stylu i prawdziwie paryskiemu szykowi. Jedynie wielka skromność pozwoliła mu stwierdzić – „nie miałem talentu Diora, ani wielkich środków, więc robiłem rzeczy proste”.

Jako 17-letni młodzieniec (z pochodzenia – szlachcic), tak jak Chanel czy Christian Dior, rozpoczął od ka-

Zsondażu OBOP wynika, że co czwarty Polak mówi jednym językiem obcym, 17 proc. dwoma, a co setny jest poliglotą i władą przynajmniej czterema. Na pierwszy rzut oka dane te są niewiarygodnie optymistyczne. Znaczny odsetek rodaków mieszka przecież na wsi, a osobiście nie spotkałem jeszcze rolnika, chłopca, który, nie licząc miejscowej gwary, posługiwałby się mową inną niż ojczysta. To nie Norwegia, gdzie pewien farmer, przedstawiając swego pracownika (słyszałem na własne uszy), tłumaczył zmieszany:

– On jest trochę niedorozwinięty. Nawet po angielsku nie mówi...

*To samo z robotnikami w mieście. W zasadniczych szkołach zawodo-

Zastyszane

wych, często również w technikach nauczanie języków obcych traktuje się per noga. „Nieme” jest w zasadzie prawie całe średnie pokolenie, niezależnie od zawodu i wykształcenia. Jeżeli się nawet uczyli, to zapomnieli, bo nie było okazji, potrzeby i chęci, aby ćwiczyć. Skąd zatem bijący z badań OBOP optymizm? Ano zapewne stąd, że nie sprecyzowano pojęcia „znajomość języków obcych”. Umieszczając

poprzeczkę dostatecznie nisko możemy dojść do zdumiewających konkluzji. Rosyjski? Znamy, gdyż uczyliśmy się przez wiele lat w szkołach. Angielski? Też były lekcje, później jakiś kurs i coś mglistego zostało w pamięci. Niemiecki? Starsi obywatele pamiętają z czasów okupacji, młodszy zetknęli się w filmach o kapitanie Klossie i czterech pancernych albo na saksach. Włoski? W Krakowie odbieramy programy RAI UNO, więc siłą rzeczy... Węgierski? Jeździło się, handlowało... Meni forint? Hideg meleg etelek, bambos, mereszka... Czeski? Jasne, też się było, tranzytem. Pozor vlak, potrawiny, vycap piva. Sześć języków nie bardzo już obcych. Auf wiedersehen, daragije druzia!

RYM

Towarzystwo(2)

Ozdobą londyńskiej high society sprzed wieku był ponoć lord Bradley, a perfect gentleman, jak o nim mawiano, aczkolwiek jego towarzyskie walory pozostawiały nieco do życzenia. Zaproszony lord, a zapraszano go wszędzie, przybywał punktualnie i w nienagannym stroju, witał się z gospodarzami, kłaniał lekko gościom i siadał z kamienną twarzą w którymś z kątów któregoś z salonów.

Siedział tak i milczał uparcie, odpowiadając uśmiechem lub skrzywieniem ust na każde zwrócone do niego słowo. Choćby nawet odnosiło się ono do tak przez Anglików ukochanego tematu, jakim jest pogoda.

Po określonym przez s.v. czasie trwania wizyty lord wstawał, zęgnął się z gospodarzami, lekko kłaniał gościom i wychodził.

Ów, niezmienny rytuał trwał latami, aż grono młodych dam ukuło przeciw lordowi spisek, którego celem było uciągnięcie go do rozmowy, lub choćby tylko wyduszenie z niego pełnego zdania. Z podmiotem, orzeczeniem tudzież tym wszystkim, co szanujące się zdanie zawierać w sobie powinno. Przy najbliższej okazji odczyty więc lorda, wdzięcząc się i przy-milając – och, my lord, pan tyle podróżował, czy może nam pan coś ze swych podróży opowiedzieć? – Niestety, odparł lord, ja nie umiem opowiadać. – To może zna pan jakiś dowcip? – Niestety, proszę pań, ja nie znam również żadnego dowcipu. Znam tylko jedną zagadkę.

Zachwycone damy zebrały wokół siebie większe grono, wołając coś w rodzaju słuchajcie, słuchajcie, a lord za-

czął: – Co to jest – podłuzne, wilgotne, otoczone włosami? – Ależ oczywiście oko, my lord! – odparły skonfundowane damy. – Niestety pomyliły się panie, bo to jest zupełnie inna część ciała, odrzekł lord, używając w miejscu przytoczonego tu omówienia stosowne, a grube słowo.

Wybuchł skandal. Lord został skazany na pięcioletnią towarzyską banicję. Niezbyt przejęty wyrokiem udał się w podróż dookoła świata. Po powrocie otrzymał zaproszenie do tego samego domu, gdzie powitało go to samo towarzystwo dla umożliwienia lordowi pełnej rehabilitacji. Oczywiście mile i uprzejmie, jakby się nic nie wydarzyło. Lord usiadł w swoim kącie i milczał, aż otoczył go wianuszek tych samych dam, wdzięczących się i przy-milających. – Och, my lord, pan tyle podróżował... Niestety, odparł lord, ja nadal nie potrafię opowiadać. – To może jakiś dowcip? – Niestety, nadal nie znam dowcipów; znam tylko jedną zagadkę. Damy powtórnie zebrały grono słuchaczy, a lord zaczął: co to jest – podłuzne, wilgotne, etc. etc. – ależ, oczywiście oko! – zawołał zachwycony subtelnością lorda chór. Niestety, proszę państwa. Pięć lat nad tym myślałem i stwierdziłem ponad wszelką wątpliwość, że to jednak jest...

Nie wiadomo, co było dalej. Wiadomo natomiast, że lord Bradley nie przestał bywać i nie wypadł definitywnie z towarzystwa, ponieważ był lordem, spokrewnionym na dodatek z domem panującym, skutkiem czego jego towarzyska pozycja była stała i nienaruszalna. Ot, tyle, że go już nikt o zagadki nie

Savoir vivre

prosił i tylko ktoś, czasami, pouczał wchodzące w świat panienki, że stary lord jest oryginałem wielkim, zaczem należy mu dać spokój i pozwolić popijać w jego kącie. Si non e vero...

Bo, proszę Państwa, w monarchiach, w których pojęcie „towarzystwa”, „grand mondeu”, czy „high society” bądź też „high life” powstało – to właśnie Dwór decydował o jego składzie.

A raczej dworska hierarchia i posłuszny jej ceremoniał, określający dokładnie, kto przed kim „bierze krok” lub miejsce, czyli kto jest bliższy tronu i tym samym towarzystwo ważniejszy. Wiadomo, że pierwszymi są książęta krwi, potem dalsi krewni Domu itd. co pokrywa się z kręgami towarzyskimi – tym najwęższym rodziny królewskiej i tymi coraz szerszymi, aż do samych krańców – ludzi przedstawionych u Dworu. Jak stąd widać, „towarzystwo” w dawnym tego słowa znaczeniu istnieje w Polsce nie może, boć przecież już Mickiewicz biadał w „Dziadach” nad tym, że „Dworu nie mamy w Warszawie!”. A ten, który jest, lub też być nim się mieni, daleki jest od właściwej monarchiom wybredności w doborze osób, choć trudno nie znaleźć pewnych jej załączków, jako że dwór ów skupia konsekwentnie ludzi z towarzystwa, zwanego w stolicy „szemranym”. Za tydzień dla odmiany o towarzystwach dobrych i lepszych.

BRAT CHAMA

Codziennie, od soboty do piątku, w rubryce „Dowcip za milion” zamieszczamy kilka liter. W piątek, kiedy już będą znane wszystkie litery, posłużą one Państwu do ułożenia zabawnego hasła lub wierszyka. O przyznaniu nagrody decyduje jury. Oczywiście, mogą Państwo użyć tylko tych liter i w takiej ilości, jaka została wydrukowana w naszej rubryce. To znaczy, jeśli w poniedziałek wybraliśmy litery „A” i „B”, mogą one wystąpić w Państwa pracy tylko jeden raz, chyba że powtórzymy je innego dnia w tym etapie konkursu. Litery z jednego tygodnia nie mogą być użyte w innym.

Dowcip za milion

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych, z hasłem ułożonym z wyciętych i naklejonych liter, najpóźniej w poniedziałek na adres: Kraków, ul. Wielopole 1, z dopiskiem „Dowcip za milion” (decyduje data stempla pocztowego).

Nagroda wynosi 100 zł (czyli 1 milion starych złotych). Redakcja zastrzega sobie możliwość niewyłonienia zwycięzcy w jednym cyklu (tygodniu). Nagroda przechodzi wtedy na następny tydzień, to znaczy będzie ona większa o 100 zł. Po odbiór nagród prosimy zgłaszać się w redakcji „Dziennika” (Kraków, ul. Wielopole 1), pokój 305.

Rozwiązanie 29. edycji konkursu „Dowcip za milion”

W tym tygodniu o wszystkim: Pan Ryszard Kobaka moralistycznie:

„Czasem marzeniem nastolatek Nie świat, a półświata”
Gospodarcze spostrzeżenia poczyniła Pani Jadwiga Potempa:

„Fortuna kołem się toczy,
Póki manko nie wyskoczy”
Pan Andrzej Pawełek o polityce:

„I pajace kochają pałace”
Pani Jadwiga Świąszek również:

„Zachować szczyptę rozsądku
I wolność we własnym kątku,
I godną postawę pracy
Marzą rodacy”

Dwie fraszki opiewają ministra Kołodkę. Pierwsza, autorstwa Pani Anny Pietrzykowskiej, stwierdza:

„Biednyś Kołodko,
Pełna sierotko”
Drugą napisał Pan Zbigniew Poprawski:

„Kołodki metoda,
Ująć, nic dodać”
Pan Tadeusz Szewczyk zwraca się z radą dla kinomanów:

„Nie oglądajcie Księdza
To erotyczna nędzka”
Pan Krzysztof Czabanowski nadesłał parę fraszek:

„Piektło, ideałów nędzka
Katolicy nie chcą Księdza!?!
Rzecz się staje racją stanu,
Czy wykopać go z ekranu”

„Czy pomroczność jasna może
W genach taty mieć podłoże?”
Pani Mieczysława Gawor napisała:

„Rzekł raz ksiądz podczas lekcji:
Słowo NIE może być jedynym
krokiem do antykoncepcji!”

Spośród nadesłanych prac wybraliśmy Pana Krzysztofa Czabanowskiego.

A oto dzisiejsze litery:

NSUTEOZD
JMREGACU
DLJWANPA

Weekend z DZIENNIKIEM

Redaktor
Jakub Ciekiewicz
tel. 22-28-98

Co zwróci uwagę „rozbójnika”

Taaaka Ryba

Kolejną obok muszkarstwa metodą, która w czasie jesiennych dni może okazać się bardzo skuteczna – jest spinning. A to dlatego, iż drapieżniki chcą jak najszybciej uzupełnić zapasy pożywienia przed zbliżającą się zimą. Dla wędkarzy, którzy nie znają jeszcze dobrze zwyczajów polskich ryb przygotowałem kilka uwag, które mogą poprawić wyniki naszych połowów.

Sandacza rzecznego należy szukać w pobliżu wszelkiego rodzaju przeszkód wodnych, czyli główek, filarów mostowych (uwaga na zakaz połowu w pobliżu mostów oznaczonych), opasek, umocnień brzegowych itp. W jeziorach najczęstszym miejscem jego pobytu będzie otwarta toń lub ulubione miejsce przebywania wszelkich drapieżców – czyli górki podwodne.

Wybór najszybszej przynęty zależy od wszelkiego rodzaju czynników zewnętrznych. Do najlepszych należą na pewno twister, wobler, jig, wąska wahadłówka, fileć czy też odpowiednia obrotówka.

Aby znaleźć szczupaka należy skierować swe kroki w stronę bardziej zarosniętych (roślinnością podwodną) części jeziora lub płytkich zatok, gdzie kręci się dużo drobnicy. Wraz ze zbliżającą się zimą i opadaniem roślinności podwodnej szczupaki kierują się na głębszą wodę i tam właśnie należy ich wtedy szukać. W rzece drapieżniki te poszukują raczej miejsc o spokojnej wodzie, najchętniej w pobliżu roślinności (zakola, łachy itp). Najszybsze w tym przypadku przynęty to: wahadłówka, wolno prowadzona obrotówka lub twister, wobler, a także fileć lub systemik.

Pisząc o okoniach należy zauważyć, że te największe sztuki trzymają się innych miejsc niż ich młodszy pobratymcy. Jeżeli więc pragniemy złowić największe okazy, to powinniśmy przeczesywać przede wszystkim okolice dna w pobliżu kamieni, roślinności lub też górki podwodnych. Mniejsze okonie poruszają się przeważnie w stadach w górnej warstwie wody (szczególnie przy połowaniu). Nie mają też nic przeciwko sąsiedztwu podwodnych górki. Do wyboru jako przynętę mamy obrotówki, twister, streamery, jiggi, systemiki i wszystko co może zwrócić uwagę tego rozbójnika. (CHOŁO)

Zdaniem psa

Pierwszy ślad

Ujrzałam dzisiaj pierwszy własny ślad na mokrej trawie – bardzo zadowolona nuciła Moja. – Zlituj się, to była piosenka o pierwszym siwym włosie na skroni – zaprotestował Pan. – A teraz jest o Kropce, która wacha ślad ciekawie – Pani nieustępliwie dośpiewała ostatnie słowo, Pan zajął się śniadaniem. Ja swoje zjadłam już w psiej szkole, wyruszyliśmy z Panią o świcie. Uwiązana do drzewa patrzyłam zaintrygowana jak Moja wbija kołek w ziemię, chwilę stoi obok, powoli stopa za stopą idzie prosto i wraca tą samą trasą. Młoda Ruda ubrała mnie w coś dziwnego. – To szorki do pracy węchowej – wyjaśniła. – Kropka musi swobodnie schylać głowę, na razie uczymy na smyczy przypiętej do szorka, potem na 10-metrowej linie. Mo-

ja doprowadziła mnie do kołka. – Proszę pokazać psu nie punkt na ziemi, ale linię śladu, zachęcać – dobrze, wachaj ślad, idziemy obok, pokazujemy ręką kierunek tuż nad ziemią, dobrze, wachaj – powtarzała Ruda. Czując zapach Mojej w trawie, właściwie mogę sprawdzić gdzie chodziła beze mnie, węsząc trochę niepewnie przeszedłam kilkadziesiąt kroków i nagle mnie zahamowało: na śladzie leżała rękawiczka Pani, którą się czasem bawiłam. – Ślicznie, Kropka, czekaj – cieszyła się Moja, podniosła rękawiczkę, rzuciła mi ją i odbierając dawała mięsko. – Nieźle jak na początek – oceniła idąca za nami Ruda. – Jeszcze dwa, trzy miesiące i będzie pięknie pracować na śladach

NAJPIĘKNIEJSZA. KROPKA

Psychozabawa

Czy masz zadatki na pantoflarza?

1. Od dziecka byłem bardzo emocjonalnie związany z matką. Potrzebowałem jej rady, oceny – także jako dorosły człowiek. TAK(?)NIE
2. Nigdy nie pociągało mnie harcerstwo, sport, odległe podróże, awanturnicze przygody. TAK(?)NIE
3. Z najwyższą trudnością i wysiłkiem odmawiam jeśli mnie o coś proszą. TAK(?)NIE
4. Jestem spokojnym człowiekiem. Boję się krzyków, awantur... TAK(?)NIE
5. Mam problemy z podejmowaniem decyzji. W istotnych sprawach wolę jeśli decyduje żona. TAK(?)NIE
6. Rola mężczyzny polega tylko na zarabianiu pieniędzy. TAK(?)NIE
7. Mam mnóstwo wad. I nie należę do osób atrakcyjnych, ani fizycznie, ani towarzysko. TAK(?)NIE
8. Gdyby mnie żona rzuciła nie wiem jak ja bym to wytrzymał. TAK(?)NIE
9. Boję się jej. I zawsze ustępuję w sporach. TAK(?)NIE
10. Najwyżej cenię sobie święty spokój. TAK(?)NIE

OBLICZANIE WYNIKÓW

Za każdą odpowiedź TAK na pytania od 1 do 10 otrzymujesz po 10 punktów. Za odpowiedzi negatywne punktów nie otrzymujesz. Za każde NIE WIEM (?) masz 5 punktów. Podsumuj je.

WYNIKI

100 – 80 pkt: Felicjan Dulski? Może. W każdym razie odpowiada Ci sytuacja absolutnego uzależnienia od żony. To ona podejmuje decyzje i bierze na siebie ciężar odpowiedzialności. To ona jest panem domu. Ty czujesz się słaby, nieporadny... Pomyśl o tym.

75 – 50 pkt: Twoja żona jest osobą dominującą, silną, bywa trudnym partnerem w negocjacjach. Zazwyczaj jej ustępujesz. Unikasz starcia. A przecież mógłbyś wygrać. Wydorosłej! Jej się to też spodoba. Z czasem...

55 – 0 pkt: Niezależny, odpowiedzialny – masz wystarczająco wysoką samoocenę – żeby podejmować rodzinne decyzje i rozmawiać z żoną w sposób otwarty. Czy jednak nie jesteś despotą? Egocentrykiem? Pomyśl nad tym. (AS)

Nr 266

Krzyżówka ze sponsorem

Dziś dwie nagrody po 70 zł każda funduje firma „HEAN”

Hean – to firma z 15-letnimi tradycjami

FABRYKA KOSMETYKÓW 30-652 KRAKÓW, ul. Mochackiego 20-22
tel. (012) 55 44 44, 55 37 66, fax: (012) 55 36 95
Biuro Obsługi Klienta tel. (012) 55 46 47, tlx. 032 66 34

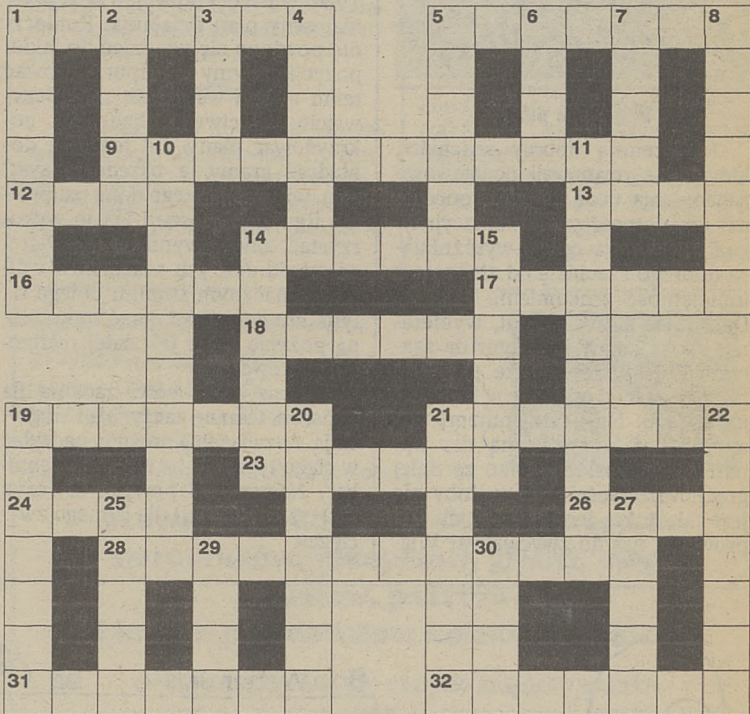
Laboratorium Badawczo-Rozwojowe fabryki i prężny dział marketingu współpracują z renomowanymi firmami zachodnimi by zapewnić wysoką, zadowalającą Naszych Klientów jakość wyrobów.

Produkujemy przede wszystkim kosmetyki z surowców naturalnych, zawierających cenne dla skóry i włosów substancje aktywne.

Kosmetyki produkowane przez Fabrykę Kosmetyków HEAN doskonale spełniają swoje podstawowe zadania:

- pielęgnują ciało
- wydobywają i podkreślają jego piękno
- pozwalają zachować świeżość

Wszystkie nasze specyfiki posiadają atesty PZH i Departamentu Zdrowia Publicznego MZiOS.

KRZYŻÓWKA NR 266

Poziomo: 1. opis twego wyglądu, 5. trująca Dejaniry, 9. twoja najbliższa, której powierzasz sekrety 12. Pakt Północnoatlantycki, 13. czeplą się, 14. intencja zrealizowania czegoś, 16. zabawna postać z „Samych swoich”, 17. coś super, 18. sobkostwo, 19. kaloryferowy załom, 21. używany był na szkolne mundurki, 23. stworzenie żyjące, 24. płaszczyzna nachylona, 26. stała się codziennym napojem, 28. zajmuje się badaniem roślin z minionych epok, 31. zguba i zniszczenie, 32. miał niewolnicę Mardżanę.

Pionowo: 1. pierwsze dzieło plastyka, 2. zduszony głos, 3. przewrót polityczny, 4. uważaj, żeby nie odbiła, 5. ta z liściem szerokim, 6. w jadalni, 7. rozległy, łagodnie nachylony trawiasty stok górski, 8. cybuchowy krzew ozdobny z rodziny różowatych, 10. pięknie ubarwiony szkarłupień, 11. nasz najplodniejszy pisarz, 14. resztki pokarmów płynnych, 15. strażacki bastion, 19. włamywacz specjalista, 20. skórki na parówkach zastąpiła, 21. nauka o równowadze ciał, 22. z papierosami, prasą i innymi drobiazgami, 25. psa myśliwskiego do tego układasz, 27. działanie, 29. ozdobna żywica, 30. cztery stołowe.

Rozwiązanie krzyżówki nr 266 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do następnej soboty, tj. 7 października br. pod adresem redakcji – „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 264

Poziomo: 1. podstęp, 4. prefiks, 7. portfel, 8. zdrowie, 9. rynna, 11. kataryniarz, 14. składanka, 15. basista, 16. komornica, 18. sztucer, 19. marynarka, 22. rozrachunek, 24. Asnyk, 26. Żółkiew, 27. Abruzzi, 28. Karwina, 29. antykwa.

Pionowo: 1. papirus, 2. szton, 3. pelikan, 4. przeróbki, 5. fioki, 6. sieczka, 10. abdykacja, 12. teatroman, 13. nastawnia, 17. marchewka, 18. strażak, 20. reklama, 21. Arktyka, 23. rękaw, 25. słupy.

WYNIK LOSOWANIA

W dniu 26 bm. odbyło się w redakcji komisyjne losowanie nagród, wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki ze sponsorem nr 264. Nagrody rzeczowe – 2 zestawy kosmetyków wartości 70 złotych każda (700 tysięcy starych) ufundowane przez firmę „HEAN” w Krakowie wylosowali:

JOLANTA BEDNAREK – Kraków
JANINA KASPEROWICZ – Rabka.
Nagrody wysłemy pocztą.

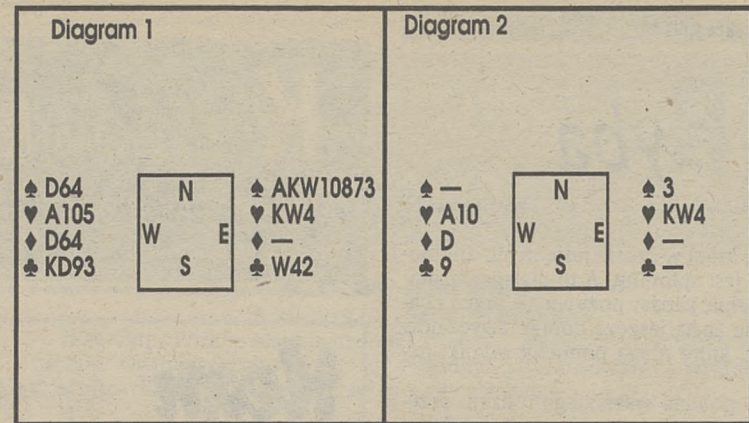
KUPON KRZYŻÓWKI ZE SPONSOREM
NR 266

Szaleństwo we czterech

Gołębie i klatka

Brydż jest grą, w której trzeba, przede wszystkim, liczyć. Według Hugh'a Kelseya, niedawno zmarłego autora niezliczonej ilości pozycji brydżowych, brydż jest grą w „trzynastaka”. Liczymy do trzynastu, radził Kelsey, gdyż jest to liczba kart w każdym kolorze oraz w ręce każdego z graczy na początku gry. To pozornie łatwe zadanie często okazuje się i tak zbyt skomplikowanym. Z pomocą przychodzi nam znany niemiecki matematyk Peter Gustaw Dirichlet i jego słynna zasada szufladkowa, którą w skrócie można określić tak: jeśli mamy do dyspozycji n szuflad mieszczących jeden przedmiot, to możemy w nich umieścić góra n tych przed-

miotów. Jak to wykorzystać w brydżu?

Oto prosty przykład. W czterokartowej końcówce musimy rozegrać kolor: D1064 do AK8. Do asa i króla obaj przeciwnicy dokładają blotki. Jak dalej grać? I oto następuje olśnienie. Przecież ten z lewej zawistował królem trefli, a dama jeszcze nie poszła. Zatem w dwóch pozostałych kartach nie może mieć dwóch kart w rozgrywanym kolorze i owej damy. Gramy więc z góry z pewnością sukcesu.

A teraz praktyka. Gramy szlemika w piki (diagram 1). Wist król karo i w trakcie rozgrywki dowiadujemy się, że wistujący ma cztery trefle. Doprowadzamy do końcówki (diagram 2). Gramy pika, S dokłada kiera ze stołu trefli. Gramy kiera do asa, ale z obu stron blotki. Co dalej z kierami? Impas jest pewny, gdyż w dwóch ostatnich kartach S nie może posiadać asa karo, dziesiątki trefli i damy kier.

ŚLAWOMIR ZAWIŚLAK

Obłęd w kratkę

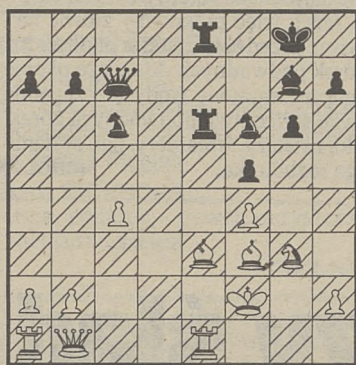
Wojna na plany

Jak trenują dobrzy szachiści, którzy już opanowali podstawowe zagadnienia takie jak gra końcowa czy umiejętność gry kombinacyjnej?

Podstawową cechą wyróżniającą dobrego szachistę od złego, jest umiejętność zrozumienia pozycji. Decydując się na debiut, wybieramy jakieś ustawienie figur na szachownicy. Wiadomo, że przeciwnik najczęściej odpowie w konkretny sposób. No i otrzymujemy pozycję charakterystyczną dla np. partii hiszpańskiej. Tylko co dalej grać? Możliwości wydawałoby się jest tak dużo, lecz który ruch doprowadzi nas do zwycięstwa? Wia-

domo, że są ogólne zasady gry, polegające na opanowaniu centrum, zdobyciu wolnych linii dla swoich ciężkich figur, koncentracji i współdziałania swoich bierok. Tylko w każdej pozycji trzeba mieć klarowny plan działania. Konieczne powinno się wiedzieć do jakiej pozycji dążymy i podporządkować temu celowi wszystkie siły. Oczywiście przeciwnik chce nam pokrzyżować plany. Od tego jak dokładnie gramy, a przede wszystkim, wiemy dlaczego dane ustawienie figur jest lepsze i jak to wykorzystać, zależy wynik partii. Dlatego wśród dobrych szachistów walka w znacznym stopniu polega na tym, kto potrafi osiągnąć wymarzoną pozycję i wie jak dalej realizować przewagę.

A teraz konkursowe zadanie dla Państwa. Czarne zaczynają i wygrywają. Rozwiązania prosimy nadsyłać w ciągu tygodnia na adres „Dziennika”. Nagroda 50 nowych zł (czyli 500 tys. starych zł) dla jednego zwycięzcy.

Białe: Kf2, Hb1, Wa1, We1, Ge3, Gf3, Sg3, piony: a2, b2, c4, f4, h2

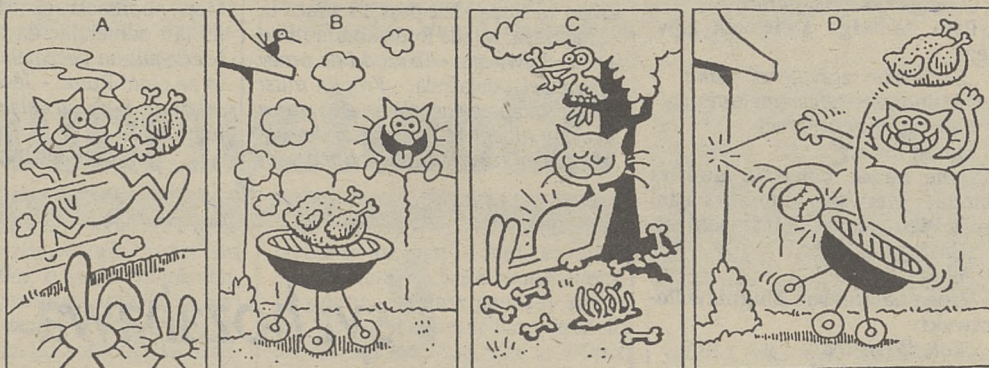
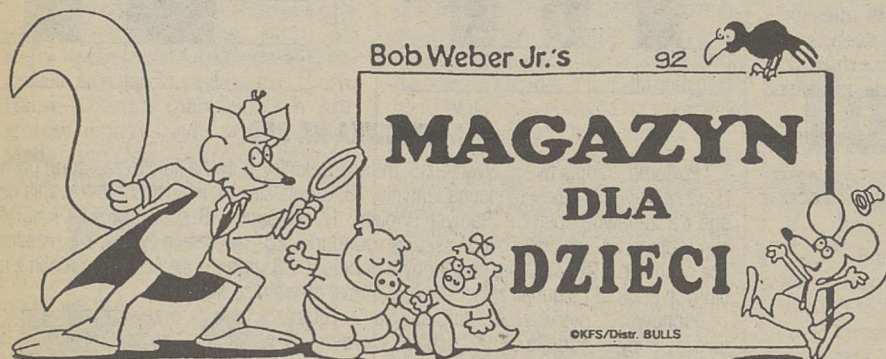
Czarne: Kg8, Hc7, We8, We6, Gg7, Sc6, Sf6, piony: a7, b7, f5, g6, h7

Rozwiązanie zadania szachowego z 2 IX 95:

1.Gf7+ W:f7 2.Sc4 z wygraną. Wśród poprawnych odpowiedzi wylosowaliśmy Pana Eugeniusza Kruczałę.

WITOLD KAMIENOBRODZKI

Podpatrzone

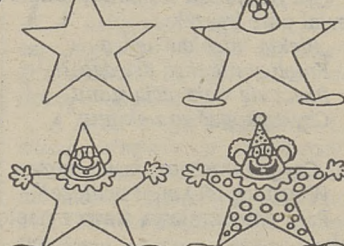
Obrazki tego komiksu są ułożone nie po kolei. Uporządkuj je, a wtedy zobaczysz całą historię.

odpowiedzi: 1/1b, 2/1d, 3/1a, 4/1c

Boni i Bu Bu

JAK NARYSOWAĆ Klauna

Lis Detektyw

Lis Detektyw prowadzi śledztwo w sprawie kradzieży w Banku Leśnym. Jaki ślad zasugerował Detektywowi, że był więcej niż jeden złodziej?

Odpowiedź: Złodzieje uciekając w pospiesznie z banku zostawili dwie prawe rękawice. Wniosek z tego, że było ich dwóch.

WEBER 7-26

Rynek sztuki

Wydarzenia - aukcje, kolekcje, wystawy

89. Aukcja Krakowskiego Antykwariatu Naukowego

lonego Balonika z lat 1911-1914, skierowanych do prof. Leopolda Jaworskiego. W kolorowych autolitografiach K. Sichulskiego, K. Frycza, I. Galla czy H. Kunzeka odżywa legenda słynnej Jamy Michalikowej w roztańczonych, satyrycznie ujętych, postaciach bywalców tego kabaretu, czasem w „niekompletnej garderobie”. Cena wstępna poszczególnych zaproszeń waha się w granicach 60-80 zł.

W jak zwykle najliczniejszym zestawie (381 pozycji) książek z XIX i XX wieku pozycją najdroższą - 1200 zł - jest komplet 7 tomów (od A do Sz - więcej nie wyszło) Encyklopedii Wojskowej, wydawanej w Warszawie w latach 1930-39.

Pod młotek trafi także kilka przewodników po Krakowie m.in. A. Grabowskiego z 1866 r. za 40 zł, W. Eliasza-Radzikowskiego z 1902 r. za 40 zł, K. Streichera z 1938 r. za 30 zł...

Perły i perełki

Już 89. Aukcję Antykwaryczną urządził 6 X Krakowski Antykwariat Naukowy, z ulicy Sławkowskiej 10, - tradycyjnie w Domu Polonii w Krakowie przy Rynku Gł. 14, o godz. 16.00. Pod młotek trafi 465 pozycji, a wśród nich łaciński dwuczęściowy inkunabuł - kazania Mikołaja z Błonia, kaznodziei z XV wieku, wykształconego w Akademii Krakowskiej. Ten druk z 1498 r. wykonany w Strasburgu, oprawny jest w deskę ze skórą, został zaopatrzony metalowe klamry i łącznie zawiera 181 kazań. Jego cena wywoławcza - 5 tys. zł.

Wśród starodruków najwyższej, na 12 tys. wyceniono klocek niemieckich prac drukowanych we Frankfurcie nad Menem, w Lipsku, w Strasburgu czy Gdańsku około 1615 roku, a dotyczących Różokrzyżowców.

Krakowskim smaczkiem bibliofilskim jest zestaw 7 zaproszeń do Zie-

Dla miłośników liryki - paryski tomik przyjaciela Mickiewicza A. Goreckiego z 1834 r. - za 50 zł, a II t. „Pana Tadeusza” (paryskiego pierwodruku z 1834 r.) za 250 zł, natomiast cały „Pan Tadeusz”, wydanie II z Torunia z 1865 r. - 1200 zł. Na aukcji znajdziemy również „Ballady bohaterskie” K. Iłakowiczówny z 1934 r. czy też „Połów” z 1926 r. za 15 zł, „Śpiewy historyczne” J. Niemcewicza z 1895 r. za 30 zł, tom pism C. K. Norwida z 1946 r. za 25 zł, „Wymarsz świerszczów” E. Kozińskiego z 1925 r. za 25 zł, zaś „Ogród fraszek” W. Potockiego, wydanie z 1907 r. - 40 zł.

W dziale czasopism miłośników sztuk zainteresuje kilka roczników „Chimery” - warszawskiego pisma modernistycznego z lat 1901-1905. Jest w czym wybierać. Zatem - pomyślnej licytacji życzy bibliofilskiej braci

(BED)

ANTYKWARIAT NAUKOWY

Kraków, ul. Sławkowska 10

organizuje 89 Aukcję starodruków, czasopism książek XIX-XX w.,

w dniu 6.X.95 r. w Domu Polonii, Rynek Główny 14.

Aukcję poprzedzi wystawa od godz. 13. Początek aukcji godz. 16.

Katalog do nabycia w antykwariacie przy ul. Sławkowskiej 10.

W związku z planowaniem następnej aukcji, prosimy o składanie ofert.

206115

AUKCYJA DZIEŁ SZTUKI I ANTYKÓW ZPAP - GALERIA LIPERT

Obrazy olejne, akwarele, rysunki: Rudzka-Cybis, Taranczewski, Rafał Malczewski, Geppert, Eleszkiewicz, Panek, Stażewski, Wodzinowski, Gottleib, Menkes, Cwozdecki, Berlewi, Berezowska, Cybis, Wolff. Porcelana, fajans, srebro.

Galeria ZPAP

Kraków-Sukiennice, Rynek Główny

Aukcja: 21.10., godz. 16.

Wystawa: 19, 20.10, godz. 10 - 18, 21.10., godz. 10 - 16.

Informacje: Galeria Lipert, Zbigniew Michał Legutko Kraków, ul. P. Michałowski 1, tel./fax (0-12) 333-171.

206308

Pod młotek

11. Aukcja Antykwaryczna „Rara Avis”...

Antykwariat „RARA AVIS”

11 AUKCYJA ANTYKWARYCZNA

KSIAZKI - DRUKI ILUSTROWANE

PANORAMA PLASTYCZNA DAWNEGO LWOWA

KRAKÓW

7 PAŹDZIERNIKA 1995

Lowcy cymeliów przybędą zapewne 7 X do Centrum Kultury Żydowskiej przy ul. Meiselsa 17, gdzie o godz. 11.00 rozpocznie się aukcja krakowskiego antykwariatu „Rara Avis”, podczas której szereg „rzadkich ptaków” może wpaść w bibliofilskie sidła.

Wśród druków XIX- i XX-wiecznych duże emocje licytacyjne wzbudzi zapewne „Album der Gräfschaft Glatz...” wydany przez F. A. Pompejusa w Kłodzku ok. 1860 r. Praca zawiera 65 litografowanych widoków miast Kotliny Kłodzkiej, sporządzonych wg rysunków z natury z początku XVIII w. Zastępuje na szczególne wyróżnienie ze względu na swoją wielką wartość dokumentacyjną. Cena wywoławcza: 9 tys. zł.

Wśród tych smakoszy sztuki kulinarnej, którzy okazują się także smakoszami sztuk pięknych, wielkie podniecenie wzbudzi zapewne berliński kilkukartkowy litograficzny druk menu obiadu, jaki wydano 21 II 1921 r. z okazji 50. rocznicy

urodzin znanego wydawcy Paula Cassirera. Ukazało się ok. 30 egzemplarzy tego druczku z sygnowymi odręcznie litografiami czolowych, działających w Berlinie, grafików modernistycznych takich jak: Emil Orlik, Max Liebermann, August Gaul czy Hans Purmann. Wyceniono go na 4.980 zł!

Polską literaturę romantyczną reprezentować będą pierwodruki A. Mickiewicza - „Pan Tadeusz” za 1000 zł i Z. Krasińskiego „Irydion” - również za 1000 zł.

Lwowian zainteresują dokumenty związane z plastyczną dokumentacją panoramy dawnego Lwowa, wykonaną w latach 1928-46 przez architekta Janusza Witwickiego. Ich cena wywoławcza - 360, 1.600 i 1.200 zł. Panorama - przewieziona szczęśliwie do Polski - jest w konserwacji.

... i „Nautilusa”

W niedzielę 8 X, w tym samym miejscu przy ul. Meiselsa 17, również o godz. 11.00, antykwariaty „Rara Avis” i „Nautilus” proponują nabycie ponad 370 grafik, plakatów, map.

Są wśród nich widoki miast szwedzkich, niemieckich, amerykańskich, angielskich i słaskich z I poł. XIX w. - w granicach od 24 zł do 140 zł. Rozpowszechniony w wydawnictwach historycznych widok „Szlachcica polskiego wspartego na czekanie”, autorstwa Stefana Della Belli z 1649 r., wyceniono na 3.000 zł.

Z grafik XX w. cztery litografie Oskara Kokoschki (zm. 1980), którego prace krakowianie podziwiali przed kilkoma miesiącami w Międzynarodowym Centrum Kultury, m.in. „Głowa kobiety” za 240 zł. Z polskich litografii - „Kościół Mariacki” J. Rubczaka - 90 zł, „Wiejskie kobiety” Rychter-Janowskiej - 400 zł, „Akt z palmami” W. Weiss - 300 zł, „Chrystus ukrzyżowany” L. Wysockiego - 600 zł.

Wśród 75 plakatów polskich z lat 1916 - 1979 znalazły się plakaty krakowskie W. Chomicza z 1938 r. do 400 zł i W. Gengi - 200 zł. Wszystko warto nabyć!

Członek Zakonu Bibliofilskiego i Kapituły Orderu Białego Kruka „Dostojny Foliant”

TADEUSZ Z. BEDNARSKI

Antykwariat „Rara Avis”

31-024 Kraków, ul. Szpitalna 7/4, I p.

tel./fax (012) 22-03-90

31-058 Kraków, ul. Meiselsa 17

tel. (012) 23-59-29

Zapraszamy: pon.-pt. 10 - 18, sob. 10 - 14

Prowadzimy komis - zakup - sprzedaż: starodruków, rękopisów, grafiki, map, plakatów, pocztówek i innych przedmiotów kolekcjonerskich.

Organizujemy aukcje starych książek i grafiki (najbliższa 7 - 8 X 1995, kolejna wiosną 1996).

Wydajemy bieżące katalogi ofertowe.

206180

Malowane miliony

kowego, składający się - idąc od góry - z czapki borsuczej, kamazynowego kontusza; złotego żupana i dwu pasów, oczywiście typu wschodniego, zwanych u nas „stukimi” od sławnej manufaktury Radziwiłła „Ryberki” w Shucku. Karabeli brak, lecz to najmniejszy kłopot, jako, że kuto je przez cały wiek ubiegły i nadal się kuje w wielkich ilościach, a niekiedy nawet dość udalnie.

Strój ów, zwany nie całkiem słusznie „polskim” (bo pas jest pochodzenia persko-tureckiego, kontusz, jak sama nazwa wskazuje, tureckiego, zaś starszy od niego „żupan” pochodzi od włoskiego „giubbone”, które dla odmiany

jest przekreślonym arabskim „dżubba”, oznaczającym spodnią szatę bawelnianą) zatem ów czysto polski strój narodowy kurkowi konfratry noszą od XVII wieku. Dawniej, czyli przez pierwsze 400 lat (jako że bractwa kurkowe powstają już w XIII wieku), ubierali się również modnie, co nam miniatura w Kodeksie Behema ponad wszelką wątpliwość udowadnia. Jak również to, że wtedy, na początku XVI stulecia, strzelano do kura z kusz. Ot, tak sobie, bez związku z tematem, można jeszcze dodać, że sławna „Straż nocna” Rembrandta, zwana też „Drużyną (lub kompanią) kapitana Fransa Banninga Cocca” przedstawia de facto amsterdamskie bractwo strzeleckie, czyli kurkowe właśnie.

Wiemy więc z przekazów ikonograficznych jak wyglądał kur, czyli cel huraganowej palby w dawnych wiekach.

Jak wygląda obecny - przekonamy się niebawem, bo wybory tuż, tuż, oraz kto go zestrzeli, zostając kurkowym królem, dla którego ów strój będzie jak ulał.

JERZY T. PAŹDZIUL

Drodzy Czytelnicy! Dziś po raz pierwszy trafił do Waszych rąk dodatek, który pragniemy poświęcić szeroko rozumianemu rynkowi antykwarycznemu. Chcemy, aby ujawniał jego mechanizmy, informował, doradzał, bawił - służąc kolekcjonerom i marszantom - a także wszystkim, którym bliskie są sprawy sztuki. Treść dodatku zależeć będzie jednak przede wszystkim od Was: od Waszych gustów, oczekiwań, preferencji. Prosimy więc - piszcie, oceniacie nas krytycznie, proponujcie tematy, które Was intrygują, tak byśmy mogli Wam służyć jak najlepiej.

REDAKCJA

KRONIKA KRAKOWSKA

Notujemy

■ **WODA Z GÓRKI.** Od kilku dni mieszkańcy Rzeszotar (gm. Świątniki Górne) oraz Łyczanki (gm. Siepraw) mogą podłączać swoje domy do wodociągu, biegnącego z Gorzkowa do Świątnik. Wybudowanie zbiornika w Gorzkowie, głównej magistrali do granic Świątnik oraz sieci rozdzielczej w Rzeszotarach umożliwiło podłączenie do wodociągu na początek 150 domów. Na wykonanie sieci we wsiach Świątniki Górne i Ochojno trzeba będzie poczekać do grudnia tego roku. We wrześniu br. rozpoczęto budowę zbiornika wody pitnej i pompowni na najwyższym usytuowanym terenie w Świątnikach - Piasnej Górze. Na podstawie porozumienia komunalnego gmin, ze zbiornika korzystać będą mogli również mieszkańcy gmin: Wieliczka, Siepraw i Mogilany. (m.s.)

■ **IDZIE ZIMA.** Straty w wysokości 165 nowych zł spowodowała dokonana przez nieznanych sprawców kradzież 30 kaloryferów z placu budowy przy ul. Na Nowinach w Mydlnikach. Kasetka z bilonem, kilkadziesiąt bel materiałów oraz koce zginęły ze sklepu z artykułami tekstylnymi, do którego rabusie włamali się przy pomocy dopasowanego narzędzia. Wartość skradzionego towaru oceniono na 20 tys. zł. Włamywacze, którzy odgłębili kraty i wyważyli okna w sklepie drogerijnym przy ul. św. Tomasza, skradli kosmetyki wartości 35 tys. zł. Samochód BMW 525, czarny metalik, o wartości 55 tys. zł, został skradziony w czwartek po południu z ulicy Wadowickiej. (kar)

■ **ŚRUBAMI W BURMISTRZA.** Nieznany sprawca, prawdopodobnie strzelając z procy nakrętkami M-8, wybił w nocy z czwartku na piątek dwie szyby w oknach gabinetu burmistrza Skawiny. (kar)

■ **ZŁAPANY PODCZAS KONTROLI.** O godzinie 2 w nocy na posterunek policji zgłosił się mężczyzna, informując, że został pobity okolicach Dworca Gł. i skradziono mu 180 zł oraz kluczyki do samochodu. Wkrótce po tym zgłoszeniu policjanci zatrzymali do kontroli na ul. Pawiej 29-letniego mężczyznę, jadącego samochodem marki Iveco. Jak się okazało, kluczyki do auta zostały skradzione w pobliżu dworca. (kar)

Z kroniki wypadków

Na ul. Meissnera została potrącona przez samochód 11-letnia Wioletta M. Dziewczynkę z ogólnymi obrażeniami ciała przewieziono do szpitala im. Narutowicza. *W Mogilanach, w kotłowni budynku nr 318, wybuchł pożar. Przyczyną była wada urządzeń elektrycznych. Straty oceniono na 3 tys. zł. *W miejscowości Jazdowiczki zapaliła się suszarnia tytoniu. Spłonął surowiec wartości 1,5 tys. zł.

KRAK TAXI
67-67-67
RADIO TAXI
666-999
TAXI bagażowe
pomoc drogowa
MERŁOWÓZ - kompleksowa obsługa

Nikt nie chce szaleństw miejskich

Trening na małych umowach

Trwają przekształcenia organizacyjne w miejskich służbach drogowych i komunalnych. W praktyce oznacza to wydzielenie w najbliższym czasie z Miejskiego Zarządu Dróg i Zakładów Gospodarki Komunalnej nr I i II spółek, które przejmą zadania wykonawcze tych podmiotów. - Do tej pory mieliśmy zupełnie chory układ - stwierdził wiceprezydent Krzysztof Pakoński. - Te firmy same sobie zlecały wykonanie jakiejś pracy, wykonywały ją, a potem ją odbierały. Według Krzysztofa Pakońskiego, spółki mają zacząć pracę od 1 grudnia, by jeszcze do końca roku mógł się odbyć „trening na małych umowach”. Gmina podpisze z nimi umowę przed 1 stycznia 96 na okres ok. roku, by w tym czasie dostosowały się one do nowych warunków (potem będą musiały stać do przetargów). Nowe spółki będą

mieć możliwość korzystania ze sprzętu i obiektów używanych do tej pory. Grupy inicjatywne spółek składają właśnie zapotrzebowanie na środki trwałe, za które gmina chce pobierać opłaty w wysokości kosztów ich amortyzacji.

- Przygotowywany jest projekt umowy z nowymi spółkami - powiedział Wojciech Litewka, dyrektor MZD. - Mamy 7 grup inicjatywnych, ale są tendencje do ich połączenia. Jego zdaniem przekształcenia przyniosą zmniejszenie zatrudnienia pracowników umysłowych w MZD o ok. 30 proc. Józef Nowak, dyrektor ZGK I obawia się, że nowe spółki nie zechcą przejąć wszystkich zadań wykonywanych wcześniej. Np. nie ma chętnych na prowadzenie szaleństw miejskich, bo tylko 3 z nich przynoszą dochód. - Ludzie nie boją

się zmian - powiedział Wacław Stańczykowski, dyrektor ZGK II. - Mają świadomość, że pracę zawsze znajdą. Problem zacznie się w momencie negocjacji warunków z gminą. Według niego, nowe podmioty nie będą w stanie spłacać rat (gdyby kupiły sprzęt od gminy) lub kosztów amortyzacji (w przypadku dzierżawy). Majątek ZGK II szacowany jest na 40 mld starych zł - miesięczna dzierżawa wyniosłaby więc ok. 400 mln. Dodatkowym problemem w tej jednostce jest zapewnienie sześciu mieszkań rodzinom, które zajmują lokale w budynku ZGK II (zagrożonym katastrofą budowlaną). Nie wiadomo też, co zrobić z 50 Cyganami, którzy do tej pory byli tu zatrudnieni, a w momencie przekształceń stracą pracę.

(GEG)

Za dużo opłat

Wojewoda zagroził

Wojewoda krakowski wystąpił do Rady Miasta o zmianę uchwały w sprawie pobierania opłat za zajęcie pasa drogowego. Pobierane opłaty określone są bowiem przepisami administracyjnymi, gmina zaś ściga dodatkowo na podstawie przepisów prawa cywilnego czynsz dzierżawny, co - zdaniem wojewody - jest sprzeczne z prawem. Na wypadek, gdyby Rada uchwały nie zmieniła, Urząd Wojewódzki zagroził skierowaniem sprawy do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Na ostatniej sesji radni przyjęli zmiany w uchwale, choć stanowisko wojewody budzi kontrowersje, jako że nie ma przeszkód, by stosować jednocześnie przepisy prawa administracyjnego i cywilnego.

(KAR)

Dla zachowania zdrowia moralnego

Rodzinna Rada

Być może w najbliższym czasie przybędzie nowa komisja Rady Miasta. Członkowie klubu Samorządny Kraków wystąpili z inicjatywą powołania stałej Komisji ds. Rodziny. Zajmowałaby się ona m. in.: problemami krakowskich rodzin, inicjowaniem działań zmierzających do poprawy warunków materialnych (głównie rodzin wielodzietnych), opiniowaniem projektów uchwał RMK w kwestii zaspokojenia potrzeb materialnych, wychowania, przeciwdziałania czynnikom prowadzącym do rozbitcia i zjawiskom patologicznym. Inicjatorzy uważają, że Komisja ds. Rodzin jest konieczna do „zachowania zdrowia

moralnego społeczeństwa i obrony w nim wyższych wartości”.

Stanisław Handzlik, przewodniczący RMK, sceptycznie ocenia pomysły powołania nowej komisji. - Trudno tu mówić o jakichś nowych zadaniach, bowiem działania Komisji ds. Rodziny pokrywałyby się z kompetencjami innych komisji - powiedział. - Tymi problemami zajmują się przecież: Komisja Edukacji, Komisja Praworządności oraz Komisja Zdrowia i Opieki Społecznej. Pomysłodawcy uważają jednak, że potrzebna jest grupa, która zajmie się koordynacją pomocy rodzinom.

(GEG)

Pięć dzieł w chmurach

Fot. Jadwiga Rubiś

W Muzeum Narodowym w Krakowie otwarta została wystawa pięciu płócien Danuty Leszczyńskiej-Kluzowej. Krakowska malarka ma na koncie udział w tak licznych się ekspozycjach, jak warszawski „Arsenał” w roku 1955, a potem 34 wystawy indywidualne w latach 1959-93 (w tym m.in. pokaz na Biennale w Wenecji, w Sao Paulo). Jej dzieła znajdują się w zbiorach większości muzeów narodowych w Polsce, a także wiedeńskiej Albertinie, kolekcjach muzeów w Edynburgu, Sztokholmie, Tel Awiwie, Tokio, Paryżu.

Te pięć płócien, zatytułowanych „W chmurze ciemnej i jasnej” powstałych pomiędzy rokiem 1988 a 1993, jest jakby kwintesencją twórczości artystki. Od drobiazgowości, czasem nadmiernej dekoracyjności, doszła do uniwersalnego myślenia, nie przestając być przy tym w szczególnie sposób wrażliwą i kobiecą. Płótna są depozytem artystki dla Muzeum Narodowego, a być może, że - dzięki dotacji wojewody - tytułowy obraz „W chmurze ciemnej i jasnej” stanie się własnością MNK.

(J.R)

Święci w zielonych nimbach

W kościele św. Andrzeja dokonano sensacyjnego odkrycia. W jednej z nisz natrafiono na romańskie freski, datowane na wiek XII. Na odsłoniętych fragmentach widać układ pasów w barwach żółtych, niebieskich i szaroniebieskich oraz postacie świętych otoczone zielonym nimbem.

Konserwatorzy przypuszczają, że pod białym tynkiem może być ukryte większe malowidło ściennie. Odkryte fragmenty są najstarszymi freskami znanymi w Krakowie. Do tej pory za najstarsze malowidła ściennie uważano te w krużgankach kościoła ojców Franciszkanów, pochodzące z XV wieku.

(GEG)

Protest odrzucony

Sprzątaczką zależna od dzieci

„W Wydziale Edukacji porównują nas często do przedszkoli, nie uwzględniając specyfiki żłobków - tu są młodsze dzieci, często 5-6 miesięczne, które potrzebują starannejszej opieki - mówi Halina Gądek z Komisji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność przy żłobkach samorządowych, która wystąpiła do Urzędu Miasta o powtórne przeniesienie żłobków z Wydz. Edukacji do Wydz. Zdrowia. Na mocy uchwały Rady Miasta z roku 1993 żłobki, działające na podstawie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zostały podporządkowane Wydziałowi Edukacji. „Miało to nam ułatwić organizacyjno-finansową obsługę tych jednostek, a jednocześnie umożliwić ciągłość systemu opieki nad dzieckiem - powiedziała Barbara Bubula, członkini Zarządu Miasta. Protest, złożony przez Komisję Międzyzakładową u wojewody został odrzucony - stwierdzono, że gmina miała prawo do tego typu reorganizacji, a pracownicy żłobków nadal posiadają status pracowników służby zdrowia. Obecnie Komisja powróciła do sprawy, zaniepokojona ograniczaniem etatów w żłobkach - „w placówkach, w których jest poniżej 50 dzieci, przewiduje się zatrudnienie sprzątaczk na pół etatu, do 80 dzieci - na trzy czwarte, a dopiero powyżej 80 na cały etat.

A przecież budynki zajmowane przez żłobki wcale się nie skurczyły, nadal są to bardzo duże powierzchnie, dochodzące nawet do tysiąca metrów” - mówi Halina Gądek. Na razie wniosek Komisji został odrzucony, tym bardziej, że ograniczenia etatów nie dotyczą bezpośredniej opieki nad dziećmi (zgodnie z instrukcją ministra zdrowia z roku 1957 na 15 dzieci przypada 1 opiekunka i 1 salowa). „Wcześniej było jednak znacznie więcej pracowników, a nie tylko przepisowe minimum” - mówi Halina Gądek.

Utrzymywanie wydłużających się powoli żłobków wymaga od gminy wysokich dotacji, Zarząd Miasta zdecydował się więc na nietypowe rozwiązanie i wydał zezwolenie na utworzenie pierwszego żłobko-przedszkola przy ul. Rakowickiej. Decyzja ta uchylona została przez wojewodę pod zarzutem niezgodności z przepisami. Naczelny Sąd Administracyjny obronił jednak stanowisko gminy.

Działalność tych instytucji cieszy się wielkim poparciem rodziców, którzy znajdują tu lepszą opiekę nad dziećmi (więcej zatrudnionych osób, inny system żywienia), pomimo iż cześnie w żłobkach jest często dużo wyższe niż w przedszkolach. Prawdopodobnie od nowego roku ruszą inne tego typu placówki.

(KAR)

Psy zostaną pod kościołem

Podobnie jak w roku ubiegłym, właściciele i opiekunowie zwierząt spotkają się na mszy św. w swojej intencji w kościele św. Krzyża przy pl. św. Ducha, jutro o godz. 12. Ksiądz proboszcz i Krakowskie Towarzystwo

Opieki nad Zwierzętami serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych wraz z ulubieńcami - psami, kotami itp. Tym razem proszą jednak o pozostawienie zwierząt na dziedzińcu przed świątynią.

(WES)

„Odys” dobił do „Orbisu”

Po raz drugi Krakowska Izba Turystyki rozstrzygnęła konkurs o miano najlepszego krakowskiego biura turystycznego. W tym roku dobrowolnej ocenie przez jury pod przewodnictwem profesora Anny Nowakowskiej, kierującej katedrą Ekonomiki i Organizacji Turystyki AWF, poddało się 21 krakowskich biur turystycznych (w krakowskiej Izbie Turystycznej zrzeszonych jest 67). Jurorzy, wśród nich m.in. przedstawiciel organizacji

konsumenckiej, a także nasz redakcyjny fachowiec – red. Andrzej Lisowski, oceniali biura turystyczne pod kątem: atrakcyjności oferty, fachowości i uprzejmości personelu, standardu i wyposażenia biur oraz innowacji na tym rynku. Zarówno przewodnicząca, jak i członkowie jury (nie znani z twarzy pracownikom biur) wcielali się w klientów i tak np. jedna z jurorek odwiedzała biura prosząc o pomoc w zorganizowaniu za granicą

urlopu dla dwóch osób dysponujących sumą 1.200 zł; kwotę tę była skłonna powiększyć o 400 zł, pod warunkiem zgody na rozłożenie płatności na raty. Najczęściej niezbyt zasobną klientkę odsyłano z uśmiechem do konkurencji. Złoty „Odys 1995” przyznany został Polskiemu Biuru Podróży „Orbis”. Profesor A. Nowakowska podkreślała, że nagroda nie wynika z wielkości ani 75-letniej tradycji tego biura, lecz docenia innowacyjność oferowanych usług. Srebrnego „Odysa” otrzymał „Eko-tourist” i Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK, zaś brązowego „Nice-tour”. Urząd Wojewódzki ze swej strony nagroził biura przyznaniem bezpłatnych czterech metrów kwadratowych powierzchni na Targach Turystycznych w Poznaniu, Wiedniu i Berlinie, z tym, że laureat 1. nagrody miał prawo wyboru z trzech ewentualności, drugiej nagrody – już tylko z pozostałych dwu, a trzeciej musiał się zadowolić trzecią propozycją. Andrzej Sierakowski, dyrektor PBP „Orbis”, uczesony sukcesem powiedział nam: „Ponieważ specjalizujemy się w turystyce do Izraela, przyjęliśmy slogan podpowiedziany przez żydowskiego kontrahenta: „Może nie jesteśmy najlepsi, ale lepsi niż wszyscy inni”.

(JR)

Fot. Jadwiga Rubiś

Radni nie zaliczą

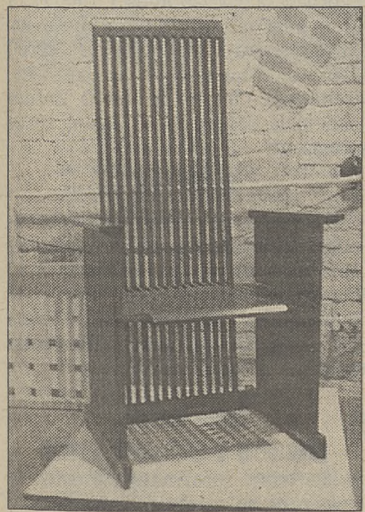
Problemami związanymi z chorobą alkoholową, profilaktyką antyalkoholową oraz działalnością klubów abstynenckich na terenie Krakowa zajmowali się wczoraj na posiedzeniu Miejskiej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi licznie przybyli goście. Tym razem było to spotkanie otwarte, zaproszenia otrzymali wszyscy radni, specjaliści-lekarze, członkowie organizacji antyalkoholowych, także wyleczeni już pacjenci. Wygłoszone referaty oraz dyskusja przygotowała radnych do debaty nad projektem zmian w uchwale o zasadach usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania alkoholu. Jak się okazało, radnych było na sali najmniej – pojawił się tylko wiceprzewodniczący Rady Miasta Ryszard Zieliński, przewodniczący Komisji Zdrowia Andrzej Laskowski i radny Stanisław Kozak. Był także obecny prezydent Józef Lassota oraz przedstawiciele wydziałów UM. Spośród wielu innych, zabrakło też autora propozycji, by radni zaliczali materiał ze spotkania w formie kolokwium – Jana Żelaznego.

Jak wynika z przytaczanych liczb, śmiertelność w wyniku zatrucia alkoholem na terenie naszego miasta stale rośnie. Podczas gdy

w roku 1990 zmarło tu z tej przyczyny ok. 70-80 osób, w ubiegłym roku było ich już 400. – Cała tragedia rozgrywa się najczęściej przed przewiezieniem osoby upojejonej do szpitala – w miejscach ustronnych, na skwerkach, w piwnicach. Tam, gdzie nie ma kto udzielić pomocy – powiedział dr med. Adam Wernikowski z Kliniki Toksykologii Collegium Medicum. Stwierdzenie to poparł dr Marian Mika, ordynator Oddz. Odwykowego w Krakowskim Szpitalu Neuropsychiatrycznym, dodając, iż wśród ludzi uzależnionych notuje się dużą śmiertelność w wieku pomiędzy 40 a 50 rokiem życia. Przyczyną jest nie tylko zatrucie alkoholowe, ale także zniszczenie dwóch podstawowych organów – nerek i wątroby oraz wypadki drogowe z udziałem nietrzeźwych. Obniża się średnia wieku uzależnionych; coraz częściej po alkohol sięgają też ludzie z wykształceniem wyższym, głównie technicznym. Wśród nałogowych alkoholików wielu jest lekarzy, prawników i ludzi biznesu. W naszym kraju, wg statystyk, jest około miliona osób uzależnionych, a następne 3-4 mln Polaków codziennie sięga po alkohol.

(KAR)

Liryczne krzesła

Fot. Jadwiga Rubiś

Kto nie wierzy, że mogą być liryczne krzesła, literacki stół, przewrotna toaletka, skrzynia z tajemnicą, słowem – że mogą być meble „z duszą” i z wizją plastyczną, a przy tym życiwe człowiekowi, niech zajrzy (jeszcze dziś, bo wystawa trwa nieprzystojnie krótko) do galerii Aneks w piwnicy Kamienicy Hipolitów, przy pl. Mariackim 3.

W Aneksie dobiega właśnie końca wystawa autorskich mebli Jerzego Swatka. Pracownik dydaktyczny Wydziału Architektury Wnętrz krakowskiej ASP, twórca galerii EN BLOC, pokazuje sprzęty, które być może nie meblują naszych „M” (niewielu stać na unikatowe meble, nie w każdą dziuplę w bloku dadzą się wkomponować) – ale niewątpliwie zainspirują wyobraźnię.

(AN)

Warto wiedzieć i skorzystać...

NADZWYCZAJNY KONCERT MUZYKI BAROKOWEJ – jutro o godz. 19.30 we „Floriance”, ul. Basztowa 8.

KLUB POWSTAŃCÓW WARSZAWY ZAPRASZA jutro o godz. 12 do kościoła św. Idziego na mszę św. w intencji poległych, pomordowanych i zmarłych członków klubu.

ZAJĘCIA KLUBU AKTYWNEGO POSZUKIWANIA PRACY (bezpłatna 3-tygodniowa sesja) rozpoczyna się w poniedziałek o godz. 10 w Młodzieżowej Izbie Informacyjnej, ul. Krowoderska 17/2.

„FINANSOWANIE MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW” – 2. moduł szkolenia satelitarne odbędzie się w Agencji Regionu Krakowskiego, ul. Kordylewskiego 11, IV p. (sala konferencyjna), dziś w godz. 9.30 – 11. Uczestnictwo bezpłatne.

KONCERT MUZYKI ŻYDOWSKIEJ w wyk. chóru kameralnego „Cantores Cracovienses” – jutro o godz. 19.30 w Centrum Kultury Żydowskiej, ul. Meiselsa 17.

„TAJEMNICZY OGRÓD” – wystawa malarstwa Bożeny Uszyńskiej-Fularskiej zostanie otwarta dziś o godz. 12 w muzeum Ogrodu Botanicznego, ul. Kopernika 27.

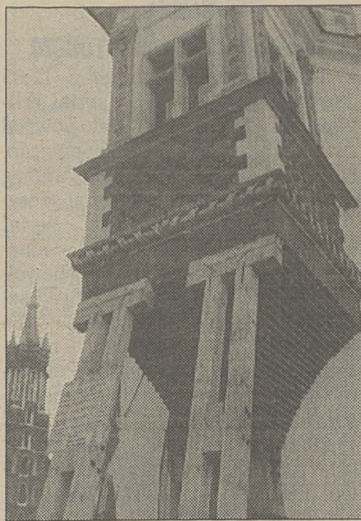
„ROCKOTEKA CZYLI BALANGA DLA ROCKENDROLLÓWCÓW” – w sobotę od godz. 21 do zmęczenia w klubie „Rotunda”, ul. Oleandry 1 (rock, pop, metal, blues). Pierwsze 20 osób – wstęp wolny. Na hasło „Dziennik Polski” w kasie przed imprezą do odebrania jedno podwójne zaproszenie dla naszych Czytelników.

WYSTAWĘ MALARSTWA STEFANA BERDAKA oglądać można do 27 października w DK „Krakus”, ul. Wrocławska 28, w godz. 8 – 18.

„FIVE O’CLOCK” – wieczorek przy muzyce – w Art Club, ul. Łobzowska 3, zawsze w piątki i niedziele o godz. 17. Wstęp wolny.

W dniu 28 września wieczorem z ul. Mazowieckiej skradziono samochód marki Suzuki Vitar, nr rej. KWO 49 66, koloru bordowego metalicznego. Za wskazanie miejsca postoju czeka wysoka nagroda. Wiadomość tel. 23-33-73.

Pechowe Sukiennice

Fot. Jadwiga Rubiś

Istnieją na krakowskim Rynku od XIII wieku. Swą renesansową bryłę otrzymały po wielkim pożarze Krakowa w 1555 roku. Obecna formę zawdzięczamy XIX-wiecznej przebudowie. Wtedy to T. Pryliński wybudował od strony północnej romantyczny wykusz w części gmachu noszącej – zapomnianą obecnie – nazwę Syndykówka. W starych dziennikach budowy zachowały się już wzmianki o kłopotach budowniczych z owym wykuszem. Już wówczas trzeba było wzmacniać posadowienie budynku. Przed 4 laty konserwatorzy PKZ-ów odnawiali pół-

nocną fasadę i – jak nam powiedział pracujący wówczas przy wykuszu technik konserwator, Józef Mech – wykusz nie wymagał żadnych szczególnych zabezpieczeń, prócz rutynowego mycia, uzupełniania ubytków kamieniarki i scalenia kolorystycznego cegły. Rysy i pęknięcia na wykuszu dostrzeżono przed tygodniem. Wewnątrz, w galerii widoczne są jeszcze pęknięcia ściany pod oknem jednego z pomieszczeń pracowników merytorycznych. Nastąpiła mobilizacja fachowców, bowiem nie ulegało wątpliwości, że przyczyną pęknięcia jest niestabilność fundamentów. Pod arkadami Sukiennic znajduje się ciąg piwnic, a bezpośrednio pod fundamentem wykusza stacja trafo. Do awaryjnych prac wezwane zostało górnicze przedsiębiorstwo PBK bis z Bytomią, które wzmacnia fundamenty zastrzykami z betonu. Ono również dokonało fachowego stemplowania. Zdaniem fachowców z PKZ-ów, bezpośrednią przyczyną zagrożenia jest właśnie trafo, zlokalizowane tam w latach 60. Alarm dla Sukiennic spowodował też, że po raz pierwszy wykonane zostały badania geologiczne oraz dokonano oglądu fatalnego stanu piwnic, w których niestannie gromadzi się woda. Być może zarysowaniu się odnowionego wykusza zawdzięczamy, że Sukiennice w porę otrzymają solidne zabezpieczenie fundamentów.

(J.R.)

Gmina nie dotuje

Na ostatniej sesji Rady Miasta grupa radnych złożyła oświadczenie o solidarności z apelem organizacji katolickich, domagających się bojkotu filmu „Ksiądz” oraz kin, które go rozpowszechniają. Komentując to oświadczenie radny Aleksander Braś wyraził oburzenie, że w Krakowie rozklejane są plakaty reklamujące film, a sama produkcja jest powszechnie dostępna w kinach, a to za sprawą Centrum Filmowego „Graffiti”. Wezwał też innych rajców, by w ramach bojkotu „Graffiti”, przez najbliższe lata nie przyznawali żadnych gminnych pieniędzy na jego działalność. Polemizował z tym

stanowiskiem Jerzy Lackowski, który przypomniał, że przy Centrum działa młodzieżowa Akademia Filmowa i nie można całkiem odmówić jej dotowania. Problemu tego nie rozstrzygnięto, gdyż nie został złożony formalny wniosek; wypowiedzi traktować trzeba jako wyrażanie opinii poszczególnych radnych. Tyle tylko, że chcieli oni wycofać środki, których nigdy nie dali. Jak poinformował nas Krzysztof Gierat, prezes Zarządu Centrum Filmowego „Graffiti”, „gmina Miasta Krakowa nie dotuje Centrum Filmowego ani prowadzonej tu Akademii Filmowej”.

(KAR)

Listy, polemiki, wyjaśnienia...

Straż wysłała cztery samochody

W związku z notatką, jaka ukazała się na łamach Kroniki Krakowskiej w dniu 27 września 1995 r. pt. „Dzień samobójców – strażacy nie zdążyli” – pragnę poinformować, iż zawiera ona jedynie część prawdy (...).

Zgodnie z zapisem rejestratorów rozmów telefonu alarmowego 998 i kanału łączności radiowej – informację telefoniczną, o kobiecie próbującej popełnić samobójstwo, poprzez skok z V piętra bloku mieszkalnego na os. Jagiellońskim, Rejonowe Stanowisko otrzymało od dyżurnego IX Komisariatu Policji o godz. 12.44.

Dyżurny operacyjny Rejonowego Stanowiska Kierowania natychmiast zadysponował do akcji samochody: GCBA/E-One/ ze skokochronem oraz sanitarkę ze Szkoły Aspirantów Pożarnictwa na os. Zgody i dodatkowo do pomocy samochód ze skokochronem z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej przy ul. Westerplatte 19. Na polecenie dyżurnego operacyjnego Województwa wysłany został również samochód ratownictwa

wysokościowego z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Nr 3 przy ul. Zarzeckiej 106.

Po przybyciu na miejsce pierwszych jednostek ze Szkoły Aspirantów Pożarnictwa o godz. 12.51 okazało się, że kobieta już wyskoczyła.

Andrzej Siekanka
rzecznik prasowy
Komendy Wojewódzkiej
Państwowej Straży Pożarnej
w Krakowie

***

Po ukazaniu się dn. 27 bm. notatki dotyczącej budowy bloku mieszkalnego przy ul. Grzegorzeckiej 74 w Krakowie, Jan Nowicki, kierownik referatu I-II Wydziału Nadzoru Budowlanego UMK poinformował nas, że: „obecnie blok ten czeka na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie jako II instancji, po wniesieniu odwołania przez mieszkańców ul. Bobrowskiego 2 od decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydanej przez Wydział Architektury i Planowania Przestrzennego UMK.”

**TYLKO PRZEZORNI MAJĄ SPOKÓJ
PRZECIWWŁAMANIOWE DRZWI Z IZRAELA
- TO MNIEJSZE PODATKI!!!**

Witex Super-Lock
Kraków, ul. M. Konopnickiej 21 (vis a vis hotelu „Forum”)

Tel. 67-12-51
codziennie 8-18, soboty 8-12

Zniżki w ubezpieczeniu
RATY!!!

CYRK ALTHOFF

oraz Agencja Artystyczna Intershow - Bis

mają zaszczyt zaprosić na międzynarodowe widowisko cyrkowe z udziałem wielu znakomitych artystów oraz dużą ilością zwierząt z różnych kontynentów. Nijelżyj kupon staję się BEZPŁATNYM ZAPROSZENIEM dla jednej osoby w momencie zakupu jednego biletu dla osoby towarzyszącej.

Krakowskie Błonia: 13.09 - 01.10.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY !

DZIENNIK POLSKI
CYRK ALTHOFF

30

września
sobota

Zofii, Hieronima

Dyzury aptek

Ul. św. Gertrudy 24, sobota 8-19, niedziela 9-15, tel.: 22-75-70; ul. Grodzka 26, niedziele i święta 10-17, tel. 21-98-81; ul. Długa 88, tel. 33-42-90 codziennie 8-23; ul. Mogilska 21, tel.: 21-04-42; ul. Bracka 2, tel.: 22-45-20; ul. Duna-jewskiego 2, tel.: 22-65-04; ul. Długa 66, tel.: 33-39-53; ul. Krakowska 35, tel.: 56-18-54; os. Centrum A bl. 3, tel.: 44-17-36; os. Kalinowe 4, tel.: 48-09-80; ul. Morawskiego 8, tel.: 21-75-63; ul. Wybickiego 1, tel.: 36-32-33; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 56-18-50; ul. Kąpielowa 70; ul. Forteczna 51.

KRZESZOWICE, ul. Krakowska 1. MYŚLENICE, ul. Pardyaka 12. PROSZOWICE, ul. 3 Maja 7. SKAWINA, ul. Głowackiego 7. WIELICZKA, os. Kościuszki - pa-wilon, tel.: 78-41-47.

Dyzury szpitali

Sobota

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRUR-GII URAZOWEJ - Kopernika 21, CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Proko-cim, LARYNGOLOGICZNY, UROLO-GICZNY - Sieroszewskiego 66, OKULISTYCZNY - Witkowiec, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddz. szpitali wg rejonizacji.

Niedziela

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRUR-GII URAZOWEJ - Trynatarska 11, CHIRURGII DZIECIĘCEJ, OKULI-STYCZNY - Sieroszewskiego 66, LARYNGOLOGICZNY - Koperni-ka 23a, UROLOGICZNY - Grzegorzewska 10, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddz. szpitali wg rejonizacji.

Pogotowia

Łazarza 14: 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewo-zy: 22-29-99, Centrala: 22-36-00, Lotnisko Balice: 11-19-99. Teligi 8: 58-59-99, 58-59-79. Rynek Pod-górski: 56-59-99. Nowa Huta: 44-49-99. Krowodrza, Piastowska 32: 33-39-80, Alarmowy: 33-39-99, Białoprowadnicza 8: 34-39-99.

Skawina: 999, tel.: 76-14-44. Wieliczka: 78-12-89, 22-33-54, Alarmowy: 999. Myślenice: 999. Jerzmanowice: 384, 48. Niepołomi-ce: 198. Iwanowice: 99, Krzeszowi-ce: 99. Podstacja Pogotowia Ratunko-wego Słomniki, tel.: 64 lub 67 czyn-na całą dobę. Proszowice: 999, Za-chorowania przewozy: 86-21-35. Woj. Kolumna Transportu Sanitar-nego: 22-35-29.

DOMOWA POMOC LEKARSKA lekarzy specjalistów, EKG, 585-664. NAGŁA POMOC LEKARSKA spe-cjalistów, EKG, tel.: 66-80-00.

„MEDICINA” - wizyty domowe le-karzy, tel.: 11-13-78. „LEKARZ” - wizyty domowe pe-diatrów i internistów, EKG - codzien-nie: 8-22, tel.: 58-49-59.

DOMOWE WIZYTY LEKARZY szpitali krakowskich (również odtru-wanie, esperal) - „MEDICUS”, tel.: 47-43-18 (9-22).

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG, tel.: 36-27-91.

PRYWATNE POGOTOWIE STO-MATOLOGICZNE, ul. Mazowiecka 25, sobota, niedziela 12-22,

Krakowska antena

Sobota

Telewizja Kablowa AUTOCOM

12.00 Początek programu 12.05 „Nowy testament” (5) - serial reli-gijny dla dzieci 12.35 „Jak powstał świat” (3) - ameryk. serial popularno-naukowy 13.05 „Teatrzyk Intryg przedstawia” - francuski serial sensa-cyjny 13.35 „Santa Barbara” - serial TV 14.25 „Niedobrana para” - ame-ryk. serial komediowy 14.55 „Niewol-nica Isaura” (13, 14) - brazylijski se-rial obycz. 16.00 „Pago - Pago” (10) - teleatrakcja 17.30 To jest kino - maga-zyn filmowy 18.00 „Rodzina Potwor-nickich” - ameryk. serial komedio-woy 18.30 „Santa Barbara” - serial TV 19.20 „Sprawiedliwość po godzinach” (5) - ameryk. serial sens. 20.15 „Ży-wot Briana” - angielska komedia, reż. Terry Gilliam 21.50 „Spadkobier-cy mafii” (2) - ameryk. film dokum. 22.25 „Detektyw Rose” - ameryk. dramat sensacyjny (pilot serialu) (90 min).

TV DAMI

16.55 Początek programu 17.00 „Trucker Mag Country” (1) 17.15 Wiadomości Nowohuckie 17.35 Bli-skie spotkania z kulturą 17.55 „W świecie przyrody” - „Ruda baletni-ca” 18.05 „Santa Barbara” - serial prod. USA 19.00 „Maguy” - serial ko-mediowy prod. francuskiej 19.30 „Niewolnica Isaura” (14) - telenowela prod. brazylijskiej 20.00 „Detektyw Rose” - pilot serialu sens. prod. USA 21.30 Wieczór z MCM 22.00 Pago Pa-go” (10) - teleatrakcja prod. francu-skiej 23.00 Gazeta telewizyjna

POLSKA TELEWIZJA KABLOWA 2

16.30 Rozmaitości krakowskie - magazyn PTK 17.20 5 minut o PTK 17.30 Mała Rosey: „Piękne włosy”, „Baseball” - serial dla dzieci 18.00 „Nasz człowiek w parlamencie” - se-rial komediowy 18.30 „Maria” - tele-nowela 19.10 BET w PTK 2 - muzyka 19.40 Zapowiedzi 20.00 „Trudny rok” - dramat, USA, 1988, reż. Do-nald McLennan, wyk. N. Gardner, B. Hunter, Sue Jones 21.30 BET w PTK 2 22.00 Program lokalny 22.20 „Szczęście po raz wtóry” - komedia, USA, 1984, reż. Michael Anderson, wyk. D. Franklin, R. Wilson, R. Helpmann, R. Morley 23.55 BET w PTK 2 - muzyka

Radio ALFA

tel.: 11-98-47

Serwisy informacyjne BBC co godz. od 6.00 do 15.00 i od 18 do 23.00 10 minutowy serwis informa-cyjny BBC o 16.30 Serwis informacyj-ny w języku angielskim: 19.00 Serwis-y lokalne: 11.30, 17.00 Wiadomości kulturalne: 16.00, Serwisy drogowe: 13.15, 14.15, 15.15, Repertuar kin i te-atrów: 15.30

6.05 - 9.00 Poranny budzik pro-wadzi Anna Mączka 9.05 - 10.00 Muzyka non stop 10.05 - 12.00 Każdy rodzi się poetą program Ryszarda Rodzika 12.05 - 13.00 Muzyka non stop 13.05 - 13.35 Kiwi 14.05 - 15.00 Krzyżówka z przymrużeniem oka prowadzi Mariusz Kuś 15.05 - 17.00 Popołudnie czytelnika program Ka-tarzyny Turaj-Kalińskiej 17.05 - 18.00 Muzyka non stop 18.05 - 19.00 Rock Express prowadzi Tomasz Słoń 19.05 - 21.00 Muzyka non-stop 21.05 - 6.00 Nocny program Radia Alfa, w tym piosenki na telefon prowadzi Ireneusz Białek

Radio BLUE KRAKÓW

103,5 FM

tel.: (0-12) 81-22-33

Serwis informacyjny z kraju i ze świata - 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30 Serwis lokalny z Krako-wa i okolic - 7.30, 9.30, 13.30, 19.30 Blue w korku - serwis informacyjny dla kierowców - 6.20, 7.40, 8.20, 10.20, 12.20, 14.20, 15.40, 16.20 Serwis kulturalny - 10.05, 14.05, 18.05 Serwis komercyjny - 9.15, 10.15, 18.15, 20.15 Serwis kinowo-teatralny - 8.45, 14.45 Danie dnia - 6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00

6.00 - 12.00 Błękitny poranek 12.00 - 13.00 Falstart - magazyn spor-

towy 13.00 - 18.05 Artur Borzęcki i Krzysztof Wróbel czyli Popołudniówka - Złoty Program Błękitnej Stacji (w programie całe mnóstwo konkursów oraz ogromna ilość fanta-stycznych nagród, wywiady, goście, informacje muzyczne, wiadomości lokalne, ciekawostki, raporty reporter-ów, doniesienia agencyjne, pozdro-wienia, życzenia, zamawianie piosek tel.: 81-22-33) 18.05 - 21.00 Go-rączka sobotniej nocy 21.00 - 1.00 Energia wirtualna 1.00 - 6.00 Blue Ca-fe - program nocny

Radio ŁAN

Serwis z kraju i ze świata, prognoza pogody: 6.15, 8.15, 10.15, 12.15, 14.15, Wiadomości lokalne: 7.00, 10.00, 13.00, 20.00 Informator kulturalny: 8.45, 13.45, 17.45 Wiado-mości sportowe: 17.15 Notowania cen produktów rolnych: 6.30, 12.45 Dyzury aptek 22.00

6.00 Wstawaj! Twoje Radio gra! 9.00 Weekend z radiem; w tym 10.30 „Szansa na sukces”, informacje, re-cenzje, konkursy, horoskopy 12.00 One Music; w tym 14.05 Bardzo Fajny Magazyn Muzyczny 15.05 Lista prze-bojów disco polo 16.30 W naszym re-gionie (informacje i relacje) 17.30 Li-sta przebojów muzyki polskiej 19.30 Bajka dla dzieci 19.45 Nie tylko disco 22.00 Tylko muzyka

Radio MARIACKIE

Wiadomości Radia Mariackiego: 6.15, 7.00 - 11.00, 12.05 - 20.00

6.00 Godzinki 6.25 - 9.00 Poranek Mariacki (6.30, 7.30, 8.30 - Wizytów-ki dnia 7.20 Konkurs: „Moje pytanie - Twoje śniadanie” 8.40 Zapowiedzi wydarzeń kulturalnych) 9.10 „Mu-zyczny Antykwarjat”, czyli stare, ale jare 10.30 Magazyn filmowy - Ra-diowe Graffiti - Monika Handziuk 11.40 Program dnia 11.45 „600 sekund dla klasyki” 11.55 Ewangelia dnia 12.00 Modlitwa Anioł Pański 12.15 „Powróćmy jak za dawnych lat”, czyli stare polskie przeboje 13.10 Muzyczna sjeść 16.15 Transmisja Dziennika Radia Watykańskiego 16.30 - 20.00 Magazyn MIKS (Muzy-ka, Informacje, Konkursy, Sport) 20.00 Wiadomości dnia 20.30 Róża-niec oraz Apel Jasnogórski - transmi-sja z kościoła Matki Bożej Zwycięskiej w Borku Fałęckim 21.30 Wieczorna refleksja 23.00 Zanim nadejdzie pół-noc 24.00 Zakończenie programu

Radio RAK

Wiadomości co godzinę od 8.00 do 20.00 Wiadomości turystyczne: 7.15, 12.15, 17.15 (oprócz sobót i niedziel) Serwisy drogowe: 7.30, 8.30, 9.30, 14.30, 15.30, 16.30 Serwisy informacji kulturalnych: 8.40, 12.40, 16.40 Propozycje do listy przebojów piosenki studenckiej: 9.10, 18.45 (oprócz sobót) KBKS (KaBaretowy Kwadrans Studencki): 23.15 Piosenki na telefon - od poniedziałku do soboty (oprócz czwartków i niedziel) o godz. 21.00 - piosenki można zamawiać między 17.00 a 18.00 tego samego dnia Klasyki nastroju: 23.30 Zakończe-nie programu (Janosik): 24.00

6.00 - 9.00 Program poranny (m. in. przegląd prasy, prognoza pogody, horoskopy) 9.00 - 14.00 „Radio na kocu” - wakacyjny, przedpołudniowy program Radia RAK 14.10 „Country Music” - program muzyczny 15.10 „Bez kRAKsy” - z RAKiem w korku 16.00 - 18.00 kRAK - Krótkie Radiowe Aktualności Krakowskie (temat dnia, omówienie bieżących wydarzeń, relacje reporterów, etc.) 18.10 RAK po polsku - program muzyczny 19.10 Lista przebojów piosenki studenckiej 21.00 Piosenki na telefon 22.10 Muzyczny zakręt - program muzy-czny

Radio WANDA

66.25 i 92.50 UKF

Serwis informacyjny zawsze kwadrans po pełnej godzinie (6.15 - 20.15). Serwis drogowy: 6.45, 7.45, 8.45, 12.40, 13.40, 14.40 Telefon do dyspozycji słuchaczy: 25-96-60 6.00 Wizytówka dnia 6.20 Kalendarium 6.30 Muzyka ze starej płyty 6.50 Przegląd prasy 7.25 Wiadomości kulturalne 7.30 Nasi sol-enizanci 7.50 Pozdrowienia na ante-

nie Radia Wanda 8.35 Serwis sportowy 8.40 Notowania walutowe 8.50 Temat dnia 9.00 DJ Mirek gra po polsku 12.20 Radiowa lista przebo-jów 14.20 New Romantic - zaprasza D.J. Mirek 16.20 Świat mody 18.20 Trochę bluesa nie zaszkodzi 20.20 Dancing z Radiem Wanda 24.00 Muzyczna noc z Radiem Wanda

Niedziela

Telewizja Kablowa AUTOCOM

11.05 Początek programu 11.10 Przygody Saltiego (5) - ameryk. serial przygodowy dla młodzieży 11.35 Pod prąd - lista przebojów - program muzyczny 12.05 „Czas na miłość - Krzyż Berny” (9, 10) - francuski serial obycz. 12.35 „Superpiątka” (14) - amerykański serial sensacyjny 13.30 „Niewolnica Isaura” (15) - brazyl. serial obycz. 14.00 „Jak powstał świat” (4) - ameryk. serial popu-larnonaukowy 14.35 Niszcząca siła - ćwiczenia wojskowe - ameryk. serial dokumentalny 15.25 To i moto - magazyn motoryzacyjny 16.00 „Samo życie” (3) - ameryk. serial obycz. 17.00 „Maguy” - franc. serial komediowy 17.25 „Dookoła świata” - polski magazyn krajoznawczy 18.00 „Ślepy Max” (2) - polski serial sens. 18.30 „Santa Barbara” 19.20 „Crimen” (1) - polski serial historyczny 20.20 „Massada” (4) - ameryk. serial historyczny, wyst. P. O'Toole, P. Strauss 21.20 Wrestling - show sportowy 22.20 „Kenia” - ameryk. film obycz. (51 min)

TV DAMI

16.55 Początek programu 17.00 „Trucker Mag Country” (1) 17.15 Wiadomości Nowohuckie 17.35 Bli-skie spotkania z kulturą 17.55 „W świecie przyrody” - „Ruda baletni-ca” 18.05 „Santa Barbara” - se-rial prod. USA 19.00 „Maguy” - se-rial komediowy prod. francuskiej 19.30 „Niewolnica Isaura” (15) - telenowela prod. brazylijskiej 20.00 „Kenia” - film obyczajowy prod. USA 20.55 „Czas na miłość” - „Krzyż Berny” (9, 10) - serial oby-czajowy prod. franc. 21.25 „Czas na miłość” - „Dama kameliowa” (1, 2) - serial obyczajowy prod. franc. 22.00 „Detektyw Rose” - pilot serialu sens. prod. USA 23.00 Gazeta telewizyjna

POLSKA TELEWIZJA KABLOWA 2

17.15 Program lokalny 17.30 Denver: „Narodziny Denvera” - serial dla dzieci 18.00 „Francja: Bretania” - serial dokumentalny 19.05 BET w PTK 2 - muzyka 19.45 Zapowiedzi 20.00 „Luz na kołach” - komedia, USA, 1989, reż. David O'Malley, wyk. P. Le Mat, E. Davidson 21.35 BET w PTK 2 21.45 Zapowiedzi 22.00 Program lokalny 22.15 „Martwica mózgu” - czarna komedia, Nowa Zelandia, 1993, reż. Peter Jackson, wyk. Timothy Balme, Diana Penalver

Radio ALFA

częstotliwość 72,56 i 102,40 FM

tel.: 11-98-47

Serwisy informacyjne BBC co godz. od 6.00 do 23.00 Serwis BBC z przeglądem prasy: 18.00 Serwis informacyjny w języku angielskim: 20.00 Serwisy lokalne: 11.30, 16.30 Wiadomości kulturalne: 12.30 Serwisy drogowe: 15.15, 16.15 Repertuar kin i teatrów: 15.30

6.05 - 7.00 Muzyka non stop 7.05 - 8.00 Tygodniowy przegląd prasy 8.05 - 9.00 Przegląd sporto-woy Remigiusza Półtoraka 9.05 - 9.35 Disco Polo 10.05 - 10.35 Kiwi (powt.) 11.05 - 14.00 Muzyka non-stop 14.00 - 15.00 Randka przez telefon tel. 11-98-47 prowa-dzi Wojciech Jaworski 15.05 - 17.00 Muzyka z wyższych półek program Michała Szczepana 17.05 - 19.00 Muzyka non stop 19.05 - 21.00 Opowieści niezwykłe pro-gram Ludwika Kostusia 21.05 - 22.00 Legendy starego Krakowa program Miry i Jacka Sajków 22.05 - 23.00 W krainie Muzyki

prowadzą Mira i Jacek Sajkowie 23.05 - 6.00 Muzyka non stop

Radio BLUE KRAKÓW

tel.: (0-12) 81-22-33

Serwis informacyjny z kraju i ze świata - 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30 Serwis lokalny z Krakowa i okolic - 7.30, 9.30, 13.30, 19.30 Blue w korku - serwis infor-macyjny dla kierowców - 6.20, 7.40, 8.20, 10.20, 12.20, 14.20, 15.40, 16.20 Serwis kulturalny - 10.05, 14.05, 18.05 Serwis komercyjny - 9.15, 10.15, 18.15, 20.15 Serwis kinowo-teatralny - 8.45, 14.45 Danie dnia - 6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00

6.00 - 10.00 Niedzielnym porankiem 10.00 - 12.00 Błękit na ekranie maga-zyn filmowy (w cztery oczy z gwiazdami Hollywood i nie tylko, filmy godne polecenia, wszystko to przy filmowych ścieżkach dźwiękowych) 12.00 - 19.00 Niedzielną leżanką 19.00 - 20.00 Taneczna godzina Radia Blue 20.00 - 22.00 Lista przebojów Radia Blue Kraków 22.00 - 1.00 Rozmowy z zakon-nikiem 1.00 - 6.00 Music from London

Radio ŁAN

96,70 MhZ

Serwis z kraju i ze świata, prognoza pogody: 6.15, 8.15, 12.15, 14.15, Wiadomości lokalne: 7.00, 10.00, 13.00, Informator kulturalny: 8.45, 13.45, 17.45 Wiadomości sportowe: 10.15 Dyzury aptek 22.00

6.00 Wstawaj! Twoje Radio gra! 10.30 Regionalny Tygodnik Radiowy; w tym informacje, relacje, sondy uliczne 12.00 One Music 15.05 Off Da Wall - prow. Marcin Jastrzębski i Ch. Poe 16.00 Koncert życzeń 17.05 Muzyczna pocztka Radia Łan (piosenki na życzenie z kartek) 18.15 Zagraj z nami w okręty 19.30 Bajka dla dzieci 19.45 Disco polo 22.00 Tylko muzyka

Radio MARIACKIE

Wiadomości Radia Mariackiego: 7.00 - 11.00, 12.05, 13.00 - 16.00, 19.00, 21.00

6.00 Godzinki 6.15 Powtórzenie 77. odcinka „Dzienniczka” siostry Faustyny Kowalskiej 6.25 Niedzielný Poranek Mariacki 9.05 - 10.00 „Muzyka zwierciadłem duszy” - audycja Jerzego Stankiewicza 10.30 - 11.00 „Wczoraj i przedwczoraj - drobni historycy” - audycja Michała Koziola 11.30 „Świat organów” - audycja Tomasza Dobrowolskiego 11.55 Ewangelia dnia 12.00 Modlitwa Anioł Pański 12.10 Magazyn rodzin-ny - Beata Mencil 14.30 Koncert Życzeń 15.10 Tydzień w kulturze 16.15 Transmisja Dziennika Radia Watykańskiego 16.30 Niedzielną muzyczną sjeść 18.10 Rozmowy przy muzyce 19.30 Bajki Zwierza Mariackiego 20.00 Wieczorna audyc-ja Radia Watykańskiego 20.50 Komplet - niedzielną modlitwa wie-czorna 21.00 Wiadomości dnia 21.15 „Kto pyta nie błądzi” - audycja ks. Mieczysława Malińskiego 22.00 „Mowa wiązana” - audycja ks. Ireneusza Okarmusa 23.00 Zanim nadejdzie północ 24.00 Zakończenie programu

Radio RAK

9.10 - 11.00 „Kości zostały rzucone” - konkurs przedpołudniowy 13.10 Master Mind - konkurs 14.10 Program literacko-kulturalny 17.10 Pop Kultura 18.10 Uniwersytet Życia 20.15 - 24.00 Lista przebojów Radia RAK

Radio WANDA

66.25 i 92.50 UKF

Serwis informacyjny zawsze kwadrans po pełnej godzinie (6.15 - 20.15). Telefon do dyspozycji słuchaczy: 25-96-60

6.00 Wstawaj, szkoda dnia 9.00 Przedpołudnie z „Wandą” 11.00 Niedzielný obiad 13.20 Gramy do obiadu 15.20 Podsumowanie wydarzeń tygodnia! 16.20 Koncert życzeń 17.20 Pozdrowienia na antenie Radia Wanda 18.20 Party line 20.20 Sportowe wydarzenia tygodnia 22.00 Kwadrans muzyczny 22.15 MJM prezentuje 23.15 Hity z satelity 0.20 Muzyczna noc z Radiem Wanda

Kina

Sobota

CENTRUM FILMOWE „GRAF-FITI” (Dolby stereo SR, niepełnosprawni):

WANDA (ul. św. Gertrudy 5): „Książd” (Priest) (ang. 18 l.) - 15, 17, 19, 21, 23.

POD BARANAMI (Rynek Główny 27): „Francuzka” (Une femme française) (franc. 15 l.) - 10.45, 14.45, 18.45, 20.45, „Szaleństwo króla Jerzego” (The Madness of King George) (ang. 15 l.) - 12.45, 16.45.

„APROPOS KINO”: APOLLO (ul. św. Tomasza 11a): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 16, „Francuski pocałunek” (USA 15 l.) - 18, 20; **SZTUKA** (ul. św. Jana): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 11, 13, 15, 17, „Francuski pocałunek” (USA 15 l.) - 19, 21.

KIJÓW (al. Krasińskiego 34): „Batman Forever” (USA 9 l.) (napisy) - 10.15, 12.30, 15.30, 18.00, 20.30.

MIKRO (ul. Lea 5): „Wszystkie poranki świata” (franc. 15 l.) - 16, „Proces” (Wlk. Bryt. 15 l.) - 18, „Filadelfia” (USA 15 l.) - 19.45.

PASAŻ (Rynek Główny): „Kongo” (USA 12 l.) - 11.30, 15.45, „Forrest Gump” (USA 15 l.) - 13.15, „Leon zawodowiec” (franc. 15 l.) - 17.45, „Pulp fiction” (USA 18 l.) - 19.45.

SFINS (os. Górąli): „Indianin w Paryżu” (USA 12 l.) - 16, „Władca marionetek” (USA 15 l.) - 20, „Hamlet” (USA 15 l.) - 18.

ŚWIT (os. Teatralne 34) (dwie sale): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 10.30, 12.30, 14.30, 16.00, „Batman Forever” (USA 9 l.) - 16.15 (lektor), 18.45, 21.00, „Karmazynowy przyływ” (USA 15 l.) - 18, 20.

TECZA (ul. Praska 52): „Król Lew” (USA b.o.) - 16, „W służnej sprawie” (USA 15 l.) - 17.30, „W potrzasku” (USA 15 l.) - 19.15.

UCIECHA (ul. Starowiślna 21): „Waleczne serce” (Braveheart) (USA 15 l.) - 11, 19.30, „Szalona miłość” (Mod Love) (USA 15 l.) - 16, 17.45.

WARSZAWA (ul. Stradom 15): „Batman Forever” (USA 9 l.) (napisy) - 15, 17.30, 20.

WRZOS (ul. Zamojskiego 50): „Nowy koszmar Wesa Cravena” (USA 18 l.) - 15.45, „Młode wilki” (pol. 15 l.) - 17.45, 19.30.

CENTRUM MŁODZIEŻY (ul. Krowoderska 8): „W służnej sprawie” (USA 15 l.) - 19, „Kochanek czy kochanka” (fr. 15 l.) - 17.

MYŚLENICE: „MUZA” (ul. Piłsudskiego 30): „Zniewoleni” (USA 15 l.) - 19.

***

CRICOLAND (przy rondzie Grunwaldzkim) - codziennie w godz. 12-21, święta, soboty, niedziele 11-21.

Niedziela

CENTRUM FILMOWE „GRAF-FITI” (Dolby stereo SR, niepełnosprawni):

WANDA (ul. św. Gertrudy 5): „Książd” (Priest) (ang. 18 l.) - 15, 17, 19, 21.

POD BARANAMI (Rynek Główny 27): „Francuzka” (Une femme française) (franc. 15 l.) - 10.45, 14.45, 18.45, 20.45, „Szaleństwo króla Jerzego” (The Madness of King George) (ang. 15 l.) - 12.45, 16.45.

„APROPOS KINO”: APOLLO (ul. św. Tomasza 11a): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 16, „Francuski pocałunek” (USA 15 l.) - 18, 20; **SZTUKA** (ul. św. Jana): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 11, 13, 15, 17, „Francuski pocałunek” (USA 15 l.) - 19, 21.

BÜCKLEINA (ul. Lubicz 5a): „Sanatorium pod klepsydrą” - 20.00.

KIJÓW (al. Krasińskiego 34): „Batman Forever” (USA 9 l.) (napisy) - 10.15, 12.30, 15.30, 18.00, 20.30.

MIKRO (ul. Lea 5): „Wszystkie poranki świata” (franc. 15 l.) - 16, „Proces” (Wlk. Bryt. 15 l.) - 18, „Filadelfia” (USA 15 l.) - 20.15.

PASAŻ (Rynek Główny): „Wściekłe gacie” (USA 12 l.) - 11.45, „Forrest Gump” (USA 15 l.) - 13.15, „Kongo” (USA 12 l.) - 15.40, „Prawo Bronxu” (USA 18 l.) - 17.30, „Pulp fiction” (USA 18 l.) - 19.45.

SFINS (os. Górąli): „Indianin w Paryżu” (USA 12 l.) - 16, „Władca marionetek” (USA 15 l.) - 18, 20.

ŚWIT (os. Teatralne 34) (dwie sale): „Casper” (USA b.o.) (polski dubbing) - 10.30, 12.30, 14.30, 16.00, „Batman Forever” (USA 9 l.) - 16.15 (lektor), 18.45, 21.00, „Karmazynowy przyływ” (USA 15 l.) - 18, 20.

TECZA (ul. Praska 52): „Król Lew” (USA b.o.) - 15, „W służnej sprawie” (USA 15 l.) - 16.30, „W potrzasku” (USA 15 l.) - 18.15.

UCIECHA (ul. Starowiślna 21): „Waleczne serce” (Braveheart) (USA 15 l.) - 11, 19.30, „Szalona miłość” (Mod Love) (USA 15 l.) - 16, 17.45.

WARSZAWA (ul. Stradom 15): „Batman Forever” (USA 9 l.) (napisy) - 15, 17.30, 20.

WRZOS (ul. Zamojskiego 50): „Zestaw bajek” (pol. b.o.) - 12, „Nowy koszmar Wesa Cravena” (USA 18 l.) - 15.45, „Młode wilki” (pol. 15 l.) - 17.45, 19.30.

MYŚLENICE: „MUZA” (ul. Piłsudskiego 30): „Faustyna” (pol. 12 l.) - 17, „Zniewoleni” (USA 15 l.) - 19.

***

CRICOLAND (przy rondzie Grunwaldzkim) - codziennie w godz. 12-21, święta, soboty, niedziele 11-21.

Muzea

ZBIORY SZTUKI NA WAWELU: KOMNATY KRÓLEWSKIE: wtorek, piątek (9-16.30) środa, czwartek, sobota (9-14.30), niedziela (10-15), poniedziałek - nieczynne;

WAWEL ZAGINIONY: poniedziałek (10.30-15.30), środa - sobota (9-15.30), niedziela (10-15), wtorek - nieczynne;

WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH: wtorek-sobota (9-15), niedziela (10-15); poniedziałek - nieczynne;

SMOCZA JAMA: czynne codziennie (10-17);

ZBROJOWNIA: wtorek, piątek (9-16.30), środa, czwartek, sobota (9-14.30), niedziela (10-15), poniedziałek - nieczynne;

KATEDRA: poniedziałek - sobota (9-17.15), niedziela (12.15-17.15);

MUZEUM KATEDRALNE: wtorek - niedziela (10-15), poniedziałek - nieczynne;

KOPALNIA SOLI WIELICZKA: (8-18);

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH - EKSPOZYCJA NA III p. (8-18);

ZAMEK ŻUPNY (ul. Zamkowa): Wyst. czas.: „Ratownictwo górnicze”, (10-16) codziennie z wyjątkiem wtorku;

JASKINIA WIERZCHOWSKA (Wierzchowie k. Krakowa, gm. Wielka Wieś): Wystawa nacieków, skamieniałości i znalezisk archeologicznych, codziennie (9-16);

MUZEUM NARODOWE: SUKIENNICZKA - wyst.: „Sztuka polska XIX w.” wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10-15.30), czwartek (10-18), poniedziałek - nieczynne;

KAMIENICA SZOŁAJSKICH (pl. Szczepański 9) - wyst.: „Sztuka polska od XIV do XVIII w.” wtorek (10-18), środa-niedziela (10-15.30), poniedziałek - nieczynne;

MUZEUM ST. WYSPIAŃSKIEGO (ul. Kanonicza 9): wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10-15.30), czwartek (10-18), poniedziałek - nieczynne;

DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41): wystawka czasowa: „U Matejków”, „Spotkanie po latach” wtorek, środa, czwartek, sobota, niedziela (godz. 10-15.30), piątek (10-18), poniedziałek - nieczynne;

GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): wyst. stała: „Galeria sztuki polskiej XX w.”; „Broń i barwa w Polsce”, wyst. czasowa: „Danuta Leszczyńska-Kłuzowa - malarstwo” wtorek, czwartek, piątek, sobota, niedziela (10-15.30), środa (10-18), (15.30-18 - czynne tylko wystawy czasowe), poniedziałek - nieczynne;

MUZEUM XX. CZARTORYSKICH (ul. św. Jana 19): Galeria Malarstwa Europejskiego, Galeria Rzemiosła Artystycznego - wtorek - czwartek, sobota - niedziela (10-15.30), piątek (10-18), poniedziałek - nieczynne;

MUZEUM XX. CZARTORYSKICH-ARSENAL (ul. Piłkarska 8): „Galeria sztuki starożytnej” wtorek - czwartek, sobota - niedziela (10-15.30), piątek (10-18), poniedziałek - nieczynne;

CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPONSKIEJ (ul. Konopnickiej 26): wyst. st.: „Dawna sztuka japońska ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie”, wyst. czas.: Galeria 1 „Tradycyjna sztuka Japonii - kaligrafia i malarstwo tuszowe”, Galeria 2 „150 plakatów Shigeo Fukuda” poniedz. - nieczynne, wtorek - niedz. (10-18);

DWOREK JANA MATEJKI W KRZESŁAWICACH (ul. Wańkowicza 25): codziennie (10-17)

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): wyst. stała: „Polska kultura ludowa”, (ul. Krakowska 46): „100-lat polskiego ruchu ludowego” poniedziałek (10-18), środa, czwartek, piątek (10-15), sobota, niedziela (10-14), wtorek - nieczynne;

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): „50 tysięcy lat Krakowa - czas łowców mamuta, niedźwiedzia i renifera”, poniedziałek (9-14), wtorek, czwartek (13-17), piątek (10-14), niedziela (11-14), sobota prac. (13-17);

Telefony

ZAUFANIA

TELEFON ZAUFANIA: 33-71-37 (16-22).

MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA: 988 - (14-19).

TELEFON ZAUFANIA dla narkomanów: 56-24-24 (8-18).

TELEFON ZAUFANIA, choroby weneryczne: 66-09-51 - (9-17) (oprócz sobót i niedziel).

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYMI: 56-46-80 - (9-20).

NOCNY TELEFON ZAUFANIA DLA LUDZI UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I ICH RODZIN: 56-27-34, piątek, sobota oraz wszystkie noce poprzedzające dni świąteczne (20-6).

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYSY OSOBISTE: 56-39-81 - (8-15).

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET - FUNDACJI KOBIECEJ „eKa” (porady psychologów): 23-39-30 - wtorek (10-14), piątek (18-22).

PROBLEMY SOCJALNE CHORYCH PSYCHICZNIE: 56-39-81 - poniedziałek-piątek 15-18.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b 21-92-82.

TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII: 21-00-60 czynny w godz. 10-11.

OŚRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW: tel: 22-28-11, czynny w godz. 15-17.

TOWARZYSTWO PRZYJACIOŁ CHORYCH „HOSPICIUM” - ul. Centralna 26, tel: 47-28-03 - czynne 10-14.

INFORMACJA (automatyczna) o AIDS 958.

TELEFON ZAUFANIA W SPRAWIE AIDS: 21-96-57 (czw. 10-12).

P.K. „MONAR” Kraków ul. Katarzyny 34, tel: 56-43-45.

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET PO AMPUTACJI PIERSI - klub „Amazonki”: 22-76-13.

TELEFON ADOPCYJNY - ul. Piłsudskiego 29, tel: 22-29-94, pn. 12-19, wt.-pt. 8-15.

DOM OTWARTYCH DRZWI, ul. Różana 3: Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czeka całą dobę psycholog, pedagog, a jeżeli chcesz - terapeuta i duszpasterz 67-49-00.

INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA, os. Złotej Jesieni 1 (szpital im. L. Rydygiera), tel: 11-99-99.

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET W CIAŻY - 23-20-20 (pon. i piątek godz. 10-12, środy godz. 16-18).

DLA LUDZI UZALEŻNIONYCH, Skawina - 76-17-44 (czw. pt. godz. 16-19).

OŚRODEK PROFILAKTYKI ŚRODOWISKOWEJ (młodzieżowe grupy wsparcia, grupy terapeutyczne, konsultacje dla pedagogów, wychowawców, rodziców, zajęcia integracyjne i mediacyjne w klasach, szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe dla pracujących z ludźmi), ul. Pawia 3, tel. 23-10-91 (poniedziałek - piątek 15-20).

INTERWENCYJNE

URZĄD OCHRONY PAŃSTWA tel: 10-79-43 czynny całą dobę.

POLICJA KRYMINALNA: tel. anonimowy 13-44-44 (automat).

ŻANDARMERIA WOJSKOWA tel. 61-40-61 czynny całą dobę.

TELEFON DYŻURNY STRAŻY MIEJSKIEJ: Nowa Huta - 44-17-81, Krowodrza - 15-59-06, Śródmieście, Podgórze - 56-35-70 (całą dobę).

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT - 22-04-72.

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI - 36-33-88, 36-30-34.

BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH (al. Słowackiego 20) - tel: 34-42-66 w. 518 lub 33-65-26.

AWARYJNE

STRAŻ POŻARNA - 998.

POLICJA - 997.

GAZOWE - 992, 56-50-36, 66-05-22, 48-46-23.

DŹWIGOWE - 11-02-22, 11-53-40.

ELEKTRYCZNE (N. Huta) - 44-23-08.

ENERGETYCZNE (Krowodrza) - 33-06-97, (N. Huta) - 44-12-10, (Podgórze) - 56-21-55, (Śródmieście) - 21-27-49.

TECHNICZNE - 48-00-84.

C.O. - 44-38-46, 58-40-61, 48-41-08.

WODOCIĄGOWE - 21-20-11 (N. Huta) - 48-28-61, (Podgórze) - 55-53-98, (okręg miejski) - 22-92-05.

CIEPLNE MPEC - 993.

INFORMACYJNE

BIURO NUMERÓW - 913.

PKP - 933.

PKS - 936.

SŁUŻBA ZDROWIA - 22-05-11 (dyżury aptek i szpitali - czynny całą dobę).

PRZYTYLISKO DLA BEZDOMNYCH im. Brata Alberta, ul. Kościuszki 22 - 21-85-25.

MŁODZIEŻOWA IZBA INFORMACYJNA (kształcenie, zawody, porady prawne, bezrobocie, zdrowie, wypoczynek), ul. Krowoderska 17/2, tel: 21-96-45, 22-52-44 w. 50 (pon. i czwart. 10-18, wt., śr., pt. 14-18, sobota 10-13).

CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ, ul. św. Jana 2 - tel.: 21-77-87 (codz. godz. 10-19).

TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA, tel: 21-91-20, od pon. do piątku 10-18.

INFORMACJA TURYSTYCZNA, tel.: 939, (pon.-piątek 9-21, sob.-niedziela 9-15).

MIĘDZYNARODOWE POŁĄCZENIA AUTOKAROWE, tel. 23-16-76 (pon.-pt. 9-18, sob. godz. 9-14).

INFORMACJA MORSKA I PROMOWA, tel: 22-54-88, 23-09-10 (pon.-pt. 9.30-18, sob. 9.30-14).

PRZEWOZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH - 963, 44-55-55.

*

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA - autoserwis elektromechanika: 36-79-14, 23-41-45.

CAŁODOBOWA: 21-18-21.

CAŁODOBOWA: 67-21-02.

*

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW

UL. REYMONTA 22: 37-97-82.

UL. PRZYBYSZEWSKIEGO 53, tel.: 37-77-46.

UL. PIASTOWSKA 20: 37-12-55.

OS. PIASTÓW 61, tel. 49-67-00, 48-58-46.

*

USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o.

Zakłady Pogrzebowe

Ul. Rakowicka 41, tel: 11-47-76.

Na cm. Podgórskim, ul. Wapienna 13, tel: 56-55-11.

Obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel: 11-35-26.

Na cm. Grębałów, tel: 44-31-61.

Czynne codziennie w godz. 7-16, soboty i święta, ul. Rakowicka 41 w godzinach 8-14.

Bezgotówkowe usługi pogrzebowe, w ramach zasiłków ZUS, tel: całodobowy: 11-45-02, 11-45-04.

Ul. Pielęgniarek 5, tel: 33-01-00 w. 659.

Ul. Mostowa 8, tel: 23-50-39.

Teatry

Sobota

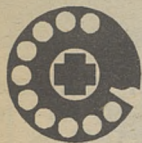
SŁOWACKIEGO (pl. św. Ducha 1) - 19: „Wiśniowy sad”.

MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Antygona w Nowym Jorku”.

STARY (ul. Jagiellońska 1) - 18: „Miłość na Krymie”.

KAMERALNY (ul. Starowiślna 21) - 19.15: „Wenez

INFORMACJA

INFORMACJA SŁUŻBY ZDROWIA:

TEL. 22-05-11,
czynna całą dobę.

Dla Pań - usługi medyczne w Czechach. Tel. (03) 167-74-49, 192-45-76, Będzin.

WIZYTY DOMOWE

ABC LEKARZY SPECJALISTÓW - wizyty pediatrów, internistów, laryngologów, chirurgów, gastrologów, dermatologów, neurologów, reumatologów. EKG. 585-664.

BADANIE USG - INTERNISTA 56-38-70, 33-75-33.

CHOROBY DZIECI - specjalista pediatra 66-40-64.

CHOROBY NACZYŃ - leczenie. Doppler 36-91-39.

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG - 36-27-91.

DOMOWY PEDIATRA. 22-43-40.

„LEKARZ” - wizyty domowe pediatrów i internistów, EKG - codziennie. 58-49-59.

MASAŻ, REHABILITACJA, wizyty domowe. 12-14-71.

NAGŁA POMOC LEKARSKA EKG. 66-80-00.

NEUROLOG, gabinety, wizyty. 37-99-86, 49-85-52.

OPERACJE ŻYŁAKÓW. 36-91-39.

PEDIATRA - specjaliści. 55-76-98.

PEDIATRA - 48-78-41.

SPECJALISTA chirurg naczyń. Doppler. 47-59-52.

WIZYTY LEKARSKIE, EKG. 67-26-82.

BADANIE KRWI I MOCZU. 34-17-84, Krowoderskich Zuchów 23/31, 6.30-9.30, sobota 8-9.30.

USŁUGI pielęgniarskie, przekłuwanie uszu. Tel. 43-73-49.

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista,
pediatra, urolog.

MEDICINA

Tel. 11-13-78, całą dobę

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH.

specjaliści, pełna diagnostyka, leczenie domowe oraz w gabinetach lekarskich. ZABIEGI CHIRURGICZNE DERMATOLOGICZNE. Odrzucanie ESPERAL MEDICUS, tel. 47-43-18 godz. 9-22 również soboty i niedziele

GABINETY

FIZYKOTERAPIA - mgr Wąż, 13-79-07.

HEPATOLOGIA, USG - pełny zakres. lek. M. Śliwińska. Ul. Krakowska 4, tel. 33-41-35, 21-55-29.

„HIPOKRATES” - USG, urolog. Pomorska 10/1, 33-79-85.

GABINET NEUROLOGII. Tel. 37-07-33.

GABINET SCHORZEŃ układu pokarmowego, USG. Ul. Żuławskiego 14/7 (przy N. Kleparzu), 33-14-75.

GABINET ALERGIJ - testy skórne - leczenie ALERGOPROFIL - badanie uczuleń w surowicy krwi. Ul. Komorowskiego 12 (boczna Kościuski), tel. 21-23-66, pon i czw. 15-17.

HIPNOZA - ALKOHOL - psychoterapeuta. 21-62-01.

LECZENIE NERWIC. Psychoterapeuta: 22-06-50.

MAMMOGRAFIA. Rusznikarska 17, 34-05-33, 34-09-11.

NEUROLOG - akupunktura. 48-88-73.

OKULISTA - soczewki. 55-76-98.

OKULISTA, soczewki kontaktowe najwyższej jakości. 37-22-00.

PSYCHOLOG Wanda Kwiecińska. 23-80-90.

„SKOLMED” - specjalistyczne gabinety lekarskie, ul. Prażmowskiego 26 (d. Marchlewskiego) tel. 11-88-03.

USG, pełny zakres badań dorosłych i dzieci, rejestracja w godz. 9 - 19, ul. Dunajewskiego 6, tel. 22-44-41.

PRZYCHODNIA PROFESORÓW i DOCENTÓW

Medicina

ul. Krzywa 8 tel. 21-79-27 (8 - 18)
● konsultacje specjalistyczne
● scyntygrafia tarczycy
● badania biochemiczne

ul. Oboźna 31, tel. 33-59-06, 33-91-73

pn.-pt. 9-19, sob. 9-13
Kardiolog, kardiolog
dzieci, kardiolog, chirurg naczyń, psycholog.

● Echokardiografia - Doppler + kolor, dorośli i dzieci ● EKG wysiłkowe na bieżni na ergometrze rowerowym ● 24-godzinny zapis na met. Hollera ● Badania analityczne ● Wizyty domowe.

AR MEDICA

ul. Warszawska 17
RZEZBIENIE SYLWETKI CIAŁA za pomocą USUWANIA ZNIEKSZTAŁCAJĄCEGO TŁUSZCZU metodą odsysania szczególnie z brzucha, bioder, ud i podudzi wizyty kwalifikacyjne: środa od godz. 17.00.

SPECJALISTYCZNA
PORADNIA **abcMED**
Kraków, ul. J. Lea 114, tel. 37-63-70

● ALERGOLOGIA (testy skórne, odczulanie, środki dla alergików)
● DIAGNOSTYKA i LECZENIE CHOROBY PŁUC ● LARYNGOLOGIA (badanie słuchu, aparaty słuchowe SIEMENS, indywidualne wkładki uszne).

AR MEDICA

Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 33-18-67, 23-38-34
Czynne od pon. do pt. 8⁰⁰ - 19⁰⁰.

SPECJALIŚCI WSZYSTKICH DZIEDZIN:

● HIPERTERMIA - nieoperacyjne, niebolesne leczenie prostaty
● OPERACJE LAPAROSKOPOWE - pęcherzyka żółciowego, przepuklin, wyrostka robaczkowego, ginekologiczne
● CHIRURGIA PLASTYCZNA - korekty nosa, uszu, piersi itp.
● ZABIEGI CHIRURGICZNE - przepukliny, biopsje, stulejki, wodniaki jądra, tłuszczaki, kaszaki, żylaki itp.
● GINEKOLOGICZNE, ORTOPEDYCZNE
● LECZENIE NIEMOCNOŚCI - pełna diagnostyka i leczenie funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn
● MEDYCYNA NATURALNA - akupunktura, akupresura
● ALERGOLOGIA ● DIAGNOSTYKA USG - pełny zakres, m.in. tarczycy, piersi, stawów biodrowych u dzieci
● EKG KOMPUTEROWE ● GASTROSKOPIA, REKTOSKOPIA ● SONDY ŻOŁĄDKOWE ● BADANIA LABORATORYJNE m.in. T₃, T₄, PSA

**Dziecięca Pracownia
Analityczna**
tel. 34-44-44

Pełny zestaw badań krwi
**Bezstresowo, bezboleśnie
z palca!**
ul. Siemaszki 60/IIP.

GABINET CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Kraków, ul. Mazowiecka 108
tel. 33-41-66

czynny 14 - 16.

OPERUJĄ CZŁONKOWIE
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
CHIRURGII PLASTYCZNEJ.

GABINET CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ

Waldemar Dutkiewicz -
specjalista chirurg.

Operacje laparoskopowe:
pęcherzyka żółciowego,
przepuklin.

Tel. 11-19-52, godz. 16-20

GABINET CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ

dr med. Andrzej Bobrzyński.

Kraków, ul. Szlak 20, tel. 34-40-32

Operacje laparoskopowe: pęcherzyka żółciowego, przepuklin, Artroskopia stawu kolennego. Chirurgia plastyczna i naczyniowa. Diagnostyka: gastroskopia, kolonoskopia, ultrasonografia.

GABINETY: Okulistyczny, Leczenia zezu i niedowidzenia

Ćwiczenia: pleoptyczne
ortoptyczne

Soczewki kontaktowe
Ul. Lubicz 25, p. 8 i 14
poniedziałek-piątek 15 - 18
tel. 21-04-33, 21-05-31
www. 12-09, 13-74.

WKOPTYK WIESŁAW KOCZOROWSKI

Masz problemy z widzeniem!
Potrzebujesz porady okulisty!

Nasz adres:
os. Niepodległości 3
tel. 496-666, 494-888
pon.-pt 9.00 - 19.00,
soboty 9.00 - 14.00

Badanie wzroku,
dobieranie okularów,
nowoczesny komputer
OKULARY LORNETKOWE.
RECEPTY WYDZIAŁU ZDROWIA
Podejmujesz decyzję

SPRAWDŹ U NAS NAJKORZYSTNIEJ!!!

USG

Jama brzuszna, ginekologia-położnictwo, tarczycza gruczoły piersiowe oraz USG noworodków i dzieci.

Ul. Długa 30, (10-19)
Rej. tel. od godz. 8: 11-15-51,
33-02-58 oprócz sobót.
KRÓTKIE TERMINY.

POLIKLINIKA FUNDACJI
„O ZDROWIE DZIECKA”
Polsko-Amerykański
Instytut Pediatry

Kraków, ul. Wielicka 265
Rejestracja tel. od 13-17: 57-57-57
w. 1176 lub 57-37-12

● Konsultacje specjalistów Instytutu
● Ambulatoryjne zabiegi chirurgiczne
● Badania diagnostyczne dla dzieci i dorosłych: RTG, USG.
TOMOGRAMIA KOMPUTEROWA,
SCYNTYGRAFIA, EEG, Gastroskopia,
Badania: analityczne, biochemiczne, mikrobiologiczne, immunologiczne, patromorfologiczne, testy alergiczne.

SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE

MEDICINA

ul. Rogozińskiego 12, tel. 12-24-59, 12-68-20. rej. 8-20
ul. Barska 12 (Dębinki) tel. 66-50-62

● konsultacje wszystkich specjalistów ● ZABIEGI CHIRURGICZNE dla dzieci i dorosłych (przepukliny, stulejki, wodniaki jądra, tłuszczaki, kaszaki, guzki piersi, esophageal i inne) ● ZABIEGI PLASTYCZNE - korekty, uszu, nosa, piersi, usuwanie blizn itp.
● USUWANIE ZĘBÓW - narkoza - protezy natychmiastowe ● ZABIEGI PLASTYCZNE, NACZYNIOWE i ORTOPEDYCZNE ● GASTROSKOPIA - narkoza, REKTOSKOPIA ● RENTGEN - urografia, mammografia, zęby i inne ● USG - pełny zakres (tarczycza, piersi, brzuch, stawy biodrowe, ginekologiczno-położnicze) ● leczenie chorób odbytu (hemoroidy) - mrożenie ● mrożenie zmian skórnych - brodawki itp.
● szczepienia ochronne - grypa, kleszcze, wzw, i inne ● EEG - z opisem u dzieci i dorosłych ● GABINET leczenia zezu - ortoptysta ● TESTY alergiczne + SONDY żołądkowe ● BADANIA krwi - pełny zakres - w tym hormony (T₃, T₄ i inne) ● BADANIE słuchu - audiometria - dobór aparatów ● BADANIA profilaktyczne dla zakładów pracy ● BIOPSJA tarczycy, piersi i innych guzków ● GABINET medycyny sportowej
ZNIŻKI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

osteomed

Z OSTEOPOROZĄ NA TY!!

Ośrodek Medyczny „OSTEOMED” sc.

ul. Kazimierza Wielkiego 57/IV, 30-074 Kraków, tel./fax, (012) 23-40-43

Konsultacje specjalistów:

● ginekolog ● dermatolog
● endokrynolog ● bad. kierowców
● reumatolog ● krioterapia
● chirurg-ortopeda
● kardiolog
● onkolog

Badania:

● STOPNIA ODWAPNIENIA KOŚCI (densytometria)

● mammografia ● cytologia ● hormonalne
● bakteriologia ● biochemiczne
● biopsja tarczycy i sutka

czynne: pon. - pt. 8⁰⁰ - 20⁰⁰

diagnostyka medyczna

Sienna

14

Kraków, ul. Sienna 14
pn.-pt. 9.00-20.00,
so. 9.00-14.00

densytometria kości

tel. (012) 22 68 24

Diagnostyka i leczenie osteoporozy

mammografia

tel. (012) 22 68 24

Wykrywanie i profilaktyka zmian chorobowych piersi

ultrasonografia

tel. (012) 22 41 59

Specjalistyczne badania ultrasonograficzne

MULTIMEDICA

KARDIOLOG, NEUROLOG, PSYCHIATRA,
ONKOLOG, DERMATOLOG.
EKG, USG, EEG

ul. CZYSTA 8, tel. 33-46-62

czynne 14.00 - 19.00

Wizyty domowe pediatry:

tel. 22-09-76

rejestracja 9.00 - 17.00

SPECJALISTYCZNA
PORADNIA LEKARSKA
ul. Grodzka 26

tel. 22-64-53

od poniedziałku do piątku 7-19, sobota 9-15

● szeroki zakres specjalistycznych usług medycznych

● wizyty domowe

USG

GINEKOLOGIA LASER

GINEKOLOGICZNO-
POŁOŻNICZY
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA,
ONKOLOGIA, LASER, KRIOTERAPIA, USG
cytologia, próby ciążowe, analityka
ul. Długa 30 (10-19) (oprócz sobót).
Rej. tel. od godz. 8: 11-15-51, 33-02-58

APARATY SŁUCHOWE

wewnątrzuszne, zauszne,
okularowe, pudełkowe
● z doborem, serwisem i akcesoriami
● indywidualne wkładki douzne
● konsultacje laryngologiczne, logopedyczne

Gabinet "Logo"

31-025 Kraków, ul. M. C. Skłodowskiej 4
pon.-pt. 10.00-18.00, tel./fax 22-52-13

Madalińskiego

SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA
DAWNA SPÓŁDZIELNIA
UL. MADALIŃSKIEGO 10,
TEL. 66-66-57

● ginekolog-położnik ● ginekolog
dzieci ● seksuolog - leczenie nerw-
ic ● neurolog ● urolog ● endokryn-
olog ● reumatolog - leczenie oste-
oporozy ● dermatolog ● chirurg ● le-
czenie schorzeń sutka ● internista
● konsultacje specjalistyczne dla pa-
cjentów do lat 16.
● USG w pełnym zakresie ● EKG ●
gastroskopia ● rektoskopia ● leczenie
polem magnetycznym ● cytologia
● cykle ● biocenoza pochwy ● ana-
lytyka - hormony ● zastrzyki
Uprawnienia - L-4, Rejestracja od 8.00 do 18.00

KRIOMED GABINET LEKARSKI

DIAGNOSTYKA LECZENIE

* CHIRURGIA: naczyniowa, proktologiczna,
dzieci * GINEKOLOGIA * DERMATOLOGIA:
dorośli, dzieci * REUMATOLOGIA

CZYNNY od poniedziałku do piątku
Kraków, Friedleina 8, tel. 33-82-82

CERMED

Kraków, ul. Barska 12, tel. 66-50-62
Dr med. Andrzej Skórzyński
Dr med. Henryk Łabza

Chirurgia ogólna oraz jamy brzusznej.

Rektoskopia.

Zabiegi chirurgiczne: przepukliny, żyłki

odbytu, tłuszczaki, guzy sutka i inne.

24-36-15
ul. Pawia 9 (10-19)

● DERMATOLOG ● KOSMETYKA LECZNICZA
● LASER ● OZONOTERAPIA ● CHIRURG
NACZYNIOWY ● ORTOPEDA ● NEUROLOG ● EEG
● KARDIOLOG ● HOLTZER ● ECHO ● UROLOG
● REUMATOLOG ● PSYCHIATRA ● AKUPUNKTU-
RA ● BADANIA OKRESOWE ● USG
● LARYNGOLOGIA

USG GABINET LEKARSKI
DIAGNOSTYKI ULTRASONOGRAFICZNEJ
Kraków, ul. Szwedzka 27 (Przych. Rej)

● pełny zakres badań dorosłych i dzieci,
● bad. sułków, tarczycy oraz biopsje (BACC)
● ginekologia i położnictwo
● echokardiografia

rejestracja godz. 8³⁰ - 19³⁰, tel. 67 69 66
Informacja całodobowa - wizyty domowe
"PRELUX" - USG bioder + profilaktyka
+ zaopatrzenie ortopedyczne

FAMA-DENT
Protetyka
Chirurgia
Ortodoncja
Narkozy

Kraków, al. Grotgera 4, tel. 23-39-23
Myślenice, ul. Niepodległości 36,
tel. 210-04.

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
IMPLANTY, LASER
RENTGEN, NARKOZA

KONSULTACJE PROFESORSKIE
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 10-16
tel. 34-58-93, 34-24-09
MOŻLIWA PŁATNOŚĆ NA RATY.

RENTGEN USG
KRZYSZTOF WYROBEK,
SPECJALISTA RADIOLOG
Kraków, Smoleńsk 25a,
tel. 22-00-63
Pełny zakres badań dorosłych i dzieci

KRÓTKIE TERMINY

ZDROWIE
Kraków, ul. Krakowska 30
tel. 56-25-57
przyjmują
kierownicy klinik i ordynato-
rzy szpitala wojskowego
WSZYSTKIE SPECJALNOŚCI

MEDICINA
usuwanie zębów i korzeni
zębowych w narkozie,
protezy natychmiastowe
Al. Pokoju 3, 12-68-20,
12-24-59

» WIE-MAR-DENT «
Specjalistyczne Laboratorium
Ceramiki i Protetyki Dentystycznej

Usługi dla gabinetów stomatologicznych
GABINET STOMATOLOGICZNY

Czynny: pn.-pt. 9-19, sob. 10-19
Kraków, ul. Stachewicza 3 (Azory), tel. 37-14-41

KARDIO MEDIC
ul. Lubicz 25, tel. 23-08-30
tel. 21-04-33 w. 12-10

**KONSULTACJE ADIUNKTÓW
INSTYTUTU KARDIOLOGII**
ECHO + DOPPLER, EKG, EKG WYSIŁKOWE

EEG - GRAF s.c.
KRAKÓW, ul. Lea 124,
tel. 36-31-36, 8⁰⁰. 18⁰⁰

EEG dzieci i dorosłych z opisem
NEUROPIEDIASTRY
NEUROLOG, PSYCHIATRA,
PSYCHOLOG, LOGOPEDA.

DeNTAL ^{ab}
POLSKO-AMERYKAŃSKA
KLINIKA
STOMATOLOGICZNA

● profilaktyka i kosmetyka stomatologiczna
● leczenie zachowawcze
● chirurgia stomatologiczna
● uzupełnienia protetyczne (gwarancja)
● RTG

BEZBOLESNOŚĆ! ZNIECZULENIA
ul. Sienna 14, tel. (12) 21-90-25
pn.-pt. 9-20, sob. 9-14
specjalistyczne gabinety dziecięce,
ortodoncja
Pl. Szczepański 3, Ilp., 21-75-11

ORTODONCJA
Aparaty stałe i zdejmowane
**Protetyka - Leczenie
i usuwanie zębów**
Tel. 33-83-53,
ul. Urzędnicza 17

KARDIODENT
ul. Królewska 56/2, tel. 23 44 22

KARDIOLODZY (dorośli i dzieci)
EKG, EKG wysiłkowy, Holter,
echokardiografia u dorosłych i dzieci
NEUROLOG, REUMATOLOG, CHIRURG
USG jamy brzusznej

**OPERACJE
I LAPAROSKOPIE
GINEKOLOGICZNE**
dr med. Andrzej Wojtyś
tel. 67-07-01 w godz. 15-18
dr med. Tomasz Homa
tel. 23-74-23 w godz. 10-18

**Gabinet
Stomatologiczny**
Kraków, ul. Wielopole 9, tel. 23-16-87

● stomatologia zachowawcza
● protetyka w pełnym zakresie
● chirurgia (zabiegi w narkozie)
● ortodoncja (aparaty ruchome)
Możliwość kredytu na wykonane usługi

Pol Dent
Centrum stomatologii

Biemackiego 3 (boczna Kazimierza Wlk.), tel. 33-44-42

- bezbolesne zabiegi w znieczuleniu miejscowym i narkozie
- chirurgia stomatologiczna implanty
- stomatologia dziecięca
- leczenie protetyczne
- stomatologia zachowawcza
- profilaktyka próchnicy - lakierowanie
- protezy natychmiastowe
- wybielanie zębów
- najnowsze wypełnienia chemo i światłoutwardzalne
- bezbolesne usuwanie kamienia nazębnego ultradźwiękami
- rekonstrukcja złamanych zębów
- wkłady koronowo-korzeniowe
- laser - ortodoncja - aparaty stałe

Niedziela 9-20

Usługi ratalne

BÓLE KRĘGOSŁUPA
leczenie dyskopatii, lumbago oraz
pochodnych jak: bóle i zawroty głowy,
ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie
„duszenia się”, rwa kulszowa itp.

Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31,
tel. 33-38-12 (10-17), pn.-pt.

STOMATOLOGIA
ALEJA Kijowska 66 stomatologia, protetyka,
pon.-czwart. (15.00-18.00), 234-267.

**SE+ Studio Stomatologii
Estetycznej**
dr n. med. Barbara Książkiewicz-Jóźwiak

Specj. II° z protetyki stomat.
● Kompleksowe leczenie stomatologiczne.
Tel. 33-79-72, ul. Batorego 6/2
Rej. Pon. - Pt. 9⁰⁰-11⁰⁰ i 16⁰⁰ - 18⁰⁰

PRODENT
os. Niepodległości 3 (pawilon)
codziennie 10⁰⁰ - 18⁰⁰,
tel. 49-07-67

Express - wykonywanie
i naprawy protez
30% zniżka - emeryci i renciści
Możliwość spłat ratalnych.

Szczepienia przeciw:
□ grypie
□ kleszczowemu zapaleniu mózgu
□ WZWB - żółtacze wszczeniowej
□ inne

OSTEOMED, tel. 23-40-43
ul. Kazimierza Wielkiego 57/IV

**ALEJA Daszyńskiego 11, STOMATOLOGIA -
PROTEZYKA**, tel. 21-15-85, godz. 10-18, peł-
ny zakres usług. Protezy nielamliwe.

AMPRODENT - naprawa, podścielanie protez,
wykonywanie protez nielamliwych, 66-15-68.

DENTA-med - stomatologia, protetyka, ortodon-
cja, rentgen. Tel. 56-56-44, ul. Augustiańska 13.

**GABINET STOMATOLOGICZNY
VADENT**
Leczenie, protezowanie, pocelana,
kosmetyczne rekonstrukcje
złamanych zębów, zabiegi w
znieczuleniu.
Nowoczesne leczenie laserem.
Ul. Szlak 53 (15 - 19).
Tel. 23-31-92

PROTEZY
wykonanie, naprawy
ul. Wadowicka 3
tel. 66 85 87,
66 25 22 wew. 241
EXPRESS

PORADNIA GASTROENTEROLOGICZNA
endosofo
Kraków, ul. Lubomirskiego 7
(obok Dw. Wsch. PKP) rej. 9-18, 21-63-63.

ENDOSKOPIA: ■ gastroscopia ■ rektosko-
pia ■ sigmoidoskopia ■ kolonoskopia ■
chirurgia ogólna. **USG** ■ sonda żołądka i
dwunastnicy ■ EKG-internista ■ laryngolog
■ chirurg ortopeda ■ okulista.

GABINET STOMATOLOGICZNY, ul. Józefitów 3/
10, 34-43-00. Bezbolesne leczenie, porcelana,
protezy zatrzaskowe, ultradźwięki, implanty.

LECZENIE, usuwanie, protezy natychmiastowe.
Słowackiego 54, 33-42-62.

LIBRODENT 8-20, ul. Librowszczyzna 3,
21-09-62. Pełny zakres usług, rentgen.

**DENT
+ AMERICA** ^{lib / w}
Polsko-Amerykańska
Klinika Stomatologiczna
pl. Szczepański 3, tel. 21-89-48
pon. - pt. 9-20, sob. 9-14, niedziela 9-14

- leczenie zachowawcze - narkoza
- leczenie chorób przyzębia - laser
- zabiegi chirurgiczne - narkoza
- wszczyepy stomatologiczne - implanty
- leczenie protetyczne
- higiena, profilaktyka, kosmetyka
- zdejmowanie kamienia, wybielanie
- RTG panoramiczny i zębowy

BEZBOLESNOŚĆ! WE SPEAK ENGLISH

**WYBIELANIE ZĘBÓW
METODĄ AMERYKAŃSKĄ**
Korony i mosty w porcelanie
Protezy natychmiastowe
Gabinet Dentystyczny,
al. Krasińskiego 20
pon. - piątek 15⁰⁰ - 19⁰⁰
tel. 21-88-90.

MEDYCZNE CENTRUM **SOPHIA**
Rynek Gł. 34,
tel. 21-70-21, 21-95-83
ul. Gazowa 17, tel. 56-33-66

- USG, gastroscopia, rektoskopia, EKG
- PORADY WSZYSTKICH SPECJALISTÓW
m.in. profesorów, docentów i ordynatorów
- ZABIEGI OPERACYJNE
- CENTRUM GASTROENTEROLOGICZNE
- CENTRUM ONKOLOGICZNE I SCHORZEŃ
SUTKA (konsultacje, diagnostyka, operacje)
- CENTRUM OKULISTYCZNE (szkła kontaktowe)
- BADANIA ANALITYCZNE

**Pełny zakres usług
medycznych**

MOSTY, PROTEZY, leczenie, narkoza.
33-50-96, Al. Słowackiego 17A, 10-18.

PROMED - stomatolodzy specjaliści. Ul. Na
Błonie 3B/34, 37-76-24. Bezpłatne porady.
Rentgen.

PROTEZY ZĘBOWE w domu pacjenta.
„ADH-dent” 44-98-40.

STOMATOLOGIA - narkoza, protezy natychmia-
stowe, ul. Teligi 8/216, 21-49-56.

STOMATOLOGIA PROTETYKA, os. Zgody 7/35.
(Świat Dziecka), 44-29-70.

STOMATOLOGIA - rekonstrukcje zębów, eks-
trakcje, protetyka. Os. Centrum A 10,
44-04-76.

STOMATOLOGIA - PROTETYKA. Emeryci - zniż-
ki. Ul. Beskidzka 20 (Wola Duchacka), os. Pia-
stów 41/9, 25-64-76, 48-07-06 codziennie.

STRADOM 3 - stomatologia, protetyka, chirur-
gia, narkozy. Codziennie + soboty, 33-11-52.

ZŁOTEGO WIEKU 77. Pełny zakres usług, rent-
gen, tel. 49-92-10.

USUWANIE ZĘBÓW w znieczuleniu miejsco-
wym i ogólnym. Wykonywanie protez natych-
miastowych. 33-82-82, Friedleina 8.

STOMATOLOGIA
Stomatologia zachowawcza,
protetyka, kosmetyka,
profilaktyka. Ekspresowe
naprawy protez zębowych.
**Uwaga - możliwość
ratelnej sprzedaży usług!**
Zapraszamy od 10 do 19
Gabinet Stomatologiczny
ul. Lotnicza 3 ☎ 12-87-80

**NAPRAWA
PROTEZ**
na poczekaniu,
korony, mosty z porcelany.
Łokietka 13, 33-97-88.

RENTGEN ZĘBÓW
PANORAMICZNY, PUNKTOWY. Ul. św. Gertrudy
8 - codziennie 8-19, soboty 9-14.
Najtaniej. 21-92-72.

RENTGEN dentystyczny. Ul. Krasińskiego 20.

“GER-MED”
S-ka Polsko Niemiecka
CHIRURG: leczenie żylaków, “pa-
jączków”, hemoroidów, ch. odbytu
GINEKOLOG, INTERNISTA
(USG, EKG, KRIOTERAPIA)
Rej. tel. (012) 33-93-95, 15-58-00
Pleszowska 23 (Biały Prądnik)

30 września
(sobota)
Pokazy technik wspinaczkow-
ych używanych w jaskiniach -
Zakrzówek. Organizator: Jurajski
Klub Jaskiniowy PTTK, Kraków, ul.
Westerplatte 5, tel. 22-85-28.

1 października
(niedziela)
XLI Złot Turystów Górskich na
Hali Krupowej. PTTK, ul. Wester-
platte 5, tel.: 22-85-28.
Wycieczka górską na Halę Krup-
ową (różne trasy). Informacje, tel.:
22-37-23.
Wycieczka górską na Halę Krup-
ową na XLI Złot Turystów Gór-
skich. Informacje, tel.: 22-28-40 w.
13.

Wycieczka na Wzgórze Pustel-
nik. Informacje j.w.
Wycieczka do Grot Wierchow-
skich - Zwiedzanie Groty Wier-
chowskiej Górnej i Groty Mamuto-
wej. Informacje j.w.
Rajd Indywidualny „SKAŁKA
502” w Łazach. Informacje, tel.:
66-39-61, 66-70-92 w. 14.

3 października
(wtorek)
Sesja Poświęcona 120. rocznicy
urodzin Kazimierza Sosnowskie-
go. Dom Turysty PTTK, Gabinet K.
Sosnowskiego, Kraków, ul. Wester-
platte 15, godz. 17.00.

W wolnym czasie

**MŁODZIEŻOWA IZBA INFOR-
MACYJNA** przy ul. Krowoderskiej
17/2 (tel.: 21-96-45, 22-52-44 w. 50)
udziela porad, gdzie w Krakowie
w trakcie roku szkolnego uczniowie
mogą spędzać czas po lekcjach. W po-
niedziałki i czwartki w godz. 10-18,
wtorki, środy i piątki w godz. 14-18,
a w soboty od 10 do 13, udostępniane
są (bezpłatnie) informacje o zapisach
na zajęcia i imprezy dla dzieci i mło-
dzieży w domach kultury, ośrodkach
sportowo-rekreacyjnych i in.

**NOWOHUCKIE CENTRUM KUL-
TURY** przy al. Jana Pawła II 232, do
końca września przyjmuje zapisy na
zajęcia w Klubie Małego Ucznia, HA-
TA YOGA, TAI CHI CHUAN,
w warsztatach REIKI. Organizowane
są też zajęcia Treningu Twórczego
Myślenia, astrologii humanistycznej,
edukacji seksualnej i lekcje z folklo-
rem. Chętni uczestniczyć mogą
w kursach języków obcych (angiel-
skiego, niemieckiego, francuskiego,
włoskiego), zajęciach plastycznych
(rzeźba, ceramika, malarstwo, rysu-
nek, TIFFANI i tkactwo artystyczne),
muzycznych (fortepian, gitara aku-
styczna i basowa, akordeon, elektro-
niczne instrumenty klawiszowe, stu-
dio muzyczne), zajęciach teatral-
nych i filmowych (Eksperymentalny
Teatr Muzyczny „Akademia Pana
Brzechwy”, Dyskusyjny Klub filmo-
wy „Zgaga”, kurs wiedzy o filmie,
kurs dla fotoamatorów, edukacja te-
atralna), tanecznych (kursy tańca to-
warzyskiego, disco, współczesnego
i klasycznego, Amatorski Klub Tańca
Towarzyskiego „encek”, Zespół Bale-
towy „Kanon”, zespoły „Hamernik”,
„Mali Hamernicy”, „Kleks”, Zespół
Pieśni i Tańca „Nowa Huta”). Są też
zajęcia informatyczne, gimnastyczne
(rytmika, gimnastyka korekcyjna,
ju-jitsu), kursy na żeglarsza i sternika
jachtowego i na kartę rowerową oraz
zajęcia w pracowni modeli latają-
cych, krawieckiej, mechanicznej
i elektronicznej. Bliższe informacje
pod numerem tel. 44-02-66.

DZIENNIK Pani

NR 97

Zawsze była bardzo ambitna. Ta cecha charakteru na równi jej w życiu pomagała, co przeszkadzała. W ogólnym rozrachunku trzeba jednak powiedzieć, że ambicja była motorem wszystkich jej poczynań. Zawsze chciała być lepsza. Nie tyle od innych, ile od samej siebie. Już w muzycznej szkole podstawowej, gdzie uczyła się grać na pianinie, zdała sobie sprawę, że nigdy nie będzie gwiazdą. Bez żalu rozstała się z pianinem i zaczęła szukać innej drogi. Studia wybrała biologiczne. Jako temat pracy magisterskiej zaproponowała dziedzinę, w której było może 12 specjalistów na świecie. Pisała na temat grzybów pasożytujących na skrzydłach owadów wodnych. Biegała po błocie w kaloszach i starych spodniach z gęstą siatką w dłoni i łowiła owady. Grzebała potem szpilką w ich skrzydełkach, by ujawnić i zbadać te nieszczerne grzyby. W efekcie odkryła zupełnie nieznany, nowy podgatunek, który na wieki już został nazwany jej nazwiskiem: grzyb Zwolińskiej...

Jolanta Zwolińska przeszła długą drogę, nim została prawdziwą bizneswomen, szefową firmy kosmetycznej „Dermika”, proponującą na polskim rynku kosmetyki nowej generacji dla elitarniej grupy kobiet.

Zaraz po studiach zaczęła pracować naukowo w Instytucie Badawczym w wybranej przez siebie dziedzinie – w mikrobiologii. Była pełna zapału. Miała nadzieję zdobyć... może Nobla, a w każdym razie nagrodę o wysokiej randze. Ale wkrótce poczuła się znużona: badania owszem, bardzo interesujące, ale efekty pracy trafiały do szuflady i nikomu nie służyły. Zrezygnowała, bo czuła, że się dusi.

Z braku środków do życia myślała o podnoszeniu oczek w pończochach. Biznes prywatny, a nakład inwestycyjny całkiem niewielki: jedynie na małą maszynkę do repasacji. Praca jak praca, wydawało jej się, że mało absorbująca, chociaż samodzielna. Tego pomysłu jednak nigdy nie zrealizowała. Bez pracy i bez pieniędzy miotła się tak ponad rok. Szukała – jak mówi – swojej drogi.

Aż kiedyś, pocztą pantoflową, dowiedziała się, że w pewnej firmie

kosmetycznej poszukują zastępcy. Ponieważ nie miała z czego żyć, z wdzięcznością przyjęła propozycję.

To właśnie wtedy nastąpił w jej życiu przełom.

– *Weszłam, popatrzyłam i już wiedziałam: to jest to. To jest dla mnie. Ja tu zostanę* – mówi.

Elżbieta Borek

Przeskoczyć siebie

Pasja poznawcza zainspirowała ją do działania. Postanowiła nie przerabiać ilości na jakość. Wybrała samą jakość.

„Tu zostanę” znaczyło nie tyle miejsce, ile rodzaj zajęcia. Podobno jej się to, co zobaczyła, a i wykształcenie okazało się właściwe.

Postanowiła założyć własną firmę kosmetyczną. – *Jolu, moje dziecko, ty przecież nigdy w życiu niczego nie zdołałaś ani sprzedać, ani kupić, co ty robisz najlepszego* – lamentowała mama, gdy Jola wkładała w niepewny i ryzykowny interes ciężkie pieniądze, uzyskane z zamiany mieszkania. Był rok 1982, a więc sam początek nieznanej drogi biznesowej.

Ale ona już podjęła decyzję. Coś trzeba było zrobić z tak pięknie rozpoczętym życiem. Emigracja odpadała, choć w tym czasie wielu jej przyjaciół wyjeżdżało za granicę. W państwowej firmie, gwarantującej niską pensję i nudną pracę, też nie chciała siedzieć. Mogła iść w nieznaną, skoczyć głową w dół...

Firma powstała. Założyli ją w trójkę: ona jako pomysłodawczyni i dwóch wspólników, bo jej pieniędzy jednak nie wystarczyło. Jeden ze wspólników miał wykształcenie ekonomiczne, drugi humanistyczne.

Początek był straszny i Jola pamięta ten okres jako koszmarną, wyczerpującą nerwowkę. Praca niemal całą dobę, bo wszystko robili sami, łącznie z produkcją. Przez długie miesiące stan zatrudnienia wynosił dwie osoby: pakowaczka i chemik z instytutu. Jak

zobaczyli pierwszego klienta w drzwiach, o mało nie padli z wrażenia: ktoś naprawdę chce kupić to, co my robimy? Bo tak na co dzień sami jeździli po Polsce, proponując swoje wyroby. Jako pierwszy produkt zrobili śmietankę do opalania z filtrami. 11 lat temu nikt nie wiedział, co to są te filtry. A je-

nazwy, by współwłaściciele nie sądzili, że wspina się po ich sukcesach. Bowiem po 10. latach owocnej współpracy doszło do rozstania, które ona przeżyła bardzo mocno.

I znów stanęła wobec sytuacji, w której musiała wszystko zacząć od nowa. Tym razem

Pasje i przedmioty

śli nawet wiedział, to i tak się dziwił. No bo po co filtry chroniące przed słońcem komuś, kto wybiera się na plażę, by się opalać? Co gorsza, z tym swoim pierwszym pro-

wiedziała z całą pewnością, że będzie to miało związek z kosmetykami, nie wiedziała tylko jak.

Miotła się dwa tygodnie. Emocjonalną huśtawkę zakończyło pod-

Fot. Jadwiga Rubiś

duktem trafili na prawdziwe „lato stulecia”: nad morzem było w porwach do 6 st. C.

Wten to na poły chałupniczy sposób powstała firma kosmetyczna, która do dziś jest na naszym rynku jednym z największych potentatów. Pani Jola nie chce wymieniać jej

jęcie decyzji: zakładałam kolejną firmę kosmetyczną.

Ta decyzja była o wiele trudniejsza. Dziś rynek kosmetyków jest pełny. Co robić i jak robić, by trafić do klientów? Na szczęście od początku zadeklarowała pomoc znajoma z firmy kosmetycznej, z którą się rozstała. Anna Pawłow-

pań wieją u nas od pewnego czasu silne wiatry z Zachodu, które prócz ożywczego tlenu przynoszą całe mnóstwo ideologicznego śmiecia. Tak więc i do nas dotrze z pewnym opóźnieniem kampania na rzecz równych praw w armii dla kochających inaczej i kobiet. W Ameryce ofiarą tej kampanii (lepiej byłoby powiedzieć: zbiorowej hysterii) stała się m.in. panna Shannon Faulkner. Osóbka ta wykorzystana fakt, że jej

upału. Na pociechę bojowo nastawionym zwolenniczkom jej kariery wojskowej pozostał fakt, że od stania w upale zastało jeszcze pięciu innych kadetów – mężczyzn. Dla wielu Shannon pozostanie bohaterką. Mnie zastanawia, jak potężna musi być siła, która każe młodej dziewczynie łamać trwający wiele dziesiątków lat obyczaj, narażać się na szykany i agresję męskiego otoczenia i wreszcie udowodniać sobie

Do woja – marsz!

nazwisko i imię może w USA kryć mężczyznę, i zapisała się do akademii wojskowej w Charleston, gdzie od 152 lat trafia wyłącznie młodzież męska. Rozpętało się piekło. Gdy wykryto w kadecie cechy damskie pannę wydalono. Jednak po interwencji Amerykańskiej Ligi Wolności Obywatelskich przyjęto ponownie, tyle że zwalniając z ćwiczeń fizycznych i przydzielając osobny pokój z dala od chłopców. Przypadek dzielnej panny Shannon z wojskiem skończyła się podczas ceremonii inauguracji nowego roku szkolnego, kiedy to zastała od panującego

i innym coś, co jest nie do udowodnienia. Wystarczy spojrzeć na tabele wyników sportowych, by uświadomić sobie, że równości płci nie da się pojmować mechanicznie. Istnieją konkurencje – nie tylko w sporcie! – typowo męskie i tak już pozostanie. Podobnie jak istnieją role typowo kobiece. Młodej Amerykance ktoś zrobił krzywdę, nabijając jej głowę poglądami nie z tej ziemi. Tylko czekać, a dochowamy się legionu podobnie myślących Polek, które poczuć się wolne dopiero wtedy, gdy postąpią wbrew naturze.

IGNACY

Ogrodnik

Zielony balkon w zimie

Wiedziałam w ogrodach przepiękne olbrzymie rododendrony. Czy są jakieś mniejsze odmiany tych kwiatów, które mogłyby rosnąć na balkonie?

Monika.

Oczywiście, że są – radzi Elżbieta Gembołyś-Karnas z kwaciarni „Fiori arte” ul. Meissnera. Rododendrony karłowe, zwane potocznie różanecznikiem, to małe płaskie krzaczki, które rosną dywanowo. Osiągają wysokość do 40 cm, dzięki czemu można je hodować na balkonach w dużych ceramicznych donicach.

Rododendron, którego ojczyzną są Himalaje, jest bardzo piękną (a ostatnio i modną) rośliną, o małych kwiatach w różnych kolorach – najczęściej fioletowych. Kwitnie wiosną. Można go sadzić w październiku w ziemi kwaśno-próchniczej. Roślina ta nie lubi mocnego nasłonecznienia, dlatego najlepiej rośnie w miejscu, gdzie świeci zachodnie słońce. Rododendrony są roślinami zimozielonymi – stanowią

ską jest dziś szefową marketingu w „Dermice”.

Pani Jola od lat prenumeruje wszystkie czasopisma, dotyczące produkcji kosmetyków. Chce być na bieżąco. Lubi mieć poczucie, że już zna to, o czym mówią, jako o kompletnej nowości.

Ta pasja poznawcza zainspirowała ją do działania. Postanowiła nie przerabiać ilości na jakość. Wybrała samą jakość. Nie chce, by jej firma stała się wielką i robiła produkcję masową. Chce natomiast, by zawsze robiła produkcję najwyższą jakościowo. Przyznaje: wyroby „Dermiki” nie są tanie, ale twierdzi, że warto są swojej ceny.

Czy jest bogata? W takim zwykłym, ludzkim znaczeniu tego słowa. Czy ma na ciuchy, na dobre auto, na podróże zagraniczne?

– *Tak* – mówi Jola. – *W tym sensie jestem bogata. Stać mnie na nowe kiecki, na kosmetyczkę, na masaż, basen i tym podobne przyjemności. Mam też wreszcie dobry samochód, hondę.*

Nie może pochwalić się natomiast dużym mieszkaniem. Wraz z partnerem mieszkają na 46 metrach kwadratowych w mieszkaniu po jego babci. Twierdzi, że szczęście nie zależy od metrażu. Można czuć się królową nawet w dwóch pokojach.

Ich wielkie hobby, to podróże. Oboje kochają podróżować. Jola mówi, że byli już prawie wszędzie. Śmieje się, że teraz muszą jeździć coraz dalej, by zobaczyć jeszcze coś nowego. No cóż, bywają szczęśliwi ludzie! W domu mają wspaniały sprzęt grający i z wielką przyjemnością słuchają muzyki klasycznej w najlepszym wydaniu. Najchętniej słuchają Pawłottiego, Chopina, Czajkowskiego. – *Ta fascynacja pozostała mi jeszcze z czasów szkoły podstawowej* – mówi Jola.

Przez rok istnienia jej firma spokojnie weszła na rynek, zajmując wysoką lokatę w rankingu polskich producentów kosmetyków. Jolanta Zwolińska odebrała kilka cennych nagród, m.in. „Bizneswomen roku” od Polskiego Klubu Biznesu za „konsekwencję w przygotowywaniu nowych generacji kosmetyków” i złoty medal na Targach Poznańskich za krem „Satysfakcja”.

więc ozdobę naszych balkonów i ogrodów przez okrągły rok. Nie gubi swoich liści na zimę także irga – niewielki krzew, który znakomicie nadaje się do hodowli na balkonie. Wiosną kwitnie na biało, na jesieni ma czerwone owoce – będące największą ozdobą rośliny. Irga jest krzewem płożącym, który osiąga wysokość do 30 cm. Lubi słońce. Gdy ma go pod dostatkiem, jesienne owoce nabierają pięknego i mocnego, czerwonego koloru. Łatwo się ukorzenia w ziemi torfowej wymieszanej z piaskiem. Można ją sadzić w tej chwili. Na zimę jednak młode gałązki należy przykrywać, aby nie zmarzły.

Dobrze na balkonie prezentuje się także wierzba płożąca. Choć gubi liście na zimę, to wczesną wiosną ma na swoich gałązkach prawdziwe baze. Jest jedną z ładniejszych roślin tego gatunku. Jej liście z góry ciemnozielone od dołu mają popielatozielony meszek. Roślina ta lubi wilgoć, gliniastą glebę i umiarkowane słońce.

(AMS)

Parlamentarna Grupa Kobiet, ani żadne inne damskie gremium nie podniosło jeszcze nader ważnej kwestii: Wojsko Polskie dyskryminuje pięć piękną. Mimo że żyjemy w końcu XX wieku, walory kobiet nie są doceniane w obronności. Nie ma damskich batalionów szturmowych, panie nie pilotują myśliwców i nie tarzają się w błocie na poligonach, co w oczywisty sposób godzi w ideę równouprawnienia płci. Na szczęście dla postępowo i bojowo nastawionych

50 najpopularniejszych gazet w Stanach Zjednoczonych zamieściło anons. Brzmiał on tak: „Jeśli życie w zgodnym i stabilnym małżeństwie, skontaktujcie się z nami”.

Wbrew temu, co sądzi się powszechnie o szczęściu małżeńskim, odpowiedziało bardzo wiele rodzin. Wysłano do nich ankiety. W ten sposób powstał program, obejmujący 5 tys. wzorowych małżeństw.

Czynniki, które decydują o trwałości i szczęściu małżeńskim

ku, ale może być i wspólne z mamą mycie naczyń albo odkurzanie z tatą. Dzieciom daje to poczucie oparcia. Mają zaufanie do rodziców, wiedzą, że mogą na nich liczyć. Zawyczą takie rodziny nie muszą się borykać z problemem np. narkotyków w okresie dojrzewania swojej pociechy. Znajdując oparcie i zrozumienie w domu, dzieci z pewnością nie muszą go szukać gdzie indziej.

Akceptacja

Nie ma ludzi bez wad. Wychoząc z tego założenia przyjmujemy, że mamy swoje przywary. Są takie, które można próbować wy-

krytyka także może zostać podana w stosownym opakowaniu, ułatwiającym jej przełknięcie. Krytyka w małżeństwach, które czują się z sobą szczęśliwe pozwala im na wyciąganie wniosków, a nie na pogłębianie uczucia wzajemnego żalu.

Przykład

Jeden ojciec wypowiedział się, że dawanie synowi dobrego przykładu własnym postępowaniem jemu samemu daje poczucie, że i jego syn będzie kiedyś dobrym ojcem. A to z kolei pozwala mu bez lęku patrzeć w przyszłość: nawet gdyby nagle zmarł, wnuki będą go dobrze wspominać.

Zasuszony bukiet ślubny

Opowieść o Pigmalionie to tylko wymysł literacki. W życiu nie da się ulepić drugiego człowieka według własnych o nim wyobrażeń.

są bardzo różne. Po prostu - każdy człowiek ma inne preferencje i co innego sobie ceni. Jednak na podstawie badań tak ogromnej populacji małżeństw, które uważają się za szczęśliwe, można wyodrębnić pewne stałe czynniki, będące gwarancją stabilności. Pierwszym z nich jest

dbałość o wspólne dobro.

Rzecz jasna nie chodzi tylko o dobra materialne, choć i one są ważne. Chodzi o gotowość inwestowania czasu, energii i serca dla siebie nawzajem. Wypełnianie zobowiązań wobec drugiej osoby, realizowanie jej oczekiwań, szacunek. Ten ostatni czynnik rozumiany jest różnorako, ale najczęściej jako dochowywanie wzajemnej wierności. Zdrada jest bowiem pomniejszaniem wartości i godności współmałżonka. Nawet mały romansik powoduje, że maleje nasz szacunek do samych siebie i niestety do partnera również. Każdy skok w bok narusza dobro rodziny.

Czas dla rodziny

Jeden z ojców przyznaje, że dopiero po paru latach zorientował się, iż traci syna. Całe dni spędzał w pracy, by zapewnić rodzinie dobrobyt. Kiedy zmienił proporcje i więcej czasu poświęcił domowi, zarobione dobra materialne nabrały blasku i naprawdę zaczęły służyć rodzinie.

Okazuje się, że w szczęśliwym stadzie nie ma nudnych i nieciekawych zajęć. Nawet sprzątanie staje się czynnością frapującą, ponieważ wykonuje się ją wspólnie. Ankietowano w tej kwestii również dzieci. Odpowiedzi ponad 1500 dzieci z rodzin, które przyznają się, że są szczęśliwe wskazuje, że nie prezenty, wycieczki zagraniczne i najnowsze ciuchy dają im poczucie szczęścia. Co wobec tego? Wspólne rodzinne przedsięwzięcia. Może to być wycieczka w niedzielę do par-

plenić, ale są i takie, związane nieodłącznie z charakterem i naturą drugiego człowieka, których nie da się zmienić. Warunkiem dobrego małżeństwa jest tolerancja i zdolność do wzajemnej akceptacji. Nie można zmieniać człowieka na siłę, nie można obciosać go jak bryłę pod rzeźbę. Opowieść o Pigmalionie to tylko wymysł literacki. W życiu nie da się ulepić drugiego człowieka według własnych o nim wyobrażeń. Tajemnica szczęśliwych par nie tkwi w tym, że oboje są idealnie dobrani, tylko w tym, że potrafią wzajemnie akceptować własne wady i słabości.

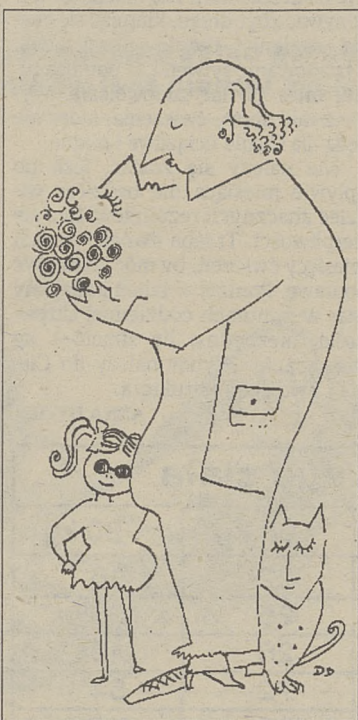
Akceptacja pomaga także rodzinie bronić się przed wpływami z zewnątrz. Najbardziej nawet krytyka nie jest w stanie naruszyć więzi, opartej na gotowości uznania partnera.

Wspólny język

Wiele małżeńskich nieporozumień wynika z tego, że mówimy różnymi językami. Od dawna już znane są wyniki badań psychologów na temat różnych odczuć i potrzeb obu płci. Jeśli nie powiemy sobie wzajemnie o co nam chodzi, co nas boli, czego chcemy a czego nie, trudno o zrozumienie. Czasem jedno zdanie powiedziane wprost, np. „chciałabym, żebyś docenił moją pracę w domu i czasem porozmawiał o niej ze mną” może więcej zdziałać, niż codzienne narzekanie w stylu: „bo ty nigdy ze mną nie rozmawiasz”, „bo ty zawsze uważasz, że twoje problemy są ważniejsze”.

Język jest cennym narzędziem, tylko trzeba się nim posługiwać. Trzeba rozmawiać, ale w celu wzajemnego komunikowania się, a nie wygrywania swoich racji. Nie znaczy to wcale, że szczęśliwe stadła tylko cmokają się i chwalać nawzajem. Zrozumienie i akceptacja wcale nie oznaczają, że wszystko nam się u partnera podoba. Ale

Służenie przykładem, a nie tylko słowem - to kolejna cecha dobrych małżeństw. Nie można wy-

magać od dorastającego syna, żeby nie pił, jeśli co wieczór samemu wraca się pod wpływem alkoholu. To trochę drastyczny przykład, ale wymierny. Jak wpoić dziecku zasadę: nie kradnij, jeśli regularnie przynosi się do biura papier, spinacze, długopisy itd. Jak nauczyć dziecko mówienia prawdy, jeśli woła się do niego, gdy odbiera telefon: „jak to wujek Józek, nie ma mnie w domu...”

Podobno zasuszenie bukietu ślubnego nie wróży małżeństwu szczęścia ani trwałości. Ciekawe, ile polskich małżeństw „zasuszyło” swoje bukiety. Kto wie, może i w Polsce doczekamy się podobnych badań?

ELŻBIETA SETTNER

Fortuna u lekarza

Pacjenta najłatwiej zmusić do opłacania wszelkich badań przez strach

Plagą amerykańskiego systemu ochrony zdrowia stało się nagminne kierowanie pacjentów na niepotrzebne badania medyczne. Firmy ubezpieczeniowe podejrzewają, że wielu lekarzy robi to jedynie z chęci zysku, gdyż są powiązani finansowo ze specjalistycznymi laboratoriami. To zjawisko możemy zaobserwować również w Polsce. Fortunę na nie do końca potrzebne badania mogą wydać przede wszystkim pacjentki licznych prywatnych gabinetów ginekologicznych.

Nie ma jak monopol

Wiele gabinetów ginekologicznych oferuje całą gamę badań i zabiegów - cytologię, mikrobiologię, USG, kolposkopię. Jest to wygodne dla pacjentów, niesie jednak z sobą pewne niebezpieczeństwa. Często bowiem wyniki badań krążą w takim gabinecie w obiegu zamkniętym i osoba, której bezpośrednio dotyczy nie ma do nich praktycznej dostępu. Tymczasem pacjent powinien domagać się od lekarza udokumentowanych wyników badań i historii leczenia. Niekiedy bowiem, szczególnie przed rozpoczęciem drogiego leczenia, warto sprawdzić swój rzeczywisty stan zdrowia u innego ginekologa.

Należy przede wszystkim żądać udostępnienia wyników badań hormonalnych. Na blankiecie powinno być napisane kto i jaką metodą ich dokonał, gdyż nie wszystkie są wystarczająco dokładne. - *Badania bywają robione w kuchni przez szarlatanów. Do tego dochodzi pazerność przemysłu medycznego, który w pogodni za zyskiem wprowadza na rynek sprzęt i odczynniki nie zawsze gwarantujące prawidłowe badania. Za niedokładne analizy mniej płacimy, jednak może się okazać, że to oszczędność pozorna, bo koszty poniesione na leczenie nie rozpoznanej wcześniej dolegliwości mogą być bardzo wysokie. Niedopuszczalne jest, żeby kobieta, która płaci za badanie nie miała dostępu do jego wyników. Musi dostawać je do ręki, gdyż są jej własnością. Powinny być one udostępnione do wglądu lekarzowi, po czym zabrane do domu przez pacjentkę. To jest jedyny sposób na ukrócenie szarlatanerii i zapanowanie nad polską dżunglą laboratoryjną, bo przecież przy nieodpowiedniej metodzie laboratoryjnej 30 proc. wyników może być fałszywych!* - twierdzi prof. Rudolf Klimek z UJ.

Tylko strach

Pacjenta najłatwiej zmusić do opłacania wszelkich badań przez strach. Któż bowiem po usłyszeniu, że grozi mu rak, nie zadłuży się, żeby tylko odsunąć od siebie groźbę tej choroby? Dlatego trzeba zapytać lekarza na jaki rodzaj schorzenia cierpimy. Jeśli lekarz da wymijającą odpowiedź, warto wykonać dodatkowe badanie w innym gabinecie. Może się zdarzyć, że ginekolog, który straszy pacjentów dla wyciągnięcia od nich pieniędzy, nie zapisuje swoich kasydycznych diagnoz w karcie zdrowia i zapomina o tym, co mówił. Może się wtedy okazać, że następne, przeprowadzone kilka dni później badanie, da całkowicie odmienny wynik. Wtedy konieczne trzeba zmienić lekarza.

Zachować rozsądek

Badania ginekologiczne są koniecznością dla każdej kobiety i nikt nie może z nich zrezygnować tylko dlatego, że niektórzy lekarze traktują pacjentów przedmiotowo, jako dostarczycieli gotówki. Co najmniej raz do roku powinno się odwiedzić gabinet ginekologiczny. Po 35 roku życia zaleca się co kilka lat badanie mammograficzne, a po ukończeniu 45 lat badanie w kierunku osteoporozy. Nie zapomi-

najmy przy tym, że organizm każdego człowieka jest inny. O tym, jakiego rodzaju i jak często kobieta musi przeprowadzać badania decyduje lekarz. Jeśli dokładnie tłumaczy nam na czym polega zagrożenie naszego zdrowia i udostępnia wszelkie wyniki badań, możemy mu śmiało ufać.

Najczęstszym badaniem, na które kieruje kobiety ginekolog jest cytologia. Powinno ono przede wszystkim informować o ogólnym stanie hormonalnym kobiety. Jeżeli występują jakieś zaburzenia, to należy przeprowadzić dokładne badania hormonalne krwi. Są one stosowane przede wszystkim przy leczeniu niepłodności i w czasie menopauzy. Cytologia pozwala także rozpoznać stany przednowotworowe szyjki macicy, dzięki czemu można podjąć leczenie w odpowiednim czasie i zapobiec rozwojowi schorzenia. Podobne efekty można uzyskać dzięki kolposkopii, czyli mikroskopowemu badaniu szyjki macicy. Coraz popularniejsze jest również badanie ultrasonograficzne, które przede wszystkim pozwalają wykryć wczesne stadia nowotworów USG piersi pozwala wykryć guzki o średnicy 4 mm. USG macicy nie tylko wykrywa komórki rakowe, ale bada także np. funkcje jajników.

Ile kosztuje badanie?

Wybierając gabinet lekarski trzeba się kierować przede wszystkim jakością usług. W jej zakres wchodzi nie tylko pewność, że otrzymamy prawidłową diagnozę, ale także warunki, w jakich zostaniemy przyjęci przez lekarza. W większości krakowskich gabinetów ginekologicznych możemy się zarejestrować na konkretną godzinę. W Medycynie zdarza się kilkuminutowy poślizg. W Sopli trzeba czekać czasem nawet pół godziny. Ewentualnie jest gabinet przy ul. Grzegorzeckiej, gdzie „rejestruje się na dzień”. Kobiety przychodzą nawet kilka godzin przed rozpoczęciem przyjęć. Jednak nawet ustawienie się w kolejce o świcie nie gwarantuje, że zostaniemy przyjęci na samym początku, gdyż pierwszeństwo mają liczne znajome lekarza. Bałagan organizacyjny personelu gabinetu uzasadnia tym, że leczy się tam dużo kobiet z tzw. terenu i one zwykle nie zjawiają się punktualnie, więc wprowadzenie rejestracji na konkretną godzinę zdeorganizowałoby pracę prywatnej lecznicy.

Oplaty za badania są dość zróżnicowane. Za USG ginekologiczne trzeba zapłacić ok. 25 zł. Tyle kosztuje ten zabieg w Medycynie i Ars Medice. Ceny badania cytologicznego są bardziej zróżnicowane. W Osteomedzie trzeba na nią wydać 15 zł, w Ars Medice 13 (z tzw. czystością 22), w Medice 20 zł. Badanie hormonalne jednego hormonu kosztuje przy ul. Madalińskiego od 15 do 18 zł, a w Osteomedzie od 13 do 23 zł.

Największym wydatkiem jest wizyta u lekarza. Trzeba za nią zapłacić kilkadziesiąt tysięcy złotych. W niektórych gabinetach za pierwszą wizytę płacimy dwukrotność normalnej opłaty. Niekiedy trzeba doliczyć do tego wykonywane dodatkowo badania. Tak jest przy ul. Grzegorzeckiej gdzie wizyta kosztuje 40 zł, lecz następne 20 trzeba zapłacić za wykonywane praktycznie obligatoryjnie badanie nowo zakupionym sprzętem USG.

ALICJA KUŚ

Taak?...bezmyślne oczy patrzące w dal i wyraz twarzy świadczący o tym, że zainteresowany stojący w drzwiach, który trzeci już raz mówi „dzień dobry”, trafił do bujającej w obrotach urzędniczki w najmniej odpowiednim momencie, mogą sprawić, że nawet najspokojniejszy człowiek może się leciutko zdenerwować. A gdy „od słowa do słowa zacznie toczyć się rozmowa”, efekty trudno przewidzieć - Jasia

Zapomniane słowa

wiodła opowieści o tym, jak niby nieważne gesty i najzwyklejsze słowa - a właściwie ich brak - mogą zaważyć na tzw. stosunkach międzyludzkich.

Brak „dzień dobry” gdy wchodzi się do sklepu, urzędu czy po prostu do czyjegoś pokoju w pracy i zaczynanie konwersacji od „jest mielone?” lub „bo miała mi pani/pan to przygotować na dzisiaj”. Nawet wtedy gdy mielone jest, a materiały od dawna czekają, nie nastraja do przyjaźniejszego poprawnych kontaktów. O szczęściu może powiedzieć ten, kto nie pamiętając o prostych słowach, nie usłyszał głośno wypowiedzianego, najładniejszego w takiej sytuacji określenia „gbur”.

Szczęściarzem może też nazwać siebie osobnik, który nagminnie popełniając niezręczności i przecho- dząc nad nimi do porządku dziennego, nie spotkał się z żywiołową reakcją tych, których grube żarty i niestosowne zachowanie dotykały najbardziej. Jedyń szansą na przetrwa-

nie, gdy już otoczenie „ma dość”, jest refleksja, że istnieją słowa klucze, niestety coraz bardziej zapomniane, co nie znaczy, że tracą przez to swą moc.

„Dzień dobry”, „proszę”, „czy możesz”, „przepraszam” - mogą zdziałać cuda. Te pierwsze - ułatwiają normalne funkcjonowanie na co dzień. Przepraszam - powiedziane w odpowiednim momencie - daje szansę na uratowanie sytuacji, która jeśli się „rozwinie”, może i nam, i naszemu „przeciwnikowi”, napsuć sporo krwi i narobić niepotrzebnego zamieszania.

Potęga słów polega na tym, że szybko wypowiadane, długo zostają w pamięci. Najbardziej te, które sprawiają największą przykrość. Jedy- nym sposobem, by zetrzeć - choć może nie usunąć - przykry osad z pamięci, jest małe słówko „przepraszam”. A im szybciej się go użyje, tym lepiej działa.

JULKA

**TOREBKI
RĘKAWICZKI**

GALANTERIA SKÓRZANA

RYNEK GŁ. 28

obok Pałacu pod Baranami.

1969/2F

Piękna na co dzień

Zniszczone włosy, zwłaszcza trwała i farbowaniem, takie, które rozdwarzają się na końcach, trzeba przede wszystkim podciąć, wzmocnić i odżywić. Łatwo i szybko można pomóc włosom, stosując odpowiednie gotowe odżywki. Można też wypróbować sprawdzone metody z domowej apteczki.

* Weź 1 łyżkę olejku rycynowego, oliwy z oliwek, albo nafty kosmetycznej, wymieszaj z surowym

Włosom na ratunek

żółtkiem, dodaj po kilka kropel witaminy A, E, i wcieraj w skórę głowy. Nałóż czepek albo kawałek folii, obwiąż ręcznikiem frotte, a po godzinie umyj włosy szamponem.

* Zrób miksturę z 1 żółtka, olejku ze słodkich migdałów, albo oliwki, 1 łyżeczki soku cytrynowego. Uzyskaną masę rozłóż równomiernie na umytych i dokładnie wysuszonych włosach i lekko wmasuj. Owiń głowę folią i ręcznikiem, a po godzinie umyj głowę.

Taka kuracja leczy włosy i skórę głowy. Doskonale nadaje się na włosy maseczka z drożdży. Kuracja taka powinna być wspomagana zażywaniem mikroelementów i tabletek drożdżowych.

Kompres z jajka i piwa. Jajko zmieszane z piwem rozprowadzić na mokrych włosach, pozostawić na 15 min pod czepkiem kąpielowym. Potem dokładnie spłukać.

Kuracja oliwkowo-cytrynowa. Podgrzaną oliwę i sól z cytryny (po 30 ml) zmieszać i rozprowadzić na mokrych włosach. Zostawić na godzinę pod czepkiem kąpielowym, korzystnie wpływa na suche, matowe i łamliwe włosy.

Po każdym myciu koniecznie należy używać specjalnych balsamów i odżywek do włosów. Nie tylko odżywiają i regenerują włosy, ale ułatwiają ich rozczesywanie, układanie i zapobiegają elektryzowaniu.

S.

Metamorfozy

Tak było przed...

Mimo licznych obowiązków związanych z domem i wychowywaniem trójki dzieci pani Katarzyna Szewczyk (26 l.) zawsze dbała o swój wygląd. Teraz jeszcze praca w pośrednictwie handlowym zmobilizowała ją do zmiany swojego wyglądu.

Klasyczny zabieg kosmetyczny dla cery mieszanej i alergicznej odświeżył i zregenerował skórę.

Kosmetyczka, oprócz peelingu, oczyszczania, nawilżania i masażu zastosowała maskę z d'pantenolem i alantoiną, maskę ściągającą aloesową i maskę piękności z jaj przepiórczych.

Naturalne włosy w kolorze popielatego, ciemnego blondu, ożywiłyśmy farbą koniakową z domieszką oranżu, a także lekkim baleyagem, tak, by uzyskać efekt „promyków słońca”.

Włosy zostały podcięte z wystopniowaniem, tak, aby fryzura układała się ku przodowi. Grzywka została lekko ścienionowana i „wypazurkowana”.

Bardzo delikatny podkład w kolorze porcelanowego beżu przykrył drobne mankamenty cery, a róż w odcieniu bursztynowego brązu wymodelował lekko policzki.

Na powieki nałożyłyśmy cienie kremowobeżowe, jasnoszare i grafitowe, i oliwkowe. Rzęsy podkreśliłyśmy tuszem szarym, wydłużającym.

Tak po wizycie u kosmetyczki i fryzjera

Usta pomalowałyśmy kredką brązowo-koralową.

Makijaż wykończyłyśmy pudrem transparentnym.

Dziewczęca, bawełniana sukienka w kratkę w kolorze beżowo-zielonym dopełniło wizerunku.

Opleka kosmetyczna

Iwona Pokorny

ul. Lenartowicza 19
tel. 34.35.44

Makijaż

Małgorzata Kofińska
tel. 66-80.50

Fryzura

Patrycja Nowak

Salon Urody „Gabriel – Mitu”
ul. Kalwaryjska 69
tel. 56.33.53

Ubiór użyczyła firma „MW-Prestige”

Opracowanie i stylizacja całości
Saba Pietkiewicz

Bez cudów, czyli o diecie i ruchu

Dieta jest drugim obok aktywności ruchowej elementem koniecznym do zachowania zgrabnej figury, zdrowia i sprawności fizycznej. Większość kobiet wie, że w tzw. diety cud. Jak wykazują badania i zwykłe obserwacje, żadna tego rodzaju dieta na dłuższą metę nie wpływa korzystnie na organizm. Stosowanie diety cud (bez kontroli specjalisty) przez dłuższy czas pozabawia organizm niezbędnych składników odżywczych, a przecież nie o to chodzi.

Najbardziej rozsądnym i skutecznym środkiem na ukształtowanie proporcjonalnej figury jest połączenie aktywności ruchowej z odpowiednią dietą. Już codzienna jazda na rowerze w umiarkowanym tempie przez 1 go-

dzinę pozwala spalić 400 kalorii. Wybierz w zależności od zainteresowań i upodobań takie formy ruchu, które dadzą Ci zadowolenie, tu najważniejsza jest regularność i systematyczność. Trzeba ćwiczyć przynajmniej trzy razy w tygodniu, aby zredukować tkankę tłuszczową. Ćwiczenia dwa razy w tygodniu – to program zachowawczy. Jeśli ćwiczysz częściej niż trzy razy tygodniowo, chudnie szybciej. Każdy seans ćwiczeń powinien trwać ok. 1 godziny, jest wówczas skuteczny i do wykonania. Jeśli jest krótszy, spalamy przede wszystkim węglowodany, a niewiele tłuszczów. Intensywność wysiłku nie powinna być ani zbyt mała, ani zbyt duża. W pierwszym przypadku zużycie kalorii jest niewystarczające, by napo-

czyć tkankę tłuszczową. Jeśli wysiłek fizyczny jest zbyt intensywny, może być niebezpieczny. Nie można go wykonywać zbyt długo, kierując się chęcią spalania tkanki tłuszczowej. Kształtowanie sylwetki za pomocą ruchu musi Ci dać zadowolenie. Wybierz taki sport, ćwiczenia, które nie będą dla Ciebie uciążliwe i nudne.

Nie należy się zrażać, jeśli po upływie miesiąca nie będziesz widzieć znacznych rezultatów. Ucz się cierpliwości. Trzeba dwóch – trzech miesięcy ćwiczeń, by móc zauważyć poprawę. Poniżej w tabeli podajemy czas w minutach codziennej aktywności, niezbędny, by stracić 1 kg miesięcznie. Wybór należy do Ciebie i Twojego instruktora.

ANNA DYMEK

Rodzaj aktywności	Waga ciała		
	55 kg	68 kg	90 kg
Aerobic	27	22	16
Callanetics	32	25	20
Step reebok (chodzenie po schodach)	32	26	19
Taniec wolny	89	72	54
Taniec szybki	27	22	16
Marsz (4 km/godz.)	74	58	44
Marsz (6 km/godz.) – zajęcia w terenie	49	39	29
Jogging (16 km/godz.)	18	15	11
Pływanie (szybkie, dowolnym stylem)	36	29	22

Przepis i opis

Panierowanie

Wydawać się może, iż panierowanie to zabieg wyjątkowo łatwy i prosty. Ot, trochę mąki, rozbełtanego jajka i bułki tartej. Są tu jednak pewne niuanse. Np. panierując porcję kurczaka, dobrze jest dodać do jajka szczyptę curry lub chili, czego nie radziłbym robić przy panierowaniu filetów rybnych. Smak kotletów schabowych poprawia dosypanie (do mąki, a nie jajek lub tartej bułki!) odrobiny tłuczonych ziaren jałowca, a w przypadku sznyceli wieśniaczych – białego pieprzu. Ponadto

dobrze jest przed samym wrzuceniem na patelnię (przypominam o mocnym rozgrzaniu tłuszczu!) skropić panierowaną powierzchnię rozpyloną zimną wodą. Drugą stronę skrapiamy przy obracaniu smażonego kawałka, czyli bezpośrednio przed zetknięciem z tłuszczem. Zabieg taki sprawia, że panier jest bardziej chrupiący i ma mniejszą skłonność do przypalania się, a przy tym nie odpada od mięsa. Życzę smacznego.

Zdarzyło mi się pracować w czasie okupacji w Soldatenheimie,

w charakterze pikolaka, czyli pomocnika kelnera. Do moich obowiązków należało m.in. sprzątanie brudnych talerzy. W dniu, w którym podawano kotlety schabowe z kostką, kucharz polecił mi wszystkie ogryzione kostki przynosić do niego. Powiedziałem wówczas:

- To pan szef musi mieć dużego psa, skoro potrzebuje aż tylu kostek.

- W ogóle nie mam psa! Boję się psów.

- To po co szefowi te kości?

- Widzisz, mały - powiedział kucharz - każdy Szwab chce mieć kotlet z kostką, a ile kości może mieć świnia? Więc taką ogryzioną już kostkę owijam mięsem, oklejam panierem, no i wraca do klienta. Grunt, żeby panier mocno trzymał!

Raz jeszcze życzę smacznego!

WYJADACZ

Klub Grubasa

Po wakacjach znów musimy się zabrać poważnie do roboty. Po pierwsze – gimnastyka. Nasz Fitness Club z ul. Miodowej udostępnił nam, podobnie jak w roku ubiegłym, możliwość nieodpłatnych ćwiczeń pod okiem instruktora dwa razy w tygodniu. To bardzo wiele, a jednak za mało na to, by schudnąć. Ćwiczenia

dwa razy w tygodniu pomagają nam jedynie utrzymać status quo. Żeby mieć prawdziwe efekty w postaci ubytku kilogramów, trzeba ćwiczyć minimum 3 razy w tygodniu po godzinie.

Po drugie – po letnim rozprężeniu musimy powrócić do skrupulatnego liczenia kalorii. Naszym klubowiczom obiecujemy dostarczyć wspianale „koło zdrowia” z przelicznikiem. Informuje ono nie tylko o tym, ile wchłonęliśmy kalorii, ale także ile jakiego wysiłku musimy wykonać, by spalić to, co zjedliśmy. Na przykład, żeby spalić jednego pączka, który liczy 150 kalorii musimy pół godziny spacerować szybkim krokiem, 20 min jeździć na rowerze, 13 min pływać lub 8 min biegać i skakać.

Przypominamy, że kolejne spotkanie obu grup dziennikowego „Klubu Grubasa” – bo po wakacjach spotykamy się już razem – odbędzie się w czwartek 5 października o godz. 17 w barze sałatkowym „Ve-ga” przy ul. Gertrudy. Wtedy też ustalimy dokładne terminy ćwiczeń.

(E)

Redaguje
Anna Szymańska
tel. 22-75-88 w. 242

A oto efekt finalny

Salon POLSKI

Konkurs Chopinowski ma już blisko 70-letnią tradycję. Przez ten czas stał się jedną z najważniejszych imprez pianistycznych na świecie. Co pięć lat bije wszelkie rekordy, jeżeli chodzi o ilość uczestników; zawsze bierze w nim udział dwa razy więcej młodych pianistów niż w innych wielkich międzynarodowych imprezach

stać się trzyetapowym, trwającym trzy tygodnie konkursowym gigantem.

Konkurs Chopinowski ma już swoją tradycję. Należą do niej m.in. eliminacje przedkonkursowe. Stało się też zwyczajem losowanie kolejności występów, ale losowana jest jedynie litera, od której zaczynają się występy. Brzmi to tajemniczo, w rzeczy-

wspaniałe kontrakty koncertowe na całym świecie, przegrana dla większości uczestników oznacza niemal życiową klęskę. Międzynarodowe jury, złożone na ogół z 24 osób, dokładnie ocenia każdego pianistę, stosując przy tym system punktowy. O wybraniu laureatów decyduje więc czysta średnia arytmetyczna. Jurorów usadzano różnie: na estradzie - blisko

rzędu, ale zaproponował zupełnie innego Chopina - minimalne przestawienie akcentów, nieznaczne przedłużenie czy skrócenie fermaty, mocniejsze niż zwykle forte, ogromna różnorodność barwy i dźwięku. Swoją grą wzbudził wzruszenie, zachwyt i fascynację. Jednak w konkursie Pogorelic otrzymał jedynie dyplom honorowy...

Zwycięstwa i klęski

Od werdyktu jury zależy często dalsze życie pianistów. Przegrana dla większości uczestników jest niemal życiową klęską

pianistycznych. Zdaniem muzyków Konkurs Chopinowski zawdzięcza rangę swojej formule: wykonywaniu muzyki jednego kompozytora, Chopina, granego i słuchanego na całym świecie. Oprócz tego utwory mistrza Fryderyka są podstawą światowej pianistyki. Jeżeli ktoś dobrze gra Chopina, zagra dobrze wszystko...

„Myśl o zorganizowaniu Konkursu Chopinowskiego powstała w roku 1923. W tym czasie, niezbyt odległym od zakończenia I wojny światowej, młodzież pasjonowała się ogromnie sportem. Sposób jej myślenia i podejścia do życia był na wskroś realistyczny. Często spotykałem się z poglądem, że Chopin jest zbyt romantyczny, roztkliwia duszę i rozbraja psychicznie. Niektórzy uważali nawet, że z tych względów nie należy umieszczać utworów Chopina w programach szkół muzycznych” - pisał Jerzy Żurawlew, profesor konserwatorium a później Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie, inicjator Konkursów Chopinowskich.

Profesor Żurawlew swój zamysł przywrócenia młodym Chopina zrealizował w 1927 roku, kiedy to rozpoczął się I Konkurs Chopinowski. Od tego momentu do Warszawy zjeżdżają najwybitniejsi młodzi artyści. To właśnie tutaj, w Polsce, podczas konkursu, rozpoczęły się największe kariery pianistyczne m.in.: Witolda Małcużyńskiego, Belli Dawidowicz, Marthy Argerich czy Kristiana Zimmermana.

Do I Konkursu Chopinowskiego zgłosiło się 34 pianistów. Nie było wcześniejszych eliminacji, a sam konkurs składał się z dwóch etapów i trwał zaledwie 8 dni. Z biegiem lat impreza rozrastała się, aby w końcu

wistości jest proste: jeżeli wylosowane zostało C, konkurs rozpoczyna pianista z pierwszym nazwiskiem zaczynającym się na tę literę. Następni grają już według zwyczajnej kolejności alfabetycznej (czyli np. od C do Z, po czym od A do C). Zgodnie z tradycją młodym pianistom towarzyszy na scenie popiersie Fryderyka Chopina.

Każdy Konkurs Chopinowski wywołuje ogromne napięcie i emocje, często większe u słuchaczy niż u pianistów. Jedną z kwestii budzących najgorętsze dyskusje i będącą przedmiotem stałych nieporozumień oraz sporów, jest ocena pianistów. Wszyscy bowiem wiedzą, że od werdyktu jury zależy często dalsze życie młodych muzyków. W zestawieniu bowiem z możliwościami jakie niesie zwycięstwo -

grających, na widowni, a nawet za sceną, by nie widzieli kto gra. Mimo to, nie było dotąd konkursu bez skrzywdzonego - w oczach publiczności - młodego pianisty...

Jeden z największych skandali wydarzył się podczas X Konkursu. Ivo Pogorelic - jugosłowiański pianista, ulubieniec publiczności, grający, w białej „romantycznej” koszuli i z rozwianą czupryną, Chopina inaczej niż dotychczas, nie przeszedł do finału. Decyzja jury wywołała ogromną agresję publiczności. A i niektórzy jurorzy nie mogli się pogodzić z tym werdyktem. Martha Argerich zrezygnowała z udziału w pracach jury i wyjechała do domu.

Dzisiaj, po wielu latach, można powiedzieć, że z punktu widzenia jurydykcyjnego Pogorelic był w po-

IX Konkurs, który wygrał Kristian Zimmerman, z punktu widzenia krzywdy i skandalu był niezaprzeczalnie imprezą Kanadyjczyka Johna Hendricksona i Elżbiety Tarnawskiej. Kanadyjczyk z nogą w gipsie, którą skreślił w II etapie, grał znakomicie. Nie znalazł się jednak w finale, do którego przeszła Elżbieta Tarnawska - grająca bardzo dobrze, jednak nie tak efektywnie jak Hendrickson. Decyzja jury dała publiczności powód do znienawidzenia młodej pianistki. Nieznani ludzie zaczęli ją nękać listami, telegramami i telefonami typu: Jak się pokażesz na estradzie ty... to ci pokażemy.

Nadszedł finał. Pierwsza miała grać Tarnawska. Publiczność mruczała nieprzyjaźnie. Orkiestra nie wychodziła. Do drzwi filharmonii trwał szturm. Na salę wszedł kulejąc Hendrickson. Tumult zrobił się potworny. Publiczność oszalała - brawa dla kanadyjskiego pianisty roznosiły budynek. Za sceną z boku stała biała i rozrządzona Elżbieta Tarnawska. Nie miała odwagi stać czoła nieprzyjacieli dla niej publiczności. Nie weszła na scenę. Zrezygnowała z grania - ze swojej szansy na przyszłość. Gdy brawa przycichły, na scenę weszła orkiestra. Zapowiedziano występ Kristiana Zimmermana. W tym konkursie Elżbieta Tarnawska otrzymała I wyróżnienie.

Już jutro koncertem inauguracyjnym w Filharmonii Narodowej w Warszawie rozpoczyna się XIII Konkurs Chopinowski. Pianiści zaczynają rywalizację od poniedziałku. Jaki będzie to konkurs? Jak poradzi sobie polska, 23-osobowa ekipa? Czy będą muzyczne skandale? O tym, przekonamy się już niebawem.

AGNIESZKA MALATYŃSKA
-STANKIEWICZ

Powiedzieli nam:

Paweł Kubica - pianista, student krakowskiej Akademii Muzycznej, tegoroczny uczestnik Konkursu Chopinowskiego:

- Konkursy artystyczne właściwie niewiele mają wspólnego ze sztuką. Choć tak naprawdę trudno sobie wyobrazić współczesne życie bez nich. Laureaci największych światowych konkursów stanowią w pewnym sensie listę rankingową. I dla wielu osób, im muzyk ma większą na swoim koncie listę nagród, tym jest lepszy. Prawda często jednak jest inna. Konkursy to przede wszystkim ogromne emocje. Po pierwsze ekscytujący jest sam fakt udziału w wielkich imprezach. Po drugie ciężko mi pozbyć się świadomości, że moja gra jest oceniana.

W wirze

Konkurs Chopinowski na pewno jest najpopularniejszym konkursem w Polsce i może nawet na świecie, chociaż są organizowane jeszcze inne wielkie muzyczne imprezy. Jednak niezależnie od wszystkich zawsze trzeba pamiętać, że konkurs jest wielką niewiadomą. Nie ma pewnych muzyków i wszystko podczas grania może się zdarzyć. Ogromna trema jednych może paraliżować, innym dodawać skrzydeł.

emocji

Mam już za sobą kilka konkursów i wiem, że na ogół nie gram na nich gorzej niż zazwyczaj. Dla mnie trema jest mobilizująca. Świadomość, że jestem oceniany, że słucha mnie duża publiczność, zmusza do lepszego grania. Po za tym zawsze sobie mówię w duchu, że nie wolno się denerwować. Staram się sobie wmówić, że konkurs jest czymś przyjemnym. Przecież gram na nim muzykę - a to jest dla mnie najważniejsze.

Konkurs Chopinowski jest trudny, ponieważ gra się na nim utwory jednego kompozytora. Jednak dla Polaków jest to mityczna impreza. Podejrzewam, że każdy młody pianista w dzieciństwie marzył, aby wziąć w nim udział. W moim przypadku było jednak trochę inaczej. W liceum zajmowałem się przede wszystkim kompozycją. Dopiero później pojawiła się myśl: może jednak warto by spróbować? Zdecydowałem się i w tej chwili nadal ostro pracuję. Ogrywam ten repertuar na małych koncertach. Jednym słowem chcę się sprawdzić jeszcze przed konkursem.

Dla pianisty bardzo ważny jest instrument. Wiem, że na Konkursie Chopinowskim artyści mają do dyspozycji najlepsze fortepiany. Można sobie wybrać konkretny instrument. Chyba pozostanę wierny Stanwayowi, gdyż na fortepianie tej marki gram na co dzień. (AMS)

Przypuścmy, że postawimy ludziom pytanie: „Do kogo podobniejsi są sportowcy startujący na olimpiadzie lub uczestnicy Konkursu Szopenowskiego: do pszczoł, albo mrówek, czy też do stadka kur lub gromady pawianów?”. Większość odpowie bez wahania, że do tych pierwszych, bo przecież wiadomo - co powtarzają wielcy sportowcy, jak i artyści - że talent, to tylko wstęp do sukcesu, a reszta - to żmudna praca, wieloletnie i wytrwałe ćwiczenia, a mrówki i pszczoły symbolizują właśnie wytrwałość i pracowitość. Tymczasem trafniejsze i bliższe prawdy jest to drugie porównanie! Wiem, iż wielu ludzi obruszy się na sam pomysł porównywania olimpijczyków, czy pianistów do drobiu, a tym bardziej do mały, ale z naukowego punktu widzenia jest to w pełni uzasadnione.

Wszyscy jesteśmy zgodni co do tego, że tzw. duch współzawodnictwa (określanego zazwyczaj jako „szlachetne”) towarzyszy ludzkości od zarania jej dziejów. Zawody sportowe wywodzimy przecież od liczącej sobie tysiące lat tradycji greckich olimpiad, różne formy rywalizacji arty-

Tryumfatorzy

stów przekazują nam mity i legendy najstarszych cywilizacji, ale przecież prawdziwe źródło leży o wiele głębiej w przeszłości. Człowiek jest istotą stadną, a we wszelkich takich zbiorowościach istnieje ściśle ustalona hierarchia decydująca o pozycji danego osobnika w stadzie, od której zależy m.in. swoboda dostępu do pożywienia, zwana „kolejnością dziobania”. Zdobywcą - upolowaną lub znalezione - jest własnością całego stada, ale pierwszeństwo w korzystaniu z niej ma przodownik stada, a im kto jest niżej w stadnej hierarchii, tym dłużej musi czekać na swoją kolej. W stadzie toczy się więc nieustanna rywalizacja, niekiedy szlachetna, w której wyniku można poprawić swoją pozycję albo spaść niżej, silniejszy zwiększa swoje szanse przeżycia, słabszy je traci i to jest naturalny mechanizm selekcji.

Widzimy zatem, że człowiek stający do współzawodnictwa - czy to

biorąc do ręki tyczkę lub dysk, czy też siadając przy klawiaturze fortepianu - podobniejszy jest do kury albo pawiana, niż do pszczoły czy mrówki, bo i w ulu, i w mrowisku każdy osobnik ma z góry wyznaczoną i niezmienną od początku do końca życia rolę i funkcję wypełnianą w interesie zbiorowości. Jedynym wyjątkiem jest współzawodnictwo samców w locie godowym, ale rezultat tego wysiłku jest właściwie dla wszystkich uczestników ten sam: zwycięzca ginie w akcie zapłodnienia królowej, a przegrani nie mogą już wrócić do ula czy mrowiska, i albo giną z głodu, albo zostają zabici. Wątpię, czy znalazłoby się wielu ludzi chętnych do startu w takiej konkurencji...

Możemy się pocieszać, że nasze ludzkie współzawodnictwo to jednak coś wyższego rzędu, niż walka o kolejność dziobania, ale czy istotnie mamy

prawo mówić o szlachetnej rywalizacji? Być może dawni tryumfatorzy walczyli o sławę i prestiż społeczny (wiadomo jakim poważaniem cieszyli się w Helladzie zdobywcy olimpijskich laurów), ale w dzisiejszych czasach główną zdobyczą są pieniądze, walczy się więc o prawo pierwszeństwa w ich dziobaniu. Laureat konkursu czy medalista olimpijski ma potem i więcej okazji do zarabiania, i wyższe stawki. No i czy zawsze tryumfatorom zostaje najlepszy? Zwłaszcza w konkursach artystycznych niełatwo o obiektywną ocenę, bo nie ma dość wymiernych kryteriów. Mówi się wprawdzie o artystach „wielkiej miary”, ale nikt nie zna jednostek służących do mierzenia tej wielkości. Bywa też subiektywizm zamierzony, wprowadzanie kryteriów pozaartystycznych, stąd też werdykty jurorów bywają przyjmowane gwizdami publiczności, a zdarzają się nawet skandale. Niezależnie od bardziej, czy mniej sprawiedliwej oceny, tryumfatorzy zawsze mogą liczyć na pierwszeństwo w dziobaniu pieniędzy...

PROFAN

Salon POLSKI
Redaguje
Agnieszka Malatyńska-Stankiewicz
tel. 22-75-88 w. 256

DZIENNIK

Na zagrodzie

NR 2

Ceny prosto z targowiska

Województwo krakowskie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - od 32 (Skała) do 39,50 (Myślenice); żyto - od 28 (Skała) do 36 (Myślenice); jęczmień - 29 (Proszowice) do 38 (Myślenice); owies - od 28 (Skała) do 40 (Myślenice)

Ziemniaki (w zł za kwintal): od 26 (Słomniki) do 40 (Myślenice)

Żywiec (w zł za kilogram): wieprzowy - od 2,90 (Skała) do 2,95 (Proszowice); wołowy - od 2,80 (Krzeszowice) do 3,25 (Myślenice)

Prosięta (w zł za parę): od 140 (Skała) do 175 (Krzeszowice)

Krowy (w zł za sztukę): od 1200 (Skała) do 1550 (Proszowice)

Jabłka (w zł za sztukę): od 0,90 (Słomniki) do 1,10 (Proszowice)

Jajka (w zł za sztukę): od 0,28 (Skała) do 0,30 (Słomniki)

Ceny na placu targowym na Rybitwach (w zł za kilogram): ziemniaki - 0,30, kapusta biała - 0,15, czerwona - 0,40, kiszona - 0,60, marchew - 0,20, pietruszka - 0,40, buraki - 0,20, cebula - 0,35, czosnek - 2,50, pieczarki - 2,80, pomidory - 1,50, ogórki - 1,30, papryka - 2,20, boczniak - 6,80, jabłka - 0,75-1,60. (MAT)

Województwo tarnowskie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - od 36 (Tuchów) do 40 (Dąbrowa Tarn.); jęczmień - od 33 (Zakliczyn) do 38 (Szczucin); żyto - od 28 (Dąbrowa Tarn.) do 30 (Dębica); owies - od 25 (Bochnia) do 40 (Dąbrowa Tarn.)

Ziemniaki (w zł za kwintal): od 35 (Brzesko) do 40 (Ciechówice)

Krowy (w zł za sztukę): od 1100 (Pilzno) do 1550 (Szczucin)

Prosięta (w zł za parę): od 120 (Ciechówice) do 160 (Dąbrowa Tarn.)

Żywiec (w zł za kilogram): wieprzowy - od 2,80 (Zakliczyn) do 2,90 (Szczucin); wołowy (jałowki) - od 2,30 (Tuchów) do 2,65 (Ciechówice)

Spółdzielnie mleczarskie płać za mleko w klasie I: dla członków spółdzielni - od 0,33 zł (Szczucin) do 0,46 zł (Bochnia); dla pozostałych - od 0,26 zł (Szczucin) do 0,40 (Przybyśławice) (JT)

Województwo nowosądeckie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - od 39 (Nowy Sącz) do 40 (Stary Sącz); żyto - od 37 (Stary Sącz) do 38 (Nowy Sącz); owies - od 36 (Stary Sącz) do 38 (Limanowa); jęczmień - od 38 (Nowy Sącz) do 39 (Stary Sącz)

Ziemniaki (w zł za kwintal): od 30 (Stary Sącz) do 32 (Nowy Sącz)

Żywiec (w zł za kilogram): wołowy - od 2,90 (Stary Sącz) do 3,00 (Nowy Sącz); wieprzowy - 2,80 (Stary Sącz)

Prosięta (w zł za parę): od 110 - 130 (Stary Sącz) do 160-170 (Nowy Sącz)

Krowy (w zł za sztukę): od 1000 (Nowy Sącz) do 1400 (Stary Sącz)

Jabłka (w zł za kilogram): od 0,70-0,80 (Nowy Sącz) do 1,00 (Stary Sącz) (IWO)

Komunikat KRUS

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że wysokość składki od jednej osoby na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 1995 r. wynosi 42 zł. Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe wynosi 73 zł.

Ekskluzywne rolnictwo

Lansowana przez niektórych specjalistów i polityków opinia, że przyszłością polskiego rolnictwa jest produkcja żywności ekologicznej, wydaje się nieco przesadzona. Nie więcej niż 10 proc. gospodarstw jest w stanie utrzymać się z takiej właśnie produkcji, na dodatek wymaga to z jednej strony pomocy kredytowej, z drugiej zaś szerokich działań promocyjnych i marketingowych. A że jednego i drugiego brakuje, nic dziwnego, że atest „Ekolandu” posiada w całym kraju zaledwie 250 gospodarstw. Problemy ekologizacji rolnictwa znajdują się w programach wszystkich niemal ośrodków doradztwa rolniczego. Zajmujący się tym pracownicy WODR-ów spotkali się w tym tygodniu w podkrakowskich Myślenicach na II Ogólnopolskich Konfrontacjach Ekologicznych.

Slużyby doradcze nie mają własnych środków komunikacji, a więc możliwości wymiany doświadczeń, zwłaszcza w dziedzinie praktycznej

go sprawdzania wyników badań naukowych. Dzięki Konfrontacjom oszczędzamy mnóstwo czasu i pieniędzy - mówi Stanisław Flaga, z-ca dyrektora krakowskiego WODR. W ten właśnie sposób przedstawiciele innych województw mogli zapoznać się z wstępnymi efektami prac krakowskich specjalistów nad odmianami marchwi i pietruszki. Okazało się, że bez względu na stan gleby i stopień nawożenia, krajowe odmiany pochłaniają znacznie mniej azotanów i azotynów niż zagraniczne, np. holenderskie - mówi Mieczysław Kowicka z działu rolnictwa ekologicznego. Na ostateczne potwierdzenie tych wniosków trzeba jeszcze poczekać dwa lata - o ile oczywiście wystarczy środków na dalsze badania.

Z doświadczeń WODR w Przysieku (woj. toruńskie) wynika jednak, że wyprodukowanie zdrowej ekologicznie żywności jest znacznie mniejszym problemem niż znaleźć

nie na nią nabywców. W najbardziej ekologicznym pod względem rolnictwa województwie toruńskim taką produkcją zajmuje się raptem 30 gospodarstw, których właściciele ostatnio mają poważne kłopoty ze sprzedażą swoich produktów. Tadeusz Szynkiewicz z przysieckiego WODR przyznaje, że popełniony został błąd - produkty ekologiczne sprzedawane są niemal wyłącznie w specjalnych sklepach. Tymczasem klient nie powinien szukać towaru, ale znaleźć go na półce w najbliższym supermarkecie - mówi T. Szynkiewicz przypominając, że np. w Szwajcarii sytuacja gospodarstw ekologicznych znacznie poprawiła się w momencie, gdy dwa wielkie supermarkety zaczęły konkurować między sobą w sprzedaży „zdrowej żywności”. W naszym kraju potrzebne są zakrojone na szeroką skalę działania marketingowe, skierowane nie tylko do potencjalnych klientów, ale i do handlowców.

Żywność produkowana metodami ekologicznymi jest bardziej wartościowa, ale i droższa. Bo choć wydatki rolnika zmniejszone są o koszt nawozów chemicznych i środków ochrony roślin, jego wkład pracy jest o ok. 30 proc. większy niż przy produkcji tradycyjnej. Poza tym rolnictwo ekologiczne jest zawodem ekskluzywnym, dla dobrych i wykształconych rolników. Takich mamy wciąż jeszcze niewiele, ale dzięki autorskim programom niektórych szkół rolniczych jest nadzieja na to, że będzie ich coraz więcej. Zdaniem Stanisława Flagi zainteresowanie rolników osiągnięciami nauki staje się coraz bardziej widoczne. Niedawno przekazaliśmy do testowania niezapłat pszczoły. W dwóch gospodarstwach nie udało się ich rozmnożyć, ale pszczelarze sami poprosili o kolejne egzemplarze i gotowi byli za nie sporo zapłacić - mówi dyr. S. Flaga.

BARBARA MATOGA

Fot. Anna Kaczmarz

Rolnicy z dotkniętych powodzią kieleckich gmin nieprędko doprowadzą swoje gospodarstwa do stanu sprzed klęski żywiołowej. Zalane zostały obejścia, stodoły pełne zbiorów i pola uprawne. Zniszczone więc zostały plony okopowych; nie wiadomo czy uda się przeprowadzić jesienne prace polowe. - I jak my tu mamy żyć - zastanawiają się powodziarze.

Groch z kapustą, czyli...

...korpiele z flakami

Koła Gospodyń Wiejskich mężnie dają odpór wszelkim niepotrzebnym nowoczesnym breweryjom. I bardzo dobrze. Ostatnio KGW z Nowosądeckiego zmagają się w konkursie potraw regionalnych. Najwyższe uznanie komisyjnych podniebień zyskała zupa rydzowa rodem ze Spytkowic, a grzybów ci u nas w bród. Zupkę z tych szlachetnych różowych smakołyków można zakąsić grochem z kapustą preferowanym głównie przez laureatki drugiej nagrody z Tęgorborza. Jeśli komuś by było mało, to szef zakładu poleca pierogi łomnickie z Łomnicy i Kosarzysk, które to arcydzieła kulinarne tamtejszych KGW uplasowały się na trzecim miejscu.

Główne organizatorki smakowitego konkursu - Janina Słaba i Barbara Fikiel z sądeckiego Rejonowego Zespołu Doradztwa Rolniczego polecają pełny zestaw, który mógłby wystarczyć na menu kilku dwunastodaniowych Wigilii. Gospodynie z Zubrzyca Dolnej na Orawie proponują jadłospis nieco wybuchowy: bób, zupa kminkowa i placek z borówkami, spytkowianki chętnie nas urczą kwaśnicą z ziemniakami oraz fasolą z jabłkami. Łopuszniczanki, same organizujące konkursy potraw, podsuwają gościom żeberka na żętycy i korpiele z flakami.

Naszemu Czytelnikom życzymy smacznego...

(PG)

Pod znakiem „Ekolandu”

Ekologia w domu i zagrodzie

Rolnictwo ekologiczne wymaga zmian w gospodarce komunalnej

Sześć gospodarstw w Nowosądeckim posiada atest „Ekolandu”. Marian i Wanda Węgrzynowie z Popowic, Piotr Szajna z Wojnarowej, Stanisław Baniak z Uścia Gorlickiego - Odernego, Pieńński Park Narodowy w Krościenku, Jan Dziubina z Gładyszowa oraz Tadeusz i Zofia Matułowice z Berestu to prawdziwi pionierzy w tej dziedzinie.

Przynależność do tego ekskluzywnego grona zobowiązuje. Aby móc otrzymać symbol „Ekolandu” trzeba się do tego przygotowywać przez pięć lat. Najkrócej ujmując, takie gospodarstwo musi mieć charakter ekologiczny. Nie wolno w nim stosować ani nawozów sztucznych, ani chemicznych środków ochrony roślin. Wskazane są natomiast naturalne sposoby nawożenia, łepienia szkodników, zwalczania chorób. Propagowanie tego rodzaju działalności rolniczej w Nowosądeckim, gdzie mamy niezliczone ilości źródeł wód mineralnych, liczne rzeki, potoki, zwłaszcza w otulinach parków narodowych i krajobrazowych, na obszarach specjalnie chronionych, jest koniecznością - mówi J. Adwiga Kuciakowska - specjalistka z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Nawojowej.

Wśród wielu wymogów stawianych rolnikom jednym z najważniejszych jest właściwe zagospodarowanie odpadów i ścieków. Śmieci muszą być segregowane, i są już w Nowosądeckim firmy, które zwietryły tu dobrze rozumiany interes.

Stanisław Dziedzic z Gołkowic Dolnych koło Starego Sącza odbiera śmieci na miejscu. Odpadki trafiają

m.in. do Wadowic. Nawojowski ODR, przy wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, wydał w ostatnim czasie wiele bardzo ładnych plakatów ekologicznych. Jeden z nich dotyczy właśnie wspomnianych surowców wtórnych.

Posegregowane resztki można wielokrotnie przetwarzać. Wszyscy na tym korzystają, zwłaszcza przyroda. Każdy z nas w swojej miejscowości może zorganizować właściwe segregowanie śmieci. Trzeba tylko chcieć, to wcale nie kosztuje tak wiele - twierdzą Zofia i Tadeusz Matułowice, sołtysowska rodzina z Berestu koło Krynicy. Oni od pięciu lat prowadzą ekologiczne gospodarstwo (7 ha).

Znani są m.in. z wypieku znakomitego chleba z psennym orkiszem, sprzedawanego z powodzeniem w Krynicy, z wyrobu wspaniałej śmietany, sera, masła. Matułowice w swojej miejscowości organizują zbiórki odpadów. Zasadzili u siebie ponad 2 tysiące drzew. Tzw. śródpolne zalesienia, znane w Polsce od stuleci, skutecznie chronią glebę przed erozją, a ponadto pozwalają na zatrzymywanie i magazynowanie wody.

W gospodarstwach ekologicznych z dużym powodzeniem stosuje się korzeniowe oczyszczalnie ścieków. Takie naturalne urządzenie (korzenie wierzby, trzcina, trociny) kosztują raptem od 15 do 20 mln starych zł. Na ten temat napiszemy szerzej w jednym z następnych wydań „Dziennika na Zagrodzie”.

PIOTR GRZYŁAK

Zarabianie na turystach

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa proponuje rolnikom kredyty na rozwój agroturystyki. Można je wykorzystać na adaptację lub remont przewidzianych pod usługi turystyczne budynków, urządzenie pól namiotowych, np. doprowadzenie wody. Kwota kredytu nie może przekroczyć 80 proc. nakładów, ale nie więcej niż 300 tys. nowych zł (3 mld starych zł).

Warunkiem uzyskania pomocy w spłacie odsetek wynoszących obecnie ok. 20 proc. rocznie jest prowadzenie rodzinnego gospodarstwa rolnego, w którym agroturystyka stanowić będzie dodatkowe źródło dochodu, uzyskiwanego bez zatrudniania stałych pracowników najemnych. Przygotowana dzięki temu kredytowi baza noclegowa nie może przekroczyć 20 łóżek, a kredytobiorca musi się zobowiązać do prowadzenia działalności agroturystycznej do chwili spłaty kredytu. Podobnie jak w przypadku innych kredytów preferencyjnych, chętni do skorzystania z tej oferty muszą przygotować plan przedsięwzięcia i uzyskać jego akceptację w ośrodku doradztwa rolniczego.

(MAT)

Jedź z DZIENNIKIEM

NR 311

Rdzewiejące ople

Testy „długodystansowe” są adresowane głównie do użytkowników starszych pojazdów i pozwalają poprawnie ocenić wady i zalety tych pojazdów. Stąd też w wielu specjalistycznych czasopismach motoryzacyjnych ukazują się opracowania mające na celu przybliżenie sylwetki modelu po kilkuset tysiącach eksploatacji.

Dzisiaj prezentujemy test opła astra 1,6 i caravan jaki ukazał się w niemieckojęzycznym tygodniku Auto Bild. Samochód przejechał podczas testu 100.513 km. W tym czasie pojazd kilkakrotnie odwiedzał warsztat celem rutynowej kontroli. Podczas testu przeprowadzono kilka napraw były to m.in.

- wymiana uszczelnienia w przedniej części rury wydechowej przy ilości 19.351 kilometrów,

- wymiana tarcz i klocków hamulcowych przy stanie licznika 59.000 km. Podczas tej wizyty w warsztacie powtórnie wymieniono uszczelnienie przednie rury wydechowej.

Kolejne uszczelnienie rury nastąpiło przy liczniku 73.849. Przy stanie 87.346 km wymieniono tylne amortyzatory i ponownie uszczelniono rurę wydechową (!). Ostatnią naprawą była wymiana klocków hamulcowych (przy stanie licznika 90.463 km). Po przebiegu 100 tys. km samochód trafił do warsztatu i został poddany dokładnym oględzinom technicznym. Na czynniki pierwsze rozkręcono wszystkie elementy pojazdu, a następnie poddano je dokładnym pomiarom. Co stwierdzono?

Po pierwsze – zardzewiałe elementy łączne. Wszystkie nakrętki i śruby, które musiano rozkręcić, były poważnie skorodowane, co uniemożliwiało bezproblemowe odkręcenie. Znaczne zużycie korozyjne dotyczyło także układu wydechowego.

Po drugie – elementy silnika nie wykazywały jeszcze śladów zużycia. Dowodzi to, że przebieg 100.000 km nie jest dla jednostek napędowych opła żadnym problemem. Nie stwierdzono uszkodzeń gładzi cylindrowej, pierścieni tłokowych, gniazd zaworowych, zaworów itp. Nicco gorzej było z elementami przeniesienia napędu. Wprawdzie sprzęgło nie wykazywało uszkodzeń, ale skrzynia nie była w tak wyśmienitym stanie. Zawiódł synchronizator trzeciego czwartego biegu. Nie znaczy to, że nie można było przełączać biegów, ale materiał zastosowany na ten synchronizator zbyt szybko uległ uszkodzeniu.

Po trzecie wymiany wymagał również przegub równobieżny. Najgorszy dla astry był jednak przegląd boroskopem (elektroniczny wziernik umożliwiający „zerknięcie” i powiększenie żądanych fragmentów). Badania te wykazały znaczne uszkodzenia korozyjne nadwozia. Jest to korozja zmęczeniowa spowodowana nietrwałą strukturą nośną nadwozia, które „pracuje” podczas jazdy po nierównościach. Korozja ta na ekranie przedstawia się jako rdzawe rysy. Jest to już bardzo niepokojące zważywszy na fakt, iż pojazd miał tylko dwa lata.

Sporo usterek zaobserwowaliśmy także w eksploatowanym przez naszą redakcję opła astra z silnikiem wysokoprężnym. Szczegóły niebawem.

(KI)

Fordy z Płońska

Już szósta montownia samochodów rozpoczęła działalność w Polsce. Tym razem osobowe escorty i dostawcze transity postanowił składać Ford. Wybrał Płońsk, gdzie powstała od podstaw wielka hala o powierzchni 20 tys. m kwadratowych. Koszt całej inwestycji, to 54 mln dolarów. Na linii montażowej pracuje 120 kobiet i 5 mężczyzn. To jedyna tego typu fabryka samochodów na świecie z tak dużą przewagą płci pięknej.

W tej nowoczesnej montowni położonej 60 kilometrów na północny zachód od Warszawy są już produkowane 5-drzwiowe escorty CL i CLX z silnikiem o pojemności 1,3 litra. Pod koniec roku 1995 oferta powiększy się o model escorta z silnikiem 1,6 CLX, a od stycznia 1996 roku o 4-drzwiową wersję 1,3 CL, 1,6

Już w styczniu 1995 roku Ford poinformował o zamiarze przekształcenia fabryki komponentów w Płońsku w montownię samochodów, w którą zainwestował ponad 54 miliony dolarów. Ta inwestycja, zdaniem przedstawicieli Forda gwarantuje, że produkowane w Płońsku samochody będą spełniały te same standardy jako-

sce. Ford oferuje nowoczesne produkty, aby zapewnić maksymalne zadowolenie klientów.

Ford rozbudowuje znacznie swoją polską sieć sprzedaży. Pod koniec 1995 roku będzie 51 dealerów, 14 punktów serwisowych i sprzedaży części zamiennych. W 1996 roku planuje zwiększyć liczbę dealerów do 65.

Montownia Forda w Płońsku

CL, i CLX, jak i 5-drzwiowy model 1,6 CL. W następnym miesiącu rozpocznie się montaż dostawczych transitów.

Początkowo wielkość produkcji obu modeli będzie wynosiła blisko 30 tysięcy sztuk, z czego 2/3 stanowić będzie produkcja escorta. Części, z których samochody te będą powstawać pochodzą przede wszystkim z zachodnioeuropejskich fabryk Forda w Genk w Belgii, Saarlouis w Niemczech, jak i od zachodnich dostawców Forda.

David Thursfield – dyrektor ds. montowni powiedział, że Ford chce odegrać znaczącą rolę w rozwoju przemysłu polskiego. Dla nas Polska jest kluczem do Europy Środkowej, nie tylko z powodu położenia geograficznego, ale także dlatego, że posiada dobre warunki dla rozwoju gospodarczego. Polska szybko zareagowała na rozwój gospodarki rynkowej. Dzięki temu Polska wykazuje duży potencjał w rozwoju gospodarczego dobrobytu.

ści, co auta wytwarzane w innych fabrykach Forda w Europie.

Duży wysiłek został włożony w wyszkolenie 120 pracowników, w większości kobiet. Grupy pracowników wzięły udział w intensywnych kursach treningowych w hiszpańskich, belgijskich, angielskich i niemieckich fabrykach Forda.

Polscy klienci – powiedział wczoraj podczas uroczystości otwarcia montowni David Thursfield – zarówno osoby prywatne, jak i firmy, będą osiągać korzyści z faktu montażu samochodów Ford w Płońsku. Będą mieli większą ofertę i oczywiście krótsze terminy oczekiwania na samochód. Nasi klienci w Polsce chcą tego samego, czego oczekują klienci na całym świecie: samochodów, których cena będzie odpowiadała ich jakości i wartości. To jest także powodem wprowadzania przez Forda globalnego programu restrukturyzacyjnego Ford 2000. Zarówno na już istniejących, jak i rozwijających się rynkach – takich jak na przykład w Pol-

W Europie Środkowej Ford ma trzy fabryki. Oprócz najnowszej przedsięwzięcia w Płońsku, od 1992 roku Ford ma fabrykę rozruszników i aparatów zapłonowych na Węgrzech, a w 1993 roku kupił czeskiego producenta oświetlenia samochodowe i wymienników ciepła Autopal.

W ubiegłym roku Ford sprzedał 23 tysiące samochodów na rynkach naszej części Europy, a w Polsce 5,5 tysiąca, w tym 2 tysiące escortów. Czy teraz sprzedawać będzie więcej? Sądząc po cenie – najtańsza wersja escorta (wersja CL) kosztować będzie 19.200 marek – może odebrać klientów montowni opła astry na Żeraniu. Czy tak się stanie, przekonamy się już niebawem.

Poniedziałkowe wydanie magazynu

Jedź z DZIENNIKIEM

w zwiększonej objętości.

Zapraszamy do lektury

Polinar dealer Fiata informuje

Zainteresowanych kupnem samochodu informujemy, że w nadchodzącym tygodniu oferujemy **cinquecento 704** w cenie już od **17.248,00 zł**, oraz **cinquecento 899** w cenie **19.390,00 zł**, wraz z radioodtwarzaczem „blaupunkt” i znakowaniem. Również „od ręki” oferujemy zarówno za gotówkę jak i w dogodnych systemach ratalnych (nawet bez wpłaty symbolicznej złotówki) **tipo 1,4** (radioodtwarzacz „blaupunkt” w cenie samochodu), **tipo 1,6 ie**, **temprę SW** (kombi) oraz **alfa romeo 155** i **alfa romeo 164**.

***

Przypominamy, że w centrum informacyjnym w Rynku Głównym 28 czynne są dwa numery telefonów **21-47-14** i **21-46-41**, gdzie wszyscy zainteresowani fiatami **bravo**, **brava** i **punto** uzyskają wyczerpujące informacje zarówno o tych samochodach, jak i możliwości ich zakupu w kontyngencji '96.

***

Zapraszamy do naszej Autoryzowanej Stacji Obsługi przy ul. Ofiar Dąbia 14, gdzie do Państwa dyspozycji mamy najnowocześniejsze elektroniczne urządzenia do kontroli diagnostycznej, m.in.: analizator czterogazowy amerykańskiej firmy „Sun”, urządzenie komputerowe Schocktest niemieckiej firmy „Boge” oraz wysokiej klasy urządzenia do badania skuteczności hamowania, jakości płynu hamulcowego, do ustawienia geometrii kół oraz komputerowe urządzenie do ich wyważania. Naszym serwisem kierują inżynierowie o wysokich kwalifikacjach, którzy pomogą Państwu rozwiązać wszelkie problemy związane z eksploatacją samochodu. Klientom wykonującym w naszej firmie regularne przeglądy swoich pojazdów gwarantujemy bezpłatne regulacje. Polinar udziela gwarancji na wykonane w stacji obsługi naprawy.

Upamiętniamy, że zgodnie z zaleceniami gwaranta, po roku użytkowania samochodu (bez względu na jego przebieg) wymagany jest przegląd techniczny pojazdu w ASO z potwierdzeniem w książce gwarancyjnej.

Serwis czynny jest codziennie od 7 do 17, w soboty od 8 do 13. SERDECZNIE ZAPRASZAMY

POLINAR

KRAKÓW - ul. Ofiar Dąbia 14, tel. (012) 11-30-09, 11-27-95
NOWY SĄCZ - ul. Tarnowska 34, tel. (0-18) 41-21-19 w. 32
LIMANOWA - ul. Piłsudskiego 20, tel. 37-17-48

EURO CAR

POLSKI FORD ESCORT

Już teraz Ford Euro Car przyjmuje rezerwacje na pierwsze Escorty z Polskiej Fabryki Forda. Sprawdź nowe niższe ceny. Z myślą o Tobie - FORD NA SPECJALNYCH WARUNKACH. Uwaga: sprzedaż zgodnie z kolejnością rezerwacji.

Kraków, ul. Zakopiańska 136 tel. 67 44 00

Projekt nowego „Prawa o ruchu drogowym”

50 km/h w terenie zabudowanym

Kilka dni temu Komitet Społeczno-Polityczny Rady Ministrów przyjął i rekomendował rządowi projekt ustawy „Prawo o ruchu drogowym”. Minister transportu i gospodarki morskiej Bogusław Liberadzki twierdzi, że nowy kodeks będzie obowiązywał od połowy przyszłego roku.

Liberadzki uważa, że nowe Prawo o ruchu drogowym odnosi się do wszystkich obywateli „od chwili narodzin, aż do chwili śmierci”. Podstawowym celem wprowadzenia przepisów tej ustawy ma być zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także ujednolicenie ich z obowiązującymi w Europie.

Minister poinformował, że nowe przepisy zakładają m.in. obniżenie

prędkości pojazdów na terenie zabudowanym do 50 km/h, podwyższenie wieku z 17 do 18 lat dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. B, okresowe badania lekarskie dla osób powyżej 70 lat, włączanie świateł mijania od października (obecnie od listopada do końca marca) oraz poprawa stanu technicznego pojazdów.

Liberadzki dodał, że Prawo o ruchu drogowym przewiduje wiele zmian mających zabezpieczyć obrót pojazdami. Ma temu służyć m.in. karta pojazdu, centralny rejestr pojazdów, nowe dowody rejestracyjne oraz dostosowane do wymogów europejskich tablice rejestracyjne pojazdów.

(P)

Śmielej!

Projektowane zmiany w przepisach ruchu drogowego wywołują wątpliwości, a nawet sprzeciw części kierowców, ja jednak uważam, że są to pomysły znakomite! Weźmy np. przepis o obowiązku jeżdżenia na światłach mijania od świtu do zmroku już od października. Dlaczego by nie? Już przecież wielki Goethe wołał: „Więcej światła!”, a czy godzi się lekceważyć słowa jednego z najznakomitszych poetów europejskich i to teraz, gdy wchodzimy do Europy?! Uzupełniłbym jedynie ten przepis drugim: jeżdżenia - dla równowagi - bez świateł od zmroku do świtu. Byłoby wprawdzie sporo kolizji i stłuczek, ale niezbyt groźnych bo po ciemku zbyt prędko jeździć się nie da. Istniejące warsztaty blacharskie (i lakiernicze) nie nadążałyby z naprawami, powstałoby więc sporo nowych, dając przyrost miejsc pracy, czyli zmniejszając bezrobocie.

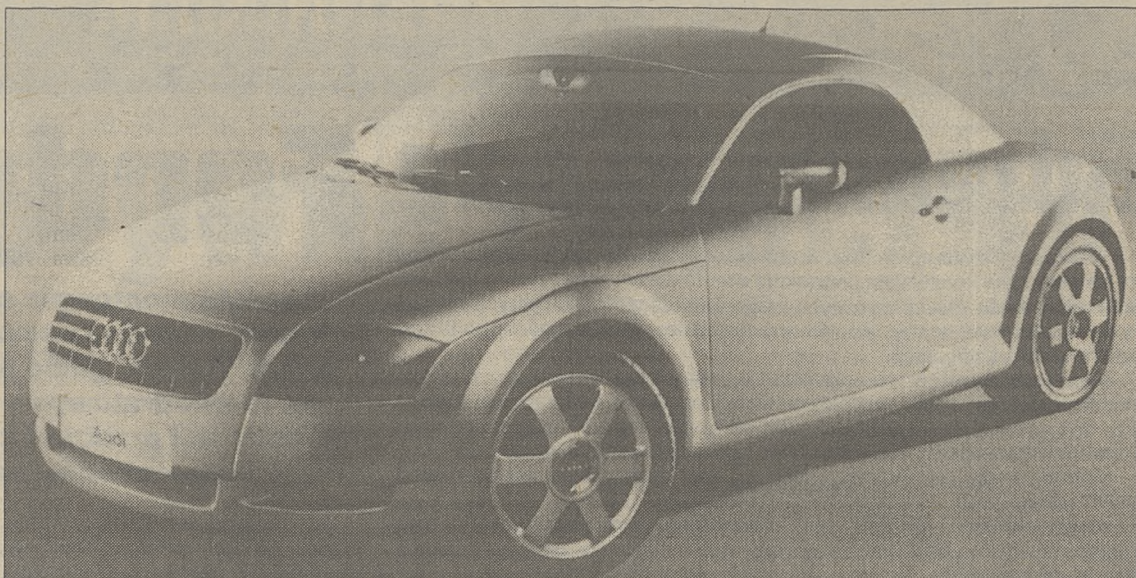
Wprowadziłbym też parę całkiem nowych przepisów. Pierwszeństwo przejazdu np. można by ustalić według koloru samochodu: ciemniejszy miałby pierwszeństwo, co wzmocniłoby szacunek dla dygnitarzy państwowych i kościelnych, którzy jeżdżą najczęściej czarnymi limuzynami. Z kolei projektowane obniżenie prędkości na terenie zabudowanym do 50 km/h uzupełniłbym całkowitym zakazem wyprzedzania na tymże terenie. Dzięki temu kolumna samochodów poruszałaby się w tempie dyktowanym przez najwolniejszego - i byłby spokój. Co do podatku drogowego, to najwyższym ustanowiłbym dla małych fiatów, najniższy zaś dla takich marek, jak np. Rolls-Royce czy Bentley. Zapewniłoby to odpowiednio wysokie wpływy do kas gminnych, bo przecież „maluchów” jest najwięcej, a bentley'a na naszych drogach prawie się nie widuje.

Ogólnie rzecz biorąc popieram projekty zmian, uważam je jednak za zbyt skromne! Śmielej, panowie przepisodawcy!

BRUNO MIECUGOW

Nowości Frankfurtu '95

Audi dla entuzjastów

Podczas salonu samochodowego we Frankfurcie nad Menem Audi zaprezentowało nowy pojazd typu coupe o nazwie TT. Ten prototyp samochodu sportowego być może już niebawem wejdzie do seryjnej produkcji. Z sondaży przeprowadzanych na IAA '95 wynika, że istnieje spore zapotrzebowanie

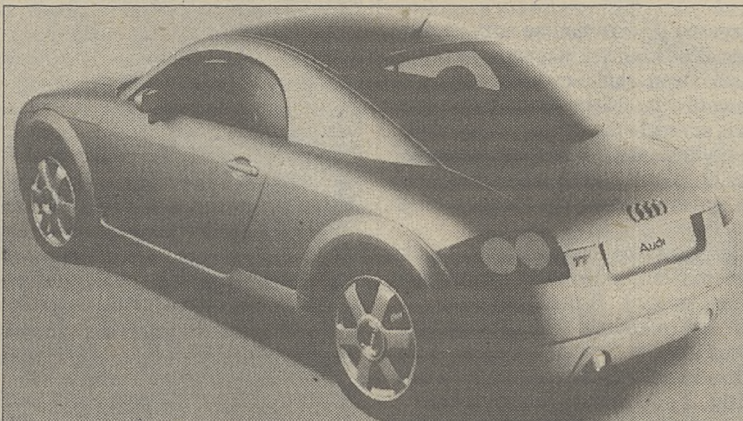
Audi TT to samochód dla entuzjastów, dodajmy dla entuzjastów bardzo bogatych (przewidywana cena to 50 tys. marek). Zdaniem marketngowców, tego typu samochód będą kupować miłośnicy motoryzacji, którzy chcą zademonstrować swoje postrzeganie świata. Chodzi tu o spadkobierców typu mężczyzny, który

ność. Ci ludzie nie chcą dziś więcej cierpieć jeżdżąc niewygodnym samochodem, lecz oczekują, jako rasowi automobilści, dostrzeżenia i powszechnej uwagi lub co najmniej ukradkowych spojrzeń pełnych pozornego braku zainteresowania. A jak widać na zdjęciu, audi TT nie będzie można nie zauważyć.

Zbudowana z aluminium karoseria sportowego audi to swoistego rodzaju połączenie tradycji samochodów lat 30., spójności słynnego bestsellera NSU TT oraz perfekcji sportowych limuzyn quattro z lat siedemdziesiątych. Czystość formy bryły nadwozia znajduje uzasadnienie w funkcjonalności, a zarazem oszczędności wnętrza. Do interesujących detali należą dwa pałaki podpierające konsolę, które pełnią funkcję podparcia kolan i uchwytów do trzymania, oraz przełączniki, które kształtem nawiązują do dawnej techniki lotniczej.

Układ napędowy i podwozie TT pochodzi z modelu A4. Silnik o pojemności 1,8 litra, z pięcioma zaworami na cylinder charakteryzuje się wysoką mocą (110 kW) i niskim zużyciem paliwa (średnio 8,5 l na 100 km).

(K)

na taki pojazd. Jeżeli audi TT dobrze przyjęte zostanie także na zbliżającym się salonie samochodowym w Tokio, jego produkcja stanie się faktem.

wcześniej określany był jako „pałacy fajkę” i który całkowicie świadomie poddawał się męce jazdy w słabo resorowanych pojazdach sportowych, by zademonstrować swoją niezależ-

Honda najlepsza

Wśród japońskich samochodów, jedynie Honda poprawia swoje wyniki sprzedaży w Europie Zachodniej. W pierwszej połowie 1995 r. popyt na auta tego koncernu zwiększył się o prawie 10 proc. Jeżeli utrzymane zostanie dotychczasowe tempo wzrostu sprzedaży, to do końca roku Honda znajdzie nabywców na prawie 200 tys. samochodów. Szefowie koncernu oczekują, że pod koniec stulecia roczna sprzedaż wzrośnie do 300 tys. sztuk. Dynamiczny wzrost popytu jest efektem powodzenia montowanego w Wielkiej Brytanii modelu civic.

***

W pierwszym kwartale 1995 r. wartość sprzedaży Hondy na ryn-

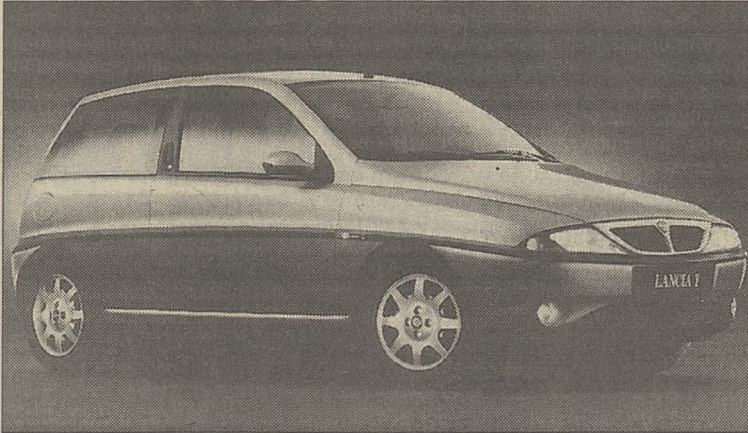
ku japońskim spadła o 3 proc., czyli z 973 mld jenów do 944 mld jenów. Zysk koncernu przed opodatkowaniem był mniejszy o 42 proc., zaś po opodatkowaniu o 49 proc. niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Wyniki byłyby jeszcze gorsze, gdyby nie duży popyt na samochody turystyczne. Tylko w lipcu sprzedano 15 tys. minivanów Odyssey. Wprawdzie Honda zwiększyła swoją sprzedaż w Stanach Zjednoczonych, ale większą popularnością cieszyły się małe samochody, więc wartość sprzedaży spadła o 17 proc. do kwoty 309 mld jenów. Ten spadek jest także rezultatem silnej pozycji japońskiej waluty wobec dolara.

(K)

Lancia ypsilon

Już za kilka tygodni lancia zaprezentuje oficjalnie nową wersję popularnego auta serii „Y”. Pojazd ten, o bardzo ciekawej, zgodnej z panującym ostatnio trendzie owalnej karoserii, to auto kompaktowe (długość 3,72 m, szerokość 1,69 m). Nowa lancia ypsilon produkowana będzie w trzech wersjach wyposażenia (LE, LS i LX) z dwoma benzynowymi silnikami o pojemności 1,2 l (60 KM) i 1,4 l (80 KM) i trzema skrzyniami biegów (5- i 6-stopniowa lub automatyczna). W wyposażeniu standardowym ypsilon otrzyma m.in. poduszkę powietrzną dla pasażera.

(C)

FIAT
CINQUECENTO VALEO
TANIE CZĘŚCI
Sklepy „MADO-POLRAMA”
Kraków, ul. Wielopole 16,
godz. 9-18
i ul. Stoczniovców 3, godz. 9-17.

❖ ZBIEŻNOŚĆ
❖ WYWAŻANIE KÓŁ NA SAMOCHODZIE
❖ NAPRAWA UKŁADÓW KIEROWNICZYCH
❖ PEŁNA MECHANIKA + CZĘŚCI
wszystkie marki
KAROSAŻ
1) Kraków, ul. Wielicka 224b
2) Kraków, ul. Reduta 3 (k. Cmentarza Batowickiego)
Tel. 58-65-41
codziennie 8-18, sobota 8-16

imię: ..... Jan
nazwisko: ..... Kowalski
powód zadowolenia:
zakup samochodu w
systemie kredytowym
WKW
BIURO KAPITAŁOWE

AUTO
DLA KAŻDEGO
- bez żyrantów
- bez pierwszej wpłaty
- najniższe odsetki w kraju
- najdłuższy okres spłaty (do 5 lat)
- nieograniczona wysokość kredytu
KRAKÓW, Mały Rynek 1
tel. (0-12) 22-31-08
Idź tam koniecznie!!!
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 146 tel. (0-42) 30-15-50, 30-15-45, OPOLE, ul.
Krakowska 37, tel. (0-77) 54-65-48, POZNAŃ, ul. Grochowska 35 tel.
(0-61) 67-32-80 do 83, SZCZECIN, pl. Rodła 8, tel. (0-91) 595-770 do
73, WARSZAWA, ul. Srebrna 16; tel. (0-2) 620-47-95, WROCŁAW, ul.
Powstańców Śl. 5; tel. (0-71) 60-55-78.

**Czy wiesz,
że...**

Produkcja za granicą

Niemieckie firmy samochodowe produkują ponad 90 modeli aut w 39 państwach na pięciu kontynentach. Poza granicami Niemiec montuje się 2,2 mln samochodów, czyli co trzecie auto z napisem „made in Germany” nie zostało wyprodukowane w Niemczech. Podstawową przyczyną ucieczki z produkcją do innych państw są wysokie koszty niemieckiej siły roboczej.

Volkswagen będzie zwalniał?

Na łamach tygodnika *Der Spiegel*, Peter Hartz, odpowiedzialny za sprawy personalne członek zarządu koncernu Volkswagena, nie wykluczył konieczności zwolnienia do końca 1998 r. 30 tys. pracowników. Koncern szuka możliwości zmniejszenia zatrudnienia. W ciągu dwóch najbliższych lat zamierza wysłać na wcześniejsze emerytury ponad 6 tys. pracowników.

Popyt na ropę naftową

Wzrasta światowe zapotrzebowanie na ropę naftową. W lipcu jej podaż na światowych giełdach wyniosła prawie 70 mln baryłek, czyli ok. milion baryłek więcej, niż w czerwcu i maju. Wzrost podaży wynika głównie ze zwiększonego wydobycia w państwach nie należących do OPEC. Kraje OPEC nie przekraczają wyznaczonego limitu wydobycia - 24,5 mln baryłek. Międzynarodowi eksperci szacują, że popyt na ropę wynosi obecnie ponad 69 baryłek, czyli o ponad milion więcej, niż w roku ubiegłym. W przyszłym roku popyt zwiększy się do ponad 71 baryłek.

FIAT IVECO
Alfa Romeo
LANCIA
HURTOWNIA - SKLEP
REALIZUJEMY KAŻDE ZAMÓWIENIE!
MEDSPORT-AUTO S.C.
ul. Robotnicza 9, tel. 23-50-90.

43. Rajd Wisły

Ostatnia odsłona

I tak oto zakończył się sezon rajdowy w Polsce. Ostatnim jego akordem był rozegrany tydzień temu 43. Rajd Wisły (7 el. RSMP). Na podsumowanie całych rozgrywek przyjdzie czas za tydzień, dlatego dzisiaj ograniczamy się do kilku słów na temat kończącej rajdowe zmagania imprezy.

60 aut na liście startowej, to w przypadku Wisły dane obejmujące także załogi zagraniczne, które pojawiły się w Polsce z okazji zaliczenia naszego rajdu do grupy eliminacji Euro Rallye-Trophee. Bez nich frekwencja byłaby znacznie skromniejsza (48 załóg), chociaż i tak okazałaby się z wszystkich rozegranych do tej pory eliminacji. Tradycyjnie już zagraniczni goście nie odegrali w zawodach znaczących ról, bądź to z racji przynależności do tzw. „drugiego garnituru”, bądź z racji pecha, jaki dosięgnął niektórych, jeszcze przed rozpoczęciem zmagania (w Nissanie Sunny GTI gr. A belgijskiego zawodnika Bernarda Dejmiara w czasie przedstartowych jazd awarii uległo sprzęgło). Szkoda, bowiem pojazd Belga należał do szczególnie ciekawych, a sam kierowca to podobno lider Formuły 2 w mistrzostwach swojego kraju. Tak czy inaczej zagraniczna koalicja prowadzona została do roli tła dla poczynań rodzimych asów kierownicy, przy czym absolutnie nie można z tej, bądź co bądź, korzystnej dla polskich kierowców konfrontacji wyciągać daleko idących wniosków.

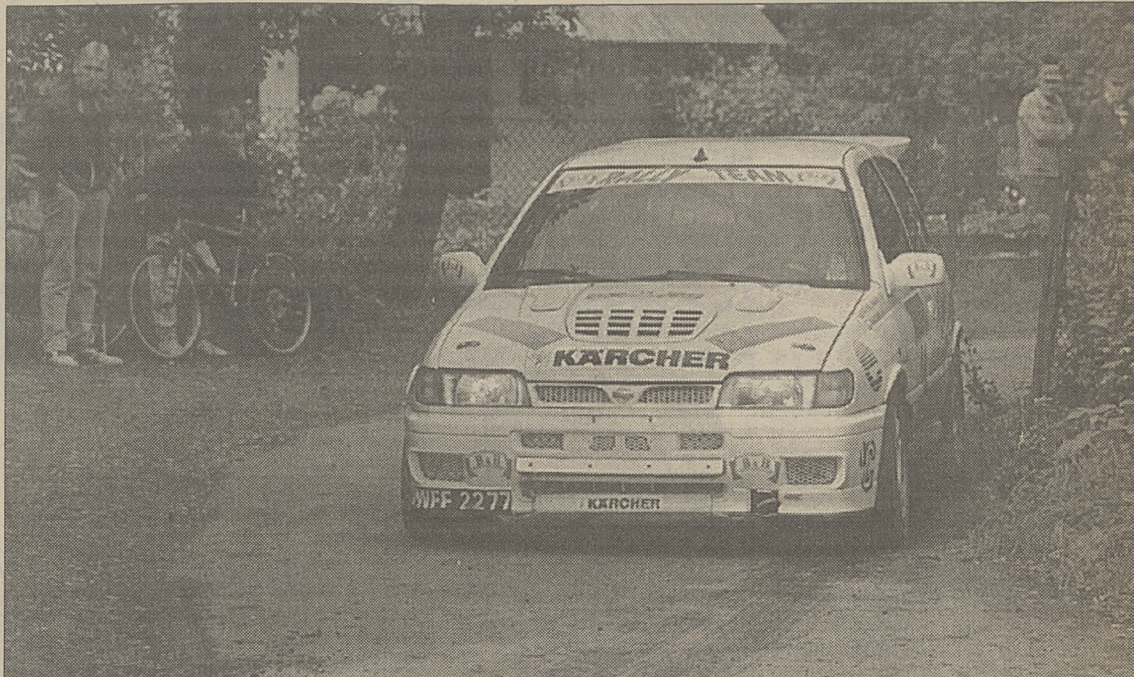
Wieńcząca rajdowe zmagania impreza potwierdziła modną ostatnimi czasy w Polsce tendencję wypożyczania sprzętu przygotowywanego przez zachodnie garaże. Podrażniona (po niefortunnym rozstrzygnięciu się z Hołowczycem) ambicja kierownictwa Toyota Motor Poland spowodowała, że na starcie Rajdu Wisły stanęła wypożyczona z Toyota Team Europe celika 4WD turbo

(podobno po samym Kankkunen), za sterami której usiedli Robert Gryczyński i Tomasz Ryborz. Taki sam manewr, tyle że z oplem kadettem gr. A przeznaczonym dla Janusza Kuliga wykonała Rafineria z Trzebini, zaś superprofesjonalny ford escort cosworth (ten sam, na którym do niedawna startował Pa-

Trasa tegorocznej edycji rajdu, zgodnie z wcześniejszymi przewidywaniami, okazała się niezwykle trudna. Duża liczba odcinków specjalnych, nienajlepsza miejscami nawierzchnia tychże, układ topograficzny utrudniający przemierzanie się i pracę ekip serwisowych, to jedno, niezastosowanie się zaś do

cieki wodne zalewające w wielu miejscach górskie drogi).

Organizacyjnemu Rajd Wisły uważa należy za udany, chociaż pomysł przeprowadzenia badania technicznego w szczerym polu, pod wątpliwą osłoną brezentowego namiotu nie był fortunny, a z całą pewnością nie przystawał do rangi, jaką nadano

Na trasie Rajdu Wisły krakowianie Bartłomiej Baniowski i Tomasz Czopik

Fot. Filip Boratyn

weł Przybylski) trafił do rąk niejakiego Adama Magaczewskiego. Wspomniany trend, to zjawisko ze wszechmiar godne naśladowstwa pod warunkiem wszak, że „topowo” przygotowany sprzęt znajdzie godnego swojej klasy adresata i że o tym, kto zasiądzie za sterami naprawdę szybkiego samochodu, decydować będzie talent, nie zaś grubość portfela.

zaleceń FIA nakazujących powtarzalność trasy w co najmniej 80 proc., to drugie. Na domiar złego rzecz całą skomplikowała aura. Ciągłe opady deszczu doprowadziły do tego, że w miejscach cięć i na poboczach powstała śliska, zdradziecka, błotnista maź, po zetknięciu z którą trudno było przewidzieć reakcję rozpędzonego samochodu (podobnie nieobliczalne skutki niosły ze sobą

imprezie. Wiślańska eliminacja była dla niektórych kierowców ostatnią w karierze (definitywnie rozstaje się ze sportem Romuald Chałas) dla innych zaś (oprócz walczącego jeszcze w ME Hołowczycza) ostatnią w sezonie. Teraz polski sport rajdowy udaje się na zimową drzemkę (czy nie za wcześnie?). Aż do lutego przyszłego roku.

MACIEJ HOŁUJ

Formuła 1

Coulthard – trzeci Szkot

Dwudziestoczteroletni David Coulthard, zwycięzca niedzielnego GP Portugalii, jest trzecim w historii tych wyścigów Szkotem, który stoi u progu wielkiej kariery, być może ukoronowanej w przyszłości tytułem mistrza świata. Jego dwaj poprzednicy weszli już do grona najlepszych kierowców wyścigowych wszechczasów: Jim Clark był mistrzem świata w latach 1963 i 1965, a Jackie Stewart triumfował w 1969, 1971 i 1973 r.

Zwycięstwo Coultharda – efekt bezbłędnej jazdy i mądrej taktyki – było tym bardziej zasłużone, że w swoim pierwszym pełnym sezonie F1 młody Szkot już dwukrotnie stracił, zdawałoby się, pewną pierwszą pozycję w wyniku defektów samochodu.

Toczący się za plecami Coultharda „tradycyjny” pojedynek pomiędzy Schumacherem a Hillem zakończył się kolejnym sukcesem Niemca, który jeszcze raz wybrał lepszy wariant taktyczny: trzy zmiany opon na wolnym, krętym i niszczącym ogumienie torze w Estoril okazały się skuteczniejsze niż oszczędność czasu wynikająca z tylko dwóch postojów w boksach. Energiczny atak Schumachera na najciaśniejszym wirażu nie doprowadził tym razem do zderzenia – zmagający się z coraz gorszą przyczepnością zużytych opon Hill, na którym dodatkowo ciążyła zawieszona kara za incydent w Monza, ustąpił miejsca. W ten sposób przewaga Schumachera

zwiększyła się do 17 pkt. i już chyba tylko pech może mu odebrać drugi mistrzowski tytuł, jako że do końca

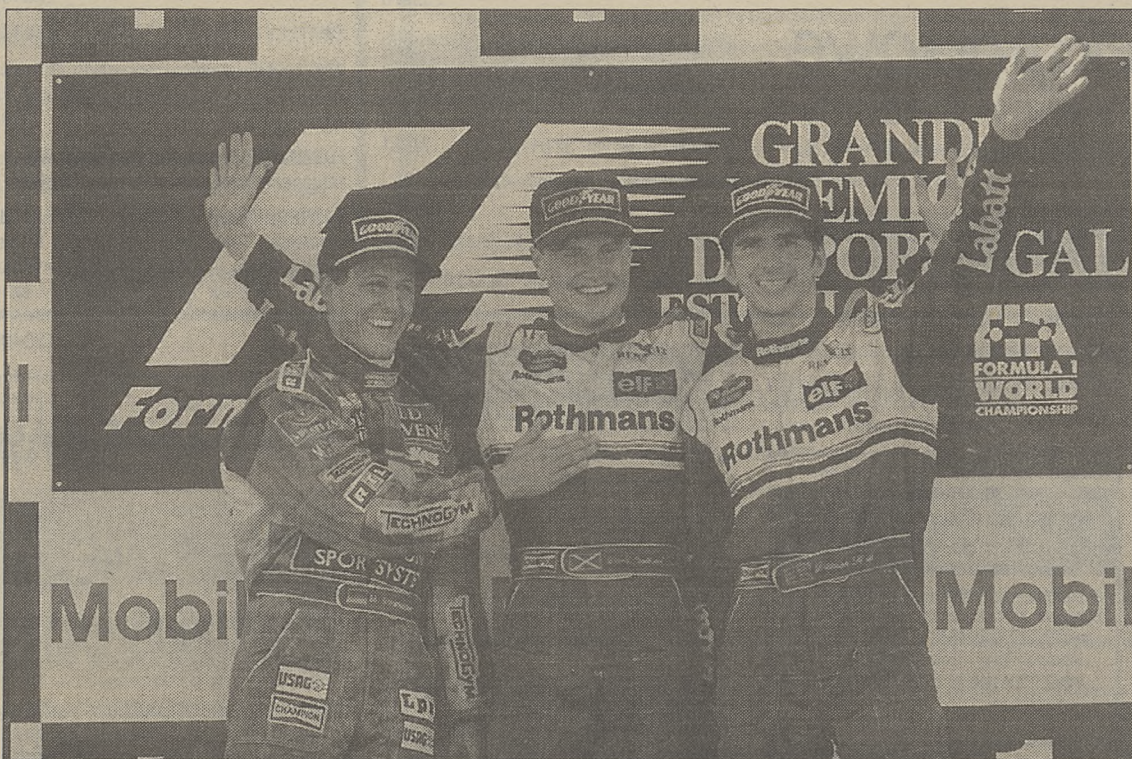
trzymałości współczesnych samochodów F1 – według pierwszych doniesień poza urazami rąk Japończyk

ski chirurg Sid Watkins jechał w jednym z samochodów podążających na pierwszym okrążeniu za ostatni-

transferów. Niewątpliwie największą sensacją jest podpisanie przez Schumachera kontraktu z legendarną ekipą Ferrari. Pozostaje wielką niewiadomą, czy talent Niemca pozwoli mu na odnoszenie sukcesów za kierownicą samochodu, który przynajmniej w tym sezonie nie dorównywał najlepszym – Williamsom i Benettonom. Jego partnerem we włoskim zespole może być bohater ostatniego wyścigu Coulthard, jednak dalsze losy Szkota wydają się zależeć od prawdziwości najbardziej fascynującej plotki krążącej od pewnego czasu w środowisku F1: czy Alain Prost rzeczywiście powróci na tor? Czterokrotny mistrz świata pracowicie testuje McLarena i z równą pilnością dementuje takie przypuszczenia. Póki co, Coulthard ma być w przyszłym roku partnerem Hakkinena, gdyby jednak plotka okazała się w końcu prawdą, w ekipie McLarena zabrakłoby miejsca dla Szkota, który skorzystałby zapewne z oferty Ferrari.

Wszystkich tych pół- i nieoficjalnych informacji nie należy jednak traktować zbyt poważnie. W corocznej transferowej karuzeli w grę wchodzi gigantyczne pieniądze i jak w takich sprawach bywa, informacja jest nierazko dezinformacją. Trzeba poczekać do końca sezonu, kiedy zespoły podadzą już oficjalnie swoje przyszłoroczne składy.

(J.A.L.)

Schumacher, Coulthard i Hill na podium Grand Prix Portugalii

sezonu pozostały zaledwie cztery eliminacje.

Groźny wypadek Katayamy tuż po starcie, jeszcze raz dowiódł wy-

nie doznał poważniejszych obrażeń. Przy okazji można było zobaczyć sprawność działania służb medycznych: główny lekarz F1, amerykań-

mi zawodnikami i był na miejscu wypadku po kilku sekundach.

Końcówkę sezonu zawsze dominują informacje i plotki dotyczące

Małopolska

Bandyci zabrali 70 zł

Napad na plebanię

(INF.WŁ.) Dwóch zamaskowanych bandytów dokonało w czwartek, późnym wieczorem napadu na plebanię w miejscowości Sobótka koło Ożarowa (woj. tarnobrzskie).

W chwili napadu na plebanię nie było księdza. W środku przebywała jedynie 38-letnia gospodyni. Przestępcy przerwali najpierw linię telefoniczną, a następnie wylamali drzwi na plebanię.

Po dostaniu się do środka, obojętnie kobietę, związali i zamknęli w łazience, po czym przystąpili do penetrowania mieszkania.

Łup jakim zadowolili się bandyci był niewielki – zaledwie 70 złotych.

Po zabraniu pieniędzy uciekli z plebani. Kobieta zdołała się samodzielnie oswobodzić z więzów i powiadomić sąsiadów, którzy natychmiast zaalarmowali policję. Mimo poszukiwań, przestępców nie udało się na razie schwycić.

(S.J.)

Krakowska radionowela

Kariery i skandale... bariery i możliwości... portrety przodków i „mówiące pomniki”...

gorące sesje i koncesje... w wielkim serialu Radia Kraków DZIEŃ JAK CO DZIEŃ piszą: znani krakowscy dziennikarze grają aktorzy scen krakowskich reż. Wojciecha Markiewicza odc. 1 – Niedziela 1 X godz. 13.05 powt. – poniedziałek 2 X godz. 9.30

Jak Cię widzą – tak Cię słyszą

Remont przebiega szybciej niż planowano

Balice jeszcze przed zimą

(INF.WŁ.) 1 grudnia w Krakowie ponownie pojawiają się samoloty pasażerskie. Jeszcze kilka miesięcy temu otwarcie lotniska w Balicach w tym terminie stało pod dużym znakiem zapytania. Obecnie harmonogram remontu realizowany jest z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

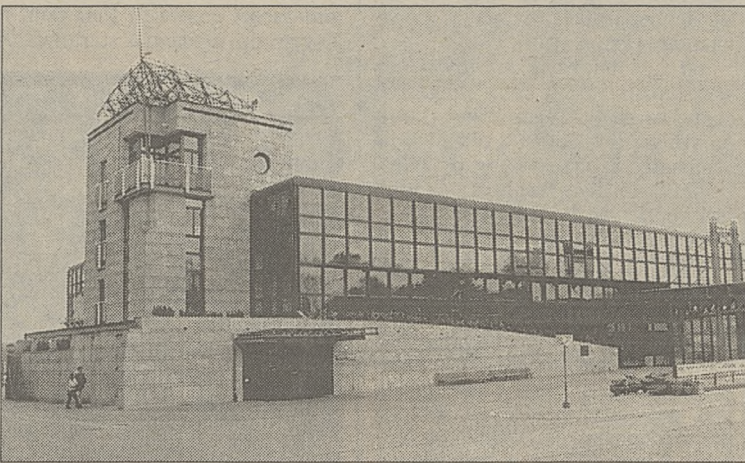
Największym problemem był brak środków finansowych (ok. 100 mld starych zł) umożliwiających wykonanie wszystkich prac, przy prowadzeniu których ruch samolotów jest wykluczony. Obecnie harmonogram remontu realizowany jest z dwutygodniowym wyprzedzeniem. Równocześnie z oddaniem wyremontowanego pasa startowego nastąpi otwarcie terminalu – budynku do obsługi pasażerów. Przewidziana jest uroczysta inauguracja lotów połączona z poświęceniem nowych obiektów.

W budżecie państwa na modernizację drogi startowej lotniska zarezerwowano w tym roku 100 mld zł. Od samego początku wojewoda krakowski apelował o zwiększenie środków na ten cel. Podstawowym argumentem było to, że w przypadku wykonania prac tylko za przyznaną kwotę, w przyszłym roku lotnisko ponownie trzeba będzie zamknąć na czas dalszej modernizacji. Prośby o dodatkowe pieniądze w tym roku długo pozostawały bez odpowiedzi, ale remont prowadzono według harmonogramu, który przewidywał cały zakres modernizacji. Przełom nastąpił, gdy zaproponowano zaciągnięcie kredytu, którego spłatę zagwarantuje przyszło-

roczny budżet państwa. Według Wydziału Rozwoju Gospodarczego i Komunikacji Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie obecnie nie ma żadnych kłopotów z finansowaniem prac remontowych.

W tym roku na pas startowy zostało wydane ok. 230 mld zł (ponad 100 mld z kredytu bankowego). Wyre-

prawi zamontowanie oświetlenia pasa, zarówno po jego bokach jak i w środku. Podniesieniu klasy lotniska ma służyć także zainstalowanie nowoczesnego radaru w Zabierzowie. Trwają prace nad budynkiem, w którym zmieszczą się urządzenia naprowadzające, a sam radar zostanie zamontowany za kilka miesięcy (na ra-

Fot. Anna Kaczmarz

montowany pas utworzą 4 warstwy położone na specjalnym podkładzie o grubości 45 cm. Pierwsze dwie (15 i 20 cm) zostaną wylane z betonu, trzecia (3 cm) z asfaltobetonu, a czwarta (21 cm) z betonu konstrukcyjnego. Tak skonstruowany pas będzie 2-krotnie mocniejszy od starego, co pozwoli na przyjmowanie przez lotnisko większych i cięższych samolotów. Bezpieczeństwo lądowania po-

zie radar wart 3,5 mln dolarów leży w magazynie).

Standard usług podwyższy zapewne terminal wyposażony w 2 tarasy widokowe, rękawy – zadaszone przejście do samolotu stojącego na płycie postojowej, sklepy, okienka bankowe, biura przewoźników, kaplicę, a wszystko to będzie dostępne także dla osób na wózkach inwalidzkich. By lotnisko było dostępne dla wszystkich

produkowanych na świecie samolotów pasażerskich należy wydłużyć drogę lądowania o 400 m i powiększyć płytę postojową, na której teraz mieszczą się tylko 3 samoloty (plany przewidują te inwestycje).

Do chwili zamknięcia lotniska w kwietniu tego roku, Balice miały korzystne wyniki finansowe swojej działalności. W 1994 r. nastąpił 29-procentowy wzrost przewozów pasażerskich (w przewozach międzynarodowych aż o 78 proc.). Wysoka dynamika rozwoju cechuje także usługi cargo – 1425 t przewiezionych towarów w roku 1994, to najwyższy wynik spośród wszystkich regionalnych portów lotniczych w Polsce. Prognozy dla Balic są jeszcze bardziej obiecujące – ruch pasażerski i towarowy w ciągu najbliższych 10 lat wzrośnie ponad 3-krotnie.

Trudno się więc dziwić, że po raz kolejny wraca pomysł utworzenia spółki „Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice”, do której miałyby wejść Przedsiębiorstwo Polskie Porty Lotnicze, wojewoda krakowski oraz gminy Kraków i Zabierzów. Spółka zajęłaby się nie tylko prowadzeniem samego lotniska, ale także zagospodarowaniem terenu wokół niego. O atrakcji tego obszaru świadczy jego położenie blisko Krakowa, łatwa dostępność zarówno z Krakowa (poprawi ją jeszcze połączenie kolejowe z dworcem PKP) jak i Katowic. W najbliższym czasie o przystąpieniu do spółki mają zdecydować radni miasta Krakowa.

GRZEGORZ SKOWRON

Decyzja nieprawomocna

Azoty bez oczyszczalni?

(INF.WŁ.) Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Tarnowie zdecydował, iż nie udzieli pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni Zakładów Azotowych w Tarnowie do rzeki Białej. Przedstawiciele ZA twierdzą, iż po zamknięciu oczyszczalni należałoby zamknąć zakład, co jest niemożliwe. Decyzja jest jednak na razie nieprawomocna i jak twierdzi zastępca dyrektora wydziału, Agnieszka Jeleń, może ulec zmianie.

Zgodnie z decyzją WOŚ odmowa wydania pozwolenia spowodowana

została tym, iż oczyszczalnia działa nieskutecznie i do rzeki dostają się związki azotu, co powoduje jej degradację biologiczną.

– Nie robiłabym z tego wielkiej sensacji. Oczyszczalnia, która nie uzyskała pozwolenia na odprowadzanie ścieków do rzeki nie jest jedyną oczyszczalnią ZA. Zakłady Azotowe mają jeszcze inne oczyszczalnie, z których mogą korzystać – twierdzi zastępca dyrektora WOŚ, Agnieszka Jeleń.

Przedstawiciele Zakładów Azotowych zapowiedzieli, iż złożą odwołanie od decyzji wydziału.

(K.F.)

Do ojczyzny z Kazachstanu

Do Rzeszowa przyjechały wczoraj na stałe dwie polskie rodziny z Kazachstanu. Państwo Jakuszczyk i Karewiczowie z dziećmi już zamieszkali w przydzielonych im przez władze miasta mieszkaniach – poinformował Stanisław Szczepański, rzecznik prasowy prezydenta miasta Rzeszowa.

Decyzję o przyjeździe dwóch polskich rodzin z Kazachstanu do Rzeszowa na stałe podjęli rzeszowscy radni pół roku temu.

W ślad za uchwałą Rady Miasta zorganizowano praktyczną pomoc, łącznie z przyznaniem powracającym nowych mieszkań. W ich umeblovaniu pomogły firmy i społeczeństwo Rzeszowa. Władze miasta zorganizowały także miejsce pracy dla Polaków z Kazachstanu, a dzieciom zapewniły naukę w szkołach.

Polskie rodziny przywiozła samochodem z Kijowa specjalnie wysłana delegacja Rady Miasta Rzeszowa.

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

NIEMIECKA Firma Brokarska poszukuje pracowników. 11-27-88. 239210

PANIĄ (najchętniej po szkole pielęgniarzkiej) do opieki do 21-miesięcznej dziewczynki, przyjmę. 6 godzin dziennie. 67-24-74. 78336

POSZUKUJĘ opiekunki do dziecka. Olsza tel. 12-18-84. 78267

PRZYJMĘ barmana(kę) 23-56-39 po 14.00. 239426

PRZYJMĘ krojczych do skóry. 67-19-59. 239486

SZUKAM opiekunki do dziecka. Tel. 37-93-03. 78351

UCZCIWA praca dla kobiet w Hiszpanii. 67-53-95. 78323

ZATRUDNIĘ sprzedawczynię do 35 lat (aktualna książeczka) 55-71-58 po 14.00. 239214

ZATRUDNIĘ monterów oraz szpachlarzy suchych tynków. 11-69-83 wewn.319. 239503

ZAKŁAD przyjmie szwaczki do szycia tapicerki skórzanej oraz pomocników /renta III gr/. 56-51-99, 56-57-32. 239598

ZATRUDNIĘ montażyistów boazerii i szaf. 49-52-70. 239604

ZATRUDNIĘ pomoc domową. 57-76-19. 239630

Nauka

FORTEPIAN korepetycje tel. 37-52-13 wieczorem. 78328

HISTORIA - absolwentka UJ, tel. (018) 43-60-66. 239254

Manager Zespół Ekspertów zaprasza na kurs dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek z udziałem skarbu państwa. Kurs kończy się egzaminem państwowym. Szczegółowe informacje można uzyskać telefonicznie nr 23-23-45; 23-23-48; 23-23-54 lub osobiście w siedzibie firmy - Kraków, Miodowa 41, I p. **POCZĄTEK JUŻ W PAŹDZIERNIKU!!!** 206473

Kupno

KUPIĘ sejf wysokości około 1 m. 36-28-85. 239161

MAŁE mieszkanie kupię. 23-06-16 po 18.00. 239278

Sprzedaz

JAMNIKI, foksteriery. 37-81-41. 77851

PILNIE sprzedam mieszkanie. 47-36-84. 239548

SETER angielski, szczeniaki. 21-25-48. 78358

SPRZEDAM stoły bilardowe. Tel. 23-00-72 po 20.00. 239417

Motoryzacyjne

DODGE Neon, 1995r, 600 km przeb, klimatyzacja 2 - air bag, sprzedam. 13-18-50. 239462

KUPIĘ malucha. 15-23-54. 239018

OPEL Astra 1,6, 1993, stan idealny sprzedam. 67-38-23. 78160

PEUGEOT 605 12.1990 sprzedam. 21-73-07. 239163

Lokale

DO wynajęcia 30 m² okolice Dworca Głównego. Informacja: Sklep spożywczy, ul. Kurniki 6, (15.00-20.00) 239222

GARSONIERA Nowa Huta, Praska 35 m, sprzedamy. 21-98-18. 239287

KUPIĘ garsonierę do 280 mln. 58-22-54. 239183

KWATERY studenckie. 13-74-04. 239380

POSZUKUJĘ lokalu handlowego do 10 m² lub kiosku, koniecznie na Koźłóku. (035)12-15-25 wew.393. 78198

POSZUKUJĘ 1-, 2-pokojowego mieszkania z telefonem. 33-85-88. 239073

POŚREDNICTWO „Stanley” oferuje: do wynajęcia, 3-pokojowe Kurdwanów, lokale: Smolki, Blich, (usługi, rzemiosło) sprzedaż: całoroczny kiosk handlowo-gastronomiczny. 21-38-41. 239409

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią, komfort, niekonieczny. 32-33-22. 239560

SPRZEDAM M2 z telefonem, Śródmieście. 47-84-22. 239557

Mieszkanie dla studenta

MŁODE studenckie bezdzietne małżeństwo wynajmie mieszkanie w okolicach Krakowa. 33-87-89. 239509

POKÓJ studentce wynajmę 67-41-62. 78365

STUDENTCE wynajmę. 67-47-66. 78220

SZUKAM współlokatorki (studentki) do wspólnego mieszkania. Oferty 78321 Kraków, Wiślna 2.

Nieruchomości

PRZEGORZAŁY: działkę budowlaną sprzedam. Kontakt: Kraków ul. Nietoperzy 5, w sobotę. 239528

Usługi

FLIZOWANIE vat 55-45-24. 78363

FLIZOWANIE. 86-15-26. 239558

POTRZEBUJESZ fachowego doradztwa ubezpieczeniowego? Przyjdź do nas: Wielopole 1 p. 102, I p, tel. 11-27-88. 239213

REMONTY, tynki, wylewki. 12-38-83. 239488

WYKONANIE tynków, remonty, flizy, odnowa elewacji. 47-74-28. 239606

ZAKŁAD hydrauliczny. 21-48-42. 78283

Biznes

ODSTĄPIĘ Drink Bar, prosperujący. 49-19-25 po 19. 239040

Towarzyskie

DYSKRETNE dziewczyny. (012) 43-68-40. 239642

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 27 września 1995 r. zmarła nagle, w wieku 73 lat
nasza Najukochańsza Mamusia i Babcia

ś + p

KRYSTYNA DYDO z d. KADULA

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek,
dnia 2 października o godz. 11 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.
Pogrzeźni w smutku

Synowie, Synowe i Wnuczki

Prosimy o nieskładanie kondolencji

Pełni głębokiej wdzięczności dla wszystkich,
którzy okazali nam współczucie, serce i przyszli
z pomocą po stracie jedyne Syna

ś + p

WIKTORA DRZYMAŁY

oraz tak licznie uczestniczyli w Jego ostatniej drodze
składamy serdeczne podziękowania.

Szczególnie dziękujemy pracownikom AGH, Pocztowi Sztandarowemu,
Nauczycielom i Młodzieży V LO im. A. Witkowskiego i innych szkół
krakowskich, zawodnikom i przyjaciołom z Sekcji Wspinaczki Sportowej
KS „Korona” oraz społeczeństwu Witkowic.

Odrębne podziękowanie składamy ks. dr. Andrzejowi Szczotce
i ks. Józefowi Stopce za posługę duszpasterską

Rodzice

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 26 września 1995 r.
zmarł w wieku 93 lat nasz najukochańszy Tatuś, Dziadek i Pradziadek

ś + p

mgr inż. JAN SOBOL

Uczestnik Wojny Bolszewickiej 1920 r., Żołnierz AK, zasłużony geodeta.

Pogrzeb odbył się w piątek,

29 września o godz. 9.40 na cmentarzu Rakowickim.

Pograżona w żałobie

Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dn. 25 września 1995 r. zmarł w Chicago

ś + p

mgr inż. arch. MIECZYSLAW KUŹNAR

żołnierz AK, wieloletni projektant Miastoprojektu
i Inwestprojektu w Krakowie.

Odnaczony Krzyżem Kawalerskim i Złotą Odznaką
za prace społeczne dla miasta Krakowa oraz wieloma innymi nagrodami.
Pogrzeb odbędzie się w Chicago.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w sobotę, 30 września 1995 r.
o godz. 9 w kościele N.M.P. z Lourdes ul. Misjonarska 37 (boczna J. Lea).

Pograżeni w smutku

Żona, Syn, Ina, Marzena, Lonek

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 27 września 1995 r.,
przeżywszy lat 73, zasnęła w Panu

ś + p

ANNA DĄBROWSKA mgr inż. architekt

Nasza Najdroższa Żona, Matka i Babcia.

Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione w dniu 3 października o godz.
9.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie
Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżeni w głębokim bólu i żałobie

Mąż, Synowe, Synowie i Wnuki z Rodziną

Uniwersytet Jagielloński z głębokim żalem zawiadamia,
że w dniu 26 września 1995 r. zmarła

ś + p

mgr ANNA PYCOWA

Wielce zasłużony emerytowany starszy kustosz
dyplomowany Biblioteki Jagiellońskiej.

Z naszą instytucją związana była 35 lat, a w trakcie ostatnich 20 lat pełniła
funkcję kierownika Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów.

Odnaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi
i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 2 października 1995 roku o godzinie
12.20 na cmentarzu Rakowickim.

Rektor i Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego
Dyrekcja i pracownicy Biblioteki Jagiellońskiej

ś + p

mgr KAZIMIERZ ZGLINICKI

Prof. Muzykolog, Dyrygent i Członek Chóru Filharmonii Krakowskiej.
Wieloletni Prezes Związku Chórów i Orkiestr, Wychowawca wielu pokoleń.
Najukochańszy Mąż, Ojciec, Dziadek i Wujek, przeżywszy lat 83,
opatrzoney św. Sakramentami zmarł nagle dnia 27 września 1995 r.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie we wtorek, dnia 3 października
1995 r. o godz. 11.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi
odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku,
o czym zawiadamia
pograżona w głębokim smutku

Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji

ś + p

LITOSŁAWA MROŻEK

Najukochańsza Siostra i Bratanica
przeżywszy lat 60, po długiej i ciężkiej chorobie,
opatrzoney św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 26 września 1995 r.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie
w poniedziałek dnia 2 października br. o godz. 13.40 w kaplicy
na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku,
o czym powiadamiają pograżeni w głębokim smutku i żalu

Brat i Rodzina

Panu Profesorowi ANDRZEJOWI BOROWSKIEMU
wyrazy współczucia z powodu śmierci **OJCA**
składają

Pracownicy Zakładu Bibliografii Polskiej
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Przyjaciołom, Koleżankom, Kolegom, Rodzinie oraz wszystkim, którzy wzięli
udział, żegnając na cmentarzu Rakowickim
naszą Drogą **Matkę ANNE BOMBA**
składamy serdeczne podziękowanie

Córka i Syn

Co?
Gdzie? Kiedy?
Bielskie

Teatry

Sobota

BIELSKO-BIAŁA - Teatr Polski:
„Poskromienie złoŹnicy”.

Niedziela

BIELSKO-BIAŁA - Teatr Polski:
„Poskromienie złoŹnicy”, Banialuka:
„Takie coś”.

Kina

Sobota-Niedziela

BIELSKO-BIAŁA - Apollo: „Casper”
(USA), „Francuski pocałunek” (USA),
„Waleczne serce” (USA), **Złote Łany:**
„Batman Forever” (USA), **Rialto:** „W kręgu przyjaciół” (USA/Irl.), **OŚWIECIM** -
Luna: „Szkłana pułapka 3” (USA), „Karmazynowy przypływ” (USA), „Richie milioner” (USA), **Graffiti 95:** „Przed wschodem słońca” (USA), **SUCHA BESKIDZKA** - Smrek: „Królowa pustyni” (USA), „Dzikie noce” (USA), **WADOWICE** - Szarotka: „Wesele Muriel” (austral.), **ŻYWIEC** - Janosik: „W paszczy szaleństwa”, „Inteligent w armii” (USA), **CIESZYN** - Piast: „Casper” (USA), „Szybcy i martwi” (USA).

Szpitala

BIELSKO-BIAŁA, Wyzwolenia 18,
tel. 400-61, Wyspiańskiego 21, tel.
320-15, Sobieskiego 83, tel. 359-04, E.
Plater 17, tel. 270-11 **CIESZYN**, Armii
Ludowej tel. 205-49, Bielska 4, tel.
206-11 **SUCHA BESKIDZKA**, Szpital-
na 6, tel. 438-55, **ŻYWIEC**, Sienkiewi-
cza 30, tel. 40-51.

Pogotowia

BIELSKO-BIAŁA, Emilii Plater 14,
tel. 999, 234-12, Piastowska 3, tel.
236-11, **ANDRYCHÓW**, 27 Stycznia 9,
tel. 999, 626-23, **OŚWIECIM**, Wysokie
Brzegi, tel. 999, 12-22-72, **CIESZYN**,
Bielska 1, tel. 999, 211-24, **SUCHA BE-**
SKIDZKA, Szpitalna, tel. 999, 422-03,
WADOWICE, Wojska Polskiego, tel. 999,
336-65, **ŻYWIEC**, Handlowe 3, tel. 999.

POGOTOWIE ENERGETYCZNE

BIELSKO-BIAŁA - tel. 991,
OŚWIECIM - tel. 42-35-35.

POGOTOWIE GAZOWE

BIELSKO-BIAŁA - tel. 992,
OŚWIECIM - tel. 42-36-63.

POGOTOWIE OPIEKUŃCZE

BIELSKO-BIAŁA - tel. 14-33-82.

Informacja

INFORMACJA PKP

BIELSKO-BIAŁA - tel. 933,
OŚWIECIM - tel. 43-22-11.

INFORMACJA PKS

BIELSKO-BIAŁA - tel. 228-25,
OŚWIECIM - tel. 42-25-61.

INFORMACJA TURYSTYCZNA

BIELSKO-BIAŁA - tel. 224-06 (od
pn. do pt. 8-18).

Muzea

BIELSKO-BIAŁA - **Okręgowe**
czynne 10-15, Dom Tkacza czynne
9-14, **CIESZYN** czynne 10-15,
OŚWIECIM-BRZESZKA czynne
8-16, **WADOWICE** - Dom rodzinny
Jana Pawła II czynne 9-12 i 14-18.

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

2 pracowników do sklepu elektrycznego natych-
miast przyjmę. Tel. 23-16-84. 78250

AGENCJA Salon Masażu zatrudni panie. Tel. 22-65-
62. Zakwaterowanie, wysokie zarobki. 78234

APTEKA zatrudni magistra farmacji. 14-21-85. 78066

BUFETOWĄ zatrudnię. 66-59-35. 239505

DO układania wykładzin, montażu paneli. 56-05-
94 / 10-18/. 239234

DUŻA Firma Handlowa zatrudni magazyniera z
prawem jazdy kat.C. Zgłoszenia telefoniczne:
pon.-wtorek /9.00-17.00/. 24-23-21. 239491

FIRMA "Pażur" zatrudni sympatyczną, młodą
osobę do obsługi komputera. 56-23-68. 239536

FIRMA Handlowa zatrudni sprzedawców:
mężczyzn. Mile widziana znajomość obsługi
komputera. Praca w Skawinie. Zgłoszenia tel:
76-32-88. 239565

FIRMA Budowlana zatrudni malarzy. 11-61-47,
(8.00-9.00) 239572

MURARZY, tynkarzy, fliziarzy. 49-28-08. 23963

Reklamy ogłoszenia

Praca

A. A. Zostań gazetiarzem. Placimy najwięcej.
Tel. 22-30-33 w.409. 238479

A. A. Zatrudnię atrakcyjne panie. Fantazja 37-24-22. 234234

AGENCJA zatrudni panie i panów do towarzystwa. Wysokie zarobki, zakwaterowanie. 34-25-90. 77123

AGENT celny- kurs- Krakowska Szkoła Biznesu. 227-579. 235116

AGENCJA Venus zatrudni panie. Zapewnia mieszkanie. 56-02-09. 236101

SCANDINAVIAN CENTER – POLMASTER,
lider w dziedzinie wyposażania biur, banków, hoteli

zatrudni w Oddziale w Krakowie ASYSTENTA d/s HANDLOWYCH.

Wskazana znajomość jęz. angielskiego, umiejętność obsługi komputera i prawo jazdy.

Podania wraz z c.v. prosimy kierowa pod adres:
POLMASTER, ul. Szymczaka 5, 01-227 WARSZAWA

K-2600

AGENCJA salon masażu zatrudni panie zapewniając wysokie wynagrodzenie i pełną dyskrecję. 36-89-05. 237028

AGENCJA towarzyska zatrudni panie. /014/26-18-86. 237436

AGENT celny, szuka pracy. 86-94-41. 238609

APTEKA zatrudni magistra lub technika farmacji tel. 37-04-40. 76834

APTEKA zatrudni kierownika. Tel. 66-30-02. 238839

FIRMA zatrudni murarzy, tynkarzy. Wysokie wynagrodzenie; tel. 34-14-44 wew. 212 lub osobiście w godz. 8.00- 10.00. Kraków, Al. Stowackiego 39. 74742

FIRMA handlowa zatrudni osobę ze średnim wykształceniem do samodzielnej pracy w biurze hurtowni. Pożądana znajomość w podstawowym zakresie j.angielskiego oraz obsługi komputera. Ravel, Kraków, Wąska 1 (14.00-16.00). 78056

FIRMA zatrudni ambitnego, młodego mężczyznę, absolwenta. Wymagania: prawo jazdy, uregulowany stosunek do służby wojskowej, zdolności techniczno-mechaniczne. Wynagrodzenie miesięczne 400 zł netto. Tel. /012/36-95-98 /9.00-15.00/. 238743

FIRMA poszukuje ambitnej młodej pani /absolwentki/ do pracy w biurze. Wymagana znajomość jęz. angielskiego lub włoskiego. Tel. /012/36-95-98 /9.00- 15.00/. 238746

FREZERÓW i tokarzy doświadczonych, na korzystnych warunkach zatrudnimy. Zgłoszenia: Dekerta 5, godz. 15.00- 16.00. 239139

KASJER walutowy- kurs- Krakowska Szkoła Biznesu. 227-579. 235114

KREŚLARKA podejmie pracę od października tel. 49-93-23. 76794

KSIEGOWY- kurs- Krakowska Szkoła Biznesu. 227-579. 235117

MAKLER papierów wartościowych- kurs- Krakowska Szkoła Biznesu. 227-579. 235113

MECHANIKÓW samochodowych z praktyką i ucznia zatrudnię. Osiedle Kliny ul. Zagaje 25a. 77571

OSOBĘ z praktyką do pracy w charakterze kierownika sklepu odzieżowego zatrudnimy. Ravel, Kraków, Wąska 1 (14.00-16.00). 78054

PRZEPISUJĘ teksty 37-04-09. 77949

PRYWATNA firma zatrudni: tynkarzy, murarzy, instalatorów wod.kan.gazowych, spawaczy gazowych. Tel: 43-64-01. 237585

SALON masażu zatrudni panie. Ul. Warszawska 14. Tel. 23-34-48. 76923

SZWALNIA przyjmie szycie spodni lub inne. /041/68-91-15 po 18.00. 239117

WEJDŹ do nowej sieci marketingowej. 47-53-70. 238171

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. 58-69-13. 77803

ZATRUDNIĘ filiarzy (rencistów). 66-81-89. 77983

ZATRUDNIĘ osoby z j.niemieckim do pracy biurowej i w terenie. Oferty 78040, Kraków, Wiślna 2. 78041

ZATRUDNIĘ blacharzy dekarzy; do ociepleń. 55-38-66 w.507 /17-20/ praca stała. 238150

ZAKŁAD zatrudni murarzy tynkarzy. Tel. 66-70-63. 238467

Nauka

AKADEMIA Wdzięku i Elegancji "ReclameX-entry. Miodowa 21. Tel. 21-95-34. 76399

AKADEMIA Filmowa, Mikołajska 2. 22-19-55, 22-08-14. 76687

AMERICAN English 23-80-98. 74939

ANGIELSKI The Stairway School! Tylko wykwalifikowani Anglicy. Tel. (0-12)22-18-36. 76977

Autoryzowane Centrum Szkoleniowe MICROSOFT: OFFICE, Windows, Word, Excel, Works Doctor Q
Kraków, Mogilska 43, tel. 130-132.

K-2233

ANGIELSKI 37-47-75. 77747

BEZSTRESOWE kursy księgowości komputerowej. 78-28-05. 234357

FRANCUSKI, lekcje, konwersacje. 66-72-87. 77855

GITARA lekcje. 36-72-65. 232906

GITARA. 12-71-55. 233697

KANADYJKA z francuskim, lektor, konwersacje, korepetycje. 22-67-48/12 238206

KURSY samochodowe kat. B, PZMot, Sobieskiego 7. 33-81-30. 78076

KURSY prawa jazdy- Halicka 9. 21-32-22 w. 16. 236683

KURSY przygotowawcze na medycynę. Prywatne Studium Medyczne, Kraków, Straszewskiego 25. /0-12/21-91-49. 237681

KURSY prawa jazdy "Szofer" Rynek Podgórski 3. 56-36-80 /10-16/. 238616

LEKCJE, konwersacja, j.niemiecki. 22-44-52 (8.00-11.00; 17.00-18.00). 78031

MATEMATYKA. 21-58-53. 75517

MATEMATYKA. 36-39-46. 77390

MATEMATYKA, fizyka, zakres dowolny 57-32-51. 77873

MATEMATYKA, fizyka, chemia. 44-26-54. 235163

MEDYCYNĄ, biologia, fizyka, chemia (012)37-93-17. 75970

NAUKA jazdy, Piotr Marzec. 23-84-72. 74124

NIEMIECKI dla dzieci. 33-10-61. 78072

KURSY KOMPUTEROWE
◆ KSIĘGOWOŚĆ
◆ KURS SEKRETAREK
Doctor Q Kraków,
Mogilska 43, tel. 130-132.

K-2419

NIEMIECKI. Tel. 22-77-47. 78232

NIEMIECKI 11-31-78. 238945

POLSKI, korepetycje. Tel. 12-96-30. 77345

PRIVATE English lessons from Canadian teacher - all levels welcome 20zł per hour. 21-05-85. 238500

WŁOSKI, lektor po studiach we Włoszech, niedrogo 48-36-52. 238528

Kupno

A. Skup, komis, RTV, 21-89-26. 233715

"ANTYK" - Smoleńsk 22, tel. 22-26-32, kupi obrazy, meble stylowe, srebra. Wycena, transport bezpłatnie. Pożyczki pod zastaw antyków. 75011

BRAMĘ garażową. 82-38-44. 77960

KUPIĘ drzewo twarde opałowe 50 m³. Tel. /0-90/36-10-45. 238626

NUMER telefonu na "6" kupię. Oferty 78037, Kraków, Wiślna 2. 78037

SALON Dziel Sztuki przyjmie dawne meble, malarstwo, instrumenty muzyczne, srebra, biżuterię. Wiślna 10, tel. 21-94-99. 77810

Sprzedaż

BERNEŃSKI pies pasterski, piękne szczenięta po medalistach. 67-60-17. 77691

BERNARDYNY szczenięta. 78-18-83. 238312

BOAZERIA. 82-38-44. 77959

DOGI rodowodowe. (012) 67-10-05. 77806

DWA okna dachowe drewniane 60x125 i papa. Tel. 58-69-85 wieczorem. 77972

FABRYCZNIE nowy Cinquecento 700, odbiór u dealera 22-02-71. 77914

FUTRA sztuczne producent. 0-12/67-61-89. 234200

GROBOWCE. 21-38-41. 237906

KOLDRY producent 0187/77-915. 193

KOCIĘTA perskie, egzotyczne. Tel. 36-30-54. 238816

MASZYNY dziewiarskie: nr 5 oraz automatyczną "Passat", szpularkę i włóczkę. Tel. 23-43-09. 77883

MEBLE stylowe, tel. /018/37-25-30. 238995

OVERLOCKI. 47-79-76. 234583

PARKIETY, mozaika, kleje, lakiery, parapety lastriko, marmurowe 21-89-68. 75457

SPRZEDAM kalendar trójwalcowy. Tel. 66-44-36. 78008

SPRZEDAM luksusowy dom drewniany, parcela 1100 m². Tel. /0-165/125-35. Zakopane. 236919

GAZOWE, SUPEROSZCZĘDNE, NIEZAWODNE
włoskie kotły dwufunkcyjne OCEAN
Światowa jakość i bezpieczeństwo.
Sieć serwisowa w całej Polsce.
Pytajcie o kotły OCEAN we wszystkich dobrych sklepach.

Sprzedaż m. innymi:

* **KRAKÓW** - Zakład Gazowniczy Gazowa 1, tel. 23-67-11

- **APIK** Dekerta 9, tel. 56-14-52 w. 108

* **BOCHNIA** - Hurt. Mat. Instalac. Solna Góra 26A, tel. 0197/255-52

* **DĘBICA** - PROMONT Tuwima 2, tel. 0146/50-28

* **KRYNICA** - BASTA Powroźnik 46, tel. 0187/116-79

* **NOWY SĄCZ** - BASTPOL Rynek 22, tel. 018/42-11-46

- **HEJAN** Zielna 49, tel. 018/43-84-24

- **HYDRAULIK** Romanowskiego 4, tel. 43-77-17

* **NOWY TARG** - EKOINSTAL Waksmundzka 78, tel. 0187/627-61

- **WODNE INSTAL.** Konfederacji Tatr. 37, tel. 664-22

* **TARNÓW** - TERMIX Waryńskiego 10, tel. 014/22-49-75

- **CONCORDIA** Lwowska 9, tel. 014/21-24-81

- **ENSTER-TERM** Przemysłowa 27, tel. 014/21-67-81 w. 13

Importer: APIK, ul. Dekerta 9, Kraków, tel. 012/56-14-52, fax 56-23-08 15035

SPRZEDAM słonecznik czarny. Tel. /018/41-35-47. 238080

TELEFON komórkowy, używany. 21-39-00. 73031

TELEWIZOR kolorowy "Philips" 21" tel. 34-38-21. 77907

Motoryzacyjne

A. A. Plandeki, pokrowce, Cieszyńska 12. 33-55-24. 236956

ALARMY, multiblokady, przystosowanie światła USA, niedziele też! Szlak 26. 233-433. 75897

AUTOSZYBY. 36-17-30, Zygmuntońska. 74080

AUTORYZOWANA autokonserwacja, blacharstwo. "Autoban", Prądnicka 36. 48-98-85. 235049

BLACHARKA używana, zachodnia. Zakopiańska 260, 090-33-20-60 78081

FIAT

OFERTA SPECJALNA
CINQUECENTO 700
za gotówkę i na raty:
także dla firm, spółek i zakładów itp.

BEZ ŻADNEJ WPŁATY I BEZ PORĘCZYTELI tzn.: odbiór samochodu natychmiast razem z **BEZPŁATNYM RADIOODTWARZACZEM, DYNAMIKAMI, ZNAKOWANIEM, UBEZPIECZENIEM OC i NW a także najtańszymi AC.**

BEZ WPŁATY NAWET SYMBOLICZNEJ ZŁOTÓWKI.

I RATA dopiero po 30 dniach w wysokości 509 zł. RÓWNIEM INNE DOGODNE SYSTEMY RATALNE TAKŻE DLA FIATA TIPO 1,4, TIPO 1,6 ie i TEMPRA SX combi.

ZAPRASZAMY

POLINAR

KRAKÓW - ul. Ofiar Dąbia 14, tel. (0-12) 11-30-09, 11-27-95
NOWY SĄCZ - ul. Tarnowska 34, tel. (0-18) 41-21-19 w. 32
LIMANOWA - ul. Piłsudskiego 20, tel. 37-17-48

ELCAR, alarmy Prestige, blokady, haki 36-19-80, 25-50-58. 76383

FSO 1,5ME, 1989r, kość słoniowa, 43 tys. km. Tel: 78-38-07. 238828

JELCZ skrzyniowy, 1981 sprzedam Bochnia. /0-197/258-91. 238216

KUPIĘ Wolgę z silnikiem Mercedesa 240D. Tel. 57-41-08. 238067

KUPIĘ Fiat 126p, 90-92r, 12-31-40. 238949

PZM- ot rejestracja, autoserwis, 44-17-60. 232735

SKUPUJEMY samochody rozbite, wyeksploatowane, sprzedaż części. Kraków, ul. Zabłocie 2. 56-16-42. 236802

SPRZEDAM nowe samochody: Ford Taurus i Toyota Camry. 33-90-73. 77924

SPRZEDAM 12 rat Alice Konsorcjum Polonez Caro. 44-75-08 po godz. 20. 239223

VW Golf 1,6 GTD, 89 mln, sprzedam. /0-197/259-85. 238608

Lokale

A. A. A. Agencja Grodzka 3, 21-18-18, 22-35-83. 237631

AGENCJA "Aneks" Kazimierza Wielkiego 59. Tel: 36-22-73. 238252

APARTAMENTY do wynajęcia. (012)37-91-84. 75498

DO wynajęcia superkomfortowe, z telefonem, 3-pokojowe, 75 m², Krowodrza, 500 USD miesięcznie. 23-43-09. 77885

DO wynajęcia pomieszczenie 150 m² przy Balickiej. Tel. 37-34-14. 77954

DO wynajęcia 70 m² wraz z maszynami stolarskimi. Tel. 37-34-14. 77955

DO wynajęcia lokal handlowy 25 m², Krakowska 35. 21-62-51 /11-19/, 21-18-61 /20-22/. 238909

DWUPOKOJOWE zamienię na większe 12-13-54. 77694

DWUPOKOJOWE kupię, 33-40-45. 236372

GARAŻ do wynajęcia, Bronowice, Przybyszewskiego. 37-49-47. 77962

KUPIĘ czteropokojowe mieszkanie do około 800 mln. Tel. 57-30-05. 77371

KUPIĘ 3 pokoje, II lub III piętro, Śródmieście. Tel. 44-25-13. 77441

KUPIĘ 1, 2-pokojowe mieszkanie. Oferty 77847 Kraków, Wiślna 2. 77847

OBCOKRAJOWCY kupią duże mieszkania, domy. 23-13-04. 74522

STRONCZAK

Al. Stowackiego 58, 33 22 67

NAJSTARSZE POŚREDNICTWO W KRAKOWIE

- 27 m², ul. Siemaszki, pokój z kuchnią, 32.500 zł
- 78 m², ul. Aleksandry, 73.000 zł
- dom do remontu, ul. Łanowa, 75.000 zł
Pilnie kupię 3 pokoje. 206409

POSZUKUJĘ lokalu na małą hurtownię 12-17-23 wieczorem. 77568

POSZUKUJĘ mieszkania. 66-74-91. 77656

POSZUKUJĘ lokalu handlowego. 12-44-17. 78071

POSZUKUJEMY lokali sklepowych. 56-49-20. 234525

POSZUKUJEMY mieszkań do wynajęcia. 56-49-20. 234527

ZAMINIĘ 2-pokojowe 38 m², kwaterekowe, na garsonierę własnościową. 47-86-35. 238947

Mieszkanie dla studenta

WYNAJMĘ garsonierę studentowi. 47-38-98 po 20.00. 238869

WYNAJMĘ pokój studentowi. Kraków, Dobrego Pasterza 112. 78019

2-POKOJOWE, komfortowe, nie umeblowane, centrum do wynajęcia. 22-85-50 (10.00-13.00; 16.00-18.00). 78033

Nieruchomości

ABSOLUTNIE sprzedam dwie atrakcyjne parcele w Swoszowicach, ul. Kapielowa (17 a) i ul. Myślenicka (57a). Oferty 76931, Kraków, Wiślna 2. 76931

ADMINISTROWANIE nieruchomości. 23-13-12. 76638

ADMINISTRACJĘ poprowadzę. 21-38-41. 237905

DOM sprzedam. (0-12)76-29-76. 76434

DZIAŁKA 53 ary /w tym budowlana/ Wola Justowska, Orla zamienię na mieszkanie lub sprzedam. /012/39-12-54, 85-12-85. 236128

DZIAŁKĘ budowlaną sprzedam. 012/33-69-10. 239066

LIMANOWA pośrednictwo, tel. /018/37-25-30. 23

SPRZEDAM dom, Radziszów. 56-39-79 (wieczorem), 66-54-74. 237817

SPRZEDAM działkę, domek murowany w Ochólnie koło remizy 15km od Krakowa /Denko Stanisław/. 238717

SPRZEDAM działkę - ogród 25 arów w Podstolicach (6km od Szwosowic) 34-57-80. 238965

WOLA Justowska. Sprzedam duży, nowy dom. Ogród 14 arów. Starodrzew. Piękne położenie. Tel. 25-25-00. 78027

WYCENY biegłych 66-81-77, 55-86-46. 233121

Zguby

DNIA 22.09.1995 skradziono w Warszawie (dworzec Centralny) dowód osobisty AB6520207, wydany w Stalowej Woli na nazwisko Budkowski Andrzej. 77769

PIECH Bartłomiej zgubił legitymację VI LO. 238898

Usługi

AEROBIC, siłownia, judo dzieci. 12-66-10. 237051

ALARMY, 12-48-10. 71471

ALARMY, Szlak 26. 233-433. 75895

CYKLINOWANIE, układanie parkietu. Kurdziel. 66-96-16. 110

CYKLINOWANIE, układanie, lakierowanie parkietu, 49-65-52. 237755

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek; "Pers". 15-44-56. 233458

DACHY malowanie, VAT. Piotr Wróbel, 36-25-66. 75278

DACHY, malowanie. 44-04-29. 236833

FLIZOWANIE, hydraulika, VAT. 23-38-26, 66-81-89. 77985

FLIZOWANIE ekspresowo. 13-89-62. 233449

FLIZOWANIE. 55-76-66. 236442

GAZ, piecyki, hydraulika. 25-90-57. 233654

KOMPUTERY, czyszczenie, konserwacja, materiały eksploatacyjne, VAT, 21-89-17. 238921

KSIAŻKI przychodów rozchodów poprowadzę. 44-66-36. 233454

MALOWANIE, tapetowanie, solidnie. 24-28-47. 238891

NAPRAWA pralek automatycznych, 48-20-30. 233952

NAPRAWA piecze łazienkowe, wszystkie typy-gwarancja. 56-52-05. 237008

NAPRAWA: piecze łazienkowe różnych typów, gwarancja. 55-02-17. 238195

OGRZEWANIE elektryczne. 12-97-11. 76999

POL-VET usługi weterynaryjne, całodobowe 15-50-86, 36-50-86. 233172

PRZEPROWADZKI, 43-46-09. 232137

SANYO: serwis domowy. 44-94-10. 234761

TANI transport 36-97-28. 77685

TAPICER 11-07-76. 233128

TAPICER, 33-55-24. 236954

TANI transport 2t, blaszak. VAT. 56-37-99. 238570

TRANSPORT 300.000 36-61-63. 72904

TRANSPORT 34-32-76, 33-79-21. 77521

TRANSPORT 2,5 t. 82-36-07. 77987

TRANSPORT Starem. 43-09-23. 237982

WIDEOFILMOWANIE. 57-20-07. 238529

WYMALUJĘ klatkę gratis w zamian za garsonierę lub pojedynkę. Tel. 32-24-08. 77515

WYNAJMUJEMY koparko-ładowarkę "Ostrówek". 15-26-35 po 20.00, 66-50-22 wew. 433 do 15.00. 236347

Biznes

EXECUTOR- windykacja należności. 12-14-67. 238035

PRZYJMĘ wspólnika lub odstąpię luksusową restaurację prosperującą, wszystkie koncesje, poza Krakowem (kierunek na Tarnów). Oferty 233822 Kraków Wiślna 2. 233822

Pożyczki

A. A. Atrakcyjne pożyczki, skup - komis, Grzegorzeczka 17, tel. 21-89-26. 233717

"ANTYKI" zastaw - 22-26-32. 75012

ATRAKCYJNY lombard: komis, skup sprzedaj wszystkich (RTV, AGD, samochody, działki, domy, itp.) Dąbrowskiego 11. 56-34-33. 233420

ATRAKCYJNY lombard, Długa 76. 235056

KORZYSTNY Lombard, Kalwaryjska 18 naprzeciw "Korony". 0-12/56-51-50. 233541

LOMBARD Safader. Starowiślna 45, 22-32-83. 238749

NAJKORZYSTNIEJSZY lombard. Wolnica 14. 23-50-82. 76739

POŻYCZKI pod srebro, złoto, skup, Meiselsa 3. 232963

Różne

CZYSZCZENIE grobów na cmentarzu Rakowickim. 44-28-77. 76873

DO wynajęcia garaż w Prokocimiu. 12-36-08. 238607

MAMMOGRAFIA, Rusznikarska 17. 34-09-11, 34-05-33. 236786

P.H.U. „CONRADO”
DYSTRYBUTOR CERAT
STOŁOWYCH KRAJOWYCH
I IMPORTOWANYCH.
FOLIE CERATOWE
Sprzedaż hurtowa w godz. 8-18.
34-504 Zakopane, ul. Cyhrla 45,
tel. (0-165) 610-28. 383

NEUROLOG, gabinety, wizyty. 37-99-86, 49-85-52. 74712

NEUROLOG - akupunktura. 48-88-73. 74963

OKULISTA soczewki kontaktowe najwyższej jakości 37-22-00. 74873

STOMATOLOGIA Protetyka, os. Zgody 7/35 (Świat Dziecka) 44-29-70. 74378

Turystyka

AUTOKAR turystyczny wynajmę. 44-20-54. 235259

Towarzyskie

A.A.A.A.A.A.A.A. Czerwona Róża, 43-69-97. 237667

A. A. A. A. A. A. A. Masaże dla pań, panów. Rejtana 4. 56-24-56. 233472

A. A. A. A. Dzika Orchidea. 12-66-93. 237331

A. A. A. Agencja "Amor" całodobowe supermasaże, ul. Warszawska 14. Tel. 23-34-48. 73688

A. A. A. Agencja "Ewa". 25-70-71. 236678

A. A. A. Długa 16 Fullmasaże, 44-05-02. 236330

A. A. A. "Vanessa", 44-09-96. 238631

A. A. Agencja "Beata" 67-11-53. 232786

A. Agecja "Ambasador", ul. Meiselsa 9; supermasaże. 236935

ABECADŁO "Szczęścia" 36-17-97. 74923

AGENCJA "Klub" supermasaże Drink - Bar, ul. Katarzyny 4, 56-02-09. 233034

AGENCJA "Venus" supermasaże, 56-02-09. 233035

AGENCJA "Faworyta", 23-01-96. 233038

AGENCJA "7", 66-04-11. 233040

AGENCJA "Maja" zaprasza. 36-89-05. 235273

AGENCJA- Salon Masażu "Amanda". 36-55-42. 235278

AGENCJA Pussy Cat- salon masażu. Otwinowskiego 6. 11-62-36. 236013

AGENCJA Romantica. Tel. 67-38-99. 236904

"AGENCJA" supermasaże ul. Bałuckiego 16, 66-06-36. 233037

ATRAKCYJNI niepowtarzalni chłopcy "GAY" tel. komórkowy 090-33-08-23. 239052

ATRAKCYJNE panie całodobowo agencja "Cleopatra" Tel. komórkowy 090-33-08-23. 239055

BEZKONKURENCYJNA "Regina" 21-96-13. 233042

"BOA" demoniczne dziewczyny czekają. Tel. (012) 21-29-18. 235036

CLUB-33, ul. Szwedzka 72. 67-23-35 od godz. 20.00. 233997

"FANTAZJA" ul. na Błonie 32. Tel. 37-24-22. Fantastyczna agencja, fantastyczne dziewczyny. 235288

JEŻELI relaks to masaże, Grodzka 42. 21-71-60. 76925

KLARA, salon masażu, piękne dziewczyny zapraszają. 22-65-62. 77410

LUX masaże, superdziewczyny, ul. Warszawska 14. Tel. 23-34-48. 73689

MILE panie czekają na twoje zaproszenie. Zadzwoń- Krosno /0-131/639-31. 237126

NIE musisz umierać by zakosztować raj. Floriańska 24, /012/22-19-27. 238445

OPIUM 36-80-55. 234947

PANOWIE, 43-69-97. 237673

PARYSKA Żanet. 47-63-26. 238232

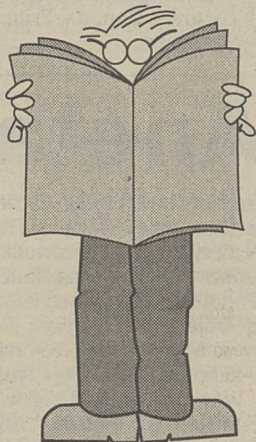
REWELACYJNA "Magdalena" 66-17-71. 233041

"SUPERMASAŻE" 66-06-36. 233036

"SYNDY-CLUB" superexclusive, intymna atmosfera, najlepsze dziewczyny. Starowiślna 60. 21-92-93. 235486

TARNÓW, Agencja "Q", /014/26-18-86. 237438

TEL. 21-07-55. Erotyczne rozkosze. Westerplatte 12. 77357

KONCESJOWANE PRZEWOZY

Codziennie przejazdy autokarami do Włoch i całej EUROPY

Kraków, ul. M. C. Skłodowskiej 9, tel. 21-80-22, 23-16-76

Bilety można nabyć również:

KROSNO „Barbakan” (0131) 206-00 (Dworzec PKS)

SANOK „Barbakan”, (0137) 370-00 (Dworzec PKS)

NOWY SĄCZ „Relax” (018) 43-85-15, ul. Franciszkańska 2

DEBICA „Arka” (0146) 35-74, ul. Konarskiego 1

RZESZÓW „Wagabunda” (017) 370-69 pl. Dworcowy 1

NOWY TARG „Dana Travel” (187) 635-83 ul. Kolejowa 6 1713ml

Imprezy pobytowe i objazdowe: Włochy, Grecja, Turcja, Hiszpania

Jeżeli obroty Twojego licznika przyprawiają Cię o zawrót głowy...

światłówki kompaktowe PHILIPS

5 x mniejsze zużycie energii
10 x większa trwałość
12 miesięcy gwarancji

...teraz masz problem z głowy, wymień żarówkę na światłówki kompaktowe PHILIPS i spójrz na licznik...

JASNE, ŻE TANIEJ!

AMPLI S.A.

TARNÓW
ul. Przemysłowa 27
tel. (014) 22-38-38, 22-46-69

KRAKÓW
ul. Klimeckiego 14
tel. (012) 23-67-00 w. 237, 239

ta 1604

HANDEL • USŁUGI • PRODUKCJA
oraz treść ogłoszeń drobnych z ostatniego tygodnia w „Dzienniku Polskim”

23-02-40
11-75-48
55-43-35

Telefoniczna Agencja Informacyjna
poniedziałek - piątek od 9 do 18

ZAKŁAD
RZEMIEŚNICZO-PRZETWÓRCZY
W ŻYWCU

ZAPRASZA DO NOWO
OTWARTEJ HURTOWNI
ZAKŁADOWEJ W KRAKOWIE
UL. PRĄDNICKA 49, TEL. 33-57-18

CENY KONKURENCYJNE,
REWELACYJNA JAKOŚĆ!

14981

Przedsiębiorstwo Rewaloryzacji Zabytków w Krakowie, ul. A. Vetulaniego 1A

OGŁASZA SPRZEDAŻ W DRODZE OFERT-NEGOCJACJI niżej wymienionych środków trwałych:

- ◆ szlifierka dwutarczowa **DZTA-83** - nr fabr. 3109, rok bud. 1983, cena wywoł. 3.200 zł;
- ◆ agregat sprężarkowy **DK-331** - nr inwent. 434, rok bud. 1983, cena wywoł. 3.500 zł;
- ◆ wyciągarka **WEM 1600** - nowe, 8 szt., nr inwent. 712-719, rok bud. 1988, cena wywoł. 4.000/szt. zł;
- ◆ agregat sprężarkowy **WD-53** - nr inwent. 636, rok bud. 1986, cena wywoł. 8.000 zł;
- ◆ agregat sprężarkowy **WD-53** - nr inwent. 638, rok bud. 1986, cena wywoł. 8.000 zł;
- ◆ wyciąg **WBT 3/600** - nr inwent. 98, rok bud. 1974, cena wywoł. 1.000 zł;
- ◆ wyciąg **WBT 3/600** - nr inwent. 305, rok bud. 1979, cena wywoł. 1.000 zł;
- ◆ tokarka **TUE-35** - nr inwent. 159, rok bud. 1956, cena wywoł. 3.000 zł;
- ◆ zbiornik na cement **25 t** - nr inwent. 371, rok bud. 1982, cena wywoł. 1.000 zł;
- ◆ zbiornik na cement **25 t** - nr inwent. 417, rok bud. 1983, cena wywoł. 1.000 zł;
- ◆ zszywarka **ZD 2c** - nr inwent. 631, rok bud. 1986, cena wywoł. 2.100 zł;
- ◆ kosiarka trawnikowa spalinowa - nr inwent. 733, rok bud. 1989, cena wywoł. 400 zł;
- ◆ samochód skrzyniowy **ROBUR** - nr inwent. 657, rok bud. 1987, cena wywoł. 4.000 zł;
- ◆ dalekopis **F-2000** - nr inwent. 751, rok bud. 1989, cena wywoł. 800 zł;
- ◆ barak składany, kontenerowy **1 x 4** - nr inwent. 1-640, rok bud. 1988, cena wywoł. 4.900 zł.

Do ceny zakupu dolicza się 22% VAT. Wyżej wymienione środki trwałe można oglądać w dni robocze w godz. 8 - 14 w Przedsiębiorstwie przy ul. A. Vetulaniego 1A. Składanie ofert do dn. 16.10.95 r. w sekretariacie przedsiębiorstwa. Rozpatrzenie ofert i dodatkowe rokowania nastąpią w dn. 20.10.95 r. o godz. 10. Sprzedający nie odpowiada za brakujące części i ukryte wady. Sprzedający zastrzega sobie prawo do unieważnienia powyższej sprzedaży w części lub w całości bez podania przyczyn.

2612k

ENERGOKAM Sp. z o.o.

ogłasza konkurs ofert na stanowisko

PREZESA SPÓŁKI „KAMKOL” W KRAKOWIE

Wymagania:

- ☆ wyższe wykształcenie w zakresie budownictwa + uprawnienia budowlane,
- ☆ zdolności menadżerskie,
- ☆ doświadczenie zawodowe w zarządzaniu firmą,
- ☆ odpowiedzialność i dyspozycyjność.

Oferujemy:

- ☆ atrakcyjną pracę i wysokie wynagrodzenie,
- ☆ możliwość prowadzenia budów za granicą (konieczna znajomość jęz. niemieckiego lub jęz. angielskiego),
- ☆ samochód służbowy.

Oferty pisemne wraz z motywacją, kwestionariuszem osobowym ze zdjęciem i curriculum vitae - należy składać do dn. 20.10.1995 r. pod adresem: 32-500 Chrzanów, ul. Śląska 64a, tel. 322-71 wew. 227, Dział Kadr. Kontakt telefoniczny w Krakowie: 67-33-21, po godz. 19.

2603k

MIESZKANIA W ŚRÓDMIEŚCIU

- ✓ **Cena 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania - 940 zł.**
- ✓ **Cena 1 m² powierzchni użytkowej garażu - 590 zł.**

Budowniczości:

- osiedla „Złocień” w Bieżanowie,
- osiedla przy ul. Wybickiego,
- Drukarni Prasowej przy ul. Nowohuckiej,
- budynków mieszkalnych przy ul. Woronicza-Rezedowa,

kontynuują nabór członków chętnych do zamieszkania w budynku wielorodzinnym, trzypiętrowym lub punktowcu, usytuowanym przy ul. Łepkowskiego w Krakowie (za Major Marketem przy ul. Dobrego Pasterza).

Mieszkania o pow. od 30 m² do 70 m², w podziemiach garaże.

Wszystkie formalności w Budowlanej Spółdzielni Mieszkaniowej „Inwestycja” Kraków, ul. Szablowskiego 6, tel. 36-29-49, codziennie w godz. 8 - 13 oraz 17.30 - 19, dyżury Zarządu wtorki i czwartki, godz. 17 - 19.

POSIADAMY LISTY REFERENCYJNE Z PROWADZONYCH DOTYCZĄS BUDÓW!

206385

Sport

Komisja antydopingowa pod Wawelem

Obiecujący debiut

Grupa „A”

CRACOVIA - PODHALE 0-6 (0-2, 0-1, 0-3). Bramki: Copija 50, 54, 60, Gusow 11, Szopiński 11, Prima 23. Sędziowali: D. Sudół z Bytomia, Kubiszewski i Bernacki z Katowic. Kary: 14 i 16 pkt. Widzów ok. 800.

Cracovia: Stano - Śmiałkowski, Gąsienica, T. Podlipni, Molewicz, Ciastoń - P. Kozendra, Urbańczyk, R. Kozendra, Szatkowski, Urban - Olofson, Wiczorkiewicz, Śliwa, R. Radzki, Zieliński.

Podhale: Martuszelewski - Sroka, Różański, Z. Podlipni, Szopiński, P. Podlipni - Puławski, Gil, Ruchała, Kubowicz, Łyszczarczyk - Fajkow, Misterka, Gusow, Copija, Prima.

Małopolskie derby hokejowe zainteresowały nie tylko krakowskich kibiców. Pod Wawel przybyła także „lotna brygada” Komisji do Zwalczenia Doping w Sporcie pod kierownictwem jej sekretarza, Janusza Tracewskiego. Przed meczem dokonano losowania ośmiu zawodników (po czterech z każdej drużyny) do badania antydopingowego. Przedstawiciel Cracovii losował dla nowotarszan i „wyciągnął” P. Podlipniego, Martuszelewskiego oraz rezerwowego Jękniera i Grzybka. Z kolei reprezentant Podhala, losujący dla gospodarzy, „desygnował” na badanie Szatkowskiego, R. Radzkiego, Gąsienicę i Śmiałkowskiego. Czyli testowi antydopingowemu poddało się aż siedmiu hokeistów pochodzących z Nowego Targu; jedynie Szatkowski to rodowity krakowianin. Janusz Tracewski powiedział: - Najpóźniej w środę powinniśmy poznać wyniki badania próbek „a”. Mam nadzieję, że będą negatywne... Dlaczego przy-

jechaliśmy do Krakowa? Interesowało nas głównie Podhale, zespół klasowy, który czekają występy na arenie międzynarodowej.

W ekipie „pasiaków” zadebiutował 21-letni bramkarz Norbert Stano, który w czwartek przyjechał ze słowackiego Popradu. Na taflę wyjechał więc po jednym zawodniku z każdego z klubów. Trzeba przyznać, że reprezentował się z jak najlepszej strony - spokojnie, z wyjątkiem krążka, nieźle sprawność i refleks. Słowacy wypożyczyli Stano (jedyna rzecz, która go zaskoczyła to warunki socjalne na obiekcie przy ul. Siedleckiego...) na jeden sezon; winna mieć Cracovia sporą pociechę z tego zawodnika. Kto wie czy w pewnym stopniu forma Słowaka nie będzie zależała od... krakowskich żurnalistów. Albowiem Fundacja Dziennikarzy „Merkuryusz” zdecydowała się finansować wyżywienie przybysza z Popradu. Dodajmy, że rezerwowym bramkarzem „pasiaków” był wczoraj Wajda.

Przejdźmy wreszcie do samego meczu. Od razu pochwalić wypada gospodarzy. Za podjęcie walki, za nie padanie przed mistrzami Polski na kolana. Szczególnie w II tercji kilkakrotnie udało się Cracovii zagrozić rywalom. Podhale, z kolei, grało tak, aby w miarę szybko zapewnić sobie zwycięstwo. Plan swój zrealizowały „Szarotki” już w 11 minucie, kiedy to w odstępie 25 sekund Stano pokonany został przez Gusowa i Szopińskiego. W III tercji trzykrotnie strzelał Copija, a atakując jeszcze bramkę Primy, to atak Gusow - Copija - Prima trafił pięciokrotnie.

A tak małopolskie derby podsumował słynny przed laty hokeista Cracovii, reprezentant Polski, olimpijczyk, obchodzący dziś 83 urodziny Czesław Marchewczyk: - Mecz mógł się podobać. Podhale mogło za imponować swobodą, wyszkoleniem, siłą. Na tym tle Cracovia pokazała się z innej strony. To jest obiecująca drużyna, ale trzeba trochę czasu, dużo pracy i cierpliwości, by przyszyły wyniki.

WOJCIECH BATKO

W pozostałych meczach: Tysovia - Autosan Sanok 2-5 (1-1, 0-3, 1-1). Bramki: Matczak 8, Gretka 57 - Nikolaew 29 i 57, Bieljakow 18, Mermer 29, Lowas 35; Naprzód Janów - Metron Toruń 5-4 (0-1, 3-2, 2-1).

1. Podhale	5	10	38-5
2. Autosan	5	8	19-14
3. Naprzód	5	6	26-15
4. Metron	5	4	29-19
5. Tysovia	5	2	10-40
6. Cracovia	5	0	8-37

Grupa „B”

Polonia Bytom - KKH Katowice 3-2 (1-0, 2-1, 0-1), Orleńskie Sosnowiec - Stocznowiec 5-3 (2-0, 1-2, 2-1), BTH Bydgoszcz - Unia Oświęcim 3-7 (0-2, 1-2, 2-3).

1. Polonia	5	8	16-13
2. Orleńskie	5	7	18-16
3. Unia	5	6	25-16
4. KKH	5	5	16-14
5. Stocznowiec	5	3	21-21
6. BTH	5	1	9-25

Jutro mecze szóstej kolejki ligowej. Grupa „A”: Cracovia - Tysovia (godz. 18), Metron - Podhale, Naprzód - Autosan. Grupa „B”: Unia - Polonia (godz. 17), BTH - Orleńskie, Stocznowiec - KKH.

Brazowa Aneta!

Aneta Szczepańska na podium mistrzostw świata w judo! Takiego debiutu można pozazdrościć. 21-letnia zawodniczka z Włocławka zajęła, w japońskim Makuhari, trzecie miejsce w wadze 66 kilogramów. Brazowy medal mistrzostw świata, w pierwszym swoim starcie, i to w nowej kategorii wagowej!

Osiągnięcia Szczepańskiej to drugie trofeum medalowe reprezentacji Polski w Makuhari. W czwartek złoty medal w wadze 95 kg zdobył Paweł Nastula. Oboje zarazem wywalczyli także prawo do udziału w Igrzyskach Olimpijskich w Atlancie.

Wokół startu Szczepańskiej w MŚ było wiele kontrowersji. Młoda zawodniczka WTJ Włocławek udowodniła, że wybór trenera Wiesława Błacha był słuszny. O miejscu na po-

dium zdecydowała walka Szczepańskiej z Alice Dubois z Francji. Początek był nieciekawym, obie zawodniczki nie potrafiły się zdobyć na skuteczny atak. Półtorej minuty przed końcówką syreną śmieiej zaatakowała Polka. Punkty zdobyła jednak 39 sekund przed zakończeniem pojedynku - yuko! Wówczas zaczęły się wielkie emocje. Obie zawodniczki nabrały większej werwy, krzycząc rady trener Blach był bliski kresu wytrzymałości. 5 sekund przed syreną Dubois zaliczyła kokę, ale Polka zwycięstwa nie pozwoliła już sobie odebrać.

Wczoraj tytuły mistrzowskie zdobyli: 61 kg - Jung Sune Sook (Korea Płd.); 66 kg (kategoria Polki): Cho Min Sun (Korea Płd.), 78 kg - Toshihiko Koga (Japonia), 86 kg - Jean Ki Young (Korea Płd.).

(PAP)

Mistrz objął prowadzenie

W Nowym Jorku trwa szachowy szczyt, wzbudzający olbrzymie zainteresowanie. Głównie ze względu na problemy (przy szachownicy) faworyzowanego Garii Kasparowa.

Rosjanin wygrał jedenastą partię meczu z Hindusem Viswanathanem Anandem o szachowe mistrzostwo świata w wersji PCA. Objął prowadzenie 6-5. Kasparow, który broni tytułu mistrzowskiego, grał czarnymi pionami i odniósł drugie z rzędu zwycięstwo. Zmusił przeciwnika do poddania się po 31. posunięciu. Mecz zaplanowano na 20 partii, jednak obrońcy tytułu wystarczy do zwycięstwa dziesięć punktów. Pretendent, aby zdezonizować Kasparowa musi ich zdobyć 10,5. (PAP)

Kolejny lider na drodze „pasiaków”

Hutnik nie zmienia składu

Po emocjach związanych z meczami o europejskie puchary piłkarskie pora wrócić na ligowe boiska. Rozegrane zostaną spotkania w ramach dziesiątej kolejki pierwszej ligi oraz jedenastej w drugiej lidze.

EKSTRAKLASA. Nasz krakowski jedynak, czyli Hutnik zmierzy się dziś w Zabrzu (początek o godz. 17) z tamtejszym Górnikiem. Ale, ponieważ, będzie to konfrontacja „między nami krakowianinami”. Przeciwnik w górnicy zespole występuje dwóch byłych „hutników”, czyli Kraczkiewicz i Hajto oraz duet dawnych „pasiaków”, czyli Kubik i Gruszka. Trudno jednak przypuszczać, żeby na boisku było sentymentalnie. Przecież tak Górnik, jak i Hutnik na nadmiar punktów nie mogą narzekać. Z pewnością Hutnik trochę odetchnął po pokonaniu Pogoni, ale absolutnie nie może to uspić jego czujności - przy trzech

punktach za zwycięstwo można być szybko dogonionym przez rywali plasujących się niżej w tabeli.

Trudno cokolwiek wyrokować o przebiegu dzisiejszego meczu. Hutniczy plan zakłada zwycięstwo w nim i kolejnym z ŁKS czterech punktów... W Zabrzu na pewno nie wystąpi Lambo, a skład ma być ten sam, w jakim Hutnik wypunktował przed tygodniem szczecinian.

W pozostałych meczach: Siarka - Katowice (dziś, godz. 15), Amica - Stal (dziś, godz. 15), Śląsk - Pogoń, Bełchatów - Widzew, Raków - Zagłębie, ŁKS - Sokół, Stomil - Legia i - być może - Olimpia - Lech.

II LIGA. W interesującej nas grupie drugiej najciekawiej zapowiada się jutrzejszy mecz Cracovii z Petrochemią Płock (początek o godz. 15). „Pasiaki”, podbudowane zwycię-

skimi derbami, mają ambicje skutecznie powalczyć z kolejnym liderem tabeli. Wspomniany mecz z Wisłą kosztował zawodników sporo zdrowia, ale na jutro wszystko ma być już w porządku. Oczywiście nie zagra Duda (kara za czerwoną kartkę) oraz chory Powroźnik. Natomiast powracająca powoli do równowagi Wisła wystąpi na wyjeździe, dziś zmierzy się ze Świttem Nowy Dwór Mazowiecki (początek o godz. 14). Tym razem żaden z wiślaków nie będzie pauzował za kartki, zawodnicy nie narzekają też specjalnie na zdrowie.

Oto pozostałe pary z udziałem drużyn z naszego makroregionu: Stal Stalowa Wola - Hutnik Warszawa (niedziela, godz. 12), Okocimski - Pomezania (niedziela, dz. 15), Polonia Warszawa - ŁKS (niedziela, godz. 12.30).

(BAT)

Grzybowska w finale!

Trwa bardzo dobra passa 17-letniej tenisistki Olszy Magdaleny Grzybowskiej. Po udanym występie w turnieju Warsaw Cup (gdzie dotarła do półfinału gry pojedynczej) krakowianka świetnie spisyuje się w turnieju w Bratysławie, w którym suma nagród wynosi 75 tysięcy dolarów. Z uwagi na brak listy kwalifikacyjnej przed tymi zawodami, musiała ona grać w eliminacjach. Odniosła w nich trzy zwycięstwa i awansowała do turnieju głównego, w którym - z uwagi na to, że znana była już lista kwalifikacyjna - rozstawiona została z numerem siedem. I znowu zademonstrowała dobrą formę. W ćwierćfinale wygrała z Niemką Wagner 6-2, 6-1, a w półfinale z Niemką Dopfer 6-2, 6-3. W finale zmierzy się ze zwyciężczynią pojedynku Husarova (Czechy) - Sanchez (Hiszpania). Grzybowska awansowała także do finału gry podwójnej. (FIL)

Pucharowe losowanie Graliby z Lens

W czwartek późnym wieczorem rozegrano 9 rewanżowych spotkań I rundy piłkarskiego PZP: Sileks Kratovo - Borussia Moenchengladbach 2-3 (w pierwszym meczu 0-3, awans Niemców), Celtic - Dynamo Batusi 4-0 (3-2, awans Szkotów), FC Kopenhaga - Hradec Kralove 2-2 (0-5, awans Czechów), Deportivo La Coruna - Apoel Nikozja 8-0 (0-0, awans Hiszpanów), Feyenoord - DAG Liepaja 6-0 (7-0, awans Holendrów), Paris St. Germain - Molde FK 3-0 (3-2, awans Francuzów), Sion - AEK Ateny 2-2 (0-2, awans Greków), Parma - Teuta Durres 2-0 (2-0, awans Włochów), Real Saragossa - Inter Bratysława 3-1 (2-0, awans Hiszpanów).

Wczoraj w Genewie miała już miejsce ceremonia losowania kolejnej rundy pucharowych zmagania.

PZP (mecz 1/8 finału 19 października i 2 listopada). Los skojarzył kilka kilka bardzo interesujących par. PSG zmierzy się z Celtikiem, Everton z Feyenoordem, Borussia z AEK, a Real Saragossa z FC Brugge.

PUCHAR UEFA (mecz 1/16 finału odbędą się 17 i 31 października). Drużyny, które wyeliminowały polski duet, trafiły w tym rundzie na francuskich przeciwników. Czornomorec Odessa (zmusił do uległości Widzew) zagra z Lens, natomiast Milan (pogromca Zagłębia) powalczy ze Strasbourgiem (Francuzi gospodarzem pierwszego spotkania).

Również francuskiego przeciwnika będzie miał autor największej sensacji z I rundy (wyeliminowanie Manchesteru United) czyli Rotor Wołgograd; zmierzy się z Bordeaux. Natomiast sprawcy drugiej sensacji czyli Szwajcarzy z Lugano (pograżyli Inter Mediolan) zagrają ze Slavią Praga.

Inne ciekawsze pary: Auxerre - Nottingham, Barcelona - Vitoria Guimaraes, Broendby - Liverpool, Benfica - Roda Kerkrade, Kaiserslautern - Real Betis Sevilla (wymagający rywal dla Wojciecha Kowalczyka i jego hiszpańskich kolegów), Leeds - PSV Eindhoven, Lyon - Lazio, FC Sevilla - Olympiakos Pireus (Grecy liczą na Andrzeja Juskowiaka). (WB)

Połknął język

Na boisku w Skopje wydarzyło się coś, co rzadko notują kroniki futbolu. W 65 minucie meczu Sileksa Kratovo (Macedonia) z Borussią Moenchengladbach (1/16 finału PZP) piłka kopnięta z ogromną siłą przez Patrika Anderssona z Borussii trafiła, z bliskiej odległości, w twarz macedońskiego gracza Corana Algelovicia, który padł jak ścięty. Stracił natychmiast przytomność i... połknął język. Sprawna interwencja lekarza, który wydobyl z kratki język piłkarza, uratowała życie Algeloviciowi. W szpitalu, gdzie Algelović odzyskał przytomność, stwierdzono wstrząs mózgu. (PAP)

Niespodzianka

W Łodzi rozegrany został turniej otwarcia w tenisie stołowym w kategorii młodzieżek i młodzików. Startowało 86 chłopców i 68 dziewcząt. Najlepsze miejsca z krakowian zajęli: drugie - Daniel Górak (Prądniczanka), dziewiąte - Piotr Kuśnierz (UKS Smoki 37), dziesiąte - Daniel Nowiński i Paulina Kręciach (Prądniczanka). Kierownikiem ekipy krakowskiej był Stanisław Wcisło.

W SP nr 7 w Krakowie odbył się I wojewódzki turniej klasyfikacyjny w tenisie stołowym. Oto najlepsi w poszczególnych kategoriach wiekowych: kadetki: Magdalena Walas (Prądniczanka), kadeci: Paweł Chomik (UKS Smoki 37), juniorki: Elżbieta Skrzypek (Bronowianka), juniorzy: Łukasz Jazwiec (Prądniczanka). Ten ostatni, wychowanek nauczyciela wf Mariana Gawła z małej miejscowości Mostki (gmina Gołcza) sprawił swym zwycięstwem dużą niespodziankę. (FIL)

Festiwal badmintonu

Chcesz pograć w badminton, a także skonfrontować swe umiejętności z zawodnikami czynnie uprawiającymi tę dyscyplinę? Przyjdź w niedzielę do hali AZS AGH przy ul. Piastowskiej 26 A.

Będziesz mógł uczestniczyć w „festiwalu badmintonu”, zorganizowanym przez KOZBad i obchodzący swe trzydziestelecie KSOS. O godzinie 10 rozpocznie się turniej juniorów młodszych i młodzików. O godz. 11 zmagania juniorów i kadetów, a o godz. 15 turniej seniorów. W każdym z nich mogą startować również osoby nie stowarzyszone. (B)

Najlepszy tydzień w karierze

(Rozmowa z piłkarzem Panathinaikosu Ateny – Krzysztofem Warzychą)

Fantastyczną dyspozycją strzelecką wykazał się w ciągu kilku ostatnich dni piłkarz Panathinaikosu Krzysztof Warzycha. Najpierw w meczu ligowym z Panioniose zdobył pięć goli (!), a potem w spotkaniu Ligi Mistrzów z FC Nantes strzelił dwie kolejne bramki. Obie gry odbyły się w Atenach. Naszą rozmowę z popularnym „Guciem” rozpoczęliśmy od złożenia mu gratulacji.

– Czy to był Pana najlepszy tydzień w karierze?

– Chyba tak, bo przecież w dwóch meczach udało mi się strzelić 7 bramek.

– Porozmawiajmy najpierw o tym pierwszym spotkaniu. Czy kiedykolwiek wcześniej pokonał Pan bramkarza rywali aż 5 razy?

– Nie, nigdy. W Polsce zdobyłem kiedyś 4 gole. Grałem wtedy w Ruchu w drugiej lidze. W Grecji trzykrotnie zdobyłem po 4 bramki i kilka razy po 3 bramki.

– W jaki sposób „pogłębił” Pan zespół Panioniosu?

– Pierwszą bramkę strzeliłem głową po centrze z prawej strony, drugą z rzutu karnego, trzecią i czwartą z woleja z 16 metrów, a piątą z 11 metrów. Prowadziliśmy już 4-0, ale potem trochę się rozluźniliśmy i gościom udało się doprowadzić do stanu 4-3. W ostatniej minucie spotkania zdobyłem jednak piątego gola.

– Czy za tak wspaniałą grę został Pan dodatkowo uhonorowany przez trenera czy prezesa klubu?

– Nie. W Panathinaikosie za zwycięstwo wszyscy zawodnicy otrzymują równe premie. Dla nikogo, nawet jeśli ktoś strzeli kilka bramek, nie ma specjalnego, dodatkowego wynagrodzenia. Oczywiście prasa przez kilka dni pisała o tym wydarzeniu. Kibice, a było ich na meczu 15 tysięcy, oraz moi koledzy z drużyny cieszyli się z tego wyczynu, ale najważniejsze, że drużyna wygrała. Koledzy przyzwyczaili się, że strzelam dużo bramek.

– Ile ich Pan uzyskał w ciągu całego pobytu w Grecji?

– W pięciu sezonach w około 170 meczach ligowych zdobyłem dokładnie 138 bramek. Dwa razy byłem królem strzelców rozgrywek (samodzielnie – mając na koncie 29 trafień, oraz wspólnie z innym zawodnikiem – mając 24 trafienia) i raz wicekrólem (32 trafienia).

– Teraz jest Pan liderem najsukcesywniejszych zawodników. Z iloma golami?

– Z dziewięcioma. W pierwszym meczu z Larissą na wyjeździe strzeliłem jedną bramkę, w drugim z Xanthi u siebie dwie, i w trzecim z Athinaikosie na wyjeździe jedną.

– Oczywiście za mecz z Panioniose otrzymał Pan notę marzeń, czyli „dziesiątkę”?

– Tak. Wcześniej też zdarzały mi się „dziesiątki” za mecze, w których

3-1. Pan był autorem dwóch goli. Jak je Pan strzelił?

– Najpierw Alexandros Alexoudis doszedł do wydawałoby się już straconej piłki i z linii końcowej zagrał do mnie, a ja strzeliłem do bramki, potem wszedłem między dwóch zawodników Nantes, minąłem bramkarza i znowu posłałem piłkę do siatki. Mogłem się

Krzysztof Warzycha (z prawej) manifestuje swą wielką radość po kolejnej bramce...

strzelałem po 3 lub 4 bramki. Przede mną w historii ligi greckiej tylko ośmiu zawodników zdobyło 5 goli w jednym meczu. Po raz ostatni zdarzyło się to jednak dosyć dawno, bo w 1985 roku.

– Na którym miejscu w tabeli znajduje się Panathinaikos?

– Na drugim. Ma tyle samo punktów co OFI Kreta, ale gorszą różnicę bramek. W ubiegłym sezonie sięgnęliśmy po dublet: mistrzostwo i Puchar Grecji. Teraz mamy taki sam cel. Tak jest zresztą od lat. Ponadto chcemy jak najlepiej wypaść w Lidze Mistrzów.

– Które drużyny będą największymi Panathinaikosu rywalami w rywalizacji o mistrzostwo Grecji?

– Jak zwykle będą to Olympiakos Pireus i AEK Ateny. Lider tabeli OFI Kreta zawsze gra dobrze na początku sezonu, ale potem spuszcza z tonu.

– W spotkaniu Ligi Mistrzów Pana drużyna wygrała z FC Nantes

nawet pokusić o hat-trick, ale po kolejnym moim strzale bramkarz gości wypuścił piłkę z rąk, a ta odbiła się od słupka.

– W Nantes grał Roman Kosecki...

– „Kosa” jak zwykle był bardzo waleczny, ambitny, wkładał w grę wiele serca, ale był dobrze pilnowany przez naszych obrońców. Nie toczyliśmy ze sobą zbyt wielu pojedynków, gdyż on grał po jednej, a ja po drugiej stronie boiska. Przed meczem zamieniliśmy ze sobą kilka zdań, a po meczu wymieniliśmy się koszulkami. Na dłuższą rozmowę nie było czasu.

– Jak ocenia Pan szansę swej drużyny w rozgrywkach Ligi Mistrzów?

– Apetyt rośnie w miarę jedzenia. Mamy szansę na znalezienie się w czołowej „ósemce”. Uwierzyliśmy w nią po wygranej z Nantes. Najbliższe dwa mecze wyjazdowe,

z FC Porto i Aalborgiem, powinny dać odpowiedź na co nas stać. Gdybyśmy wyszli z grupy możemy trafić na... Legię. Bardzo chciałbym, żeby tak się stało.

– Jak w ekipie mistrza Grecji zareagowano na decyzję UEFA o dyskwalifikacji Dynama Kijów?

– Dowiedzieliśmy się o tym dopiero kilka dni po występie w Kijowie. Było to dla wszystkich duże zaskoczenie, tym bardziej, że hiszpański arbiter meczu Dynamo – Panathinaikos sędziował bardzo dobrze. My sami niczego nie podejrzewaliśmy. Uważam jednak, że jeśli doszło do próby przekupstwa sędziego to UEFA postąpiła słusznie. Takie zachowanie nie może nikomu uść płazem.

– Aalborg jest chyba słabszy od Dynama...

– W Kijowie przegraliśmy 0-1. Stworzyliśmy więcej groźnych sytuacji niż gospodarze, ale trochę zabrakło nam szczęścia w wykonaniu akcji. Dyskwalifikacja Dynama stwarza nam większą szansę na awans do ćwierćfinałów Ligi Mistrzów. Aalborg będzie chyba łatwiejszy do pokonania. Zalegamy mecz z tym zespołem rozegramy 25 października w Danii.

– W Panathinaikosie obok Pana gra także Józef Wandzik. Jak się spisuje?

– Na początku sezonu miał problemy z mięśniem dwugłowym prawej nogi i dlatego nie mógł grać w pierwszych meczach. Od dwóch kolejek znowu jednak z powodzeniem stoi w naszej bramce. Gra także w Lidze Mistrzów.

– A jak się widzie Andrzejowi Juskowiakowi w Olympiakosie?

– W lidze i w Pucharze UEFA strzelił po dwie bramki. Gra dobrze, zbiera pochlebne recenzje i chyba na dobre zaaklimatyzował się w nowej drużynie. Olympiakos jest trzeci w tabeli, mając o dwa punkty mniej od Panathinaikosu.

– Obok tercetu piłkarzy w lidze greckiej jest czwarty Polak – trener Jacek Gmoch.

– Prowadzi on Ethnikos, który zajmuje 17., przedostatnie miejsce w tabeli. Zespół ten, podobnie jak outsider Larissa, w czterech meczach nie zdobył żadnego punktu. W najbliższych kolejkach czekają go derby z Ionikosem, który plasuje się na czwartym miejscu. Jeśli znowu przegra, posada Gmocha będzie zagrożona.

– Powróćmy do Pana osoby. Proszę przypomnieć najważniejsze fakty z Pana występów w drużynie narodowej.

– W reprezentacji zadebiutowałem jeszcze za trenera Antoniego Piechniczka. Było to w 1984 roku w Zurychu w meczu ze Szwajcarią, który zremisowaliśmy 1-1. Wszedłem na ostatnie 20 minut za Włodzimierza Smolarka. Łącznie rozegrałem 43 spotkania, w których strzeliłem 7 bramek. Po raz ostatni w reprezentacji zagrałem jesienią ubiegłego roku w Zabrzu w meczu z Francją, zremisowanym 0-0.

– W Ruchu uzyskał Pan 66, a w Panathinaikosie 138 goli. Dlaczego nie był Pan tak skuteczny grając w „biało-czerwonych” barwach?

– Nigdy w kadrze nie miałem tyle szczęścia co we wspomnianych klubach. Poza tym w reprezentacji często występowałem jako lewy czy prawy pomocnik, a nie – co najbardziej lubiłem – jako napastnik.

– Ma Pan dopiero 31 lat i nadal imponuje skutecznością. Czy nie myśli Pan o powrocie do kadry?

– Drużyna narodowa to już dla mnie zamknięty rozdział. Mój czas minął. Miałem dużo okazji by się wykazać, ale nie wykorzystałem tych szans. Teraz skupiam się na meczach ligowych i pucharowych. Przyszłość w reprezentacji należy do moich młodszych kolegów.

– A propos przyszłości. Jak długo zamierza Pan grać w Panathinaikosie?

– W grudniu ubiegłego roku podpisałem kontrakt z klubem na trzy kolejne lata. Nie zamierzam zmieniać klubu. Oby tylko zdrowie dopisywało.

– Czy wie Pan, jak się spisuje Pana poprzedni zespół – chorzowski Ruch?

– Oczywiście. W moim mieszkaniu w Atenach odbieram programy TV Polonia i Polsatu. Jestem więc na bieżąco zorientowany co się dzieje w polskim futbolu. Ruch jest liderem tabeli II ligi, ma pięć punktów przewagi nad następnym zespołem i duże szanse na awans. Gdy ja grałem w Ruchu, po powrocie do ekstraklasy zdobyliśmy mistrzostwo Polski. Życzę Ruchowi, żeby historia się powtórzyła.

– A ja życzę Panu kolejnych goli i sukcesów na greckich i europejskich boiskach.

ROZMAWIAŁ: JERZY FILIPIUK

Studencka nauka, zabawa i sport

Rozpoczyna się rok akademicki, a wraz z nim tysiące żaków krakowskich uczelni zakosztuje przyślowego studenckiego życia. Przeciętemu człowiekowi kojarzy się ono z obowiązkiem uczenia się oraz przyjemnością uczestniczenia w szampańskich zabawach. Łączenie studenckiego życia i sportu wydaje się zbyt odległe. Doświadczenia ostatnich lat wskazują jednak na to, że zainteresowanie studentów sportem rośnie i wkrótce na hasło studia pojawią się skojarzenia: nauka, zabawa i sport.

Według kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Jagiellońskiego Janusza Wolfa studenci garną się do sportu z dwóch powodów. Po pierwsze brakuje im pieniędzy na kino, teatr czy kawiarnię, tymczasem z boisk i sal sportowych mogą korzystać nieodpłatnie. Po drugie włączają się w nurt tak zwanego ekologicznego stylu życia, którego ważną część stanowi aktywność fizyczna. To wszystko powoduje, że od czterech lat ilość studentów korzystających ze sporto-

wej oferty swoich uczelni gwałtownie rośnie.

Wciąż jednak istnieje grupa ludzi odżegnująca się od wszystkiego co ze sportem związane. Na nich władze uczelni mają receptę w postaci obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. Stanowią one integralną część programu studiów i każdy kto chce zostać magistrem musi je zaliczyć. Czas ich trwania jest różny: od roku, jak na Akademii Rolniczej i części wydziałów UJ, przez dwa lata na AM i WSP, do trzech, a na niektórych wydziałach nawet czterech lat, na krakowskiej Politechnice.

Z obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego zrezygnowano zupełnie w Archidiecezjalnym Seminarium Duchownym. Jego słuchacze sami dbają o kondycję, a nawet uczestniczą w rozgrywkach ligi międzyseminaryjnej.

Po zakończeniu zajęć obowiązkowych studenci w zależności od możliwości uczelni mogą uczestniczyć w zajęciach fakultatywnych. Uczelnie nie radzą sobie z ogromną ilością studentów chęt-

nych do korzystania z tej formy aktywności. Sale czynne są od wczesnych godzin rannych do późnego wieczora. Przez obiekty AGH przechodzi tygodniowo 7 tysięcy studentów. Mimo że ta uczelnia dysponuje największą ilością własnych obiektów i tak zmuszona jest wynajmować dodatkowo halę Wisły. Zresztą wszystkie uczelnie, bez względu na stan posiadania, zdane są na wynajmowane sale. Dotyczy to takich potentatów jak UJ, który posiada duże obiekty przy ul. Piastowskiej, jak i ASP, która w ogóle nie ma własnych sal. Uczelniane pieniądze przeznaczone są też na wynajem basenów, z których żacy, zwłaszcza płci nadobnej, korzystają nader chętnie.

Wśród dziewcząt modne są aerobic i callanetics, chłopcy grają w koszykówkę, siatkówkę i piłkę nożną. Powodzeniem obu płci cieszy się ćwiczenie na siłowni.

Pojawiają się też bardziej oryginalne oferty. Studenci WSP jeżdżą na rolkach, Politechnika i AM organizują zajęcia na lodowisku, a przyszli rolnicy uprawiają walki Wschodu.

Upada tradycja studenckich obozów sportowych. Nieliczne, najczęściej narciarskie, organizowane są jeszcze przez AR i Politechnikę. AGH szkoli dodatkowo kajakarzy i żeglarzy. Akademia Ekonomiczna wysyła swoich studentów na piesze i rowerowe wycieczki wokół Krakowa.

Bogata oferta uczelni nie idzie w parze ze sprawnością studentów. Jak wszędzie są grupy bardziej i mniej wysportowane, ogólnie jednak prowadzący zajęcia, oceniając stan swoich podopiecznych używają określeń: zły, fatalny, rzadziej średni. Częste są krzywice i inne wady postawy. Dla studentów, którzy ze względu na stan zdrowia nie uczestniczą w normalnych zajęciach prowadzone są grupy rehabilitacyjne. Brak sprawności, wyraźniejszy u dziewcząt i osób spoza Krakowa, wynika z niedbałości o kulturę fizyczną w czasie nauki w szkole podstawowej i średniej. W małych miejscowościach szkoły często nie mają nawet sali gimnastycznej.

Student przychodzący na uczelnię nie może liczyć, że stracony czas da się nadrobić. Zajęcia pomogą mu

utrzymać dotychczasową sprawność, gorzej, gdy nie ma czego utrzymać.

Istnieje jednak duża grupa młodych ludzi, którzy w czasach licealnych parali się sportem, a teraz reprezentują swoją uczelnię w rozgrywkach ligi międzyuczelnianej. W ponad dwudziestu dyscyplinach rywalizuje ze sobą około 2 tys. studentów. Są amatorami, jednak w kilku dyscyplinach mogliby konkurować z zawodowcami.

– Grę uniwersyteckich drużyn siatki, kosza czy piłki ręcznej można przyrównać do poziomu II ligi państwowej – mówi kierownik Wolf – Zespoły studenckie nie biorą w niej jednak udziału, jak to było w latach 60-tych. Brak środków finansowych na ich utrzymanie, sponsorzy wspierają studencki sport okazjonalnie – w czasie wewnętrznych mistrzostw uczelni lub Juwenaliów.

Na akademickich obiektach trwają ostatnie przygotowania do inauguracji nowego roku. Kierownicy studiów wychowania fizycznego uczą się gospodarować skromnym uczelnianym budżetem.

MALGORZATA SYRDA-ŚLIWA

Sobota

Wiadomości co godzinę

5.58 - 8.30 Sygnały dnia 8.30 „Warszawski Robinson” - reportaż 9.05 - 10.00 Cztery pory roku 10.00 Koncert Lata z Radiem - Duszniki Zdr. 11.50 Z list przebojów Programu I 12.05 i 19.00 Z kraju i ze świata 12.28 Radio w samochodzie 13.08 - 16.00 Radio relax 15.05 Notatnik kulturalny 16.05 Klub pod znakiem zapytania 17.00 Dziennik Radia Watykańskiego 17.15 Nowości nauki i techniki 17.20 Koncert finałowy Muzycznej Jedynki: wrzesień '95 18.05 „Matysiakiowie” 18.35 Przeboje wieczne młode 18.55 Z list przebojów pr. I 19.30 Radio dzieciom: Supelek 20.08 Z list przebojów Programu I 20.12 Komunikaty Totalizatora Sportowego 20.15 Koncert życzeń 20.45 P. Wojciechowski „Szkoła wdzięku i przetrwania” 21.05 Przy muzyce o sporcie 22.00 Wydarzenia dnia 22.20 i 23.10 Jazzowe spotkania 22.50 Rozważania 23.05 Poezja z ducha muzyki poczęta 23.55 Myśli pod koniec dnia 24.00 - 5.58 Program nocny 0.15 Radio nocą: Komu piosenkę - słuchacze zamawiają swoje ulubione utwory

Serwis Trójki co godzinę

6.00 - 9.05 Zapraszamy do „Trójki” 7.45 Informacje sportowe 8.45 Business news 9.05 - 14.05 Markomania 14.05 Magazyn Bardzo Kulturalny 15.05 Wszystkie drogi prowadzą do Nashville 15.35 Korek - magazyn rozrywkowy 16.00 - 19.05 Zapraszamy do Trójki 18.10 Informacje sportowe 19.10 Książka tygodnia: John Sack „Okno za okno” 20.05 Lista przebojów dla oldboyów 22.05 Informacje sportowe 22.10 Bielszy od ciebie bluesa 23.05 Odkurzone przeboje 0.05 - 6.00 Trójka pod księżycem 4.30 Lektura na bezsenność: J. Baldwin „Inny kraj”.

Kraków na antenie 68.75 FM, Podhale - 73.85 FM, Nowy Sącz 88.00, Krynica 102.1 FM

Wiadomości co godzinę przez całą dobę

Wiadomości regionalne 6.05, 7.05, 10.05, 12.05, 16.05, 17.05, 19.05, 21.05
Wiadomości sportowe 8.05, 20.05
Wiadomości kulturalne 7.30, 14.05
Wiadomości gospodarcze 8.30
Auto-serwis 6.30, 9.05, 15.05, 18.05

5.00 - 9.00 Co niesie dzień - prowadzi Witold Ślusarski w tym: 5.30 Przegląd prasy ogólnopolskiej 6.50 Przegląd prasy regionalnej 8.15 Gość programu 8.40 Komentarz polityczny 8.50 Giełda pracy 9.10 - 12.00 Przed hejnałem - prowadzi Ewa Ziembla w tym: 10.30 Z radiowej biblioteki: Andrzej Banach „Sen miłosny” - czyta Jacek Romanowski 12.00 - 12.30 Monitor małopolski wyd. południowe 12.30 - 15.00 Kram - prowadzi Andrzej Knapik i Piotr Czyż 15.10 - 16.00 Klub poszukiwaczy ogórków sezonowych w opr. Wojciecha Kwinty 16.00 - 17.00 Monitor małopolski 17.05 - 19.00 Radio Sport 19.15 - 19.30 Wspólna Europa: „Dandys” - magazyn brytyjski dla anglofilów i anglofobów w opr. Marty i Adama Szostkiewiczów 19.30 - 20.00 Muzyka X Muzy w opr. Romana Włodka 20.10 - 22.00 Lista przebojów Radia Kraków - prowadzi Grzegorz Cernasik 22.00 - 23.00 BBC 23.05 - 6.00 Nocny Szlak Radia Kraków - prowadzi Grzegorz Bernasik

Wiadomości co godzinę całą dobę

6.00 - 9.00 Poranek z Radiem Zet 6.50 Zapowiedzi TV 7.15, 8.15 Horoskop dnia - Wojciech Józwiak 8.40 Informacje giełdowe 12.10 Do trzech razy sztuka - konkurs 14.10 Bogglemania - gra w słowa Radia Zet 16.10 Filmzet - magazyn filmowy Karoliny Korwin Piotrowskiej 18.10 World Chart Show światowa lista przebojów - przedstawia Michał Górnicki 20.05 Party Mix - prowadzi Michał Górnicki 24.00 Weekly TOP 40 amerykańska lista przebojów (wersja oryginalna) 2.00 Noc z Radiem Zet

Wiadomości co godzinę od 0.45

6.00 - 9.00 „Rano Mogę Fruwać” - pieczemy poranne tosty 9.00 - 13.00 „Radio Materii i Formy” - na tacy dużo lub mało 13.00 - 17.00 „Relacje Migawki Flesze” - rajd reporterów 17.00 - 20.00 „Rozrzut Macie Fatalny” - wasza muzyka na naszej antenie 20.00 - 24.00 „Ranking Muzycznych Fajności” - a więc eurochart 24.00 - 4.00 „Rób Mi Fajnie” - twoja osobista

Program Kraków traffic: 7.26, 7.59, 8.26, 8.59, 14.26, 14.59, 15.26
Informacje regionalne: 10.26, 11.26, 12.26, 13.26

Niedziela

Wiadomości co godzinę

Komunikaty losowe: 7.55, 20.05
6.05 Kiermasz pod kogutkiem 6.45 Przegląd prasy rolniczej 6.55 Abyś dzień święty święcił 7.05 7 dni w kraju i na świecie 7.30 Echa sportowej soboty 7.35 Mijają lata, zostają piosenki 8.05 Radiowy magazyn wojskowy 8.35 Anegdota i fakty 9.00 Msza święta rzymskokatolicka 10.00 Z życia Kościoła katolickiego 10.30 O.N.A. jest tylko jedna 10.45 Ginące piękno z Centrum Sztuki Ludowej 11.05 Zsymp - mag. satyr. M. Wolskiego 11.35 Koncert chopinowski z nagrań P. Palecznego 12.10 W samo południe 12.50 Przegląd tygodników 13.05 Koncert na bis: Jazzmani grają Chopina (Jazz Jambooree '94) 14.05 Koncert w miniaturze 14.15 Wspomnienia pisane dźwiękiem 14.30 „W Jezioranach” 15.05 Koncert życzeń 16.05 „Ku słońcu” - reportaż 16.25 Wiersze dla ciebie 16.45 Dziennik Radia Watykańskiego 17.05 Wist: Ze świata techniki - quiz popularnonaukowy 18.05 Aktualności sportowe 18.15 Muzyczna Jedynka: Piosenki z listów 19.00 Z kraju i ze świata 19.15 Wektory 19.30 Radio dzieciom: „Czekoladowa lista przebojów” 20.08 Przy muzyce o sporcie 20.55 Komunikaty Totalizatora Sportowego 21.05 W 6. rocznicę śmierci W. Rowickiego: V Symfonia D. Szostakowicza w wyk. Orkiestry Filadelfijskiej 22.00 Teatr PR: L. Bardijewska „Profesja pani Laury” 22.45 Ballady na gitarę J. Strobła 23.00 Dziennik wieczorny 23.15 Świat - temat tygodnia 23.30 Słuchajmy razem 23.55 Północ poetów: K. Ożarski 24.00-6.00 Program nocny 0.15 Radio nocą

Serwis Trójki co godzinę.

6.00-10.05 Zapraszamy do Trójki 7.45 Zagadkowa niedziela 8.30 Lekcja jęz. angielskiego dla dzieci 9.15 Informacje sportowe 10.05 Parafonia 11.05 Krajobrazy serdeczne - W. Szolginia 11.10 2+1, czyli Trójka 12.30 Tylko bez polityki... proszę

14.05 Powtórka z tygodnia 14.30 Niech gra muzyka 15.05 Teraz śmieszniej 16.05 Niemodne przyjemności 16.45 Droga na Wawel 17.05 Dzieła, interpretacje, nagrania 18.05 Informacje sportowe 18.10 Rozmowy wieczorne 18.25 Piosenka to mały teatr 19.05 Nasz Parnas 20.05 Folkowo-bluesowa gazeta radiowa 21.05 Wieczór reportaży 22.05 Informacje sportowe 22.10 Top-Tlen 22.35 Aud. dokumentalna 23.05 Około północy 0.05 Odkurzone przeboje 0.30-6.00 Trójka pod księżycem 4.30 Lektura na bezsenność: J. Baldwin „Inny kraj”

Wiadomości co godzinę przez całą dobę

Wiadomości regionalne 7.05, 12.05, 16.05, 19.05,
Wiadomości sportowe 8.05, 21.05

Auto-serwis 15.05, 18.05

6.05-9.00 Budzik niedzielny w opr. Justyny Nowickiej; w tym 8.25 Szlaczek - magazyn dla dzieci w opr. Katarzyny Pelc i Barbary Gawryluk 9.05-10.00 Jak to w rodzinie - magazyn rodzinny 10.05-11.00 Globtroter w opr. Marka Tomalika i Jacka Torbica 11.05-11.30 „Znak pokoju” - reportaż Barbary Charczuk 11.30-12.00 Piwnica pod Baranami w opr. Jolanty Drużyńskiej 12.15-13.00 Nadworny grawer Czesław Stania 13.05-13.30 Dzień jak codzień - radionowela 13.30-14.00 Parafazy muzyki poważnej w oprac. Piotra Czyży 14.05-15.00 Krakowski Teatr Radiowy: Johan Bargum „Kapitał wyjściowy” reż. Wojciech Markiewicz, wyk. Jerzy Radziwiłowicz, Krzysztof Globisz 15.05-16.00 Piosenka jest dobra na wszystko w opr. Piotra Czyży 16.00-16.30 Co niesie dzień wyd. popołudniowe 16.30-17.00 „Wszędzie - ale tu najbardziej” - album krakowski Leszka

„Żyj szybko, umieraj młodo...”

Dziś, 30 września mija 40 rocznica śmierci Jamesa Deana, aktora który przeżył niespełna 24 lata, nakręcił zaledwie trzy filmy, a stał się wielką legendą kina, mitem i symbolem swojego pokolenia.

James Byron Dean urodził się 8 lutego 1931 roku w Fairmont, w stanie Indiana. Wcześniej osierocony przez matkę wychowywał się u krewnych na farmie. Jako nastolatek był wrażliwym, raczej nieśmiałym chłopcem, którego największą pasją były szybkie, duże motocykle. Wkrótce równie wielką miłością stała się scena. Zadebiutował w teatrze szkolnym, podobno w sposób zwracający uwagę, niemniej idąc za radą ojca rozpoczął studia prawnicze na uniwersytecie stanowym.

Na plan filmowy trafił jako początkujący student: dla zarobku wystąpił w reklamie coca-coli. Ten epizod filmowy przesądził o życiu Jamesa Deana. Wziął honorarium, pojechał do Nowego Jorku i zapisał się do szkoły aktorskiej Lee-Strasberga. Na naukę i na swoją pasję motocyklową zarabiał jako bagażowy, pomywacz naczyń w restauracjach, goniąc itp.

Odkryty został przez Elię Kazana, który młodemu adeptowi szukał aktorskiej powierzchni dużą rolę w filmie „Na wschód od Edenu”. Rola Caleba przyniosła Deanowi sławę, którą ugruntowały dwa następne filmy: „Buntownik bez powodu” i „Olbrzym”. Grał zbuntowanych chłopa-

dhosza 17.05-20.00 Radio Sport: Krążek w grze 20.05-20.30 Jesteśmy więc mówimy: „Zapamiętane” Kazimierza Brandysa - rozmawiają Elżbieta Konieczna i Tadeusz Nyczek 20.30-20.50 „Nad nami Orzeł Biały” - aud. Anny Balickiej 20.50-21.00 Usypianki 21.05-21.30 Krakowskie aktualności sportowe 21.30-22.00 Wspólna Europa: Magazyn francuski w opr. Wojciecha Markiewicza 22.05-23.00 Radiowy Jazz Klub Helikon w opr. Antoniego Krupy 23.05 - 6.00 Nocny Szlak Radia Kraków - prowadzi Marek Tomalik

Wiadomości co godzinę całą dobę

6.00 - 9.00 Poranek z Radiem Zet 7.15, 8.15 Horoskop dnia - Wojciech Józwiak 9.15 Śniadanie z Radiem Zet - program Krzysztofa Skowrońskiego 10.10 Weekly TOP 40 amerykańska lista przebojów - przedstawia Jaromir Wasyluk 14.10 Od Zetki do Gazetki 16.10 Nautilus Radia Zet - program Roberta Bernatowicza i Mirka Błacha 19.05 Nowe single Radia Zet - prezentuje Wojtek Jagielski 24.00 Noc z Radiem Zet

Wiadomości co godzinę od 0.45

4.00 - 8.00 „Raczej Mało Faktów” - no właśnie 8.00 - 12.00 „Razem Możemy Fszystko” - w szkółce niedzielnej 12.00 - 16.00 „Rozrabiać Myśleć Fantazjować” - wioska Astra'lna 16.00 - 17.00 „Re Mi Fa” - koncert tygodniowy 17.00 - 18.45 „Radio Metzo Forte” - mixowanie 18.45 - 19.45 „Rozmowy Między Fanami” - bbc transcripton prezentuje... 19.45 - 20.45 „Radiowe Małpie Figle” - monkey business inaczej

ków, przegranych w poszukiwaniu elementarnych wartości. Trudno rozstrzygnąć czy swoim filmowym wcieleniom więcej dawał z siebie, czy też od nich brał. James Dean po prostu był...

Za pierwsze honorarium filmowe kupił porsche. Tym samochodem odbywał z przyjaciółmi szaleńcze jazdy po ulicach i autostradach. Po zakończeniu zdjęć do „Giganta”, 30 września 1955 roku James Dean wsiadł do swojego szybkiego samochodu i ruszył autostradą nr 466 z Los Angeles do Salinas. Na którymś kilometrze porsche zderzył się z ciężarówką. Aktor zginął na miejscu. Kierowca ciężarówki, Donald Turnupsed, niemal równieśnik Deana, stanął przed sądem. Z procesu toczącego się za zamkniętymi drzwiami wyszedł uniewinniony. Przebiegu procesu nie da się odtworzyć: akta wkrótce spłonęły, a sędzia prowadzący sprawę zmarł na atak serca. Wtedy zaczęło się mówić o fatum ciążyącym nad ludźmi i przedmiotami związanymi ze sprawą Deana. O tym zdawały się zaświadczać również przedziwne losy wraka porsche. Silnik samochodu kupiony przez kolekcjonera, jednego z wielbicieli Jamesa Deana, podczas zdejmowania z naczepy spadł miazdząc nogi właścicielowi. Wał korbowy zamontował w swoim samochodzie przyjaciel Deana, Alfred Corrobough. W czasie pierwszej jazdy uległ śmiertelnemu wypadkowi. Resztki karoserii zniknęły w tajemniczych okolicznościach i do dziś nie zostały odnalezione. Ostatni świadek, Donald Turnupseed, zmarł niedawno w wieku 64 lat. Tyle lat miałby dziś James Dean, gdyby dane mu było przeżyć samego siebie: młodego buntownika, w dzinsach i skórzanej kurtce, który w jednym z listów napisał „Żyj szybko, umieraj młodo, pozostaw po sobie dobrze wyglądające ciało...” (A)

RAI UNO

Sobota

6.00 Euro News 7.00 Banda Zecchino - program dla dzieci (filmy rysunkowe i niespodzianki) 9.00 Błękitne drzewko - program dla najmłodszych 9.30 „Smoczek” - film rysunkowy 10.00 Świat Quark - filmy przyrodnicze (Serengeti) 10.55 „Maskotka” - film USA, w rol. gł. John Gregson, Diana Dors 12.25 Prognoza pogody 12.30 Dziennik 12.35 „Dr Quinn” - serial USA, w rol. gł. Jane Seymour i Joe Lando 13.30 Dziennik 14.00 Niebieska linia 15.15 Tydzień w parlamencie 15.45 „Wielka podróż” - film USA, w rol. gł. Lee Thompson, Lukas Haas 17.55 Lotto 18.00 Dziennik 18.15 „Zwariowana rodzinka” - serial, w rol. gł. Paolo Pannelli, Alessandra Casella 19.35 Niedzielną Ewangelię 19.50 Prognoza pogody 20.00 Dziennik 20.40 Założymy się, że - program rozrywkowy 21.10 Gry bez granic - turniej miast 23.05 Dziennik 23.10 Wydarzenia tygodnia 24.00 Dziennik i pogoda 0.30 Nowe filmy kinowe 0.35 „Oczekiwanie” - film włoski, w rol. gł. Renato Carpentieri, Clara Cresta 1.50 „Rita i ja” - program rozrywkowy z udziałem Rity Pavone 3.00 Poltronissima - variete 3.35 Dziennik 4.05 Doc music club 4.30 Uniwersytet telewizyjny.

Niedziela

6.00 Euronews 6.45 Świat Quark: Ornitofauna w Izraelu 7.30 Kreskówki zespołu Zecchino 8.00 „Błękitne drzewko” dla maluchów 8.30 Zespół Zecchino dla dzieci 10.00 Zielona linia - perspektywy 10.45 Msza święta 11.45 Dzień siódmy (relig.) 12.00 Anioł Pański papieża Jana Pawła II 12.20 Zielona linia - na łonie natury 13.30 Dziennik 14.00 - 19.50 Niedziela w... (blok programów rozrywk.) 15.50 Piłka nożna 16.00 Niedziela w... 16.50 Piłka nożna 17.00 Niedziela w... 18.00 Wiadomości 18.10 Magazyn piłkarski 18.40 Niedziela w... 19.50 Pogoda 20.00 Dziennik 20.30 Sport 20.40 „Nocne głosy” - spektakl TV reż. Fabrizio Laurenti, wyk. Massimo Bonetti, Lorenzo Flaherty, Jason Robards III, Carolina Rosi (cz. II) 22.15 „Gwiazdy mody”, nowe spotkania Milly Carlucci 23.00 Wiadomości 23.05 Legenda Pana Volare - program o życiu Domenico Madugno (II) 24.00 Dziennik 0.25 Notatnik, Zodiak i pogoda 0.30 XXXI Nagroda Dziennikarska „Estense” 0.55 „Niepohamowanie” komedia francuska reż. Roger Vadim, wyk. Brigitte Bardot, C. Brasseur 2.25 Świat operetki: „Dzwon św. Hilarego” Giuseppe Pietri 3.30 Wiadomości 4.00 Doc Music Club 4.30 Uniwersytet telewizyjny

Prosto z satelity

W sobotni wieczór SAT 1 zaprasza na film biograficzny o Rocku Hudsonie - jednej z wielkich legend amerykańskiego kina. Hudson zmarł w 1985 roku na AIDS. Film zrealizowany w 1990 r. przez Johna Nicolellę zostanie wyemitowany o godz. 0.35. W PRO 7 natomiast, o godz. 22.30, możemy zobaczyć western „Bez przebaczenia” z Clintem Eastwoodem prezentującym się podwójnie: jako reżyser i w roli głównej. Film ostry, brutalny, zapowiadany jako ponadczasowa opowieść o mieście bezprawia. Zwolennicy łagodniejszych wrażeń mają o godz. 20.00 w TNT amerykańską komedię z 1945 roku, z Fredem Astaire i Lucille Bremer, o naiwnej milionerce zakochanej w zbiegłym z więzienia przestępcy (z dobrymi manierami i miłą prezencją).

W niedzielę PRO 7 proponuje nam na wieczór (godz. 20.15) melodramat kryminalny „Bodyguard” z Kevinem Costerem i Whitney Houston - o ochroniarzu strzegącym gwiazd estrady, co kończy się wybuchem wielkiego uczucia. Podobno inspiracją do tego filmu miała być historia popularnej Roseanne i jej ochroniarza. RTL 2 straszy nas na dobranoc (godz. 23.20) „Zabójczymi żądzami - thrillerem, w którym romans atrakcyjnej szefowej agencji reklamowej i przystojnego adwokata zamienia się w koszmar.

Niedziela

TVP1

- 7.00 Rolnictwo na świecie: Estonia (2)
- 7.15 Muzyka ludowa: Górale żywieccy
- 7.35 Notowania
- 8.05 Tęczyowy music - box
- 8.30 „Droga do Avonlea” - serial kanadyjski
- 9.25 Teleranek
- 9.50 Dżdżownica Akolada - program muzyczny dla dzieci
- 10.00 Kukułka - magazyn aktualności dla dzieci i młodzieży
- 10.15 W Starym Kinie: „Pani Mianier” (2) - film angielski (1942)
- 11.25 Guzik - reportaż
- 12.00 Anioł Pański - transmisja modlitwy Ojca Świętego
- 12.20 Opinie: Krzyż i polityka
- 13.00 Wiadomości
- 13.10 Tydzień
- 13.45 Magazyn morze
- 14.15 Seriale wszechczasów: „Cztery pancerni i pies” (11/21) - serial TP (emisja z teletekstem)
- 15.10 To tylko plotka: Ręka boska
- 15.25 Złote lata rock'n'rolla: Giganci gitary
- 16.00 Kultura duchowa narodu: „Kisiel” - film dokumentalny Roberta Kaczmarka i Jacka Bartyzela
- 16.50 Kalendarium XX wieku
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 Śmiechu warte - program Leszka Szopy
- 17.50 DTV - program satyryczny Jacka Fedorowicza
- 18.05 „Dr Quinn” (41) - serial USA (emisja z teletekstem)
- 19.00 Wieczorynka: Przygody Myszyki Miki i Kaczora Donalda
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 „Uśmiech losu” (16-ost.) - serial USA
- 21.05 Dwójka w Jedyńce
- 21.15 Sopot Festiwal '95: Chuck Berry
- 21.35 Racja stanu
- 22.05 Bliskie spotkania: Malcolm McLaren
- 22.35 Sportowa niedziela
- 23.00 „Burzliwe lata dwudzieste” (The Roaring Twenties) - film gangsterski USA (1939) reż. Raoul Walsh, wyk. James Cagney, Priscilla Lane, Humphrey Bogart (108 min)

Trzej młodzi Amerykanie po powrocie z frontu I wojny światowej w różny sposób usiłują znaleźć się w nowej rzeczywistości.

- 0.45 Laureat - Krystian Zimerman
- 1.25 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
- 7.30 Film dla niesłyszących: „Uśmiech losu” (16-ost.) - serial USA
- 8.15 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
- 8.20 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
- 8.30 Program lokalny

- Z Krakowa 8.30 Kalejdoskop sportowy 8.50 Koncert żywczeń 9.20 Idziemy do miasta
- 9.35 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło - „Benny Hill”
- 10.00 Ojczyzna - polszczyzna - program prof. Jana Miodka (wydanie jubileuszowe)
- 10.15 Ulica Sezamkowa
- 11.15 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
- 11.30 Teatr dla dzieci: Jan Brzechwa „Szelmostwa Lisa Witalisa”, reż. Maciej Wojtyśko, wyk. Wienczyński Głiński, Joanna Żółkowska, Jan Matyjaszkiewicz, Mieczysław Czechowicz
- 12.00 „Kleopatra” (Cleopatra) (1/2) - dramat historyczny USA (1963) reż. Joseph L. Mankiewicz wyk. Elizabeth Taylor, Richard Burton, Rex Harrison, Pamela Brown (115 min)

Jeden z najdroższych i najbardziej reklamowanych filmów w dziejach kina. U nas - kilometrowe kolejki przed kinami.

- 14.00 Studio Sport - Liga polska: Stomil Olsztyn - Legia Warszawa
- 14.50 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
- 15.00 Familiada - teleturniej (wydanie specjalne)
- 15.35 „Radio Romans” (31) - serial TP
- 16.00 Szansa na sukces: Varius Manx
- 17.00 „Beverly Hills 90210” (4) - serial USA
- 17.50 Halo Dwójka
- 18.00 Program lokalny
- Z Krakowa: 18.00 Kronika
- 18.10 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
- 18.30 Gra - teleturniej
- 19.00 Inauguracja XIII Międzynarodowego Pianistycznego im. Fryderyka Chopina - transmisja z Sali Koncertowej Filharmonii Narodowej
- 21.00 Panorama
- 21.40 Gala piosenki biesiadnej: Poprawiny, czyli srebrne wesele Dwójki (2)
- 22.50 Bezludna wyspa - program Niny Terentiew
- Na bezludnej wyspie goszczą panie: Bożena Walter, Stanisława Ryster i Krystyna Zubówna
- 23.35 Studio sport - Jeździectwo: ME w WKKW
- 0.05 Panorama
- 0.10 Rawa Blues Festival (3)
- 1.10 Zakończenie programu

POLSAT

- 8.00 Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych
- 8.30 Hullabaloo - serial animowany dla dzieci
- 9.00 Filmy animowane dla dzieci
- 9.20 Smakosze i rozkosze
- 9.30 Maski - magazyn
- 10.00 Disco Relax
- 11.00 Daktari (39) - serial dla dzieci i młodzieży
- 11.55 „Zwariowane przygody Robin Hooda” - film USA (1984) reż. Ray Austin wyk. Morgan Fairchild, Roddy McDowall, Janet Suzman (91 min)

Dwunastowieczna Anglia. Legendarny Robin Hood ma

- przywrócić Ryszarda Lwie Serce na tron Anglii.
- 13.35 Odyseja (18) - serial USA dla dzieci i młodzieży
- 14.05 Motowiadomości
- 14.30 Wędrowki myśli - serial dokumentalny
- 15.00 Program rozrywkowy
- 15.30 Fashion TV - magazyn mody
- 16.00 Informacje
- 16.10 „Akta Odessy” - angielsko-niemiecki film sensacyjny (1974) reż. Ronald Neame (127 min)
- 18.30 Columbo - serial kryminalny USA
- 19.50 Informacje
- 20.05 Na południe (4) - serial sensacyjny USA
- 20.55 Kino satelitarne: „Ptaki” (The Birds) - film USA (1963) reż. Alfred Hitchcock wyk. Rod Taylor, Jessica Tandy, Suzanne Pleshette, Tippi Hedren (113 min): Mistrzowska adaptacja książki Daphne du Maurier. Małe miasteczko zostaje zaatakowane przez tysiące ptaków. W atmosferze napięcia i przerażenia mieszkańcy walczą o przetrwanie.
- 23.00 Na każdy temat - talkshow
- 23.55 FilMOTEKA Narodowa: „Ludzie Wisły” - film polski (1938) reż. Aleksander Ford i Jerzy Zarzycki wyk. Stanisława Wysocka, Ina Benita, Jerzy Pichelski, Kazimierz Opaliński (67 min) Malownicza opowieść o barkarach z Wisły, z wątkiem niemal sensacyjnym i romansem.
- 1.05 Pożegnanie

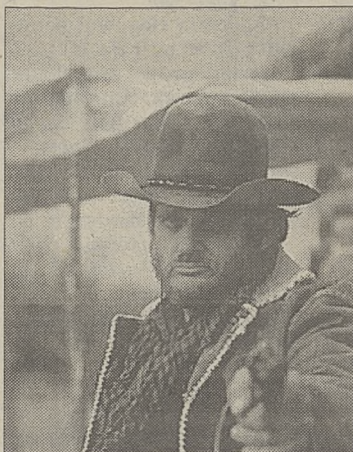
TELEWIZJA KRAKÓW

- 8.30 Kalejdoskop sportowy
- 8.50 Idziemy do miasta
- 10.00 „Za głosem serca” - film kanadyjski (powt.)
- 11.35 Kolejowe przygody
- 12.00 TV Polonia
- 14.30 Muzyka z gór
- 15.00 Program dnia
- 15.10 Mały lord Funteroy - japoński serial animowany
- 15.35 Świat przyrody (21) - angielski film przyrodniczy
- 16.30 Strofa Krzysztofa
- 16.35 Podróż za jeden uśmiech (7-ost.) - serial
- 17.00 Gość lubiany
- 17.15 Gołym obiektywem (1) - angielski serial komediowy
- 17.55 Kalendarium
- 18.00 Kronika
- 18.10 Krzyżówka szczęścia
- 18.35 Piosenka na życzenie
- 19.00 Gwiazdy Hollywood - serial dokumentalny
- 19.30 Siedem cudów świata (7) - angielski serial popularnonaukowy
- 20.00 „Żołnierze” - dramat wojenny USA (1989), wyk. Dennis Christen, Enn Kyong Soe
- 21.00 Stoper: Narkotyki
- 21.35 Gość TV Kraków
- 21.45 Kronika
- 21.55 Sportowy magazyn sprawozdawczy
- 22.30 7 dni ulica
- 22.55 Nasza antena
- 23.00 „Dotyk śmierci” (Hand of Deathe) - horror angielski, reż. Anders Palmer wyst. Gregor Cox, Fiona Evans, Edward Brayshaw (85 min) Mężczyzna z oszpeconą twarzą jest bezwzględny mordercą. Niewidoma dziewczyna sprawia, że morderca zaczyna toczyć walkę ze sobą.
- 0.25 Muzyka na dobranoc
- 1.00 Zakończenie programu

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIEKODOWANY: 7.00 Rozkodowany Bugs Bunny - program dla dzieci
- 8.00-13.30 PROGRAM KODOWANY

- 8.00 Babar - serial animowany USA
- 8.30 Kino rodzinne: „W głębokiej dżungli” (21) - serial amerykańsko-kanadyjski
- 9.00 „Backbeat” - angielski film biograficzny, reż. Iain Softley (96 min)
- 10.40 „Krwawy Romeo” - film sensacyjny USA, reż. Peter Medak (104 min)
- 12.30 Wyprawy: Powrót na Everest - cykl dokumentalny National Geographic
- 13.30-14.30 PROGRAM NIEKODOWANY: 13.30 Mściciel na harleyu (19) - serial USA
- 14.15 Parlez-moi d'amour - film krótkometrażowy
- 14.30-19.00 PROGRAM KODOWANY
- 14.30 „Sielska kraina” - film USA, reż. Christopher Cain (107 min)
- 16.20 Plemię Dinka - film dokumentalny
- 16.55 Liga angielska: Manchester United - Liverpool
- 19.00-20.00 PROGRAM NIEKODOWANY: 19.00 Nie przegap - magazyn abonentów
- 19.30 Kuchnia filmowa (o filmie „Ucieczka gangstera”)
- 20.00-3.15 PROGRAM KODOWANY
- 20.00 „Ballada o małym Jo” (The Ballad of little Joe) - western USA (1993) reż. Maggie Greenwald, wyk. Suzy Amis, Bo Hopkins, Ian McKellen, David Chung, Carrie Snodgrass (121 min)

Jeden z niewielu westernów wyreżyserowanych przez kobietę. Młoda kobieta ucieka w męskim przebraniu na Dzikie Zachód.

- 22.00 Trans World Sport - magazyn sportowy
- 22.55 „Wierna żona” - film angielsko-francuski, reż. Roger Vadim (81 min)
- 0.20 „Nie ma to jak seks” - komedia USA, reż. Matthew Mesheko (83 min)
- 1.45 „Blues tajników” - komedia sensacyjna USA, reż. Herbert Ross (86 min)

tvKatowice

- 5.00 Dzień dobry tu Aktualności
- 7.00 130 lat Katowic
- 7.30 Sacrum profanum - magazyn chrześcijański
- 8.00 Arabskie noce - serial dla dzieci
- 8.30 Dzieci i piosenki - serial
- 9.00 Historie o zwierzętach - serial przyrodniczy
- 10.00 Klub globtrottera
- 11.00 Viva il canto - galowy koncert
- 12.00 Aktualności
- 12.05 Sport
- 13.00 Nasz człowiek w parlamencie - serial komediowy
- 13.30 Przechył - serial
- 14.00 Telefoniada
- 15.00 Aktualności
- 15.10 Mały lord Fauntleroy - serial animowany
- 15.35 Świat przyrody - serial przyrodniczy
- 16.35 Czarny jeździec z Hailbronn
- 17.20 Gołym obiektywem (1) - serial komediowy
- 18.00 Aktualności
- 18.10 Studio Gol
- 18.50 Gość programu
- 19.00 Przegląd wydarzeń tygodnia
- 19.15 Kronika Tele-Trójki
- 19.30 Siedem cudów świata (7) - serial popularnonaukowy
- 20.00 „Żołnierze” (1) - dramat wojenny USA
- 21.00 Stoper - widowisko publicystyczne
- 21.45 Muzyczne kino
- 22.00 Aktualności
- 22.10 Sport w Tele-Trójce
- 23.00 Jan Serce (1) - serial TP
- 24.00 Grushko (1) - serial sensacyjny
- 1.00 Program nocny
- 3.30 Film fabularny

TVPOLONIA

8.05 Giovanni Pierluigi da Palestrina - Offertorium na XVII Niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego 8.10 Studio Kontakt 8.50 Ojczyzna - film dokumentalny Joanny Wierzbickiej 9.45 VIP a la carte: O braku kopytek w życiu Wojciecha Pijanowskiego 10.15 Królowie mórz - film krajoznawczy K. Baranowskiego 10.40 Poranek muzyczny: Przed Konkursem Chopinowskim - prezentacja ekipy polskiej 12.00 Na polską nutę - program dla dzieci 12.45 Piraci - teleturniej 13.15 Zamek Eureka 13.45 Tata, a Marcin powiedział 14.00 Spotkania z prof. Eiktorem Zinem 14.30 Ojczyzna polszczyzna 14.20 Festiwal kultury kresowej 15.00 Gala piosenki biesiadnej: Poprawiny, czyli srebrne wesele Dwójki (1) 16.10 Biografie: Irena Eichlerówna 16.50 Dzień programu II na antenie TV Polonia 17.00 Teleexpress 17.15 Klementynka - serial animowany dla dzieci 17.40 Wspomnień czar: „Manewry miłosne” - polski film archiwalny 18.45 Do branocka 19.00 Inauguracja XIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina - transmisja z Sali Koncertowej Filharmonii Narodowej 21.00 Radio Powstańcze „Błyskawica” (62) - 1.10.1994 21.05 „Zapach psiej sierści” - film polski 22.55 Bezludna wyspa - program Niny Terentiew 23.45 Divertimenta Opus Jesień 0.25 Ojczyzna (powt.) 1.20 Panorama 1.50 Sport telegram 2.00 Zakończenie programu

POLONIA

6.00 Jolanda - telenowela 6.45 Film dokumentalny 7.15 Świat sportu 8.10 Film dokumentalny 9.00 Filmy animowane 9.50 MacGyver 10.40 Maria 11.30 Posterunek przy Hill Street 12.20 Filmy animowane 13.05 MacGyver 14.00 Świat sportu 14.30 Teleshop 15.00 „Wieżnia Zenda” - komedia USA 16.50 Filmy animowane 17.20 Film dokumentalny 19.05 Magnum 20.20 Film dokumentalny 21.50 MacGyver 22.45 „Wieżnia Zenda” - komedia USA (1979) reż. Richard Quine, wyk. Peter Sellers, Lynne Frederick 0.20 Film dokumentalny 1.10 Magnum 3.00 Film fabularny 4.40 Film dokumentalny

Plotki, plotki...

W najściślejszej konspiracji odbył się w deszczową sobotę września ślub Jana Englerta i Beaty Ściabakówny. Nie było przy tym ani jednego fotoreportera!

Wyliczono, że kontrowersyjny „Ksiądz” został w pierwszym dniu projekcji (w 11 polskich kinach) obejrzany łącznie przez 45 tys. widzów. Przed kinami natomiast zgromadziło się liczne grono protestujących. Najliczniejsza pikietą - jak twierdzą zorientowani - stała przed warszawskim kinem „Kultura”.

Katarina Witt, która nie zrobiła furory jako Carmen w rewiiowej wersji sławnej opery zamierza pojawić się na ekranie jako Kopciuszek. Też na tyżwach.

Władysław Pasikowski oświadczył, że Bogusław Linda ma dożycie w jego filmach. Zdaje się, że jest to jedyny przypadek, gdy tak długoterminowy wyrok zdaje się satysfakcjonować skazanego.

Liza Minnelli, której podobają się coraz młodszy mężczyźni wyliczyła, że rok 2000 powita z 19-latkami.

Hugh Grant znów użył samochodu niezgodnie z przepisami. Tym razem zapłacił mandat (200 dolarów plus 5 punktów karnych) za jazdę z prękością 160 km/godz.

Druga zmiana wkrocza na sceny i ekrany. W teatrze TV zadebiutował syn Mariana Opani, Bartek. Wkrótce zobaczymy go ponownie w „szklanym teatrze”, tym razem w sztuce telewizyjnej „Donadieu”, u boku Tadeusza Huka.

Telewizja

Sobota

TVP1

- 7.00 Eko - echo
7.15 Z Polski
7.30 Wszystko o działce i ogrodzie
7.55 Agrolinia - magazyn rolniczy
8.30 „Bezpieczna przystań” (2) - serial nowozelandzki
9.00 Wiadomości
9.10 Ziarno - program redakcji katolickiej
9.35 5-10-15 - program dla dzieci i młodzieży
10.35 Atom, gwiazdy życia: Latający komputer - program popularnonaukowy
10.50 Co wy na to?
11.00 Cudowna planeta (4): Tajemnica atmosfery przemienionej w skałę - japoński serial dokumentalny
11.50 Ciekawostki militarne: Który czołg najlepszy?
12.00 Wiadomości
12.10 Kraj - magazyn regionalnych oddziałów TVP
12.35 Koncert życzeń
13.00 Zwierzęta świata: Pająk ptaszniak (1) - nowozelandzki film dokumentalny (emisja z teletekstem)
13.30 Walt Disney przedstawia: „Mała syrenka” - i „Rodzina Torkelsonów” (emisja z teletekstem)
14.45 Swojskie klimaty
15.00 Rodzina rodzinie
15.20 Swojskie klimaty
16.05 „Bill Cosby show” (18) - serial komediowy USA
16.30 Swojskie klimaty
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.25 Nowożeńcy - teleturniej
17.55 Swojskie klimaty
18.05 „Dzień za dniem” (14/39) - serial USA
19.00 Wieczorynka: Sekretne życie zabawek
19.30 Wiadomości
20.10 „Miesiąc miodowy w Vegas” (Honeymoon in Vegas) - komedia USA (1992) reż. Andrew Bergman, wyk. James Caan, Nicholas Cage, Sarah Jessica Parker (95 min - emisja z teletekstem)
Prywatny detektyw walczy o narzeczoną uwiedzioną w Las Vegas przez hazardzistę i oszustę.
21.55 Czar par - teleturniej
23.20 Wiadomości
23.35 Sportowa sobota
0.30 „Frankenstein” - horror USA (1993) reż. David Wickes, wyk. Patrick Bergin, John Mills, Lambert Wilson (113 min)
Adaptacja powieści Mary Shelley. Film zrealizowany w Polsce, na zamówienie amerykańskiej sieci TNT.
2.20 „Pustynia czasu” (2) - film USA
3.50 Zakończenie programu

TVP2

- 7.00 Panorama
7.10 Przeboje folkowych nut
7.30 Tacy sami

- 7.50 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
8.00 Sprycjan i Fantazjo - francuski serial animowany
8.25 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
8.30 Program lokalny
Z Krakowa: 8.30 Wiara i życie
9.00 Domowy Fitness Club
9.05 Joga dla wszystkich 9.10 Kapelusze pani Bush 9.20 Bajka
9.30 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
9.35 Małe ojczyzny w 25-lecie programu II
9.50 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
10.00 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło - legendy Dwójki
10.30 Słów cięcie, gięcie, czyli rebusy Szymona Majewskiego
11.00 Godzina z Hanną Barbera
11.35 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło
12.00 Akademia Filmu Polskiego: „Vabank I” - film polski (1982) reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Jacek Chmielnik, Witold Pyrkosz (105 min)
13.45 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło - Studio Dwójki
14.00 Wydarzenie tygodnia
14.30 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło - wielkie akcje Dwójki
15.00 Familiada - teleturniej (wydanie specjalne)
15.30 „Fitness Club” (4/26) - serial TP
16.00 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło - „Orkiestra” Zbigniewa Rybczyńskiego
17.00 „Akademia elegancji panny Ellis” (Head over Heals) (1/7) - serial prod. angielskiej /1990 r./ reż. Christopher King, wyk. Ann Bell, Jackie Morrison, Michael Thomas Londyn lat pięćdziesiątych, epoka rock'n'rolla. Na prywatną pensję dla panien z dobrych domów przybywa zbuntowana latrosz rodzinny bogatych fabrykantów.
17.55 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
Z Krakowa: 18.10 Kronika
18.30 Jaś Fasola - angielski program rozrywkowy
19.05 Gra - teleturniej
19.35 Szalone liczby - teleturniej dla dzieci
20.00 Godzina szczerości z Marylą Rodowicz
20.50 Rawa Blues Festiwal
21.00 Panorama
21.30 Słowo na niedzielę
21.35 Przystanek Dwójka: 25 lat minęło
22.05 „Allo, allo” - serial angielski
22.40 Przystanek Dwójka: O filmie
23.05 Gała piosenki biesiadnej: Porawiny, czyli srebrne wesele Dwójki
24.00 Panorama
0.05 Rawa Blues Festival (2)
2.05 Zakończenie programu

POLSAT

- 8.00 W drodze - magazyn redakcji programów religijnych
8.30 Moto - myszy z Marsa - serial animowany dla dzieci
9.00 Filmy animowane dla dzieci
9.20 Smakosze i rozkosze
9.30 Moda i znaki rock'n'rolla
10.00 Rajska plaża (103) - serial USA dla młodzieży
11.00 Turbo Trans Gra!my
11.30 Oskar - magazyn filmowy
12.00 Wielkie filmy, wielkie gwiazdy: „Braciszek” (The

Kid Brother) - komedia USA (1927) reż. Ted Wilde i J.A. Howe wyk. Harold Lloyd, Jobyna Ralston, Walter James, Leo Willis

Kolejna komedia z udziałem Harolda Lloyda, tym razem - w roli zakochanego syna szeryfa.

- 13.30 Reportaż
14.00 Daktari (39) - serial dla dzieci i młodzieży
15.00 Magazyn
16.00 Informacje
16.05 Eskadry z czerwoną gwiazdą (13) - serial dokumentalny USA
17.00 As, dama, walet - program rozrywkowy
17.55 „Łowcy głów” (1/2) (Headhunters) - film angielski (1993) reż. Simon Langton wyk. James Fox, Francesca Annis, Jeremy Child
Opowieść o pozabawionej skrupułów walce bogatych firm o wysoko wykwalifikowanych pracowników.
19.00 Disco Relax
19.55 Losowanie Zakładów specjalnych Totalizatora Sportowego
20.05 Film tygodnia: „Randka w ciemno” (Blind Date) - film USA (1987) reż. Blake Edwards wyk. Kim Basinger, Bruce Willis, John Larroquette, William Daniels (100 min)
Fatalne skutki nadużywania alkoholu na oficjalnych przyjęciach.
21.45 „Prawdziwi mężczyźni ubierają się na czarno” (Good Guys Wear Black) - film USA (1978) reż. Ted Post wyk. Chuck Norris, Anne Archer, James Franciscus (96 min)
Grupa komandosów wraca z Wietnamu. Przy użyciu pięści i sprzętu bojowego rozprawiają się z każdym, kto stanie im na drodze.
23.40 Prosto z Hollywood
0.05 Playboy
1.05 Pożegnanie

TELEWIZJA KRAKÓW

- 8.30 Kronika
8.35 Kraków na dzień dobry
9.00 Wiara i życie
9.30 Księżniczka astronautka - serial dla dzieci
10.00 „Karolina i rebelianci” - film francuski (powt.)
11.45 Zero - jeden - magazyn popularnonaukowy
12.00 TV Polonia
14.00 Powitanie, program dnia
14.05 Tydzień w TV Kraków
14.10 Mojo working: Janis Joplin
14.40 W małym domku (6 ost.)
15.10 Mały Lord Fauntleroy - japoński serial animowany
15.35 Roger Odrzutowiec - serial dla dzieci
15.40 Słonica Nellie - serial animowany

- 15.45 Jak to jest po chińsku? - serial animowany

- 15.55 Zakłète kamienie (3) - serial angielski
16.30 Podpowiedzi w plenerze
16.45 Samochód - przebój stulecia
17.15 Tak, panie ministże (12) - angielski serial komediowy
17.55 Gość TV Kraków
18.10 Kronika
18.30 Przepraszam pomyłka
19.00 Krakowsko-galicyskie jaja po wiedeńsku
19.30 Szaleństwo na kółkach (19) - angielski serial dokumentalny
19.50 Kto to widział!
20.00 „Za głosem serca” - film kanadyjski, reż. Lee Grant, wyk. Ann Margaret, George Segal
Muzyka country jako ośnowa kobiecej przyjaźni i sposób na życie.
21.30 Poznań Jazz Fair: Namysłowski i górale
21.45 Kronika
21.55 Sport
22.05 Koncert
22.55 Nasza antena
23.00 „9 i 1/2 Ninjas” - komedia sensacyjna USA (1990), reż. Aron Worth, wyk. A. Phenicie, A. Gray (84 min)
Młoda dziewczyna wynajmuje mieszkanie korzystając z pośrednictwa handlowego. Z chwilą, gdy pośrednik staje się zbyt natarczywy z pomocą przychodzi jej niedawno poznany mistrz wschodnich walk.
0.24 Muzyka na dobranoc
1.00 Zakończenie programu

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIEKODOWANY: 7.00 BBC News 7.30 Diabelski Młyn - filmy rysunkowe
8.00-13.30 PROGRAM KODOWANY
8.00 Babar - serial animowany
8.30 „W głębokiej dżungli” (20) - serial kanadyjsko-amerykański dla dzieci
9.00 Zwierzęta od A do Z: Długonogi orzeł
9.30 Entuzjaści: 8 sekund w piekle - cykl dokumentalny
10.00 „Czowiek meteor” - film USA, reż. Robert Townsend (100 min)
11.40 „Pamięć absolutna” - film s.f. USA, reż. Paul Verhoeven (108 min)
13.30-14.30 PROGRAM NIEKODOWANY: 13.30 24 godziny: Nowa gorączka jungle - cykl reportaży
14.30-17.00 PROGRAM KODOWANY
14.30 „Fatalny instynkt” - komedia USA, reż. Carl Reiner (88 min)
15.50 Liga polska: GKS Bełchatów - Widzew Łódź
18.00-20.00 PROGRAM NIEKODOWANY: 18.00 Rozkodowany Bugs Bunny - serial dla dzieci
18.50 Chipie i Clyde - film animowany 19.00 Sport + (wydanie specjalne - żużel)
19.30-6.50 PROGRAM KODOWANY
19.30 Grand Prix o tytuł indywidualnego mistrza świata na żużlu
22.00 „Rambo” (Rambo. The First Blood) - film sensacyjny USA (1992) reż. Ted Kotcheff, wyk. Sylvester Stallone, Brian Donnelly, Richard Crenna (91 min)
Pierwszy z cyklu filmów, którego bohaterem jest były żołnierz, weteran z Wietnamu, podejmujący walkę z bezprawiem i korupcją.
23.35 „Chwała” - dramat wojenny USA, reż. Edward Zwick (116 min - wersja z napisami)
1.35 „Harry Angel” - thriller USA, reż. Alan Parker (108 min)

- 3.25 „Na skróty” - film USA, reż. Robert Altman (180 min)
6.30 Tam, gdzie się kończą lawdy - film dokumentalny

tvKatowice

- 5.00 Dzień dobry, tu Aktualności
7.00 Lenny Krawitz - program muzyczny 7.40 Namietność - telenowela
9.15 Sobota z Telewizją Katowice 11.00 Życie zwierząt - serial przyrodniczy
11.30 W cztery świata strony - magazyn turystyczny 12.00 Aktualności
12.05 80-lecie LO im. B. Prusa 12.30 Muzyczny talk show 13.30 Gol - magazyn piłkarski 13.45 Kronika Telewizji Katowice
14.30 Gwiazdy Hollywood - serial dokumentalny 15.00 Aktualności
15.10 Mały lord Fauntleroy - serial animowany 15.35 Roger Odrzutowiec - serial animowany 15.40 Słonica Nellie - serial animowany 15.45 Jak jest po chińsku? 16.00 Zakłète kamienie - serial 16.30 Sobota w Bytkowie 17.05 Rozmowa tygodnia 17.20 Tak, panie ministże (12) - serial 18.00 Gość programu 18.10 Aktualności 18.30 Bliźnięcy i więcej - teleturniej 19.00 Rock'n'roll 19.30 Szaleństwo na kółkach 19.50 Kto to widział! 20.00 „Za głosem serca” - film kanadyjski 21.45 Muzyczna promocja 22.00 Aktualności 22.10 Sport 23.00 Sobota w Bytkowie 23.30 „Ostatni przejazd” - thriller USA 1.00 Akademia jazzowa 1.30 Program nocny 3.30 Film fabularny

TV POLONIA

- 8.05 Diariusz - magazyn rządowy
8.15 Spotkanie z gwiazdą: Hanna Banaszak w Łańcutcie (2) 9.10 Ziarno - program redakcji katolickiej 9.35 Bravo! Bis! 12.00 Wiadomości 12.10 Znajomi z Zoo 12.35 Troskliwe małe - serial animowany dla dzieci 13.00 Teatr dla dzieci: „Opatrzności Boskiej dzieło” wyk. Witold Mazurkiewicz, Marian Kłodnicki 14.00 „Najważniejszy dzień życia” (3) - film polski 14.55 Z archiwum rozrywki: Z Kabaretu Szpak (3) 16.00 Sport z satelity 17.00 Teleexpress 17.15 Stefan Serednicki - Album rycerski (powt.) 17.45 Teatr komedii: „W sieci” - wyk. J. Szczepkowska, A. Milewska, M. Machalica, G. Wons, J. Prochym 19.15 Dobranocka 19.30 Wiadomości 19.55 Radio Powstańcze „Bylskawa” 20.00 Historia polskiego videopu (1): Prehistoria 20.35 Sceny domowe - scena 6: Lornetka 21.00 Panorama 21.30 „Pociąg do Hollywood” - film polski (1987), reż. R. Piwowarski, wyk. K. Figura, P. Skowroniewicz, Rafał Węgrzyniak (93 min) 23.10 Słowo na niedzielę 23.15 Benefis Jerzego Fedorowicza w Teatrze STU 0.15 De Mono - Abrasax - koncert 1.00 Polskie drogi (3) - serial 2.30 Zakończenie programu

POLONIA

- 6.00 Jolanda - telenowela 6.45 Drużyna specjalna 7.45 Teleshop 8.10 Filmy animowane 9.50 McGyver 10.40 Maria 11.30 Drużyna specjalna 12.20 Filmy animowane 13.05 Sport - zawody motorowe 14.00 Pełnym gazem - magazyn motoryzacyjny 14.30 Świat sportu 15.00 „Jekyll i Hyde znowu razem” - komedia, USA (powt.) 16.30 Filmy animowane 17.30 McGyver 18.20 Maria 19.10 Drużyna specjalna 20.00 „Stick” - film USA (1985), wyk. B. Reynolds, Candice Bergen 21.50 „Więzień Zenda” - komedia USA (1979), wyk. Peter Sellers, Lynne Frederick 22.55 Świat sportu 23.35 Maria 0.20 Drużyna specjalna 1.10 „Stick” (powt.) 3.00 „Więzień Zenda” (powt.) 4.40 Drużyna specjalna 5.30 Maria

DZIENNIK POLSKI

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1

Redaktor Naczelny:
CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI

tel. 22-63-04, fax: 22-82-49,
telex: 32-27-95

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Redaktor wydania: Krzysztof Samborski

Sekretarz Redakcji: tel. 22-28-98

(od godz. 16 tel./fax: 22-05-67),

Dział Krajowy: tel. 22-47-06

Dział Ekonomiczny: tel. 22-25-79

Dział Zagraniczny: tel. 21-40-93

Dział Miejski: tel. 22-87-25,

Dział Łączności z Czytelnikami:

tel. 22-95-92,

Dział Sportowy: tel. 21-97-23

centrala: tel. 22-75-88

(łączy ze wszystkimi działami)

ODDZIAŁY REDAKCJI:

NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax: (0-18) 43-54-49, 43-54-78, 43-85-45

Ekspozytura: NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax: (0-187) 630-72

OŚWIĘCIM, ul. Prusa 3, tel./fax: (0-33) 43-08-04

ZAKOPANE, KMPK, ul. J. Zborowskiego 2, l.p., tel./fax: (0-165) 135-30,

ŻYWIEC, tel./fax: (0-30) 61-48-65

RZESZÓW, ul. Zygmuntońska 10, tel./fax: (0-17) 395-22

Ekspozytura: KROSNO, ul. Lewakowskiego 31, tel./fax: (0-131) 622-90, 258-23 w. 29

PRZEMYŚL, ul. Wybrzeże Piłsudskiego 1, tel./fax: (0-10) 78-77-43

TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax: (0-14) 21-35-20, 22-31-48

Ekspozytura: BOCHNA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax: (0-197) 256-22

DEBICA, ul. Parkowa 26, tel./fax: (0-146) 87-72

WYDAWCA:

Wydawnictwo Jagiellonia S.A.

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1,

tel. 22-07-12, fax: 22-08-78

Prezes Zarządu:

WOJCIECH TACZANOWSKI

Druk: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Prasowe Spółka z o.o. Drukarnia

w Krakowie, al. Pokoju 3

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., za-

graniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń

KRAKÓW, ul. Wielopole 1,

tel. 21-99-77, fax: 21-97-77

czynne w godz. 8-16

ul. Starowiślna 2

tel. 21-45-72

ul. Wiślna 2,

tel. 22-70-89,

czynne w godz. 8-18

oraz terenowe oddziały

i ekspozytury redakcji

(za treść ogłoszeń

redakcja nie odpowiada)

